

EDUARDO MENDOZA s-a născut în 1943, la Barcelona. În copilărie se visa toreador, explorator sau căpitan de vas, dar va da uitării setea de aventură odată ce descoperă plăcerea de a citi. Fascinația cărților îl va urmări și mai târziu, ca elev al școlii catolice Hermanos Maristas și ca student la Drept, iar la 23 de ani, ajuns la Londra cu o bursă în sociologie, petrece mare parte din timp citind și scriind. La întoarcere, lucrează ca avocat și asesor la Banca Condal. Aici se familiarizează cu limbajul juridic și birocratic, parodiat apoi în romane. În 1973 părăsește Spania, pe care o descrie ca fiind, în acei ani, „tristă, amară și violentă” și se mută la New York, ca traducător în cadrul ONU. Prima lui carte, publicată în primăvara anului 1975, *La verdad sobre el caso Savolta*, nu este privită cu ochi buni de cenzură. Câteva luni mai târziu moare Franco, ceea ce schimbă destinul acestui roman (Premiul Criticii, 1976), înțeles acum ca o anticipare a schimbării societății, dar și a literaturii: este socotit inițiatorul postmodernismului în Spania. Men doza reconstruiește, în manieră proprie, toate tipurile de roman și de discurs, de la foileton până la science-fiction, combinând nivelul cult cu cel popular, realismul magic cu explicațiile naturaliste și grandilocvența exprimării cu platitudinea mesajului. Succesul celui de-al doilea roman, *El misterio de la cripta embrujada* (1979), îl determină să scrie alte două romane cu același protagonist: *El laberinto de las aceilunas* (1982) și *La aventura del tocador de senoras* (2001). Se întoarce în orașul natal în 1983, unde continuă să traducă pentru diverse organizații internaționale; în paralel, publică romane, piese de teatru, eseuri și ține cursuri de traducere și interpretare la Universitatea Pompeu Fabra din Barcelona.

EDUARDO MENDOZA
Labirintul măslinelor
Traducere din spaniolă de
HORIA BÂRNA
HUMANITAS
BUCUREȘTI

Coordonatorul colecției
RADU PARASCHIVESCU
Coperta și ilustrația
GABI DUMITRU
Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
MENDOZA, EDUARDO
Labirintul măslinelor / Eduardo Mendoza; trad.: Horia Bârna. -
București: Humanitas, 2006
ISBN (10) 973-50-1504-8; ISBN (13) 978-973-50-1504-6
I. Bârna, Horia (trad.)
821.134.2-31= 135.1
EDUARDO MENDOZA
EL LABERINTO DE LAS ACELTUNAS
© Eduardo Mendoza, 1982
© HUMANITAS, 2006, pentru prezenta versiune românească
EDITURA HUMANITAS
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021/317 18 19, fax 021/317 18 24'
www.humanitas.ro
Comenzi CARTE PRIN POȘTĂ: tel. 021/311 23 30,
fax 021/313 50 35, C.P.C.E. - CP 14, București
e-mail: cpp@humanitas.ro
www.librariilehumanitas.ro

capitolul 1

de cine și cum am fost sechestrat

c

— «Jtimați pasageri, în numele comandantului Flippo, care, iată, revine astăzi la serviciu după operația recentă de cataractă, vă urăm bun-venit la bordul zborului 404 cu destinația Madrid și vă dorim o călătorie plăcută. Durata aproximativă a călătoriei va fi de circa cincizeci de minute și vom zbura la o altitudine de etcaetera, etcaetera. Mai experimentați decât mine, puținii pasageri care folosesc la această oră legătura aeriană și-au legat centurile de siguranță și și-au așezat după ureche chiștoacele țigărilor stinse în grabă. Motoarele au huruit și avionul a început să se miște cu un balans neliniștitor, care m-a făcut să mă gândesc că dacă așa se deplasa pe pământ, cine știe cum se va descurca pe cerul Spaniei. Am privit pe fereastră pentru a vedea dacă printr-un miracol nu cumva ajunseserăm la Madrid, însă am deslușit doar imaginea vagă a terminalului Prat care dispărea în întuneric și nu m-am putut abține să mă întreb, așa cum orice avid cititor o va fi făcut deja, ce căuta un neisprăvit ca mine în acel avion, ce motive mă purtau în capitala regatului și de ce descriu atât de detaliat această golgotă căreia i se supun în fiecare zi mii de spanioli. La toate astea voi răspunde că la Madrid s-a declanșat una dintre aventurile mele cele mai periculoase, dificile și, pentru cei dispuși să tragă învățăminte din povestea asta, una dintre cele mai edificatoare ale vieții mele trepidante. Totuși, să afirm că totul a pornit într-un avion ar însemna să nedreptățesc adevărul, fiindcă

labirintul măslinelor

evenimentele au pornit să se deruleze încă din noaptea anterioară, dată la care, de dragul rigorii cronologice, trebuie să revin pentru a relata începutul peripețiilor mele. Abia sosise primăvara în emisfera septentrională, unde mă aflam și eu, iar odată cu apariția primelor semne de vegetație, doctorul Sugranes, care adăuga temeinicelor sale cunoștințe medicale, recunoscutelor sale capacități administrative sau neprihănitelor sale calități disciplinare și o dragoste pentru natură improprie celor anterioare, mi-a recomandat din nou să caut cu iscusință, să cercetez cu tenacitate și să elimin cu îndârjire gângăniile obraznice care-i infestau trandafirii, mândria lui, pe care noi trebuia, printr-o muncă trudnică, să-i facem să crească în aceea ariditate spirituală și geologică. Lepidopterele, dacă asta era pedigreeul în care puteau fi încadrați, își efectuau alimentarea dăunătoare în timpul nopții, iar noaptea cu pricina ne-a găsit pe Pepito Purulencias, un flăcău tomnatic din Girona, care încercase de pe bicicletă să-l atace pe guvernatorul orașului nemuritor, și pe mine înarmați cu câteva găleți și tot atâtea ciocane, miorlăind prin tufișuri și dându-ne de ceasul morții să reproducem fără succes țipătul unei femele în călduri. Țin minte că Pepito, un neofit în astfel de treburi, era cât se poate de excitat și făcea mereu comentarii de felul:

— La urma-urmei, de ce nu ne-ar trimite să agățăm gagicici în loc de gândaci? Ce părere ai?

Iar eu îi spuneam să facă liniște, ca să nu sperie vânatul. Numai că nu era chip să-l faci să tacă, mai ales când, închipuindu-și că dibuise pe pipăite, fiindcă era o beznă de-ți băgai degetele în ochi, carapacea unui cărăbuș și că-l zdrobise cu o lovitură distrugătoare, a reușit doar să-și strivească unghia degetului mare de la picior. Încercam să nu-l bag prea mult în seamă și să îmi văd de treabă, fiindcă doctorul Sugranes s-ar fi supărat dacă nu i-am fi adus gălețile

de cine și cum, am fost secheștratul
suficient de pline cu gângăni, iar relația mea cu el cam
șchiopăta și asta mă îngrijora cei mai tare, întrucât pen-
tru săptămâna viitoare era prevăzută transmiterea de la
Buenos Aires, via satelit, a partidei cruciale dintre naționa-
la noastră și cea a Argentinei, decisivă pentru clasificare,
și numai celor care aveau să se poarte foarte bine avea să
li se permită să vadă meciul la singurul televizor existent
în prăpăditul nostru de stabiliment. Nu se poate spune
că nu dobândisem un comportament echilibrat, chiar dacă
într-o perioadă de mult trecută a vieții mele, recunosc, fu-
sesem destul de agitat și spurcat la gură, nu prea avusesem
respect față de proprietatea, demnitatea și integritatea fi-
zică a aproapelui, pe scurt, mă arătasem prea puțin res-
pectuos față de normele elementare de conviețuire umană,
iar anii petrecuți închis în acea instituție, atenția pe care
doctorul Sugrahes și subalternii săi competenți mi-o acor-
daseră, dar, mai ales, bunăvoința de care eu însumi dă-
dusem dovadă, mă transformaseră, după părerea mea,
într-un delincvent reformat, o ființă nouă și, m-aș încume-
ta chiar să afirm, cel puțin într-un exemplu de corectitu-
dine, bună-cuviință și bun-simț. De fapt, conștient că mă
reabilitasem, considerând prin urmare că nu mai era ne-
voie să mi se prelungească încarcerarea decisă de tribunal
și dorind să mă bucur în fine de o libertate binemeritată,
nerăbdarea mă trăda uneori și nu mă puteam abține să
mă iau la bătaie cu câte un infirmier, să distrug obiecte
care nu-mi aparțineau și să-mi vină să agresez infirmiere-
le sau pe vizitatoarele altor pacienți care, probabil fără rea
intenție, nu-și ascundeau nurii, așa cum ar fi fost mai înțe-
lept s-o facă. Toate acestea, plus excesul de zel al autorită-
ților, o anumită reticență din partea medicilor care trebuiau
să mă externeze și bine cunoscuta lentoare a formalități-
lor birocratice, împiedicaseră nenumăratele instanțe să
producă efectul mult dorit, deși mă adresam neobosit și
:

cu regularitate tuturor ierarhiilor juridice, iar asta făcuse ca șederea mea între zidurile balamucului să numere, iată, șase ani lungi, ce se împlineau tocmai în pragul primăverii despre care am pomenit mai devreme.

Starea asta de spirit, oricât de grea ar fi fost, nu m-a împiedicat să-mi dau seama că, brusc, colegul meu amuțise. După câteva minute și mirat de tăcerea lui, am șoptit: — Pepito, ce faci?

Nu mi-a răspuns decât foșnetul frunzelor.

— Pepito, unde ești? am insistat, cu același rezultat.

Am intuit că un pericol dădea târcoale și, pentru orice eventualitate, m-am pus în gardă, deși experiența m-a învățat că punerea în gardă echivalează de obicei cu adoptarea unei expresii înțelepte și cu resemnarea față de ceea ce ar urma să se întâmple oricum.

Într-adevăr, după câteva secunde s-au năpustit asupra mea două umbre mătăhăloase care m-au pus jos și m-au lipit cu fața de pământ, ca să nu pot striga. Am simțit cum îmi leagă mâinile și mă bruschează, drept pentru care, conștient că orice rezistență era inutilă, mi-am redirecționat slabele forțe rămase spre scuiparea mizeriei și viermilor pe care mi le îndesaseră în gură înainte de a mi-o închide cu o cârpă murdară. Întrucât nu am reușit, am încercat să nu-mi înghit saliva, lucru deloc ușor, cum poate să constate oricine dorește să facă un astfel de experiment fie în scopuri academice, fie din solidaritate cu persoana mea. Însă nu acest ultim sentiment a părut să-i anime pe atacatorii mei, căci de îndată ce m-au transformat într-un balot legat fedeleș, au început să mă târască fără menajamente prin tufișuri, m-au săltat cu răutate când am ajuns lângă gardul balamucului și m-au făcut să zbor peste el, drept pentru care mi-am zdrobit oasele de șoseaua dură care înconjură grădina. Am observat totuși, pe când eram în aer, o mașină parcată în apropiere, ceea ce m-a făcut

de cine și cum am fost sechestrat
să bănuiesc că nu eram obiectul unei glume proaste, ci
victima unui acțiuni mai serioase. Între timp, cei doi agre-
sori coborâseră de pe gard și trăgeau iar de firavele mele
picioare. În maniera asta deloc frumoasă, am ajuns lân-
gă mașina a cărei portieră din spate a fost deschisă de ci-
neva din interior și în care am fost aruncat pe jos, în timp
ce o voce nu tocmai necunoscută mie ordona:

— Închide și dă-i bice.

În postura și din poziția în care mă aflam, n-am reușit
să văd decât niște pantofi de lac negru, niște ciorapi albi,
două glezne păroase și marginea de jos a unor pantaloni
de tergal. Cei doi răpitori au urcat în mașină, făcându-mă
ghem, motorul a huruit și am pornit-o spre necunoscut.

— Era singur? a întrebat cel care dăduse ordinul de
plecare.

— Cu un alt prăpădit, a zis unul dintre zbiri.

— Ce-ați făcut cu el?

— L-am lăsat lat dintr-o lovitură.

— Sigur nu v-a văzut nimeni?

Cei doi zbiri au izbucnit în proteste repetate, iar șeful,
convins că operațiunea fusese îndeplinită curat, i-a spus
șoferului să iasă de pe șosea și să se oprească într-un loc
discret. Odată îndeplinite aceste instrucțiuni, patru mâini
au început să mă dezlege. M-am ridicat cum am putut și
m-am trezit nas în nas cu etern jovialul comisar Flores, pe
care cei care s-au mai întâlnit cu scrierile mele îl cunosc
deja. Pentru neofiți aș spune doar că, fără ca din acest mo-
tiv să ne putem considera prieteni, un destin capricios ne
unea de multă vreme pe comisarul Flores și pe mine, fă-
când ca traiectoriile noastre vitale să fie, dacă mi se per-
mite antiteza, paralele și divergente totodată, pentru că
el îmi tropăise pe coaste până ajunsese în vârful ierarhiei
profesionale, în timp ce eu coborâsem din cauza influenței
lui până la fundul scăării sociale, ajungând în benefica

labirintul măslinelor

instituție de care am pomenit. Comisarul Flores avea un fizic plăcut, se îmbrăca îndrăzneț, avea gesturi virile și era bun de gură, chiar dacă amprenta nemiloasă a timpului îi mai răpise din farmecul său fin, afectându-i înfățișarea, umflându-i trăsăturile, pustiindu-i craniul, cariindu-i molarii, adăugându-i rânduri de burți și activându-i glandele sebacee pe orice vreme, în orice loc și împrejurări. Iar aici trebuie să-mi întrerup descrierea, fiindcă deținătorul atributelor demne de invidiat și enumerate aici tocmai îmi spunea:

— Nici să nu crâcnești, sau îți turtesc fața mai ceva decât produsul intern brut.

După care a adăugat, ca să fie sigur că asimilasem mesajul:

— Presupun, de altfel, că te bucuri să constăți că eu am fost cel care a plănuit fără fisură și a executat fără zăbavă evadarea ta, căci, cum bine știi, acționez doar gândindu-mă la binele tău și la al meu. Iar acum, dacă-mi promiți că te porți așa cum se cuvine și cu recunoștința pe care mi-o datorezi, o să pun să ți se scoată călușul.

Am făcut semn că da din sprâncene și, ascultând de un gest al comisarului, agenții mi-au scos din gâtlee cârpa îndesată și care, judecând-o după aspect și miros, era de obicei folosită pentru ștergerea unsorii de pe biele.

— Să nu-ți închipui, a continuat comisarul, în timp ce mașina revenea pe șosea și înghițea asfaltul în drum spre Barcelona, că înscenarea asta nu ar avea un scop înalt. Totul e legat de funcția mea și la fel de natural ca arbitrarul. Ajunge dacă știi că îndeplinesc instrucțiuni transmise de foarte de sus și că misiunea mea, în care tu ești un simplu obiect, este confidențială. Așa că mucles!

Am continuat drumul fără nici un cuvânt și, fără alte incidente în afara unor blocaje de trafic sporadice, ne-am făcut intrarea pe agitatele artere urbane la vederea cărora,

de cine și cum am fost sechestrat după o lungă înstrăinare, mi s-a strâns inima și mi-au lăcrimat ochii, deși nu prea puteam să-mi dau frâu liber sentimentelor în poziția incomodă în care mă aflam, fiindcă stăteam pe vine și mă sprijineam de genunchii agenților, de care încercam să nu mă ating prea mult, ca să nu dau prilej unor interpretări greșite. Astfel am ajuns pe o stradă centrală, dar nu excesiv de aglomerată, unde mașina s-a oprit. Am coborât toți, comisarul, agenții și cu mine, și-am mers până la o poartă de metal fără clanță, pe care comisarul a deschis-o, a intrat imediat, iar eu i-am trecut pragul ajutat de șuturile agenților care, după ce au procedat astfel, s-au retras.

Comisarul Flores și cu mine ne-am trezit într-un gang scund, luminat de niște neoane atârinate de tavan și de-a lungul căruia erau aliniate pungi de gunoi urât mirositoare. Dar comisarul nu s-a oprit să deguste aceste amănunte, ci a avansat cu pași mari, trăgându-mă de mânecă, până când o ușă ne-a oprit înaintarea, firește, doar până când comisarul a deschis-o. Trecând și de ea, am ajuns, spre marea mea surprindere, într-o bucătărie uriașă în care mișunau nu mai puțin de douăsprezece persoane îmbrăcate cu halate albe și acoperite cu acele ciudate tichii tubulare care diferențiază meseria de bucătar de toate celelalte exercitate pe fața pământului. După aromele delicate care pluteau pe acolo și după aspectul rafinat al câtorva platouri gata să fie servite, am dedus că bucătăria respectivă trebuia să aparțină vreunui restaurant de lux și nu m-am putut abține să fac o comparație dureroasă între un paradis ca acela și bucătăria balamucului cu veșnica ei miasmă de produse stricate, deși trebuie să spun, pentru a respecta adevărul, că în sanctuarul gastronomiei unde mă aflam trecător am zărit un bucătar care își răcorea picioarele într-o tingire de vichyssoise.

labirintul măslinelor

Am traversat bucătăria fără ca nimeni să ne bage în seamă și am ieșit din ea, nu pe ușile batante care în mod sigur dădeau în restaurant, ci pe o ușă alăturată celor pomenite, care dădea într-un alt gang, a cărui descriere ar fi la fel de redundantă, mai puțin cu privire la elementul gunoi, care lipsea. Gangul, a cărui descriere tocmai am făcut-o datorită cititorului, se termina la un lift de marfă pe cât de mare, pe atât de gol, în care am urcat un număr oarecare de etaje și din care am coborât într-o cameră unde se afla un cărucior plin cu vârf de haine înghesuite. Mereu în căutare de alte orizonturi, am părăsit încăperea cu îmbrăcăminte murdară și am ieșit pe un coridor larg și lung. Pe jos se afla un covor moale, din tavan atârnavu lămpi de cristal și alte obiecte de bun gust, iar pe de lături se înșirau uși din lemn de esență nobilă. Totul dădea de înțeles că ne aflăm într-un hotel. Dar în care?

capitolul 2

si de ce

9

r

Comisarul Flores nu mi-a dat răgaz să zăbovesc în astfel de speculații, ci a acționat de parcă schimbarea aceea bruscă de decor nu ar fi avut nevoie de o perioadă cât de scurtă pentru adaptare. L-am urmat pe culoarul somptuos, încercând să țin pasul cu el, și astfel am ajuns la capătul periplului nostru, adică la una dintre uși, pe clanța căreia un cartonaș rotund înștiința: NU DERANJAȚI. Comisarul a bătut în ușă cu degetele și cineva dinăuntru a întrebat cine era, la care comisarul a răspuns că el, Flores, după care ușa s-a deschis, deși cartonașul admonestator indica o cu totul altă reacție, și-am intrat într-un salon mobilat excesiv, nu atât pentru gusturile mele spartane, cât pentru a reuși să ajung mai ușor la fereastră și să mă arunc pe ea fără să fiu prins în timpul unei astfel de tentative, în vederea căreia m-a decis să-mi amân planurile de evadare și să studiez mai departe terenul. M-a șocat imediat, în treacăt fie zis, faptul că o cameră de hotel așa-zis luxos nu avea la vedere nici patul, nici bideul. Avea, în schimb, un locatar nevăzut când am intrat, fiindcă era ascuns după ușa pe care acum, odată verificată identitatea noastră, o închi-dea cu zăvor, cheie și lanț. Cel care proceda astfel era un domn între două vârste, bine legat. Trăsăturile și comportamentul îi trădau originea nobilă. Părul cenușiu îi era admirabil modelat din brici, avea un ten bronzat și degaja, una peste alta, acel nimb de mezeluri scumpe care îi învâluie de obicei pe bărbații de cincizeci de ani când au

grijă de aspectul lor fizic. Și totuși, asta nu prea se dovedea a fi secretul fericirii, pentru că domnul cu pricina părea speriat, bănuitor și aproape isterizat. Fără să ne dea bună seara ori să-i pese de noi câtuși de puțin, domnul s-a grăbit să se așeze la un birou situat în centrul încăperii și pe care se aflau un telefon și o scrumieră de cristal dăltuit. Poate că îl tulbura doar teama de a nu i se lua scaunul, pentru că după ce s-a așezat a devenit evident mai calm, trăsăturile i s-au destins într-un zâmbet binevoitor și ne-a făcut semn să ne apropiem. M-a invadat atunci senzația stranie, dar sigură că mai văzusem undeva acea persoană. Am încercat să-mi aduc aminte unde, dar impresia fugară s-a întors în puțul negru al subconștientului, de unde amintirea nu avea să o regurgiteze decât mult mai târziu, când nu-mi va mai fi fost de nici un folos. Ne-am apropiat de masă, iar cel care o luase în stăpânire l-a privit pe comisar, a arătat spre mine și a limpezit ambiguitatea gestului, întrebând:

— Asta e?

— Da, Excelență, a răspuns comisarul Flores.

Cel care se bucura de un asemenea apelativ și-a pliat la loc degetul îndreptat spre mine și mi s-a adresat prin cuvinte.

— Știi cu cine stai de vorbă, fiule? m-a întrebat el.

Eu am făcut semn din cap că nu.

— Informează-l dumneata, Fio, i-a spus el comisarului.

Acesta s-a apropiat de urechea mea și mi-a șoptit, de parcă cel despre care era vorba n-ar fi trebuit să audă dezvăluirea:

— Este domnul ministru al Agriculturii, don Ceregumio Lavaca.

Fără ezitare, mi-am îndoit picioarele, am respirat adânc și m-am avântat gata să sar peste masă și să-i sărut mâna marelui om - un lucru posibil, dacă n-ar fi fost genunchiul

fi de ce

zdravăn pe care comisarul Flores a avut grijă să mi-l administreze în părțile sensibile. Supraomul, care, din sferele lui înalte, era probabil imun la cultul personalității, a restabilit familiaritatea printr-un zâmbet binevoitor și prin simplul gest de a se scobi în nas cu degetul mic. Comisarul și-a tras un scaun și s-a așezat. Eu m-am gândit că era mai bine să rămân în poziție de drepti. Domnul ministru și-a suflecăt mânecile cămășii și am constatat că avea tatuată pe antebraț o inimă străpunsă de o săgeată și încununată de următoarea inscripție lapidară: TOATE-S CURVE.

— Sunt sigur că te întrebi, fiule, și-a început domnul ministru discursul important, de ce te-am convocat la mine și de ce întrevederea asta se desfășoară în anonimatul unui hotel, iar nu, așa cum i s-ar cuveni rangului meu, într-un palat de marmură.

Am schițat o ploconeală și marele șef a continuat:

— Să nu ne furăm căciula: deși ocup portofoliul Agriculturii, mă ocup de afacerile care țin de Interne. De agricultură se ocupă ministrul Marinei. Un mic truc pe care l-am scornit ca să eludăm orice fel de responsabilitate. O spun fiindcă știu că pot conta pe discreția ta - și-a îndreptat din nou spre mine degetul de vârful căruia rămăsese atârnată o biluță -, despre care am primit de la comisarul Flores, deși cu o anumită reținere, cele mai bune referințe. Așa că o să trec peste introducere. De altfel, toată lumea cunoaște situația prin care trece țara, și sunt optimist când folosesc cuvântul „trece”, fiindcă nimic nu ne asigură că o să ajungem în partea cealaltă. Marxismul ne aține calea, capitalismul ne îmboldește și suntem în vizorul diverșilor teroriști, spioni, agenți provocatori, speculanți hrăpăreți, jefuitori, fanatici, separatiști și a câte unor jidani care sunt veșnic prezenți. Domnește violența, se răspândește panica, morala cetățenească se duce de răpă, Statul se zbugiumă în vâltori și instituțiile lui stau în nisipuri mișcătoare. Dar

labirintul măslinelor

să nu credeți vreunul dintre voi că sunt un defetist: încă zăresc luminița de la capătul tunelului.

S-a căutat prin sân, de unde a scos un medalion pe care l-a sărutat cu o devoțiune exemplară.

— Ea n-o să ne părăsească în această mare încercare.

Ce-ați zice să facem o pauză și să bem ceva?

S-a ridicat și s-a îndreptat spre un fel de noptieră care s-a dovedit a fi un frigider camuflat. A scos o sticlă de șampanie din congelator și-a pus-o pe masă, exclamând:

— Habar n-am pe unde-s paharele! Dar totul se poate rezolva, cu bunăvoință și un pic de ingeniozitate. O s-aduc paharul pentru proteză, pe care puteți să-l folosiți împreună, iar eu am să beau din sticlă.

A dispărut pe o ușă și a revenit cu un pahar pe buza căruia se conturau niște semiluni cleioase.

— Nu vă temeți: l-am folosit doar ca să-mi clătesc gura.

Dacă miroase prea tare a apă de gură, pot să-l clătesc puțin. Nu? Bine.

I-a întins sticla comisarului.

— Deschide-o dumneata, Fio, că te pricepi la explozibili, ha, ha, ha.

Zâmbind pieziș, comisarul Flores s-a apucat să tragă de dop până când acesta a fâșnit ca din pușcă spre tavan, iar din sticlă a început să iasă o spumă gălbuie, care s-a împrăștiat pe covor.

— Hoooopa! a strigat plin de veselie domnul ministru.

Comisarul a umplut paharul și apoi i-a dat sticla marelui om, care și-a făcut buzele pâlnie, a dus gura sticlei la ele, a golit jumătate de litru, a plescăit din limbă și a răcnit:

— La naiba, ca-n armată! Grozav, nu? Tot ce ne lipsește ar fi trei fete zvăpăiate. Fio, dumneata care ești om de lume, n-ai putea să...?

Comisarul Flores a tușit discret, îndemnând la chibzuință, iar domnul ministru a făcut o mutră resemnată.

J

și de ce

— Bine, bine, a murmurat el printre dinți. Mă lăsasem cucerit de atmosfera asta plăcută. Adevărul e că, prins între obligațiile funcției și cicăleala soției, am parte de o viață... În fine, a suspinat el, despre ce vorbeam?

— Tocmai ați încheiat descrierea..., a precizat comisarul.

— ... adevărului despre cum stau lucrurile. Iar acum, cu permisiunea voastră, am să trec de la general la particular. Chestia e că ieri s-a produs o răpire. O să-mi spuneți că asta nu-i o noutate și că n-are importanță. Poate. Dar în cazul ăsta, și nu cumva să-mi cereți amănunte, lucrurile au luat o întorsătură urâtă. O să rezum spunând că Guvernul, în ciuda recunoscutei și lăudabilei sale fermități, este dispus să plătească răscumpărarea. O sumă, în treacăt fie zis, atât de exorbitantă, încât pentru a o strânge a trebuit să bângăm mâna în niște conturi curente a căror identitate, dacă ar fi aflată, ar face să cadă câteva capete, într-atât de complecși sunt parametrii realității noastre politice. Dacă nu mă puteți urmări, să ridicați mâna. Nu-i cazul? Bine, continui. Predarea banilor trebuie să fie făcută mâine de dimineață într-o cafenea discretă din Madrid. Operațiunea nu presupune nici un fel de risc, firește. Singur lucru de care avem nevoie, după cum probabil că v-ați dat seama, este un intermediar demn de toată încrederea, care, prin felul său specific de a trăi, să nu aibă nici o legătură cu mijloacele de informare în masă, cercurile politice, mediile bursiere, adunările ecleziastice sau alte conclavuri. De aceea am descins la Barcelona, un oraș atât de european, da, domnule, și atât de, cum să-i spun, oare, atât de cosmopolit-provincial, unde veșnic eficientul Flores mi-a sugerat cu laude numele tău, fiule.

Această ultimă parte, oricât m-aș fi străduit s-o evit, îmi era adresată, astfel că am trecut direct, cum mi s-a întâmplat de atâtea ori în viață, de la starea de spectator atent

labirintul măslinelor

la cea de protagonist perplex. Perfect conștient că astfel de haruri trebuie curmate din rădăcină, altfel riscând să intru în niște belele uriașe, am îndrăznit să ridic două degete pentru a cere cuvântul. Ștabul și-a încruntat sprâncenele și a întrebat:

— Pipi?

— Nu, Excelență preamagnifică, am apucat să spun.

Pentru că, imediat după acest grijuliu preambul, perorația mea s-a împotmolit când am constatat, cu firească surprindere, că din gură începuseră să-mi iasă, propulsate de aerul pe care întotdeauna îl dau afară când vorbesc, mici bucățele de pământ, excremente și bale, rămășițe ale amestecului pe care, mai întâi din cauza călușului, iar mai apoi din pricina lipsei de atenție indusă de cele întâmplăte, le tot înghițisem din momentul răpirii și până acum.

Așa că am preferat să las pentru vremuri mai bune tirada mea și m-am grăbit să strâng mizeriile care murdăreau masa domnului ministru, cu gândul să mi le bag înapoi în gură. N-am reușit, pentru că energicul ștab le și azvârlise cu dosul mâinii până în capătul celălalt al camerei și, cu acel aplomb de care doar politicienii noștri sunt capabili, mă îndemna să-mi continui discursul. Însă eu eram atât de timorat, încât am uitat ceea ce voisem să spun și argumentele cu ajutorul cărora mă gândisem să-mi punctez aserțiunile.

capitolul 3
pași greșiți

1

f/ată-mă - am început să cuget - vârât în mașina de tocat a statului. Mai departe gândurile mele au eșuat în inexactitățile metaforei pe care tocmai am transcris-o și în alte chestiuni care nu au nici o legătură cu treaba de care ne ocupam, iar asta se întâmpla fie, așa cum sugera uneori doctorul Sugranes, pentru eludarea realității înconjurătoare, fie, așa cum afirma același expert atunci când mai scăpa hăturile, din lipsa capacităților mentale. Oricum ar fi stat lucrurile, aproape că adormisem când mi-am dat seama că domnul ministru aținea către mine niște ochi injectați sau, poate, afectați de conjunctivită, la vederea carora ra-am prefăcut amețit, ca și cum tăcerea mea s-ar fi datorat unui blocaj laringian, nu unuia psihotic, și m-am străduit să-mi adun resturile împrăștiate ale raționamentului.

— Aveai o întrebare de pus, m-a îndemnat domnul ministru.

— Într-adevăr, Excelență. Ce trebuie să fac?

— Dacă pui întrebări atât de directe, n-o să obții niciodată nimic, a formulat iritat remarcabilul domn, dar nu mă deranjează să-ți răspund fără ocolișuri. În această cameră există o valioară plină de bani. O s-o iei în primire și, trebuie s-o spunem, o să răspunzi până la ultimul bănuț. Dacă îți trece prin cap ideea răzleață de a sustrage ceva, ține minte că Inchiziția n-a murit; e doar puțin adormită. Sper că mă exprim clar. Bine, o să iei, cum spun, valioară și o să pleci la Madrid. Ai un bilet rezervat pentru zborul

de la miezul nopții. De la aeroportul Barajas o să iei un taxi pe care o să-l plătești din ceea ce comisarul Flores o să aibă bunătatea să-ți avanseze, pentru că eu n-am la mine decât bonuri de tezaur, ca să fac dovada încrederii mele în sistem, o să-i spui taximetristului să te ducă la hotelul Florinata de Castilia, unde ți s-a rezervat de asemenea o cameră pe numele de Pilarín Cañete. Asta-i contribuția secretarei mele particulare, care nu prea are imaginație în materie de noms de guerre, dar nu pot s-o concediez pentru că mă tem că am lăsat-o gravidă. Odată ajuns la hotel, o să te încui în cameră și o să-ți iei toate măsurile de prevedere. La nouă și jumătate dimineața o să ieși din hotel. Nota e plătită. Cu un alt taxi o să te duci la cafeneaua Roncesvalles. Nu-ți dau adresa, taximetristul o știe sigur. La unsprezece fără cinci o să intri în cafenea. Poți să bei ceva, dacă vrei, dar o să trebuiască să-ți plătești tu consumația, pentru că bugetul operațiunii nu ajunge pentru cheltuieli extravagante, încearcă să nu te faci remarcat și nu da drumul nici o secundă valijoarei. La unsprezece fix o să se apropie cineva de tine și o să te întrebe cât e ora. Îi răspunzi că ți-au furat ceasul în metrou. O să-ți spună că nu mai există nici un fel de ordine și alte chestii de felul acesta. O să-i predai valijoara și, fără întârziere, o să iei un alt taxi, o să te duci la aeroport, o să te urci în primul avion care pleacă spre Barcelona și o să încerci să uiți tot ce-ai văzut sau ai auzit. Evident, dacă intervine vreun accident, Ministerul o să spună că habar n-are de existența ta. Pe aeroportul Prat, la întoarcere, o să te aștepte comisarul Flores, care o să te ducă înapoi la domiciliu. Nu mă aștept, cunoscând bine firea omenească, să te înhami la îndeplinirea acestei delicate sarcini din patriotism sau din alt motiv superior. Ca un rahat ce ești, te aștepti la o recompensă. O s-o ai. Nu știu nici când, nici cum, fiindcă nu am terminat bugetul pentru anul 1977, dar ceva bun o să pice. Ești mulțumit?

pași greșiți

— Preailustre domn, am bălăjit, nu știu dacă v-a informat comisarul Flores despre situația mea. Se-ntâmplă, Excelență, că stau de șase ani închis într-un sanatoriu de boli mintale. Cu toată modestia, consider că sunt aproape sănătos, iar cei care mă tratează, în special doctorul Sograñes, eminentul nostru director, par să-mi confirme teza. Tratamentul nu e rău și nici n-am vreo plângere de făcut. Dar mi-ar plăcea să mă externez, Excelență. Nu știu dacă Excelența Voastră ați stat vreodată închis într-un balamuc, dar, în caz că da, știți că acolo bucuriile sunt puține. Nu mai sunt atât de tânăr cum eram când am intrat. Anii trec, Excelență, și mi-ar plăcea...

Nu mi-am făcut prea mari iluzii când am văzut că, pe la jumătatea jelaniei mele, domnul ministru a scos un mic tranzistor dintr-o cutie și l-a dus la ureche, în timp ce bătea darabana și dădea ochii peste cap. Însă nu am renunțat să mai vorbesc, fiindcă se știe că memoria înmagazinează ceea ce intelectul respinge, și nu-mi pierdeam nădejdea că, într-o noapte, domnul ministru avea să aibă un vis nedeslușit care, explicat cu iscusință de psihanalistul său, avea să-i aducă aminte de năzuințele mele. Cu această slabă speranță, mi-am încheiat discursul și mi-am reluat poziția marțială pe care, odată cu înflăcărarea vorbelor, o pierdusem într-o oarecare măsură. Domnul ministru, observând că tăcusem, a pus tranzistorul pe masă, s-a ridicat pentru a doua oară în decursul întrevederii noastre și s-a îndreptat către o sofa capitonată de culoare vișinie. Mă așteptam, nu știu de ce, să apese pe un buton care s-o transforme în pat, acest spectacol producându-mi întotdeauna o încântare fără margini, însă domnia-șa, departe de a face așa ceva, a scos din buzunarul de la spate al pantalonilor un briceag automat, l-a deschis cu priceperea cuiva care a exersat mult pe maidane și a tăiat fără menajamente una dintre pernele sofalei. Odată comis acest

act de vandalism, domnul ministru și-a strâns briceagul, a băgat mâna prin despicătura pe care tocmai o făcuse, a răvășit puful dinăuntru și a sfârșit prin a scoate de acolo valijoara pomenită, cu care s-a întors la masă. Niște puf îi rămăsese prin păr și domnul ministru, făcând uz de simțul umorului care i-a caracterizat întotdeauna ministerul, a descris niște cercuri pe covor cu picioarele îndoite, cu brațele întinse și făcând din gură: mac, mac, mac. Comisarul Flores și umilul de mine am apreciat cum se cuvine acel gag improvizat.

— Asta-i valijoara, a spus domnul ministru, reluându-și înfățișarea oficială care se impunea, iar aceasta este cheia. Valijoara o s-o iei cu tine, dar cheia nu, pentru că Guvernul este ferm decis să nu ofere facilități terorismului. Dacă vor să deschidă valijoara, n-au decât să-i forțeze încuietorea. Acum o să deschid valijoara cu cheia, ca să avem cu toții o viziune fugară a banilor pe care-i conține. Unu, doi și... trei!

S-a deschis valijoara și am văzut o sumedenie de bancnote așezate în teancuri atât de ademenitoare, încât nu cred să fi rămas măcar una dintre celulele creierului meu necutremurată. Nici măcar comisarul Flores, care se fălea cu detașarea lui de bunurile trecătoare, nu și-a putut înfrâna un sughit.

— Mult, nu? a zis domnul ministru, mulțumit de impactul pe care izbutise să-l producă în rândul auditorului. A închis valijoara, a pus deoparte cheia și mi-a predat valijoara împreună cu un bilet de avion dus-întors și cu următoarea admonestare:

— Ține minte că Guvernul nu tolerează greșeli. Flores, însoțește-l acum la aeroport și nu mi-l pierde din vedere până când decolează avionul. Măine du-te la Prat și așteaptă-l să se întoarcă. Și nu întârzia să iei legătura cu mine. Eu am să te sun dacă o să consider oportun. Iar acum

pași greșiți
plecați, că e târziu și trebuie să-mi fac ora de yoga în cadă.
Noroc și prudență, fiule. Dacă îți dau târcoale tentațiile,
gândește-te la calvarul lui Cristos.

Și așa am ajuns în avionul despre care am pomenit la
începutul acestei povestiri.

Oricât ar avea de suferit anacronicul meu orgoliu masculin, n-am de gând să ascund groaza pe care mi-a provocat-o acest mijloc de transport modern, folosit pentru prima oară de mine, cel obișnuit doar cu tampoane de tramvai sau vagoane de marfă, însă nici n-o să mai povestesc de câte spaime am avut parte de-a lungul acestei călătorii. În apărarea mea o să spun totuși că mi-am păstrat sângele-rece tot timpul și că nici pasagerii eleganți care se aflau alături de mine în avion, nici splendida, deși severa stewardesă care ne supraveghea nu și-au dat seama de tulburarea care mă încerca sau de negrele presimțiri pe care imaginația mi le tot derula în minte. Am încercat să mă comport asemenea celor mai versați pasageri și mi-am petrecut cea mai mare parte din zbor încercând să vomit, ca să nu rămână nefolosită punga pe care cineva o pusese tocmai în acest scop în dreptul locului pe care-l ocupam. După ce m-am văzut cu ambele picioare pe pământ și mi-am rezolvat anumite urgențe la toaleta aeroportului din Madrid, m-am simțit din nou sigur pe mine și gata să duc la bun sfârșit sarcina care îmi fusese încredințată. Am lăsat în urmă chinurile călătoriei, deși nici până în ziua de azi n-am scăpat de spasmele și greața care mă cuprind de câte ori văd la televizor o reclamă a companiei aeriene Iberia. N-avem însă, oare, parte cu toții de asemenea lucruri?

Și-am să profit de această digresiune ca să încerc să limpezesc întrebarea care în mod sigur stăruie în mintea multora. Și anume: Cum de am acceptat fără ezitare o misiune care, deși mi-a fost descrisă ca fiind aproape o sinecură,

n-avea cum să nu fie presărată de primejdii? I-aş ruga pe cei care formulează întrebarea în aceşti termeni sau în unii similari să se pună în locul meu. Cred că am precizat destul de clar că nu doream câtuşi de puţin să-mi petrec restul zilelor închis într-un balamuc, şi că, date fiind antecedentele mele, mijloacele materiale şi relaţiile sociale, era de asemenea prea puţin probabil să se ocupe cineva, cine ştie cum, de rezolvarea situaţiei mele. Aşa că nu aveam de ce să irolesc o ocazie de-a mă afirma în faţa cuiva care, teoretic, avea puterea să mute şi munţii din loc. Din calculele mele nu lipsea, fireşte, elementul patriotic, pe care domnul ministru îl introdusese cu atâta elocvenţă în cadrul acordului nostru, dar mărturisesc, nu fără ruşine, că un stimul aşa de înalt poate că nu m-ar fi îmboldit cu atâta iuţeală la acţiune, dacă n-ar fi fost la mijloc motivaţiile egoiste mai sus pomenite.

La toate astea mă gândeam în timp ce taxiul mă purta pe străzile Madridului. Trebuie spus că asta era prima mea vizită în capitala Spaniei şi că îmi doream cu ardoare să întreb ce era cutare clădire, monument sau loc, dar m-am abţinut din raţiuni de prudenţă elementară. Într-o linişte impregnată de felurite presimţiri, am ajuns în faţa unei construcţii cu pereţii coşcoviţi, pe a cărei faţadă licărea o reclamă de neon.

Nu ştiu de ce, dar mă aşteptasem la un hotel de lux şi l-am întrebat de mai multe ori pe taximetrist dacă mă adusesese într-adevăr acolo unde îi cerusem sau dacă nu cumva, abuzând de condiţia mea, încerca să mă plaseze într-o cotineată cu al cărei proprietar avea un aranjament pentru jecmânirea turiştilor şi discreditarea ţării. Departe de a fi mulţumit de franchetea prin care îl făceam părtaş la în-doielile mele, taximetristul s-a răsucit în scaun şi mi-a răspuns că lucra de douăsprezece ore, că se dădea peste cap în toate felurile ca să-i ajungă banii în fiecare lună, că ştia

pași greșiți

25

cu prisosință cât îl costa școala copiilor și că nu era dispus să asculte impertinențele unui prăpădit ca mine. Am considerat că era mai bine să nu continui dialogul și am plătit cu sfințenie exact cât marcase taximetrul, adăugând la sumă o peseta ca bacșiș. Cu flegmele taximetristului pe urmele mele, am intrat în holul hotelului și m-am îndreptat spre tețghea, unde un recepționar cu un aspect distins tocmai își tăia unghiile de la picioare.

— Complet, mi-a aruncat el, fără să-mi dea măcar răgazul să-l salut.

— Am o rezervare pe numele de Pilarín Cañete, i-am replicat.

A consultat o organigramă plină de însemnări și ștersături, m-a măsurat cu o privire în care se amestecau furia și sarcasmul și a zis:

— A, da. Te așteptam.

M-am prefăcut că nu bag de seamă tutuiala, am completat formularul pe care recepționarul, după ce l-a verificat cu scrupulozitate, l-a aruncat la coș și am întins mâna după cheia legată cu un lanț de o măciucă pe care tot el mi-o oferea. Înainte să apuc cheia, recepționarul m-a pocnit cu măciuca peste degete.

— Te costă patru foi, mi-a zis el.

— Camera e plătită, am protestat.

— Dar nu și opțiunea de găzduire. Patru sute sau stai pe-afară.

În afară de averea din valijoară, n-aveam decât o bancnotă de cinci sute. I-am dat-o și am cerut o chitanță pentru decontare. Mi-a spus că n-avea cum să-mi dea fiindcă se stricase mașina de marcat, iar bancnota a băgat-o în buzunar.

— Cel puțin, dați-mi restul, i-am zis.

— Dar știu că ești cam obraznic, Pilarín, mi-a rânjit recepționarul, aruncându-mi cheia și dedicându-se din nou pedichiurii.

Am urcat în camera al cărei număr era scris cu pixul pe măciucă, am intrat și am încuiat. Camera nu era prea rea. Se vedea că odinioară hotelul fusese mai acătării și că în ultima vreme, pesemne din cauza crizei, nu mai avusesese parte de îngrijirile necesare. Deși nu avea saltea, patul era mare și baia avea tot ce-i trebuia, chiar dacă unii clienți o folosiseră greșit, judecând după ce plutea în cadă. Cu toate astea și nefiind pricinos din fire, mi-am spus că aveam să petrec o noapte bună. Am ascuns valjoara sub pernă, m-am întins pe pat și, după cum văzusem prin film, am pus mâna pe telefon, ca să cer să fiu trezit la ora opt. Din receptor s-a auzit zgomotul inconfundabil al unor castaniete, pe care l-am ascultat până când, obosit, m-am hotărât să închid. Eram pe cale să adorm, când cineva a bătut la ușă. Am întrebat cine era.

— Serviciul de bar, a rostit un glas.

— N-am cerut nimic, l-am informat.

— Din partea casei, m-a lămurit glasul.

Nu refuz niciodată ceva gratuit, așa că am deschis. A intrat un ospătar purtând, cu abilitatea deosebită care îi caracterizează, o tavă de plastic pe care se afla un pahar și o sticlă de jumătate de litru de Pepsi-Gola. Nu îmi dau seama cum de reușise administrația hotelului să-mi ghicească atât de bine gustul, doar dacă nu era vorba, așa cum am presupus pe loc, de o coincidență dintre cele mai fericite, în timp ce luam sticla de pe tavă, sărutam paharul, plin de o nerăbdare delirantă, și țopăiam de pe un picior pe altul, am băgat de seamă că ospătarului îi lipsea o mână.

— Domnul nu dorește să-i deschid sticla? m-a întrebat el.

I-am spus din toată inima că da și am așezat sticla pe noptieră. Dar fiindcă, așa cum am zis, ospătarul era ciung, operațiunea de deschidere a sticlei a durat vreo douăzeci de minute, în timpul cărora am avut răgazul să meditez

pași greșiți

astfel: „Nu cumva ceea ce pare un dar se dovedește a fi de fapt cine știe ce șmecherie sau drăcovenie? Nu cumva sticla conține, în afara prețiosului lichid, un somnifer, un ser sau o otravă?

Nu cumva totul face parte dintr-un plan machiavelic urzit Dumnezeu știe cu ce scop?"Și, ajuns în acest punct, ospătarul m-a întrerupt ca să-mi comunice că reușise să deschidă sticla și să mă-ntrebe dacă putea să plece.

— Mai-nainte, i-am spus, ia o înghițitură de Pepsi-Cola.

— Democrația nu vă constrânge în asemenea măsură, domnule, a zis el.

— Nu pleci de-aici până nu guști din băutură, l-am amenințat, și să nu faci pe nebunul cu mine, că-s mai tare ca tine.

Și-a reconsiderat dezavantajul fizic, a ridicat din umeri, a dus sticla la gură și a tras o sorbitură zdravănă.

— E bună, a comentat el, fără mult elan.

— Dar tu, te simți bine?

— La vârsta mea..., a zis el filozofic.

Convins că darul nu ascundea nici o mânărie, i-am luat sticla din mână și am băut dintr-o sorbitură ce rămăsese în ea, adică ceva mai mult de jumătate. M-a cuprins amețeala delicioasă care însoțește întotdeauna îngurgitarea unei ambrozii atât de savuroase și am reușit să ajung în pat cu puțin înainte de-a adormi profund.

M-am trezit cu o durere de cap intensă. Ciungul sforăia lângă ușă. Aceste amănunte și faptul că mă trezisem pe covor și nu în pat, unde îmi amintesc că mă întinsesem, m-au determinat să cred că, până la urmă, chiar îmi fusese administrat un narcotic. Cum nu aveam ceas, m-am târât până la ospătar și am văzut că al lui arăta ora cinci fix. Nu fără să mă clatin, m-am îndreptat spre pat și am ridicat perna. Valijoara era tot acolo, dar încuietorea fusese forțată. Am deschis-o și am constatat că era goală. Am răscolit încăperea, am rulat covorul și am smuls tapetul de pe pereți, dar banii, așa cum mă așteptam, nu au apărut.

Era vorba, într-adevăr, despre un furt și nu de vreuna dintre acele farse de care sunt atât de amatori cei din Capitală.

Ar fi inutil să mai descriu neliniștea și transpirațiile încercate. Ajunge să spun că am făcut ceea ce și dumneata, înțelegătorule cititor, ai fi făcut dacă te-ai fi aflat în locul meu: mi-am epuizat vastul repertoriu de înjurături, am adoptat o expresie de Cristos biciuit, și i-am tras la șuturi ospătarului până l-am făcut ferfeniță.

Odată consumat astfel primul impuls de mânie, mi-am spus că nu era de nici un folos să mă las cuprins de disperare, că trebuia să fiu practic, să caut o ieșire, să găsesc o soluție. Ca primă măsură, l-am dezbrăcat pe ospătar, apoi pe mine, iar pe urmă i-am pus lui hainele mele și mie pe ale lui. I-am golit buzunarele, care deveniseră ale mele în urma trocului; n-am găsit decât un instrument metalic foarte folositor pentru destupat sticle și scos dopuri, dar inutil pentru orice altceva, precum și un cartonaș plastifiat, care pe o parte avea un calendar vechi și pe cealaltă o fată în lenjerie intimă. M-am mirat că nu găseam nimic altceva, până când am realizat că, probabil, alea nu erau hainele lui personale, ci uniforma de la hotel. După ce m-am gândit puțin, m-am hotărât să păstrez ambele obiecte. La fel am făcut cu ceasul lui de mână și cu biletul de avion care avea să-mi asigure întoarcerea la Barcelona. Am rupt apoi o bucată din cearșaf și cu ea am șters toate amprente mele și ale oricărei alte persoane care-și mai lăsase urmele prin camera aia. L-am târât în pat pe ospătar și l-am lăsat adormit bușean în locul meu, am înșfăcat valijoara și am intrat în baie. Sulul de hârtie igienică era neînceput și mi-a luat ceva timp să-l rup în 400 de bucățele pe care să le așez în teacuri acolo unde se aflaseră banii. M-am declarat destul de mulțumit de rezultat, până la urmă. Firește că făcătura era ușor de constatat, dar tot era mai bine decât

nimic. Am închis valijoara, am ieșit din baie, m-am uitat să fie camera cât de cât în ordine, am stins lumina și am aruncat o privire pe culoar: nu era nimeni. Cu infinite precauții, am coborât la recepție. O cucoană curăța fasole și o arunca într-un lighean pus pe teighea. Am lăsat cheia lângă lighean, i-am tras seducător cu ochiul cucoanei și-am ieșit în stradă. Nu mai aveam nici un sfanț, așa că nici vorba să caut alt hotel, iar până la întâlnirea cu răpitorii mai erau șase ore. Dacă aș fi fost la Barcelona, aș fi știut unde să mă duc sau ce să fac în timpul rămas liber, dar în acel oraș necunoscut mă simțeam singur și pierdut. Am început să colind străzile fără un țel anume, ascunzându-mă în penumbra unor portaluri de fiecare dată când mă întâlneam cu coțcari, borfași, paznici și alte creaturi ale nopții. Câțiva năpăstuiți dormeau pe băncile publice, însă nu m-am încumetat să-i imit, ca să nu mai pățesc ceva. Deși eram copleșit de oboseală, impresia, de altfel nejustificată, că mă urmărea cineva, nu mă lăsa să fac un popas și să-mi refac puterile.

Treptat însă, orașul a revenit la viață. Mai întâi câteva persoane, apoi destule și în fine multe au început să umble, chiar dacă mai greoi, în drum spre treburile lor. S-a luminat de ziuă, au început aglomerațiile din trafic, aerul s-a umplut de claxoane și vociferări, iar lumea și-a recăpătat aspectul obișnuit. Reconfortat de zarva din jur și la adăpostul mulțimii, am abordat un trecător și l-am întrebat cum să ajung la cafeneaua Roncesvalles. Mulțumită indicațiilor lui, pe la ora opt mă aflam în spatele unui copac care, întâmplător, crescuse tocmai în fața localului. Ceasul pe care i-l luasem ciungului arăta nouă fără un sfert, când un tip în bluză s-a apucat să deblocheze ușile giratorii cărora m-am apucat să te studiez dispunerea și modul de funcționare, în vederea unei eventuale retrageri grăbite. Apoi au sosit câteva camioane cu marfă și un puști cu un coș

labirintul măslinelor

plin de churros* calde, care m-au făcut să salivez de poftă. În ciuda traficului intens, mi-a ajuns la urechi şuieratul cafetierei. O clipă mi-a trecut prin minte să intru și să cer o cafea cu lapte cu churritos și să plătesc cu hârtia igienică de care era plină valijoara, fiindcă la astfel de derapaje și la altele mai grave te împinge foamea, dar m-am abținut. Intrau și ieșeau primii clienți, iar eu îi cercetam ca să văd dacă avea vreunul față de răufăcător. Erau destui. Pe la zece și jumătate, stabilimentul fierbea de lume și am decis că venise momentul să intru și eu. M-au copleșit mii de temeri și tot atâtea incertitudini, fiindcă nu urzisem nici un plan și habar n-aveam de primejdiile care mă puteau pânde, însă nu era cazul să mă las pradă ezitărilor. Am urinat după copac, mi-am netezit șuvițele de pe creștet, m-am străduit să-mi așez hainele cum se cuvine, am apucat zdravăn valijoara și, cu aerul dezinvolt al cuiva dispus să mai piardă câteva ceasuri din timpul rezervat treburilor cotidiene, am intrat în cafenea.

* churros - produs de patiserie din lapte, sare, făină, ouă și zahăr; trecut prin forme tubulare zimțate mai subțiri (churrossau churritos) ori mai groase (porras); coca bine legată se rumenește în ulei, asemenea gogoșilor (n. t.).

capitolul 4 încâlceală

/ # C/ă aflam, după cum am spus, în cafeneaua plină de oameni. Am încercat să-i număr, dar mi-a fost imposibil, fiindcă pereții erau plini de oglinzi care îmi încurcau socotelile prin multiplicările produse. La urma urmei, nici numărătoarea aia nu mi se părea din cale-afară de foloșitoare, fiindcă lumea tot venea și pleca, iar dacă treaba avea să ajungă la înghesuială, inferioritatea mea numerică era încă de pe acum evidentă. Pe de altă parte, tot arătând spre fiecare cu degetul și scoțând limba, nu făceam decât să atrag privirile unora asupra mea. Am optat pentru un comportament mai circumspect și m-a îndreptat spre tejgheaua, care ocupa toată latura din spate a cafenelei. Trecând pe lângă o masă unde se aflau trei indivizi, am auzit o voce autoritară, care mi-a spus:

— Hei, tu, ia dă-te aproape.

M-am apropiat de masă cu inima bătând nebunește, cu pielea ca de găină și cu picioarele tremurând. Cei trei tipi mă fixau cu privirea și unul dintre ei se juca dezinvolt cu ceva care mi s-a părut a fi o mitralieră, deși probabil că era o umbrelă. Încercând să par degajat, m-am aplecat peste masă și am bălmăjit:

— Mi-au furat ceasul, nu mai există pic de ordine la metrou și în valijoară am hârtie igienică.

Cei trei indivizi au schimbat între ei priviri semnificative, iar cel care părea să conducă grupul a spus:

labirintul măslinelor

— Două mici, una cu lapte, o porție de tortilla, alta de creveți și un pachet de Camei.

După care și-au văzut mai departe de discuția lor. Atunci mi-am dat seama că purtam uniforma ospătarului ciung.

Așa că m-am adaptat și am zis la rândul meu:

— Vineee!

M-am dus la tejghea și am repetat lista celor auzite, firește, cu oarecare modificări, întrucât eram încă un novice în profesie. Am așteptat puțin și cineva mi-a pus dinainte o tavă cu trei cafele și niște moluște cu sos. Am înșfăcat-o fără să clipesc și m-am îndreptat spre o masă. Cum trebuia să mă echilibrez cu tava și valijoara, iar pe deasupra să mă feresc de lume, după trei pași îmi căzuse totul pe jos. M-am întors la tejghea gândindu-mă serios să mă afirm ca ospătar și convins că aveam calitate, când s-a apropiat de mine o fată pe care, în zăpăceala aia, n-o observasem mai de vreme.

— Știți cât e ceasul? m-a întrebat ea.

O examinare tangențială și discretă mi-a permis să constat că aveam de-a face cu o femeie atractivă, deși nu era deloc machiată și era îmbrăcată modest. M-am gândit că trebuia să fie vreo damă de companie dintre cele care populau mitologia șefilor mărunți. În timp ce eu depanam aceste gânduri și altele asemenea, dama de companie, care, cine știe din ce cauză, părea tare agitată, m-a întrebat iarăși cât e ora. M-am uitat la ceas și i-am spus că era unsprezece fără cinci. Mi-a mulțumit, s-a răsucit pe călcâie și s-a dus să-și caute norocul în altă parte. Abia atunci - chiar și acum mi-e rușine s-o recunosc - mi-am dat seama că tocmai auzisem parola despre care cu atâta răbdare îmi vorbea domnul ministru și că, furat de gânduri, lăsasem să treacă pe lângă mine posibilitatea de a duce la bun sfârșit misiunea primită. Între timp, dama de companie traversa cafeneaua, sustrăgându-se pipăielilor, neascultând

încălceală

însinuările și dispărând pe ușa turnantă. Lovindu-i cu valijoara pe cei care-mi stăteau în cale, am ieșit în goană după ea și am ajuns în stradă tocmai când se urca într-o mașină care a demarat imediat. Din fericire, traficul era atât de intens, încât mașina s-a oprit după câțiva metri. Am ajuns până la ea și-am avut răgazul să mă aplec spre fereastra din spate și să strig din rășputeri:

— Mi-au furat ceasul! Nu există nici o garanție!

Mașina a demarat și a parcurs o jumătate de cvartal până să se oprească din nou. Am ajuns-o și mi-am repetat plângerea:

— Nu se mai poate trăi în țara asta! Aici, dacă nu alergi, zbori!

Aproape că reușisem să-mi bag capul pe fereastră, când mașina a pornit ca din pușcă. De data asta am avut mai puțin noroc, iar când picioarele mi-au luat-o la sănătoasa, lumina semaforului s-a făcut verde și traficul pe roți s-a pus în mișcare. Am continuat să alerg și să denunț haosul care domnea, până m-au lăsat bojocii, fiind nevoit să aleg între urmărire și oprobriul civic. Am optat pentru prima variantă și am reușit să ajung din urmă mașina când tocmai făcea la dreapta. Tipa, care în tot acest timp nu încetase să se uite la mine cu o expresie destul de îngrijorată, s-a apucat să închidă fereastra, în timp ce-i spunea bărbatului de la volan:

— Bagă mare, că vine.

În ultimul moment, am reușit și eu să bag valijoara în deschizătura rămasă neacoperită de geamul pe care l-am aburit cu gâfâielile mele. Am căzut epuizat și-am inspirat nesănătoasele gaze ale mașinii care s-a pierdut apoi în noianul de autobuze, motociclete și alte mijloace de nansport. Cu ultimele forțe, am izbutit să mă târăsc pe trotuar, evitând astfel să fiu călcat de vehiculele care veneau din urmă claxonând și făcând tărăboi, iar odată pus la adăpost și în

ciuda larmei din jur, m-am întins pe caldarâm și am tras un pui de somn.

M-a trezit în șuturi o doamnă, ca să mă întrebe dacă pățisem ceva. Pe de o parte ca să-mi justific prezența în acel loc, iar pe de alta ca să văd dacă-i puteam înmuia inima și dacă mă puteam alege cu niște bănuți, i-am spus că nu mâncasem de două zile și că nu aveam de lucru, la care mi-a răspuns că cine vrea să muncească muncește, iar cine nu nu și dusă a fost. Era ora douăsprezece și n-aveam nimic de făcut în Madrid, așa că m-am hotărât să mă întorc acasă. Întrebând pe unul și pe altul, după ce-am umblat mult, m-am trezit la începutul unei autostrăzi care ducea la aeroportul Barajas. Un șofer amabil s-a îndurat de mine și m-a luat în mașină. Pe drum mi-a povestit că se săturase până peste cap, că fiii lui erau niște dobitoci, iar nevas-tă-sa o vacă nesărată, și că tare îi venea să-și bage picioa-rele și să le dea naibii pe toate cele, dacă ar ști ce să facă și unde. M-a întrebat dacă fusesem vreodată în Africa, i-am spus că nu și în punctul ăsta discuția noastră s-a blocat. Am coborât din mașină și am parcurs pe jos ultima par-te a drumului până la aeroport, unde am ajuns în același timp cu un autocar din care a coborât un grup de turiști. Orientându-mă după seria de săgeți și panouri, am ajuns la terminalul aerian, unde am îndeplinit formalitățile cu-venite pentru îmbarcare, evidențiindu-mi condiția de pră-pădit la fiecare pas. Mugeau motoarele când m-am urcat în aparat, înconjurat de turiștii care au început să cânte de cum s-au așezat, acoperind cu glasurile lor tunetul tur-binelor.

— Long is drumul si batuuuut..., cântau turiștii cu ac-centul lor pitoresc.

Stewardesa le-a aruncat câțiva pumni de bomboane Sugus. Nouă, localnicilor, ne-a oferit presa zilei. Mai mult ca să-mi ascund teama care mă încolțea decât ca să aflu

încâlceală

ce se mai întâmpla înăuntrul și în afara granițelor noastre, am luat un ziar și l-am răsfoit distrat, până când o știre, strecurată la faptul divers, m-a făcut să tresar și a risipit toată bucuria pe care mi-o insuflase faptul că mă aflam în drum spre casă. Știrea cu pricina suna așa:

„Madrid, 14. — La primele ore ale dimineții de azi a fost găsit ucis într-un hotel din oraș un individ care se înregistrase sub numele de Pilarín Cañete și care, potrivit surselor oficiale, evadase în noaptea anterioară dintr-un sanatoriu de boli mintale din apropiere de Barcelona. Deși cadavrului îi lipsea brațul drept, la fața locului nu s-au observat urme de violență. Nu s-au găsit asupra lui nici acte de identitate, bani sau obiecte de valoare, așa că nu este exclusă ipoteza furtului. Să ne rugăm ca moartea lui să fie o pildă pentru cei care, departe de a-și accepta condiția cu o creștinească smerenie etc. etc...”

— Ai pățit ceva, tinere? m-a întrebat vecinul meu de scaun, probabil fiindcă, agitat și nervos cum eram, îl tot loveam cu genunchiul.

— Nu-mi priește altitudinea, i-am răspuns.

A zâmbit cu aerul unuia care avea multe ore de zbor la activ și mi-a povestit că asta nu era nimic în comparație cu furtuna în care intrase la bordul unui avion pe ruta Alicante-Ponferrada, prin anii cincizeci.

— Ah, prietene, ce vremuri eroice! De câte ori avionul cădea în gol și părea că avea să se zdrobească de munți, noi, pasagerii, ne desfăceam centurile de siguranță, ne ridicam în picioare și strigam la unison: Trăiască Regele Cristos! Iar când am ajuns la Ponferrada, primarul a ținut un discurs de pomină.

Eu îl ascultam aprobându-l mereu și am profitat de ardoarea lui ca să-i sustrag câteva bancnote de o mie de pesetas pe care le avea în buzunarul stâng al pantalonului.

Deși eram decis să-i trag clapa, m-am mirat că la barul Punctul de întâlnire nu mă aștepta comisarul Flores, așa cum

îi ordonase domnul ministru. Am cântărit cam ce putea să însemne absența lui și am ajuns la concluzia că citise, probabil, știrea despre moartea mea și socotise, de altfel foarte corect, că n-avea rost să vină de pomană până acolo. Așa că am ieșit din aeroportul Prat, al cărui splendid interior l-am parcurs ascunzându-mă în spatele ziarului, m-am suit într-un taxi și i-am spus șoferului să mă ducă la Barcelona.

— În ce parte a Barcelonei? a vrut el să afle.

— Nu fi obraznic și dă-i bătaie, că-ți spun eu pe unde.

Adevărul e că nu știam încotro să mă duc. În clipa aia mi-a trecut prin minte, deși, firește nu pentru prima oară, că mi-ar fi plăcut să am o casă confortabilă, cu baie proprie, și o familie care să mă aștepte în jurul mesei în mijlocul căreia să aburească o paella cu bucățele de carne de iepure și niște creveți ca să-i dea gust. Dar eram singur, n-aveam unde să pun capul, nu mâncasem nimic în ultimele 24 de ore și tocmai citisem știrea asasinării mele. Fiindcă nu aveam nici cea mai mică îndoială că pe mine, nu pe sărmanul ciung, încercaseră să-l facă bucățele și, într-un acces de sentimentalism, am regretat că-l lăsasem pe sărmanul om acolo, deghizat în mine, neajutorat și vulnerabil; că doar nu degeaba băuserăm împreună o sticlă de Pepsi-Cola. Însă mă temeam că moartea lui jalnică fusese și inutilă, de vreme ce, dacă nu mă înșelam, cei care-l omorâseră nu vor întârzia să-și dea seama că greșiseră și vor face tot posibilul să-și repare greșeala - o perspectivă care, ușor de închipuit, nu-mi producea nici cea mai mică bucurie.

— Domnule, l-am auzit pe taximetrist, văd că sunteți foarte absorbit de ziar, dar am ajuns în Piața Spaniei și nu știu dacă s-o iau spre Calvo Sotelo sau spre centrul orașului. M-am hotărât pe loc și i-am zis să mă ducă la hotelul unde mă întâlnisem cu domnul ministru, căruia aveam

încâlceală

de gând să-i cer, cu respectul cuvenit, câteva explicații.

Odată ajunși la destinație, am plătit cursa din banii pe care-i subtilizasem de la călătorul vorbăreț, am așteptat să se îndepărteze taxiul și m-am strecurat cu abilitate pe sub porticul de fier folosit de comisarul Flores și de mine deunăzi, un portic care, acum, ca și atunci, ducea tot la bucătăria hotelului, amețitoare, în treacăt fie zis, și la liftul de serviciu. Cu cel din urmă am urcat până la etajul patru, am intrat pe somptuosul coridor mochetat, am localizat camera domnului ministru și am bătut degrabă la ușă.

Mi-a deschis un domn foarte distins, învăluit într-un halat de mătase. Cum individul respectiv nu era domnul ministru, doar dacă nu cumva se produsese între timp o altă criză de guvern, și nici nu era de presupus că era vorba despre un vizitator îmbrăcat astfel sau, cu atât mai puțin, despre vreun amant al domnului ministru, am salutat sec și am zis:

— Serviciul de spălătorie.

— Nu am cerut să mi se spele nimic, mi-a răspuns domnul sigur pe sine.

— Ordinele direcției, am coborât eu tonul. Au fost plângeri din partea unor clienți.

Neîncumetându-se să protesteze, fiindcă pesemne că avea conștiința tare încărcată, rușinatul domn s-a dus în cameră și s-a apucat să caute printr-o valiză care stătea deschisă pe podea. Masa de birou și restul mobilierului se aflau în același loc ca deunăzi, fapt care nu m-a șocat, fiindcă nici nu mă așteptam la vreo schimbare de decor. Mai inexplicabil mi s-a părut că sofaua, pe care domnul ministru o hăcuise pentru a scoate valijoara din măruntaiele ei, era acum intactă. Mă și bântuiau temerile că greșisem camera când am zărit pe covor un punct alb care mi s-a părut sugestiv și care, la o examinare vizuală mai atentă, s-a dovedit a fi un puf alb. Nu încăpea îndoială: mă aflu

labirintul măslinelor

În camera cu pricina, chiar dacă acum o ocupa un alt bărbat care, cu un aer consternat, îmi întindea câteva cămăși și niște lenjerie intimă pe care, de cum am dispărut din raza lui vizuală, le-am și aruncat în casa scărilor. După asta, convins că domnul ministru se evaporase, am părăsit hotelul prin bucătărie și am ieșit în stradă, tot la adăpostul ziarului care, dacă pe de o parte îndeplinea funcția de a-mi asigura incognito-ul, pe de alta mă făcea să mă ciocnesc de trecători și să dau în gropi — pe scurt, îmi îngreuna mersul.

Care n-a mai durat mult, fiindcă odată ajuns la prima cabină telefonică funcțională, și cu ajutorul monedelor primite ca rest de la taximetrist, l-am sunat pe comisarul Flores la birou. O voce m-a anunțat că omul era ocupat.

— Spuneți-i că-l caută Pilarín Cañete, i-am zis.

— De nebuni se ocupă locotenent Lentejuelas, mi-a răspuns vocea cu un dezgust vădit.

— Ia nu te mai da așa rotund și transmite-i mesajul comisarului Flores, dacă nu ți s-a urât cu binele, istețule.

Ceva din tonul meu probabil că l-a impresionat, fiindcă la celălalt capăt al firului s-a făcut o liniște, întreruptă apoi de glasul comisarului Flores.

— Băga-mi-aș! Tu ești?

— După cum se vede, domnule comisar.

— La naiba, te credeam mort. M-au sunat de la Madrid să-mi spună... Mă rog, tu știi mai bine ca oricine dacă ești viu sau mort. Ce-ai făcut cu banii?

— Sunt la loc sigur, l-am mințit ca să câștig timp. Dar mă tem că e ceva neclar în toată afacerea asta.

— Ca să fiu sincer, și eu cred asta. Dar ia spune: dacă nu ești tu mortul, atunci cine e?

— Un amărât de ospătar ciung, care n-a făcut rău nimănui, din câte știu, și care avea poate o familie și un cămin...

încâlceală

— Haide, haide, nu te muia așa. Ești viu, nu? Păi, nu te mai plânge, omule.

— Domnule comisar, cineva a încercat să măucidă și am bănuiești temeinice să cred că afacerea asta încă nu s-a încheiat. M-am dus la domnul ministru, dar nu mai stă la hotel.

— O fi în delegație.

— Sunteți sigur că era vorba cu adevărat de un ministru?

— Omule, nu știu ce să-ți spun. Mă sună un tip și-mi spune că e ministru și că vrea să mă vadă la un hotel, iar eu ce mă-sa să fac: nu puteam să-i cer cartea de identitate, îți dai seama. Înțeleg că te deranjează chestia cu asasinatul și celelalte, dar nici nu-i cazul să cauți nod în papură. S-ar putea să ne fi făcut cineva o farsă. Sunt mulți excen-trici în libertate de la o vreme. Eu nu i-aș da mai multă importanță decât e cazul. Ce zici? Ascultă-mă și întoarce-te la balamuc. Ii spui doctorului Sugrahes că ai fugit ca să te duci la cinema și pace bună.

M-am prefăcut că mă gândesc, iar apoi am spus:

— Domnule comisar, după ce v-am rumegat chibzui-tele cuvinte, m-am convins că aveți perfectă dreptate. Chiar acum mă întorc la balamuc. Numai bine vă urez.

L-am auzit strigând ceva, poate fiindcă se îndoia de sinceritatea mea, însă nu i-am mai dat atenție. Am închis telefonul, am desfăcut ziarul cât era de larg și am plonjat din nou în vârtoarea orașului. Misterioasa dispariție a domnului ministru și îndoilele care începeau să plutească asupra lui nu au făcut decât să-mi întărească și mai mult convingerea că afacerea în care intrasem nu era lipsită de complicații și că cei care încercaseră să mă lichideze nu aveau să se dea bătuți cu una, cu două. Dar mă gândeam și că cei care nu mă iubeau deloc nu s-ar încumeta să aten-teze asupra integrității mele la lumina zilei și în văzul lumii,

labirintul măslinelor

ci că vor încerca să mă atragă într-un loc unde își puteau face mendrele în deplină discreție. Așa că trebuia să mă feresc de singurătate și de noapte. Prima condiție părea să-mi fie destul de la îndemână, iar a doua absolut imposibilă, doar dacă nu s-ar fi produs o minune cerească, la care însă nici credința, nici purtările din trecut nu mă îndemneau să sper.

Cu perspective atât de sumbre și fără să știu foarte bine ce să fac și la cine să apelez, am rătăcit pe bulevardele cele mai aglomerate, privind cu coada ochiului, fiindcă ziarul îmi bloca vederea frontală, vitrinele elegante ale magazinelor, provocatoarele geamuri ale restaurantelor și atrăgătoarele afișe ale cinematografelor. Și pluteam în această tristă reverie, adică în aceea de a-mi închipui ce bine era să ai bani și sănătate ca să-i cheltui, când pe ecranul interior al amintirii mi-a apărut cu multă claritate o imagine: cea a domnului ministru făcându-ne semne comisarului Flores și mie să ne apropiem fără teamă de biroul lui. Am mai spus la timpul respectiv că gestul acela și expresia binevoitoare care-l însoțea mi se păruseră cunoscute. De ce acum...? Iar în clipa aceea s-a făcut lumină în mintea mea, în timp ce, paradoxal, pe balcoanele din jur se stingeau ultimele străluciri ale astrului rege.

\Je îngălbeneau paginile ziarului și se întunecase de ceva vreme, când am reușit să dau de soră-mea. Stătea sprijinită de un felinar, așteptând să-i pice un client, lucru care nu părea că avea să se întâmple prea curând, fiindcă până și cei mai disperați clienți treceau prudent pe trotuarul celălalt, ca să se ferească de avansurile ei. Un câine vagabond s-a apropiat să-i miroasă dresul și a tulit-o urlând pe stradă. Rămânând ascuns în spatele ziarului, m-am apropiat de ea din spate și i-am murmurat la ureche:

— Nu te întoarce și nu te arăta surprinsă, Candida. Eu sunt.

S-a smucit cât colo, a tras un chiot și poșeta i-a căzut într-o baltă. Din fericire, acest comportament, în loc să atragă atenția trecătorilor, i-a făcut doar să iuțească pasul și să lase pustie străduța aia mizeră. Candida și-a venit în fire, deși stătea cam rigidă.

— Mi s-a spus că te-au ucis, a murmurat ea, răsucindu-și mult gura cu scopul vădit inutil de a și-o întoarce spre mine fără să-și miște capul. Că te-au găsit într-un hotel din Madrid și fără o mână. Mi s-a părut puțin ciudat, dar după cum te știu... Chiar azi după-amiază vorbeam cu Luisa la Cebollana, știi de cine zic, și-i spun...

— Candida, n-am timp de pierdut. Sunt pe urmele mele, vor să mă omoare și trebuie să mă ajuți.

— Acu' nu pot, că am treabă, mi-a trântit-o ea sec, dându-mi de înțeles că închisese robinetul de sentimente fraterne pe care până atunci le lăsase să curgă.

— Îți mai aduci aminte, Candida, am continuat eu, prefăcându-mă că nu înțelegeam aluzia, de un film spaniol tare frumos pe care l-am văzut împreună acum o sută de ani și care se petrecea în selva din Japonia?

— Tartan și hotențoții, mi-a răspuns Candida, care era, de când o știu mare amatoare de concursuri radiofonice și care, cum auzea o întrebare, nu putea să nu-ți arunce imediat un răspuns.

— De ce nu gândești înainte să deschizi gura? am mus-trat-o. Nu ți-am spus că era un film spaniol? Uite, îți mai dau câteva elemente: era despre viața unui misionar sfânt, care renunța la tot și părăsea o fată de familie bună ca să plece să-i convertească pe necredincioși. La sfârșit se pro-ducea un cutremur și toată așezarea era distrusă, mai pu-țin capela, pe care o construise misionarul cu ajutorul unei păcătoase...

— Noian de suflete}

— Exact! Ce memorie ai, Candida! am aplaudat-o și sāraca soră-mea a schițat un zâmbet de satisfacție interioa-ră. Acum concentrează-te și-ncearcă să-ți amintești un ac-tor tare frumușel care juca rolul unui aborigen.

— Antonio Vilar.

— Nu, proasto; ăla era misionarul. Eu zic despre ăla care-l juca pe fiul căpeteniei locale. Ala, mă, care îmbră-țișa adevărata credință și-o vedea pe Fecioara Măria...

— Și se lăsa martirizat de propriul lui tată?

— Foarte bine, Candida! Cum îl chema pe actorul ăla?

— Nu știu, băiete, zău că nu. Știu de cine zici, dar nu-mele mi s-a șters din minte. Nu-i tot ăla care-l juca pe iu-bitul fetei în O soacră cu fitel

— Candida, ești o adevărată enciclopedie. Dar nu te culca pe-o ureche și bagă bine de seamă la ce-o să-ți spun acum. Caut un tip și sunt sigur că tipul ăsta și actorul la care mă refer sunt una și aceeași persoană. La început nu

ca-n filme

I-am recunoscut, fiindcă au trecut mulți ani, dar acum sunt sigur. Totul mă face să presupun că trăiește la Barcelona, că e în continuare legat de mediul teatral și că n-are de lucru, altfel n-ar fi acceptat o treabă atât de gingașă ca aceea de-a te da drept ministru. Trebuie neapărat să-l gă-sesc, fără întârziere, dar nu știu cum să fac și nici nu e bine să mă arăt. De unde se deduce, logic, că trebuie să mă ajuți.

— Nu-mi dau prea bine seama de unde tragi conclu-zia asta, mi-a zis Candida.

— În primul rând, din faptul de netăgăduit că ai mulți cunoscuți și admiratori în lumea ăstora...

— Dumnezeu, taci.

Candidei nu-i plăcea să se vorbească despre perioada în care încercase să se afirme ca dizeuză. Prin părul acum rar se întrevedeau și la ora asta cucuiele și cicatricile lăsa-te de sticlele aruncate de un public care nu-și includea mila între virtuți și nici afonia între defecte. De mică re-peta ore întregi, folosind lanțul de la veceu pe post de mi-crofon, insensibilă la scatoalcele cu ajutorul cărora tata încerca să-i scoată din cap visurile de glorie sau, poate, doar să își facă liniștit siesta. Când a împlinit treizeci de ani - și Dumnezeu știe cu ce preț - Candida a obținut primul ei contract. Cariera sa efemeră a fost un du-te-vino între scenă și dispensar. S-a apucat să bocească și am bătut-o tan-dru pe umăr.

— Fă asta de dragul meu, Candida, i-am spus cu blân-dețe.

— Bine, bine, a mârâit ea, dar să-mi promiți că e pen-tru ultima oară...

— În timp ce tu cercetezi cazul, eu o să mă duc la tine acasă, fiindcă nu-i prudent să rămân în bătaia vântului. Tot în apartamentul ăla de vis stai?

Mi-a dat cheia scrâșnind din dinți, iar eu, după ce am rugat-o ca, atunci când avea să revină, să bată de două ori

scurt și, după o pauză, încă de trei ori, ca să știu că era ea, dar fără să-mi fac prea mari iluzii că pricepuse, am luat-o din loc bătuit de neliniști fără număr, fiindcă străzile deveniseră aproape pustii, iar despre cartierul în care mă afundam nu se putea spune că era tocmai unul rezidențial.

Groapa comună a Cimitirului Vechi era, probabil, mai primitoare decât clădirea delabrată unde ședea soră-mea. În gangul de la intrare am fost nevoit să sar peste o băltoacă uleioasă care bolborosea, dar nu m-am încumetat să cercetez de ce. În camera din care era compusă locuința propriu-zisă încăpeau doar o saltea prăpădită și o piesă de mobilier. Cu simțul ei practic, Candida hotărâse ca aceasta să fie o măsuță de toaletă. Am încuiat ușa cu cheia, am baricadat-o cu măsuța de toaletă și, cum camera nu avea fereastră sau vreo altă deschizătură pentru aerisire, m-am simțit oarecum în siguranță. Am căutat fără succes ceva de mâncare și am sfârșit prin a mă întinde pe saltea, căzând într-un somn binefăcător, din care m-au smuls niște ciocănituri în ușă. Panicat, am întins mâna după singura armă aflată la îndemână, care s-a dovedit a fi un corset rigid și-am întrebat cine e.

— Eu sunt, a zis Candida, care, evident, uitase parola. Deschide.

Am tras deoparte măsuța de toaletă și i-am deschis ușa. După ce a intrat, am încuiat-o la loc și am așezat mobila pe post de parapet.

— Ce faci cu budoarul meu? m-a întrebat caraghioasa de ea.

— Gimnastică. Ai aflat ceva?

— Cred că da.

Și-a scos din decolteu un ghem de hârtie pe care l-a netezit pe măsuța de toaletă, a parcurs cu o nesfârșită încetineală ceea ce își notase acolo și a recitat:

ca-n filme

— Toribio Pisuerga. Locul și data nașterii necunoscute. De profesie actor. A debutat în '48 în Răni ca lepros într-un rol de figurație fără nici o replică. A continuat să lucreze în cinematografie până în '57, mereu în roluri secundare. A dispărut din peisaj până prin '62, nu se știe de ce. În decembrie '62 a fost contractat să-l joace pe regele mag Melchior la intrarea în supermagazinul El Aguila. În anul următor l-au dat afară din cauza drogurilor.

— Se înțeapa?

— În fața copiilor, imaginează-ți, mi-a zis soră-mea, afișând o tristețe puritană specifică familiei mele.

— Ce mai ai?

— I se pierde iarăși urma până prin '70, an în care a reapărut sub pseudonimul Muscle Power. Și-a încercat norocul fără succes în studiourile Esplugues făcând pe spadasinul. Cineva l-a introdus în lumea publicității și a turnat un filmuleț care până la urmă nu s-a mai difuzat pentru că era prost. În '75 a făcut un spot de televiziune. Asta i-a mai adus niște bani și a fost văzut adeseori în compania unei femei mult mai tinere decât el. Când i s-au terminat biștarii, a dispărut din nou. Până acum.

— Se mai droga?

— Nu știu. Dar sigur s-a lăsat, fiindcă chestiile de genul ăsta se află, dacă n-ai destui bani să le-ascunzi.

— Și fata care umbla cu el?

— Nu știe nimeni să-mi spună cine era. O admiratoare înfocată, presupun. E important?

— S-ar putea să fie. Altceva?

— Nimic. N-ai destul?

— Îmi lipsește un element fundamental. Unde-l găsesc.

— Ah, normal, zăpăcită sunt! a exclamat Candida, dându-și cu palma peste frunte și băgându-și cu ocazia asta degetul mic în ochi. Uite aici adresa: Strada Conducetei de gaze, numărul 15.

— Candida, ești teribil de drăguță și de inteligentă.

— Ce-ai de gând?

— Deocamdată, să-l vizitez pe individul ăsta. După aia, mai vedem.

— Nu ți-e foame? Ți-am cumpărat ceva de mâncare de la barul din colț. Sunt niște pungași, dar la ora asta...

— Nu trebuia să cheltui, dragă.

— De fapt, tocmai am trecut pe la parohie și mi-au dat înapoi o parte din ce le-am dat.

— De când dai pe la parohie?

— Comandasem niște slujbe pentru tine... Dacă mi-au zis că...

Ca să nu se încarce prea tare atmosfera de emoție, am început să răscolesc prin geanta ei, până am găsit un pachet mustind de grăsime și o sticlă de Pepsi-Cola. Am ras hăleala și sucul cât ai clipi din ochi și m-am uitat la ceas. Era unu și jumătate.

— Ar fi bine să mă pun în mișcare. Imprumută-mi trusa ta de machiaj, Candida, fiindcă vreau să-mi schimb puțin înfățișarea.

A deschis un sertar al măsuței de toaletă și mi-a întins un tub.

— Nu mă mai dau cu smacuri, mi-a zis ea. Folosesc doar rujul de buze.

— Mecromind? am întrebat, după ce am citit eticheta tubului.

— Rezistă mai mult, revine mai ieftin și, dacă ai vreo zgaibă, ți-o vindecă.

Mi-a dat pe buze cu lichidul roșiatic, iar din genele false pe care le purta Candida mi-am înghebat o mustăcioară fină. Apoi mi-am năclăit părul cu grăsimea de la sandvici care îmi rămăsese pe mâini.

— Cum e? am întrebat

— Nu-ți stă bine în uniforma de ospătar.

ca-n filme

— Mi-ar sta și mai rău dacă aș ieși gol pe stradă, tâmpito. Eu te-ntreb despre camuflaj.

— Ah, asta-i foarte bine. Când îmi dai înapoi genele? Îmi trebuie la muncă.

— Când n-o să mai am nevoie de ele. Intre timp, stai și tu acasă, că fetele cumsecade nu ies la ore de-astea. În timp ce purtam această discuție, am reușit să improvizez un șperaclu cu una dintre balenele corsetului. Nu mi-ar fi stricat un pistol, fiindcă nu știam ce și cu cine aveam să mă înfrunt în scurt timp, dar așa ceva, cum e lesne de închipuit, nu-mi stătea la îndemână. Mi-am pus șperaclul în buzunar, m-am despărțit de Candida, am dat iar deoparte măsuta de toaletă, am ieșit și-am coborât în străduța aia tenebroasă. Nu prea se înghesuiau taxiuri prin părțile alea.

Strada Conduței de gaze nu se numea astfel dintr-un capriciu al autorităților municipale sau al cui botează străzile, fiindcă în privința asta n-am știut niciodată prea bine cum stau lucrurile. Pe ziduri stătea scris cu litere mari: FUMATUL INTERZIS. Șobolani morți dospeau de-a lungul caldarâmului. Am găsit ușor numărul 15 și, citind ce scria pe cutiile poștale de la intrare, am aflat că fostul ministru locuia la etajul 2-B. Cu surprindere am descoperit că în clădire era un lift, dar speranțele mi s-au spulberat când am văzut cum atârnav cablurile de cabină ca niște spaghete neputincioase. Am urcat pe scări și am apăsat pe butonul soneriei. Cum n-am primit nici un răspuns, m-am văzut silit să recurg la șperaclu. Ușa a scârțâit din țâțâni și m-am strecurat în apartamentul cinefilului.

Acesta era format dintr-o cameră pătrată, în fundul căreia se afla un pat în neorânduială. Pereții erau acoperiți de fotografiile actorului și în ele l-am recunoscut imediat pe originalul ministru. În cea mai mare dintre poze, apărea

labirintul măslinelor

el, bine îmbrăcat, privind cu venerație spre un flaconaș de pomadă. În partea de jos a fotografiei stătea scris cu litere uriașe:

CU ANTIHEMOROIDALUL PANTICOSA...

E ALTĂ VIAȚĂ!

În fotografiile mai mici tipul reapărea la diverse vârste și înfățișări: legionar, țăran, apostol și alte personaje pe care n-am reușit să le identific. Vocația era evidentă, fiindcă în timp ce pe jos era plin de mizerie, în fotografii nu distingeai nici un fir de praf. Doar timpul le mai înnegrise și le mai încrețise pe cele mai vechi. M-am apucat să meditez asupra vanității și asupra altor trăsături ale firii umane, și cu siguranță aș fi ajuns la niște concluzii interesante, dacă n-aș fi tresărit, surprins de un geamăt slab, care venea din partea opusă a încăperii. M-am apropiat tăcut și am observat că în perete se afla o clanță, iar ceea ce luasem drept crăpătură era cantul unei ușițe construite de un meșter prea puțin scrupulos. Mi-am lipit urechea și am distins o mormăială. Nu mi-a venit greu să deschid ușița și să constat că adăpostea un dulap în perete plin de boarfe și de praf. Fiindcă dintre ele continua să iasă cantilena aia, am scormonit, scoțând totul de-a valma, până când am dat de actorul chircit acolo.

— Don Muscle! nu m-am putut abține să exclam. Ce-i cu matale aici?

Cum nu răspundea, l-am apucat de călcâie și l-am târât afară din dulap. Fiind mătăhălos, atârna destul de greu. Am constatat că era palid și că abia respira. Pe brațul stâng i se distinge o înțepătură recentă, înconjurată de altele mai vechi, cicatrizate. Am tras concluzia că din ceea ce i-au plătit ca să-l interpreteze pe ministru se întorsese la vechile năravuri și că nu-i picase prea bine. Pe de altă parte însă, de ce se închisese în dulap ca să-și bage în venă? Oare

ca-n filme

dintr-un obscur sentiment de vinovăție impropriu vârstei, idiosincraziei și trecutului său? Nu știam, dar nu era momentul cel mai potrivit să dezleg mistere, fiindcă sărmanul actor își dădea duhul. Am căutat un telefon și l-am găsit, însă n-am putut să-l folosesc, întrucât cineva se distrase smulgând firele din priză. Mi-a atras, altminteri, atenția un număr scrijelit pe perete, în apropierea telefonului, și mi l-am întipărit în minte înainte de a reveni lângă muribundul care întredeschisese ochii și mă privea mai degrabă cu interes decât cu surprindere.

— Don Muscle, mă mai ții minte? l-am întrebat.

Și-a mișcat pleoapele în semn că „da” sau orice altceva.

— Cine-a fost, don Muscle? l-am mai întrebat.

Cu mare efort, a reușit să articuleze câteva sunete pe care n-am reușit să le pricep. Mi-am apropiat urechea de buzele lui.

— Cavalerul Trandafir..., mi s-a părut că disting. Caută-l pe Cavalerul Trandafir și spune-i... spune-i că-i un porc. Spune-i din partea mea... Și dac-o vezi pe Emilia, spune-i... să mă ierte. Nu încurca mesajele, da?

— N-ai grijă. Unde stă Emilia?

— Aveam talent, pe cuvânt. Puteam să ajung o stea a ecranului, să am bani, case, mașini, iahturi, piscine... Nu știu ce s-a întâmplat.

— Așa-i viața, don Muscle, nu-ți face sânge rău.

— Visează regele că-i rege... și-aștept o viață mai presus... Cred că de data asta e pe bune, a mai zis el, închizând ochii.

l-am tras câteva palme, dar n-a reacționat, așa că l-am lăsat să zacă acolo, am părăsit apartamentul, am coborât scările în vârful picioarelor și-am ieșit în stradă, după ce în-am asigurat că nu se afla nimeni prin preajmă. Lipit de ziduri, am ajuns la un bulevard pe unde treceau des camioane și unde am găsit o cabină telefonică. Am sunat la poliție și le-am spus să meargă fără întârziere acasă la actor,

labirintul măslinelor

dându-le adresa și semnalmente lui. Când mi-au cerut să mă identific, am răspuns că nu aveam nici cea mai mică intenție s-o fac și că sunam dintr-o cabină, dar că asta nu reducea din autenticitatea spuselor mele și nici din urgența situației, așa că să se lase de fleacuri și să-și facă datoria, ce naiba. Am închis, iar apoi am format numărul pe care-l văzusem pe peretele casei din care abia plecasem. Norocul mi-a surâs încă o dată, fiindcă la apelul meu a răspuns un mesaj înregistrat.

— „Vă mulțumim că ați sunat la agenția teatrală Protasis. În acest moment nu vă putem răspunde. După semnal, lăsați-ne numele și telefonul, iar noi o să vă contactăm...”
Biiiiip!

Când am sunat apoi la Informații, o domnișoară care, probabil din cauza orei sau din motive personale pe care n-am avut ocazia să le discut cu ea, nu s-a dovedit prea amabilă, mi-a dat adresa agenției teatrale, situată concret pe strada Pelayo. Înainte de a-mi îndrepta pașii către acea arteră aglomerată, mi-am domolit pornirea și am aruncat o privire pe strada Conduței de gaze, ca să văd dacă poliția răspunsese apelului meu disperat. Trebuie să spun, cu conștiința împăcată și de dragul adevărului, că acolo se afla, deja, parcată aiurea, o mașină de patrulare. Nu mai aveam ce să caut în acel loc lugubru. Am luat-o la picior pe bulevard, până când a trecut un taxi liber, care m-a dus la intersecția dintre Balmes și Pelayo. Se limpezea firmentul și se evapora apa cu care fusese udat carosabilul; ciripeau păsărelele pe Ramblas și începuseră să circule primele autobuze. Pe balconul uneia dintre clădirile pe care le aveam dinainte se putea citi următorul anunț:

AGENȚIA TEATRALĂ PROTASIS
LECȚII DE DICȚIE, DECLAMAȚIE ȘI CANTO
CURSURI PRIN CORESPONDENȚĂ

ca-n filme

Ușa de la intrare era complet ferecată, însă fațada clădirii era plină de proeminente și zorzoane care permiteau o cățărare destul de ușoară. Am început ascensiunea fără ca rarii trecători care se-ntâmplau să mai treacă pe-acolo să se mire văzând un om-muscă în acțiune la o oră atât de matinală. Își închipuiau, fără îndoială, că era vorba despre un spălător de geamuri idiot, de un soț în căutare de probe sau de orice fel de alt personaj marginal, care prezenta prea puțin interes pentru cei care fuseseră siliți să se trezească atât de devreme.

Se spune că cine contemplă lumea de la înălțime își vede congenerii ca pe niște furnici și că această iluzie optică îl face să se simtă atotputernic pe cel care o încearcă, în loc să se simtă, așa cum cere logica, oripilat descoperind că este ultima ființă normală într-un univers de ființe respingătoare. Însă eu am rămas cu totul străin de astfel de senzații satisfăcătoare și contradictorii în momentul când am reușit să ajung la balconul agenției. M-am ridicat în forță, am trecut peste balustradă, am oftat de ușurare și mi-am șters broboanele de sudoare care îmi umpleau fruntea și alte părți mai puțin nobile ale anatomiei. Mizeria care acoperea geamurile nu era chiar atât de mare încât să nu-mi permită să constat că agenția era pustie și că se compunea dintr-o singură cameră destul de spațioasă, mobilată auster cu două birouri, câteva scaune, o bancă lipită de un perete și trei fișiere metalice. Am forțat ușa de la balcon și am intrat. Neinteresat de mese, m-am dedicat rafturilor, care conțineau, cum era previzibil, dosarele celor înscriși. Numărul lor trecea cu puțin de cincizeci, iar fotografiile care însoțeau fiecare dosar dădeau o idee destul de precisă cu privire la profilul lor artistic. Am trecut iute în revistă prezentările respective:

labirintul măslinelor

Abdul-al-Cafiiz, fachir, cântăreț de jotas*, domiciliul actual Azilul Mundet, sunați între 3 și 5 după-amiază; Profesor Fluture, hipnotizator, prețuri speciale, lăsați comenzi la merceria Speranța; Tontin, regele veseliei și buneidispoziții, temporar la Secția Urologie, Spitalul San Pablo; Puricica și micile ei lighioane domesticate, detenție scurtă, data ieșirii 1984; Oscar și Anibal echilibriști, acum Oscar echilibrist, Anibal decedat în 1975; Carmen Cueiros, umor pentru adulți, doar la sfârșit de săptămână, croitoreasă de meserie; Leonor Cabrera, operă, vorbește franceză, dispusă să se dezbrace preț suplimentar; Monsieur Tonerre, telepat, reduceri cu de-ale gurii, și tot așa, până la sfârșit.

Soarele năvălea din plin în agenție când am terminat de parcurs acel catalog de tipuri glorioși, fără să fi dat peste ceva care să mi se pară relevant. Trebuia să-i dau zor, dacă nu voiam să mă surprindă alții acolo. Am început să verific cele două birouri. Primul, așezat strategic lângă ușă, era în mod sigur cel al secretarei, fiindcă în sertare se aflau foi de hârtie pentru scrisori cu antetul agenției, plicuri, timbre, carnețele de luat notițe, creioane ronțuite și un roman răsfoit zdrăvăn, care se intitula Sclava vizirului. Cea-laltă masă, care, fiind puțin mai mare și așezată aproape de balcon, probabil că era a șefului, mi-a oferit o descoperire mult mai folositoare, respectiv un album cu fotografii pe a cărui copertă roșie o etichetă anunța NOI VALORI, și în ale cărui pagini defila o scilpitoare colecție de fotografii cu tineri frumoși și tinerele succulente. Ultimele pozau

* Joia - dans popular din Aragon și din alte provincii spaniole, pe o muzică specifică, însoțită de versuri cu formă fixă; cu o posibilă origine arabă prin poetul medieval Aben Jot, exilat din Valencia în Catalunyaud, a urmat o evoluție iberică, prima atestare fiind într-un document anonim din secolul al XVII-lea (n. I.).

ca-n filme

pe divane, covoare sau gazon, acoperite de veșminte străvezii sau de nimic, oferind dagherotipului nării lor în instantanee. Bărbații purtau chiloței sumari, iar atitudinea, expresia și postura lor evidențiau din plin că se supuneau unui exercițiu muscular extenuant, deși se chinuiau să nu arate prea constipați. Fiind cam rudimentar în privința eroticii, am trecut cu vederea secțiunea masculină și m-am concentrat asupra avalanșei de țâțe care-mi căzuseră din cer. Dacă n-ar fi fost orele atât de înaintate, m-aș fi des-tins în voie și, cine știe, poate că m-aș fi lăsat chiar pradă unor reverii melancolice, dar nu era timp de pierdut, așa că am văzut mecanic imaginile și aș fi închis, poate, coper-tele spunând adio acelui buchet stimulant, când vocea aceea interioară, care uneori ne mai dă câte un sfat bun, dar în restul timpului ne ocărăște, ne umilește sau ne afurisește, m-a făcut să-mi revizuiesc intențiile, să redeschid albumul și să mă întorc la una dintre ultimele pagini, în care o fă-tucă zâmbea dintr-un patul către cineva care pesemne toc-mai îi șutise chiloții. În ciuda machiajului și a perucii roșcate pe care o purta, nu mi-a venit greu s-o recunosc pe dama de companie căreia cu atâta efort îi înmănasem în dimi-neața anterioară valijoara aia nenorocită pe străzile din Madrid. La baza fotografiei, o bandă de hârtie scrisă la ma-șină explica: SUZANNA TRASH, Dama de Elche, 12, atic 1, noțiuni de engleză și italiană, rudimente de dans, echita-ție și karate, cinema, teatru, televiziune, pantomimă, 25% comision.

Zgomotul liftului de pe coridor m-a făcut să tresar . Am închis albumul, l-am așezat în sertar, am închis sertarul, am fugit spre ușa de la balcon, am deschis-o, am ieșit și-am închis-o chiar în clipa în care se deschidea ușa agenției.

Tremurând, am sărit peste grilaj și m-am agățat de un ca-blu care se prelingea pe fațada clădirii. M-am temut să nu lie cablul paratrăsnetului și-am scrutat cerul în căutarea

labirintul măslinelor

norilor negri, dar am văzut doar acea țesătură albastră care în diminețile limpezi acoperă multiubitul nostru oraș și marea alăturată. Strada era destul de circulată și nu era cazul să atrag atenția, așa că am intrat printr-un balcon de mai jos în ceea ce s-a dovedit a fi o școală de croitorie și confecții. O doamnă obeză tăia tipare pe o planșă postată pe două capre și trei fete o urmăreau cu un vădit dezgust. Toate patru s-au răsucit spre balcon când au observat că intrasem printr-un loc atât de neconvențional, iar doamna obeză a schițat un gest de alarmă.

— Instalez antena de televizor, m-am grăbit să rostesc.

Unde e priza?

Doamna obeză mi-a arătat o gaură în plintă, unde mi-am vârât un deget până când m-am gândit că era timpul să mă retrag.

— Mă duc după clești, am zis. Nu atingeți nimic, s-ar putea să piște.

Am coborât ca un domn pe scări, am ieșit pe stradă și m-am pierdut în mulțime.

capitolul 6

igienă exagerată

utobuzul a pufnit de parcă i s-ar fi dezumflat toate roțile, multe la număr, în același timp. Taxatorul m-a trezit cu câțiva ghionți și cu vestea că ajunseserăm la cap de linie. Doar noi mai eram în vehicul.

— Iertați-mă, m-am scuzat. Am ațipit fără să vreau.

— Multă lume necăjită, a conchis taxatorul, punându-și scobitoarea după ureche.

Am coborât într-o piațetă cu pomi pe ale cărei bănci stăteau la soare câțiva pensionari. Unul dintre ei mi-a explicat că pentru a ajunge la Dama de Elche trebuia să urc o bucată bună pe una dintre străzile sinuoase care începeau din piațetă. Un mic dejun, oricât de frugal, mi-ar fi căzut numai bine, dar era aproape douăsprezece și, cu toate că am auzit că cei din lumea teatrului nu obișnuiau să se trezească în zori, nu voiam să risc s-o pierd pe Suzanna Trash. M-am spălat pe față într-o fântână publică și-am început urcușul. Nu țineam minte să mai fi trecut vreodată prin cartierul ăla care, după cum arăta, trebuie să fi fost în trecut un sat din apropierea orașului. Mai rezistau câteva case scunde și izolate, dar cele mai multe fuseseră înlocuite de blocuri sau erau în curs de demolare. Peste tot apăreau panouri care sfătuiau:

INVESTEȘTE ÎN VIITOR APARTAMENTE DE SUPER-LUX
IA PREȚURI DE SUPER-RÂS

Pe măsură ce ocoleam vârful promontoriului, la picioarele mele se desfășurau alte și alte părți ale orașului pe care o ceață întunecată îl învăluia. Suflând din greu, am

labirintul măslinelor

ajuns pe un tăpșan gol în mijlocul căruia se afla o gheretă pe care am luat-o drept un loc unde se vând castane coapte. Apropiindu-mă să întreb dacă mă rătăcisem chiar așa de mult cum mă temeam, am văzut scris pe peretele gheretei următoarea inscripție:

VIZITAȚI ACUM APARTAMENTUL NOSTRU MODEL

Un bătrânel așezat pe un taburet, cu un basc pe cap, a ridicat de pe jos o cutie când și-a dat seama de prezența mea acolo. Cutia era deschisă pe o latură și înăuntrul ei se vedeau niște figurine. La început am crezut că îmi arăta o miniatură de Crăciun, deși eram în alt anotimp.

— Aici se află sufrageria-living, a rostit bătrânelul, aici camera de serviciu cu toaleta proprie. Și priviți ce bucătărie spațioasă: mașină de spălat vase, de rufe, uscător, cup-tor încastat. Dulapuri? Numărați-le singur. Pe soția... sau pe logodnica dumneavoastră, dacă nu a avut loc încă fericitul eveniment, o s-o încante împărțirea făcută.

A pus cutia jos și mi-a arătat alta, mult mai mică și complet goală.

— Locul de parcare. Exclusiv. V-ați gândit la planul de finanțare?

Înainte de a-l dezamăgi cu privire la intențiile mele, l-a apucat un acces violent de tuse și și-a acoperit gura cu o batistă năclăită de flegmă.

— Silicoză, a comentat el, scăpând niște spută rozalie în interiorul machetei. Nasol. Nu cred că trec de iarna asta.

— Voiam doar să știu, i-am spus, profitând de pauză, dacă pe-aici e drumul spre Dama de Elche.

— Țineți-o tot înainte până dați de un bar. Apoi, a doua la stânga. N-aveți vreo țigară să-mi dați? Medicii mi-au interzis să fumez, de-aia n-am piparoase la mine. Niciodată nu mi-au interzis să cobor în mină, dar acum mi-au interzis fumatul. Ce părere aveți?

igienă exagerată

— Nu-i luați în seamă, am zis eu, ca să nu tac. Sănătatea e pe primul loc.

Fără alte rătăciri am localizat strada și numărul, iar când am văzut că ușa de sticlă era încuiată și nu se vedea nici urmă de portar, am apăsător la întâmplare pe una dintre soneriile care se aliniau pe o stranie panoplie adiacentă. Dintr-un difuzor minuscul, dar puternic a ieșit un mormăit ininteligibil.

— Domnișoara Trash? am rostit, fără prea multă speranță.

— Nu aici, a mugiț interlocutorul meu de ocazie. Apăsător la mansardă.

— Și cum se face asta, dacă sunteți amabil?

— Butonul din stânga sus.

— Mii de mulțumiri și iertați-mă pentru deranj.

Am îndeplinit riguros instrucțiunile primite și am așteptat vreo două minute bune, la sfârșitul cărora s-a auzit un contact păcănind și încuietoearea țcănind. Am împins ușa și am intrat în holul care mirosea a dezinfectant. Am luat liftul până la mansardă. Pe coridor nu mă aștepta nimeni, dar una dintre uși era întredeschisă. Prudent, am ciocănit și o voce feminină și îndepărtată a răspuns:

— Intră, sunt în baie!

Am intrat, convins că înțelesesem greșit, și am dat de un vestibul mic. Am închis ușa în urma mea și-am rămas pe loc fără să știu ce să fac. Undeva, în casă, se auzea apa curgând. În eventualitatea în care aş fi dat peste vreun răufăcător înarmat cu un topor, o coasă sau o bardă după cine știe ce mobilă, perdea ori colț, am întocmit, cu durere și tandrețe, o ierarhie de pierderi posibile la nivelul diferitelor părți componente și am început să parcurg locuința, ducând de fiecare dată piciorul stâng înainte. În acest chip spăimos am intrat într-un salonaș pe ale cărui ferestre se strecura soarele de amiază. Aranjamentul era sobru,

dar plăcut ochiului vizitatorului și în mod sigur confortabil pentru gazdă. În partea opusă a salonului se aflau două uși. M-am apropiat de prima și am văzut că dădea într-un dormitor ocupat aproape în întregime de un pat foarte mare și în dezordine. Plapuma era pe jos. Pe noptiera așezată în dreapta patului, o scrumieră plină de chiștoace. Toate corespunzând aceleiași mărci de țigări și care fuseseră aduse în starea aia de o singură persoană, judecând după ceea ce puneau în evidență filtrele. M-am întors în salonaș și am încercat cealaltă ușă. Aceeași voce feminină de mai înainte a repetat:

— Intră, omule, nu sta acolo.

M-am conformat, trezindu-mă astfel într-o baie. Aburul care plutea în aer mi-a tulburat vederea, deși nu destul ca să nu întrevăd, după o perdea de plastic semitransparent, corpul unei femei goale. Deconcertat în fața acelei mostre de familiaritate neașteptată de care, în trecut fie zis, aveam parte pentru prima oară în viață, de obicei nereușind atingerea acestei etape decât după eforturi titanice și cheltuieli considerabile, am optat pentru reprimarea impulsurilor naturale și rostirea pe un ton interogativ politicos a cuvintelor:

— Domnișoara Trash?

După pronunțarea acestor cuvinte educate, perdeaua de plastic s-a dat ușor la o parte și, până să-mi dau seama de ceva, am primit în ochi un jet de șampon care m-a orbit. Am dat înapoi, m-am împiedicat de un obiect sanitar neidentificat și am căzut pe spate. Înainte de-a reuși să mă ridic, un genunchi m-a apăsât pe piept și o mână udă m-a strâns de gât. Dând orbește din mâini, am reușit să apuc o bucată de carne alunecoasă, dar potrivit de tare.

— Jos mâinile, m-a somat atacatoarea. Te ochesc cu un spray de fixativ. Nu știu dacă-i toxic, dar dacă te pulverizez, o să-ți rămână fața ca de statuie pentru tot restul zilelor.

igienă exagerată

— Mă predau, am zis.

— Cine ești?

— Un prieten. Vă rog, nu-mi rupeți coastele și dați-mi voie să-mi scot săpunul din ochi, că mă ustură de nu mai pot.

— De ce-ai venit?

— Ca să am un schimb civilizat de impresii cu dumneavoastră. M-a trimis Don Muscle Power.

— De ce n-a venit el?

M-am gândit dacă era cazul să-i torn brașoave și am renunțat.

•— A murit, i-am spus. L-au ucis.

A urmat o tăcere prelungă.

— N-am cum să dovedesc, că spun adevărul, am adăugat. Dar cântăriți-mi vorbele și-o să ajungeți la concluzia că e mai bine să mă credeți. Situația asta nu se poate prelungi ad infinitum, iar viața vă e în pericol. Gândiți-vă, în fine, că dacă intențiile mele ar fi fost rele, n-aș fi bătut de trei ori la ușă și nici nu m-aș fi pus prostește în bătaia cosmeticelor dumneavoastră.

A redus din apăsare și-am reușit să respir în voie. M-am ridicat și-am simțit că mi-a pus în mâini un prosop uscat pe care mi l-am dus la ochi.

— Ieși, și-așteaptă să mă șterg, mi-a ordonat ea.

Pe pipăite, am ajuns la ușă și am intrat în salonaș, unde m-am frecat până am scăpat de șamponul din organele vizuale, însă nu și de usturime. Abia încheiasem operațiunea asta, că a apărut și Suzanna Trash. Purta un halat alb și își ștergea părul cu un prosop. Așa proaspăt ieșită de sub duș, mi-a venit greu s-o asemăn cu fata din album, cu atât mai puțin cu cea de la cafeneaua din Madrid. Dar așa se întâmplă în viață, unele persoane ies mai bine în poză, altele dimpotrivă - eu aparținând, din nefericire, acestei din urmă categorii: în multe ocazii de care am avut parte să pozez din față și din profil, am ieșit întotdeauna botos,

labirintul măslinelor

încruntat, tras la față și de departe mai puțin simpatic decât sunt în realitate. Suzanna Trash cea din viața reală avea niște trăsături atât de regulate, încât parcă ducea lipsă de ele. Desculță, era la fel de înaltă ca mine, cu umerii pătrășoși și cu forme cam otova, cel puțin pentru gustul meu. Avea gesturi bruște, nervoase și în general inutile, iar în privire observai amestecul acela de neastâmpăr și concentrare specific boxerilor care încă n-au luat-o prea tare pe coajă. Dar nu mă dusesem până acolo ca să fac inventarul nurilor ei incontestabili, ci pentru a încerca să limpezesc fântâna cu ape tulburi în care mă aruncase soarta, așa că am lăsat deoparte scrutătoarele mele observații și m-am dedat la însăilarea din mers a unui interogatoriu dibaci.

— Regret neînțelegerea de la baie, pe care, de altfel, n-am dorit s-o provoc, precum și faptul că a trebuit să aduc tocmai eu funesta veste...

— Ce-a pățit Toribio? m-a întrerupt ea.

— Azi-noapte m-am dus la el acasă și l-am găsit în agonie. O supradoză. Nu cred că și-a injectat-o singur, deși nu exclud o astfel de ipoteză, de dragul rigorii conceptuale. Cablul telefonului fusese smuls.

A rămas pe gânduri, dar nu în legătură cu ceea ce spusese eu.

— Nu ne-am mai văzut înainte pe undeva? m-a întrebat ea.

— Ba da, chiar ieri, la Madrid, am răspuns.

S-a oprit din ștersul părului ca să schițeze un gest de încuviințare lehamite, pe care, deși îl vedeam pentru prima oară, l-am considerat familiar.

— Firește, a zis ea însoțind cu glasul gestul la care mă refeream. Tu ești apucatul ăla cu valijoara. Dar ieri parcă nu erai deghizat în poponar. Cum ai dat de mine?

— Prin agenția teatrală Protasis. Dar poate că-i mai bine să vă pun un pic la curent cu cele întâmplate.

igienă exagerată

Ea a consimțit, iar eu am purces la istorisirea în termeni simpli și cu o sintaxă clară a felului cum se întâmplase că ajunseseam dinaintea individului care, în mod fraudulos, își însușise atribuții ministeriale; cum acesta, prevalându-se de nobilele mele însușiri, mi-a încredințat o misiune constând în transportarea la Madrid a unei valijoare ce-ar fi stârnit invidia lui Cresus; cum, în pomenita urbe, altul în locul meu căzuse victimă unui asasinat cu atât mai incalificabil, cu cât respectivul se afla în brațele lui Morfeu; cum după ce-i încredințasem ei, Suzannei Trash, valijoara aceea, mă întorsesem la Barcelona, depistasem urma și-l descoperisem grație istețimii mele pe nefericitul de Muscle Power, apoi asistasem, plin de compasiune, la trista lui dispariție; cum plin de iscusință făcusem legătura între regretatul defunct și agenția teatrală, iar apoi între agenție și ea, Suzanna Trash, și cum, cu prețul relatării celor cunoscute, dar în chip de epilog necesar, venisem s-o vizitez și fusesem primit tare rău, fără ca dinspre partea mea să fi existat vreo provocare ori vreo vină anume. Am pronunțat toată această tiradă pe un ton de o sinceritate de netăgăduit, încercând să mă pun singur în cea mai favorabilă lumină și să răspândesc în jurul meu o aură de încredere, simplitate și accesibilitate. Un efect scontat, pe care, fără să mă umflu în pene, am reușit să-l insuflu, fiindcă ea, Suzanna Trash, și-a relaxat treptat trăsăturile încordate, drept care a și devenit mai drăguță, a renunțat la postura de karaleka pe care o adoptase ca să mă asculte, iar pe la jumătatea relatării m-a lăsat în salon, ducându-se la bucătărie ca să pregătească niște cafea și pâine prăjită. Citi-torul avizat și-a dat, fără îndoială, seama că din cronica mea orală am omis faptul că banii din valijoara îmi fusese-ră furați, fiindcă totul mă făcea să cred că ea nu avea de-a face cu furtul de la hotel, fiindcă, dacă ar fi avut, n-ar mai fi venit la cafenea; exista chiar și posibilitatea, confirmată

labirintul măslinelor

de comportamentul și de cuvintele ei ulterioare, să nu fi deschis valijoara, situație în care, și ținând seama de scopul propus, adică să-mi asigur cooperarea ei, preferam s-o las să creadă că era vorba despre o sumă imensă, nu despre un prăpădit de sul de hârtie pe cât de folositor uneori, pe atât de prozaic în permanență.

Revenind de la bucătărie cu o tavă pe care se aflau două cești de cafea cu lapte și o farfurie cu pâine prăjită, fapt care arăta că intenționa să mă facă părtaş la micul dejun și, pe cale de consecință, să-mi acorde încredere, și-a aprins o țigară și mi-a spus să mă apuc de mâncat în timp ce ea se îmbrăca. A dispărut în dormitor și, pe când eu mă înfruptam lacom din partea care-mi revenea, și-a pus, așa cum am constatat când a reapărut, o rochie simplă și primăvărată în tonuri albastrii, ciorapi și pantofi cu toc asortați de minune. S-a așezat la masă și, pe când amesteca zahărul și răspândea conținutul ceștii pe o rază de jumătate de metru, a început să-mi spună că, întocmai cum bănuisem, Toribio Pisuerga, mai cunoscut de fani ca Muscle Power, știind unde și cum urma să treacă o asemenea sumă în alte mâini, plănuiuse sustragerea cu complicitatea ei, a Suzannei Trash, drept pentru care o trimisese la Madrid acum două zile cu instrucțiuni să se prezinte la cafenea, să spună parola, să preia valijoara și s-o șteargă.

— Deși la ora adevărului, a zis ea, m-a năpădit frica și-am lăsat baltă afacerea. Dacă n-ar fi fost la mijloc încăpățânarea ta, n-am mai fi fost amestecați acum în încurcătura asta.

— Da, am replicat, acum o să ies eu vinovat de ce vă trece rău prin minte. Nu vă dați seama că probabil chiar destinatarii valioarei au fost cei care, furibunzi, au încercat să mă ucidă și i-au dat pașaportul lui Power, odihnească-se-n pace? Și că răufăcătorii ăștia n-or să se oprească

igienă exagerată

până n-or să ne lichideze și n-or să recupereze ceea ce, după părerea lor, le aparține, prin orice fel de mijloace? Și-a aprins altă țigară, a tras două fumuri aprige, a aruncat-o în cafeaua cu lapte, unde s-a stins, s-a îmbibat, a virat în sepie și a început să plutească, iar apoi m-a studiat cu o privire ciudată.

— Vrei să spui că Toribio a murit din cauza mea? a zis ea.

— Nu, nu, nici vorbă. El a acceptat o treabă riscantă, de înlocuire totală a unui ministru și, nemulțumindu-se doar cu asta, a pus la cale un plan temerar sub imperiul lăcomiei. Nu spun, fiindcă nu sunt îndrituit să emit judecăți morale, că și-ar fi meritat soarta, dar afirm cu tărie că a căutat-o cu lumânarea. Oricum ar fi fost, nu mai e nimic de făcut. În schimb, pentru situația noastră alunecoasă ar mai fi ceva, cel puțin așa sper. E limpede că trebuie să-i găsim fie pe cei care, prin intermediul falsului ministru, mi-a încredințat banii, fie pe cei cărora le erau destinați, și să-i returnăm cu scuzele de rigoare. Și, că veni vorba, unde-i valijoara?

— În Prat, la serviciul de bagaje al aeroportului. Am depus-o acolo conform instrucțiunilor primite de la Toribio. Ne gândeam s-o ridicăm peste câteva zile. Bonul e la mine. Am stabilit că o să treacă Toribio după el în dimineața asta, așa te-am confundat.

— Ce relație exista între Toribio și dumneavoastră, dacă nu sunt indiscret?

— Ca să economisim timp, îți spun că între noi a existat o idilă furtunoasă acum câțiva ani, iar acum exista o prietenie bună și destul de caldă. Ne căutam când eram pe drojdie sau când aveam nevoie de companie, adică deslul de frecvent. Altceva?

— Da. Ce e sau cine e Cavalerul Trandafir?

— N-am nici cea mai vagă idee. De ce întrebi?

labirintul măslinelor

— Don Toribio a pomenit numele ăsta înainte de-a muri. Și Emilia cine e?

— La asta-i mai simplu de răspuns. Eu sunt Emilia. Emilia Corrales. Chestia cu Suzanna Trash e un pseudonim pe care l-am adoptat la sfatul lui Toribio, pentru cazul unor coproducții. Iar acum, dacă nu mai ai nici o întrebare și fiindcă văd că ți-ai terminat micul dejun, te rog să pleci, pentru că am multă treabă.

Am rămas perplex, pentru că până în acel moment îmi închipuisem că antanta noastră se consolida și că aveam să innăm într-o perioadă de colaborare fructuoasă. Ea mi-a observat decepția întipărită pe figură și a adăugat, refugiindu-se iarăși în tonul acela de nerăbdare care domnise peste primele noastre confruntări:

— Nu vreau să par nepoliticoasă; îți mulțumesc că ai venit să mă anunți cum stau lucrurile și să mă previi de pericolele care mă pândesc. Dar de acum încolo e mai bine ca fiecare să-și vadă de drumul lui. Nu știu nici cine ești, nici de unde ai apărut, nici ce urmărești. Din ce mi-ai povestit n-am înțeles aproape nimic, deși nu-s chiar așa de naivă ca să nu-mi dau seama că ai păstrat pentru tine jumătate din ce știi. E posibil să fii la ananghie, cum zici, dar nu pot și n-am nici cea mai mică intenție să mă bag în horă ca să te ajut. Lasă-mă să continui, că n-am terminat. N-ai decât să mă crezi egoistă. Aspir să devin actriță și nu mi-am pierdut speranța în viitor doar pentru că soarta nu mi-a bătut încă la ușă până acum: sunt disciplinată și cutezătoare, deloc proastă, iar când mă dichisesc puțin, chiar nu arăt rău deloc. E adevărat că am comis o greșală când am acceptat propunerea lui Toribio și totul arată că m-am băgat de pomană în bucluc. Am nevoie de bani și m-am lăsat convinsă de perspectiva unei lovituri ușoare. Dar oricum ar fi, refuz să accept că situația asta nu are ieșire. Astfel că iată ce am de gând să fac: o să mă duc chiar

igienă exagerată

acum să recuperez valijoara, apoi o să intru în primul comisariat și-o să le povestesc polițiștilor tot ce s-a întâmplat.

Ai vreo obiecție?

— Nu, doar că, dacă vă duceți la poliție cu povești despre minștri inexistenți, actori ratați și drogați dovediți, iar pe deasupra le mai și predați valijoara cu ceea ce conține, o să ajungeți la beci sau, mai rău, într-un centru psihiatric unde, știu din sursă sigură, n-o să vă placă de nici o culoare.

— Îți mulțumesc pentru sfat, dar hotărârea mea este luată. Și acum, dacă nu te superi...

S-a ridicat de la masă, răsturnând cele două cești, și-a schițat gestul de-a mă conduce la ușă. N-aveam alte argumente de aruncat în discuție, drept pentru care m-am decis să-i respect voința și să-mi reiau cercetările de unul singur. I-am mulțumit pentru splendidul mic dejun pe care mi-l oferise și-am început să mă retrag discret. N-ajunsesem bine în vestibul când a sunat telefonul. Emilia a tresărit și a început să arunce niște priviri speriate și nedecise când spre aparat, când spre mine.

— Ce se-ntâmplă? am întrebat.

— Nimic. Mi-au instalat telefonul abia de câteva zile și-i dădusem numărul doar lui Toribio, a rostit Emilia.

— Răspundeți, am zis, făcând cale întoarsă.

— Și dacă-s ei?

— La telefon n-or să vă facă nimic. Purtați-vă firesc. Să nu-și dea seama că mă aflu aici și că sunteți pusă în gardă. Emilia a traversat salonul, a ajuns la telefonul care continua să sune, nepăsător față de dialogul nostru precipitat, și a ridicat receptorul.

— Alo? A, oui, oui, sono io.

A acoperit microfonul cu palma și a murmurat către mine:

— Zice că-i un producător italian.

— Dați-i sfoară la zmeu, am sfătuit-o în sotto voce.

— Come dice? Si, si, tutto bene. Attendez un minuti.

Intr-un nou aparteu:

— Zice că vrea să mă vadă la el la hotel, că are o ofertă interesantă. Mai zice că mi-a văzut toate filmele și crede că am vână de mare actriță. Adevărul e că n-am reușit încă să apar în nici un film. Ce-i spun?

— Că nu vă puteți duce, să vină el aici. Cum intră, sar pe el, îl torturăm și scoatem de la el tot ce știe.

— Și dacă-i un producător adevărat?

— Atunci duceți-vă la hotel.

— Dar dacă-i un criminal?

— Ce vreți, să mă prindă taurul?

— Mă întâlnesc cu el într-un loc neutru și-l sondăm, de acord?

— Da, bine, cum vreți, am acceptat epuizat.

— Senti ? Questa sera, oui. Dans un ristorante, bine? Non, alegeți voce. Oui, oui, lo conosco bene. La două sferturi de dieci? Va bene. Oui, arrivederci!

A închis, a oftat și mi-a zis:

— Iar acum, cosa facciamo?

— În primul rând, vorbim ca oamenii. Apoi, continuăm să perfecționăm planul meu. Faza cu producătorul s-ar putea să ne mai lumineze puțin, dacă într-adevăr e un asasin; dar nu-i putem lăsa mereu pe ei să aibă inițiativa. Nu trebuie să uităm că banii pe care mi i-au dat erau destinați pentru a plăti răscumpărarea unei personalități. Mi-ar plăcea să aflu dacă a avut recent loc cu adevărat o răpire sau dacă și asta e o gogoriță. E imposibil să n-aveți vreun prieten ziarist.

— Mai mulți.

— Atunci alegeți pe cine vă place mai mult, sunați-l și spuneți-i că trebuie să-l vedeți de urgență. Dați-vă întâlnire cu el într-un loc deschis și populat: un bar central, de exemplu.

capitolul 7

mai nimic

b

Clarul central menționat la sfârșitul capitolului pe care tocmai l-am încheiat avea o poziție de invidiat pe Rambla de Catalunya, iar spre mulțumirea clientelei și chinul angajaților săi, avea mese și afară, pe trotuar. La una dintre ele ne-am așezat Emilia și cu mine, după ce am lăsat într-o parcare mașina care s-a dovedit că era a ei. Printre mese mișunau cerșetori de toată mâna. Abia luaserăm loc, că ne-a și abordat unul într-un costum de dril.

— Dacă doriți, pot să vă ghicesc norocul, a zis el cu destulă trufie. Nu mă luați drept un neica-nimeni: până mai ieri, vorba aia, eram consilier al Băncii Industriale Ebro, BIDESA. Nevastă-mea e la pat și am doi copii de vârstă universitară.

I-am dat un sfânt și ne-a spus că piatra noastră e topazul, că ziua noastră norocoasă e joia și că să nu cumpărăm pentru nimic în lume acțiuni la compania de telefoane.

— N-aș fi crezut că situația poate să fie atât de sumbră, am comentat după ce el s-a îndepărtat.

— Dar pe unde-ai fost în ultima vreme? m-a întrebat Emilia.

M-am gândit că nu prea ar fi de natură să consolideze alianța noastră embrionară dacă i-aș spune că abia ieșisem de la balamuc, așa că am mormăit ceva și m-am uitat în altă parte. Făcând asta, am constatat că se apropia de noi Un fel de legionar de sex femeiesc, dar fața n-am reușit să i-o văd din cauza unor lațe soioase care i se lipeau de

labirintul măslinelor

frunte și de pomeți. Ocolea mesele cum se nimerea, iar cu legătura care-i atârna de umărul stâng și care, prin formă și volum, părea să conțină un plod îi tot pocnea pe mesenii neatenți și răsturna sticle și pahare. Ajungând în fața mesei noastre, s-a oprit brusc, în loc să se năpustească grămadă peste ea, așa cum mă temusem că avea să facă, a îmbrățișat-o, a pupat-o și a smotocit-o pe Emilia mai înfocat decât prescriu normele de comportament.

— 'ai, băga-mi-aș! a exclamat ea, prăbușindu-se pe un scaun și atârându-și plodul de spătar, iertați-mă c-am întârziat. Tocmai i-am luat un interviu directorului Filarmonicii din Dresda. Ce tip anost! Știați că pe Rubinstein nu l-au lăsat până de curând să cânte în Statele Unite fiindcă e mulatru? Ce mă-sa-n cur, establishment-ul nu iartă! De ce dracu' voiăți să mă vedeți?

Fără să se lase intimidată, Emilia mi l-a prezentat pe personajul tumultuos, care s-a dovedit că răspundea la suavul nume de Măria Pandora și care mi-a strâns mâna în așa hal că am fost tentat să-i trag un genunchi în ficat. Odată încheiată această fază violentă, Emilia a cuvântat:

— Suntem într-o încurcătură și avem nevoie de o anumită informație pe care tu ne-o poți da, Măria.

— Pentru tine fac orice, iubito, a răspuns otreapă. Am aflat că Toribio a dat colțu' dintr-o supradoză. Îmi pare rău, pe bune. Era un tâmpit. Te-a căptușit cu vreo belea?

— Nu-i vorba de asta, ce-l puțin nu în mod direct. Deocamdată nu pot să-ți spun mai multe. Zi-ne doar dacă a fost răpit cineva important în ultimele zile.

Surprinsă de întrebarea aceea, la care era clar că nu se aștepta, ziarista s-a scărpinat în creștet și a făcut să cadă un păduche în berea pe care o comandase Emilia.

— E posibil, am intervenit eu, să se fi produs o răpire și autoritățile, din motive de ordin public sau de altă natură, s-o fi trecut sub tăcere?

mai nimic

A apărut ospătarul și Măria Pandora i-a cerut un sandwich cu sardele și un coniac dublu, după care și-a scos din boccea un pachet de țigări, o brichetă, o agendă, un pix și o pereche de ochelari pe ale căror brațe erau răsucite niște sârme. Și-a pus pe nas această sculă, și-a consultat agenda, a aprins o țigară, și-a scos ochelarii și-a zis așa: — Fără-ndoială, ar fi putut să oblige ziarele să nu dea o astfel de știre. Doar fac asta constant, ce mă-sa mare. Dacă ar afla lumea în ce situație ne aflăm, nu știu ce s-ar întâmpla. Țara se cufundă-n rahat, băga-mi-aș. Dar, revenind la răpire, cred că tot am fi aflat prin redacție. Răpirele sunt vizibile de la o poștă, ce naiba; nimeni nu se lasă răpit cu dragă inimă. Mahării-s apărați de nu se poate. Și-apoi, e problema dispariției. Trebuie să fii ultimul nenorocit, să mă ierte cei de față, ca să dispari fără să-și dea chiar nimeni seama. Familia, colegii, prietenii... Iar dacă-i vorba de cineva important... Nu, nu, nici vorbă de răpire. Doar dacă... doar dacă de fapt nu-i vorba despre o persoană... Adică să fie un obiect, vreau să zic o operă de artă, un timbru valoros, un lucru greu de vândut pentru care proprietarul ar fi dispus să plătească o răscumpărare. N-ar fi primul caz. Dar dacă lucrurile ar sta așa, n-ar exista nici un motiv să fie ascuns furtul opiniei publice. Poate doar dacă ar fi vorba... ce știu eu... despre Pilarica*, să punem cazul... Nu, nu ține. Dar un secret militar? Asta-mi place mai tare: spionaj. Știu, știu ce-o să ziceți: că-n țara asta nu-i nimic de spionat. Nu-i așa? Și eu cred la fel, dar dacă turiștii sunt în stare să cumpere suvenirurile pe care le cumpără,

* Pilarica sau La Virgen del Pilar, patroana hispanității (și a gărzii civile din Spania); conform unei tradiții străvechi, Fecioara Măria, înainte de-a se ridica la ceruri, a venit prin anul 40 A.D. la Zaragoza ca să-l îmbărbăteze pe apostolul Santiago, aducând cu ea un stâlp (pilar, în spaniolă) care a constituit baza primei capele, a primului templu creștin închinat Măriei (n. L).

labirintul măslinelor

Dumnezeu știe ce-or cumpăra guvernele. Ce zici de posibilitatea asta, iubito?

— Dacă-mi permiteți, am intervenit, deși e limpede că părerea mea nu e prea autorizată, aș îndrăzni să observ că ceea ce spuneți mi se pare o ipoteză foarte interesantă. Dar, ca să fiu sincer până la capăt, aș adăuga că noi căutăm o informație mai concretă.

— Păi, cam asta-i tot ce pot să vă spun, la naiba, a replicat Măria Pandora, arătându-ne bolul alimentar în timp ce vorbea. Și adevărul e că nici voi n-ați fost foarte expli-ciți, a continuat ea, bându-și coniacul dintr-o dușcă. Dacă știți ceva interesant, v-aș rămâne recunoscătoare să-mi spuneți. Am mare nevoie de un reportaj bun, băga-mi-aș. La ziar se reduce personalul la un sfert și luna viitoare o să ajung în stradă. Ce-i chestia asta cu răpirea? Fiți cumsecade, ce mă-sa mare.

Cu coada ochiului, am băgat de seamă cum Emilia se înduioșă, astfel că, înainte de-a apuca să își dea drumul la gură și să dea pe goarnă acea de pe acum banală poveste a valij oarei, m-am grăbit să adaug:

— Niște motive temeinice ne impun o discreție strictă. Cu toate astea, nu văd nici un impediment pentru ca, odată rezolvat complicatul nostru caz, să nu vă oferim o exclusivitate succulentă. În acest sens, firește, avem mare nevoie de niște date pe care, desigur, o să ni le obțineți fără întârziere...

— Chiar azi după-amiază. Pe la cinci, ăia care n-au alt serviciu sunt deja mângă și redacția ziarului rămâne pus-tie. Portarul are cheile și-o să mă lase să intru. Cine plă-tește consumația?

— Noi, am zis eu.

— Veniți la mine acasă între șapte și șapte jumătate. Di-bui eu ceva pân-atunci.

mai nimic

Și-a aruncat povara pe umăr, mi-a strâns iar mâna în clește, a pupat-o pe Emilia pe ceea ce, printre lațele de păr, mi s-a părut a fi gura, deși n-aș băga mâna-n foc, și-a plecat, lăsând în urmă prăpăd. Când a dispărut, Emilia a clătinat din cap cu tristețe și a exclamat:

— Sărmana Măria, era tare deprimată.

— Mie nu mi-a lăsat chiar impresia asta, am riscat eu.

— Voi n-o să-nțelegeți niciodată femeile, a glăsuț Emilia. Măria e o persoană extrem de sensibilă. I se-ntâmplă ceva.

— Probleme de serviciu? am insinuat.

— Și ceva în plus, a zis Emilia. O să-mi spună când o să fim singure. Încotro mergem?

Ceasul de mână pe care nefericitul ospătar ciung mi-l lăsase moștenire arăta că trecuse de două. Până la șapte nu aveam nimic de făcut, pericolele imediate păreau suspendate temporar și investigația noastră, dacă nimic n-avea să-i stea în cale, dădea impresia că mergea bine. Mi-am adus aminte că nu dormisem de două nopți și m-a cuprins o senzație copleșitoare de astâmpăr și sfârșeală.

— Tu fă ce vrei, i-am spus apoi Emiliei. Eu mă duc la cea mai apropiată stație de metrou să văd dacă nu găsesc o bancă liberă, ca să trag un pui de somn.

M-a întrebat dacă nu aveam alt loc unde să merg și i-am mărturisit că, pur și simplu, așa stăteau lucrurile în ce mă privește, la care mi-a răspuns că la ea acasă exista o sofa de dimensiuni normale și că mi-o pune la dispoziție cu dragă inimă. Am acceptat oferta, cum era de așteptat, pe cât de iute, pe atât de recunoscător am achitat repede nota, ae-am dus să luăm mașina Emiliei din parcare unde o lăsaserăm și am pornit pe drumul de întoarcere, ea concentrată la sarcina ingrată de a-și face loc prin traficul aglomerat, iar eu la plăcerile imaginare pe care mi le plăsmuia perspectiva unui așternut moale. Nu ne trecea prin minte că la capătul drumului ne aștepta o surpriză tulburătoare.

Care consta, pur și simplu, în faptul că apartamentul fusese răscolit și totul era întors pe dos în cel mai brutal - și în multe dintre cazuri în cel mai ireparabil - mod, iar noi, văzând asta, am rămas muți la început, apoi ne-am înfuriat și în final ne-am întristat iremediabil.

— Și cel mai grav, a spus Emilia după o avalanșă de înjurături, afuriseli și blesteme demne mai degrabă de un prăpădit analfabet ca mine decât de o domnișoară cu înclinații artistice, este că toată brambureala asta n-a fost de nici un folos, fiindcă aici nu se aflau nici valijoara, nici chitanța de la bagaje pe care ceasul rău m-a împins s-o pun în poșetă.

— N-aș vrea, am zis, în timp ce mă străduiam să readuc oarece ordine în neorânduială, mai degrabă ca să mă arăt solidar decât din convingerea că se mai putea limpezi cumva harababura 3.1H, S3. schițez o imagine prea sumbră, însă tare mă tem că, deși n-au găsit ce căutau, tot n-au de gând să ne lase în pace.

— Da' ce aia a mă-sii, a spus Emilia, răsturnând dintr-un șut scaunul pe care abia izbutisem să-l pun pe picioare, trebuie să facem ca să terminăm odată cu afurisitul ăsta de coșmar?

— Să mergem până la capăt și să ne înfrângem dușmanul pe terenul lui. S-ar putea ca ceea ce-ți propun să-ți se pară prea îndrăzneț, copilăresc și pretențios, dar altă cale nu-i, după știința mea. Mai mult, zic că cel mai bun lucru ar fi să continuăm discuția asta agreabilă în alt loc, fiindcă, dacă mai stăm pe-aici, viețile noastre sunt în mare primejdie.

Abia rostisem cuvintele astea premonitории că soneria de la ușă a târâit cu o insistență care nu prevestea nimic bun.

— Au venit! a exclamat Emilia.

mai nimic

M-am apropiat de ușă în vârful picioarelor și am aruncat o privire pe vizor.

— Pe culoar nu-i nimeni, am anunțat.

— Sună din stradă, mi-a spus ea.

— Atunci n-au cum să fie criminalii, fiindcă nu-mi închipui că ar face greșeala să-și anunțe vizita, am replicat eu. Întrucât un pericol îndoielnic zbuciumă mai dihai decât unul real și cum nu există zgomot mai dizarmonic decât o sonerie, m-am decis să răspund la apel și, în acest scop, am apăsat pe un buton aflat în dreapta mea, mi-am lipit buzele de grilajul care adăpostea microfonul, mi-am strecurat limba printre fantele înguste și-am întrebat:

— Cine e?

— Un prieten al domnișoarei Trash, a răspuns tare aparatul. Vreau să vă ajut. Vă înțeleg reținerile și, ca să le spulber, o să mă așez în mijlocul străzii. Priviți-mă și o să vă dați seama că nu există înfățișare mai inofensivă decât a mea.

Cu grijă, pentru cazul în care cineva ar fi încercat să ne împuște dintr-un balcon al clădirii de peste drum, m-am uitat pe fereastră. În mijlocul străzii am văzut un bătrân în pijama care mă saluta cu mâna, impasibil la înjurăturile și la claxoanele șoferilor obligați să-l ocolească. După ce s-a asigurat că-l priveam cu ochi buni, bătrânul s-a refugiat pe trotuar și a dispărut din câmpul nostru vizual. Emilia m-a întrebat din priviri.

— îl lăsăm să urce, i-am spus. Nu pare periculos și e bine să aflăm ce vrea.

I-am deschis ușa de jos și am ieșit pe culoar să-l aștept. Liftul nu a întârziat să urce și din el a apărut bătrânul. Avea câteva șuvițe de păr alb pe creștet și o mustață inegală, pătată de nicotină. M-a privit mijindu-și ochii, a făcut o plecăciune și a început să turuie:

— Să mă iertați că vă vizitez în această ținută mai puțin potrivită. Costumul e la curățătorie și pantofii la cizmar.

labirintul măslinelor

Nu m-am gândit că o să am nevoie chiar azi de ei. În ultima vreme, viața mea socială e destul de limitată. De fapt, ies doar joia la bibliotecă și duminică după-amiază, dacă e vreo chermeză. Restul timpului mi-l petrec printre cărțile mele. Îmi comand proviziile de la Bilbaina. Știu că mă încarcă la preț, dar e comod. Nu vi se pare?

În timp ce perora așa, am intrat în hol. Am constatat că venise într-adevăr singur, am intrat după el și am închis ușa. În mijlocul salonului ne aștepta Emilia, cu un cuțit de bucătărie în mână.

— Liniștiți-vă, domnișoară Trash, i-a spus bătrânelul.

Vă asigur că nu vă vreau decât binele. Și chiar de la primele cuvinte doresc să-mi exprim satisfacția de-a vă cunoaște personal. Sunt un mare admirator al dumneavoastră.

Dar poate că ar fi mai bine să mă prezint. Mă numesc Plutarquete Pajarell și sunt istoric de profesie. Locuiesc peste drum. Vedeți balconul acela cu o copertină albastră și un chiparos pe jumătate uscat? Poate că ați băgat de seamă mai demult și un motan negru, care stătea la soare pe balustradă. Nu? În fine, nu contează. A murit acum două luni, sărmanul de el. Dar nici asta nu vă interesează, nu-i așa? Singurătatea m-a făcut să fiu cam confuz. Odinioară nu eram așa. V-am spus că sunt istoric?

— Da, domnule, am intervenit eu.

— Așa, așa. Vă înțeleg nerăbdarea. Ar fi mai nimerit să trec la subiect. Nu-i deloc ușor, credeți-mă. Treaba e că... adică domnișoara Trash, aici de față, pe care o admir atât de mult, cum am spus, are obiceiul - s-o țină Cel de Sus - să umble prin casă fără prea multe haine. Și bine face, nu vi se pare? La urma-urmei, la el acasă fiecare face ce-i mai...

— Așa că o spionați de pe balcon, am intervenit, ghicind ceea ce-i venea bătrânelului atât de greu să mărturisască.

S-a îmbujorat tot și, cu un gest rapid, s-a asigurat că nasurii de la șliț erau bine închiși.

mai nimic

— Sunteți foarte perspicace, a murmurat el într-un târziu. Rudă cu domnișoara?

— Prieten. Nu vreți să ne spuneți de ce ați venit, don Plutarquete?

— Așa-i, vă fac să pierdeți vremea. Dar m-am gândit că trebuia să încep prin a-mi ușura conștiința. Să nu vă-nchipuiți că nu mă rușinez de meschinăria mea. Neînsemnata mea făptură vă face, poate, să priviți cu ochi mai blânzi nerușinarea... ce să zic. Firește, eu însumi n-am cum să invoc o astfel de circumstanță atenuantă. În orice caz, n-am venit să-mi mărturisesc metehnele, ci să vă povestesc că acum câteva ore, în timp ce-mi reglam ocheanul încoace, cum fac de obicei, am zărit doi indivizi care răscoleau prin casă. La început mi-a sărit inima din loc, fiindcă am crezut că domnișoara Trash se mută și Dumnezeu știe ce urățenie ar putea să vină în locul ei. Apoi mi-am dat seama că nu era vorba despre nici o mutare și m-am temut că era un furt. Știți ce se întâmplă în vremurile astea. Până la urmă, am ajuns la concluzia că indivizii căutau ceva anume cu mare râvnă.

— Nu v-ați gândit să anunțați poliția? l-a întrebat Emilia.

— Ba da, în timp ce mă gândeam că era vorba despre un furt. Dar când am văzut că era o percheziție, m-am răzgândit. Uneori e mai bine să nu afle poliția despre anumite lucruri... Nu insinuez nimic, domnișoară Trash, să nu mă înțelegeți greșit.

— V-ați purtat cu mare înțelepciune, don Plutarquete, am spus eu. Descrieți-ne ce-ați văzut.

— Mai nimic. Doi indivizi tineri. Unul avea barbă, dar poate că era falsă. Nu sunt prea bun la descrieri.

— I-ați recunoaște dacă i-ați revedea?

— În mod sigur.

— Ați observat vreun amănunt semnificativ? Ați văzut dacă aveau mașină? V-ați notat numărul ei?

Bătrânelul și-a scărpinat cele câteva șuvițe și până la urmă s-a uitat deznădăjduit la Emilia.

— Adevărul e că nu pot să vă spun mai multe. Voiam să vă ajut și constat că n-am fost bun de nimic. Tot ce-am reușit a fost să mă dau în stambă, așa că n-o să vă mai plim-bați prin casă cum obișnuiați. Și chiar dacă ați face-o, n-ar mai fi la fel. În fine, asta-i viața. Dacă mai apare ceva, acum știți unde să mă găsiți. Bună ziua și scuzați deranjul.

A repetat temenelele, a dat din mâini, semn că nu trebuia să-l conducem la ușă, și până să apucăm să facem sau să spunem ceva, a dispărut. Am ieșit pe culoar și l-am auzit coborând scările în viteză, acompaniat de țâcănitul papucilor. M-am întors în locuință.

— Cine ar fi zis că am un admirator atât de credincios? s-a mirat Emilia.

— Nu te lăsa înșelată de dulcegăriile alea, am sfătuit-o.

Mie bătrânelul ăsta libidinos nu-mi inspiră încredere deloc.

— Ești gelos, a zis Emilia, izbucnind în râs.

Am rămas puțin perplex în fața unei asemenea acuzații, însă am decis să amân momentul în care aveam să analizez dacă era sau nu întemeiată.

— La ce oră închide agenția teatrală La Protasis? am întrebat, schimbând vorba.

— Pentru public, la cinci. Uneori rămâne cineva să lucreze până mai târziu. De ce?

— Nu se țin lecții de declamație?

— Ba da, însă nu la sediul din strada Pelayo, ci într-un depozit din strada Ramalleras. Un fost depozit, reamenajat ca teatru.

M-am uitat la ceas: era cinci și un sfert.

— Cred că mai fac o vizită la agenție. Lasă-mă la colțul străzilor Balmes cu Pelayo și așteaptă-mă acasă la prietena ta, ziarista atotștiutoare. N-o să-ntârzii mult.

capitolul 8
imposturi

1

f/-am spus portarului capsoman că aveam de dus niște chitanțe la școala de croitorie și confecții, iar pentru cazul în care m-ar fi verificat, am urcat cu liftul până la etajul doi și pe jos mai departe. Am deschis cât ai clipi din ochi ușa agenției și la fel de iute am constatat că înăuntru nu era nici țipenie, m-am strecurat înăuntru și am închis după mine. Știind ce căutam și cum cercetasem localul chiar în acea dimineață, mi-a trebuit mai puțin de un minut să pun mâna pe albumul cu fotografii și să ies cu el ascuns sub haină. Am coborât pe scări și, înainte de ultimul cot, m-am oprit și m-am aplecat peste bord, ca să văd dacă erau ceva dușmani în zare. Măsura asta de prevedere m-a salvat de o întâlnire neplăcută, deoarece în holul de la intrare portarul stătea de vorbă cu niște tipi solizi, cărora n-am reușit să le disting fețele în penumbră, dar a căror alură mi-a dat frisoane pe șira spinării.

— Niște chitanțe pentru școala de croitorie? a bombănit unul dintre tipi. Dar școala e închisă la ora asta, domne!

— Nu mă bag deloc în treburile astea, s-a scuzat portarul. Unui vecin al meu, care se dădea rotund, i-au tras o mamă de bătaie, i-au furat tot ce avea și l-au făcut să se lepede de religia catolică.

— Cum arăta? a întrebat celălalt tip.

— Jegos, a zis portarul, zgândărindu-mi puțin vanitatea. Cam atâta de înalt, mai mult sau mai puțin, jigărit și c-o (ață de păstârnac... habar n-am.

labirintul măslinelor

— Tu rămâi aici, în caz că iese, i-a zis unul dintre tipi celuilalt. Mă duc să arunc o privire.

Am luat-o la goană în sus pe scări în clipa în care cel care vorbise pune piciorul pe prima treaptă și, ajungând la etajul doi, m-am strecurat în școala de croitorie și confecții, unde m-am ghemuit printre niște haine atârinate de o bară. Pe geamul opac al ușii s-a profilat silueta individului. M-am înarmat cu un umerăș din lemn și mi-am ținut răsuflarea. Tipul a încercat clanța și a constatat că ușa era încuiată, iar localul se afla în întuneric. Probabil că asta l-a liniștit, fiindcă și-a văzut de drum. Situația mea nu era însă cu nimic mai bună, fiindcă neîndoielnic avea să bage de seamă dispariția albumului de fotografii și, mai devreme sau mai târziu, avea să-mi dea de urmă. Fără să mă gândesc de două ori, m-am dezbrăcat, am făcut hainele ghem și le-am ascuns într-o grămadă de resturi. Apoi m-am îmbrăcat cu prima chestie care mi-a căzut la îndemână. Era un fel de halat din tafta înflorată cu decolteu en coeur și volănașe la mâneci; poalele îmi treceau cu puțin de genunchi. Din niște suluri de lână albă mi-am compus o perucă pe care am susținut-o cu o bucată de pânză înnodată ca un batic, iar decolteul mi l-am umplut cu tot felul de cârpe, până am format un bust opulent. Într-o cămăruță decorată cu faianță și din fereastra căreia lipsea o bucată de geam am găsit o mătură, o găleată din plastic galben și o cutie goală de Ajax. Le-am înșfăcat pe toate și, deghizat astfel, am ieșit din școală și am luat-o din nou pe scări în jos, îngânând o melodie și sperând ca lumina redusă din hol să-mi facă mai puțin vizibile fălcile hirsute și gambașele păroase. Din fericire, portarul și tipul se încinseseră într-o discuție aprinsă — și păreau să se înțeleagă de minune - despre cât de scumpă devenise viața, despre iminenta creștere a prețului benzinei sau despre cât de prost se mânca cu de două ori mai mulți bani decât cos-

ta un festin cu ani în urmă, așa că abia dacă mi-au aruncat o privire disprețuitoare. M-am strecurat respectuoasă printre ei și-am murmurat cu glas pițigăiat:

— Vă urez petrecere plăcută.

Mi-au răspuns cu niște mormăieli și-au continuat cu vâlcărelile. Odată ajuns în stradă și departe de clădire, am aruncat într-un coș de gunoi însemnele umilei mele slujbe, împreună cu peruca, baticul și travestiurile, mergând mai departe în pas alert. A trebuit să îndur comentariile caustice ale unor trecători pe seama Țoalelor de pe mine, dar scăpasem și eram destul de mulțumit de mine însumi, fiindcă în ciuda tuturor peripețiilor prin care trecusem, nu pierdusem albumul cu fotografii pe care acum îl purtam foarte Țanțoș sub braț.

De îndată ce m-a zărit apropiindu-mă, Emilia a ieșit îngrijorată dintr-un bar aflat în apropiere de locuința ziaristei. Am întrebat-o ce căuta acolo și a răspuns:

— Maria Pandora nu-i acasă. Am sunat la ușă de vreo patruzeci de ori și nimic. Mă tem să nu fi pățit ceva. De ce ești îmbrăcat femeiește?

— Îți povestesc mai târziu. Ai telefonat la redacția ziarului? Poate că-i acolo.

— Da, am telefonat, dar nu răspunde nimeni.

— O să aruncăm o privire, am zis, dar mai înainte aș vrea să beau un Pepsi-Cola. După spaima pe care am tras-o, mi s-a uscat gâtul.

— Lasă viciile pentru ocazii mai potrivite, m-a apostrofat Emilia, că cine știe în ce pericol e viața sârmanei Maria.

— Săraca Maria, săraca Maria..., am repetat, cam nemulțumit că dovedea atâta grijă pentru arătarea aia și atât de puțină considerație față de mine.

Am traversat sumbrul vestibul fără ca portăreasa, absorbită de treburile ei, dacă judecam după fumăraia de

prăjeală care-i ieșea din sălaș, să ne oprească și am urcat pe scări până la ultimul etaj. Am sunat la ușă și am așteptat cât am considerat necesar, apoi am descuiat cu șperaclul. Locuința era minusculă și ne-a fost destul o clipă să ne dăm seama de pustiul dinăuntru. Una dintre ferestre era deschisă, și, aplecându-mă, am constatat că dădea direct spre acoperiș, deoarece apartamentul fusese adăugat clădirii ceva mai de curând.

— Mă cam bate gândul, am zis, suflecându-mi poalele și târându-mă cu grijă pe coasta acoperișului, că sărmana Măria s-a cărat de aici, urmând aceeași cale pe care o folosesc eu acum.

Am ajuns pe o terasă plină de antene de televizor și acoperită cu un covor de excremente lăsate de păsările care anual ne traversează firmamentul în căutarea unor ținuturi cu altă climă.

— N-ar strica un pic de curățenie, a comentat Emilia, ajungând lângă mine. Crezi că Măria a plecat sărind pe terase?

— Până și un damblagiu ar fi reușit asta, i-am spus, arătându-i cu un gest marinăresc orizontul cenușiu și dezo-lant pe care-l fractura doar un panou publicitar uriaș despre pastile contra guturaiului.

— Doar dacă ar fi avut un motiv.

— Da, și încă un motiv suficient de serios încât să lase fereastra deschisă, dacă într-adevăr proliferază, așa cum se spune, infracțiunile contra proprietății.

— Gândește-te că, dacă au răpit-o...

— N-am detectat nici un indiciu de violență în casă, am spus, dar să intrăm din nou și să procedăm la o examinare metodică.

În cele două încăperi mizere care, în afară de baie și o bucătărie pentru pigmei, compuneau locuința, domnea haosul relativ al celor care trăiesc singuri și nu au o înclinație

imposturi

specială pentru ordine, dar oricât am scotocit, nu am găsit urme de sânge, viscere, membre amputate sau alt indiciu cum că acolo s-ar fi petrecut ceva rău. Nu se putea specula nici despre o intruziune premeditată, fiindcă am descoperit niște chiloți curați în dulapul din dormitor și alții murdari pe jos, periuța de dinți și alte ustensile igienice în baie și ceva bani într-unui dintre sertarele biroului. Am atins becurile și am constatat că erau reci, lucru, de altfel, prea puțin relevant, de vreme ce pe fereastră încă pătrundeau ultimele raze de soare. Am deschis robinetele și apa a ieșit călâie și murdară. Patul era vraște, dar nu mirosea a om. Pe noptieră se aflau niște reviste cu gagici goale. M-am apucat să le răsfoiesc avid, în timp ce o bănuială îmi dădea târcoale. Apoi mi-am zis că dat fiind că Măria Pandora era ziaristă, era normal să-și publice articolele în reviste dintre cele mai diverse, și că ceea ce gândeam era, fără îndoială, nejustificat. Din camera alăturată, Emilia, care răsfoia hârtiile așezate vraf pe birou, m-a întrebat dacă găsisem ceva demn de semnalat. Rușinat că pierdusem timpul cu delectări morbide, i-am răspuns precipitat că nu și am pus revista în sertarul noptierei. Dar iată că încercând s-o ascund, am băgat de seamă că de sub niște batiste se ițea colțul unei rame argintate. Am scos-o, închipuindu-mi că în ea se afla portretul unei rude dispărute sau al unui logodnic echivoc, față de care Măria Pandora se dovedea ambivalentă. Însă nu mică mi-a fost surpriza când am dat peste fotografia nefericitului Muscle Power, imortalizat din semiprofil pentru posteritate, cu un zâmbet abia schițat, o sprânceană arcuită și cealaltă încruntată, cămașa descheiată până la pantaloni și o cravașă arcuită între mâini. În colțul din dreapta jos al fotografiei se vedea scrisă de mână următoarea dedicație: „Pentru marea iubire a vieții mele, cu pasiune arzătoare, M.P.”

Dacă revista lubrică mă lansase pe panta celor mai îndrăznețe fantezii, ce să mai zic despre această descoperire neașteptată? Nu era mare lucru, în principiu, că o fată păstra ca pe o comoară fotografia cu dedicația idolului ei. Dar de ce înrămată? De ce ascunsă cu atâta grijă în noptieră?

Și ce înțeles era de dat unei dedicații pe cât de neobișnuite, pe atât de compromițătoare?

Un sunet de pași m-a prevenit că Emilia se apropia. Am pus la loc portretul în sertar și l-am închis înainte ca Emilia să-și facă apariția în dormitor.

— Aici, am rostit cu un glas întretăiat și simțind că roșeața îmi urca în obraji, nu se află nimic demn de interes pentru noi. Tu ai găsit ceva?

A răspuns că nu, adăugând:

— Ți-ar lua o lună ca să pui ordine în noianul ăsta de hârtii. Și mă întreb dacă nu cumva, rămânând pe-aici, ne supunem unui risc inutil. Nu-i exclus, pe de altă parte, ca absența Măriei să se datoreze pur și simplu unei neînțelegeri. Eu cred că ar fi bine să mutăm distracția în altă parte. Tu ce zici?

— Că sunt întru totul de acord, am încuviințat, mânat de o dorință irepresibilă de a ieși de-acolo. Să mergem. Eram gata să plecăm, când am auzit țâcănitul unei chei în broască, ușa locuinței s-a deschis și a intrat o femeie de o vârstă incertă, înaltă și extrem de slabă, cu brațe și picioare de cocostârc, care, când m-a văzut, a tras un chiot și și-a făcut cruce cu gesturi de mușchetar.

— Ayyy, Cristoase, a zis ea, arătând spre mine. Un pervertit.

— Cine sunteți? a întrebat-o Emilia cu timbrul acela strident care-ți iese din gât după ce ai tras o sperietură.

— Azucena Remojos, femeie de serviciu cu ora, la dispoziția domniilor voastre.

imposturi

— Știam că menajerele lucrează numai diminețile, a rostit inchizitorial Emilia.

— Așa-i, iar după-amiezile ne strângem să jucăm bridge, a replicat famelica. Se vede că nu vă câștigați traiul asudând.

— Cum de aveți cheile casei? am întrebat.

— Fiindcă mi le-a dat domnișoara. Ea nu prea stă pe-acasă, iar eu sunt de încredere.

— Nu pun asta la îndoială. De când lucrați în casa asta?

— Să tot fie vreo doi ani. Și dumneavoastră cine sunteți și cum ați intrat, dacă mi se permite indiscreția?

— Suntem prieteni de-ai domnișoarei Măria; dar nu vă faceți griji, tocmai plecam și vă lăsăm să lucrați liniștită. La ieșire și așa, niznai, am înșfăcat un pardesiu care atârna în cuier și mi l-am pus pe umeri, nu fiindcă vremea n-ar fi fost dintre cele mai blânde, ci pentru a mai ascunde din indecența ținutei. În timp ce coboram scările, Emilia mi-a spus cu un aer plin de mister:

— E o impostoare. Menajera e o impostoare.

— De unde știi?

— Măria Pandora și cu mine am locuit aici anul trecut, înainte să-mi găsesc eu casă. N-a avut niciodată fată-n casă și, după cum îi e felul, nici nu cred că o să aibă vreodată. Ce facem cu ea?

— Așteptăm să iasă și-o urmărim pe furiș.

Am lăsat-o pe Emilia de gardă sub un portal și am intrat în bar. Sticla de Pepsi-Cola se golise pe jumătate și începusem să simt amețeala pe care mi-o producea de fiecare dată înghițirea acelui nectar delicios, când Emilia a intrat ca să mă anunțe că menajera tocmai ieșise. Am dat peste cap restul băuturii, am plătit și-am luat-o la goană după Emilia. Intre timp, falsa femeia ajunsese la colț și învărtea geanta ca pe o morișcă. Nu a întârziat să apară o mașină neagră în care femeia s-a urcat, lăsându-ne cu buza umflată.

labirintul măslinelor

— Na-ți-o frântă! am exclamat. Trebuia să fi anticipat situația asta. Unde ți-e mașina?

— Aici, aproape, haide.

Un capriciu al sorții sau un funcționar municipal excesiv de zelos ne blocase o roată a mașinii. În timp ce Emilia se dădea de ceasul morții, eu m-am apucat să manevrez șperaclul. Cum nu mă mai confruntasem niciodată cu un astfel de mecanism, fiind o invenție care pentru mine reprezenta o noutate, mi-a luat mai mult de o jumătate de oră ca să-l demontez. La terminarea operațiunii, grupul de gură-cască format în jur a izbucnit în aplauze și mai multe persoane mi-au cerut adresa și numărul de telefon. Numai că, între timp, firește că nu mai rămăsese nici picior de menajeră.

— Am ratat o ocazie extraordinară, m-am lamentat eu.

— Nu te descuraja, drăguțule, a zis Emilia. Am memorat numărul de înmatriculare al mașinii negre.

— Și asta cu ce ne-ajută?

— Am un prieten la Circulație. Ce facem acum?

M-am uitat la ceas și i-am reamintit de întâlnirea pe care și-o fixase cu presupusul producător italian. Cum era de așteptat, chestia asta nu i-a făcut deloc plăcere și a trebuit să-i promit că merg cu ea, ca să nu lase totul baltă. Am întrebat-o unde și cum era locul de întâlnire și mi-a spus:

— Restaurantul chinezesc Două Gardenii, în zona Mitre-Muntaner. Îi cunoști?

— Nu, dar sper că porțiile sunt consistente, fiindcă leșin de foame, am răspuns.

capitolul 9
să-ți lingi degetele

n

-am intrat bine în restaurant că ne-a și abordat un chinez pe cât de onctuos în purtări, pe atât de fățarnic după căutătură, care a insistat, pentru început, să-mi scot pardesiul pe care îl încheiasem până la ultimul nasture și să-l las la garderobă. M-am ținut tare, pretextând că eram friguros din fire.

— Restaurant a cuptor fi, a perseverat chinezul. Eu că-mașă lipită corp a avea.

Și-a scos vestonul și ne-a arătat petele umede de la sub-suori. Ca să nu începem prost seara, mi-am scos pardesiul și l-am așezat pe teigheaua garderobei. Fața chinezului a rămas impenetrabilă la vederea ținutei mele, dar am băgat de seamă cum și-a dat coate pe ascuns cu un alt chinez care tocmai trecea pe-acolo. Emilia a început să contemple decorațiunile abracadabrante ale localului, prefăcându-se că nu mă cunoaște. Când chinezul mi-a dat un bon pentru pardesiu, l-am întrebat dacă nu venise un domn italian, la care mi-a răspuns, rupându-se în figuri:

— Producător faimos în separeu a aștepta. Lungă așteptare. Pe pereți a se urca.

Ne-a condus pe un coridor întunecos, care ajungea până în salonul unde se aflau câțiva clienți cam prăpădiți, l-am traversat și am intrat într-un separeu plasat tocmai în fund, alături de bucătărie, despărțit de restul prin niște panouri ca niște foi de ceapă. Separeul arăta ca un fel de staul cu O măsută în centru, căreia cineva, cine știe cu ce intenții,

îi tăiasă cele patru picioare. Pe rogojina de pe podea şedea tolănit un individ de vreo cincizeci de ani, cu o înfăţişare aristocratică, îmbrăcat grijuliu şi cu o mustăcioară albă, care contrasta cu părul de culoarea şofranului. Văzându-ne că intrăm, producătorul - fiindcă fără îndoială despre el era vorba - a încercat să se ridice, dar, cum stătea de mult în poziţia aia chinuită, n-a reuşit decât să tragă un părţ prelungit şi să cadă la loc în aceeaşi poziţie.

— Me escuzi, i-a spus Emiliei, arătându-i fesele. Picioare umflate. Ah, vedo che duduie venit colla tanti, mi piace, mi piace.

M-am prefăcut că nu bag de seamă sarcasmul şi m-am prezentat:

— Sunt agentul domnişoarei Trash. Vorbiţi limba noastră?

— Sigur che o vorbesc, chiar fluente, a zis italianul. Mi se spune poliglotul de la Cinecittà. Ce-ar fi să comandăm? Cad din picioare de foame. Hei, tu, Fumanciu, ia vino-ncoa! Chinezul care rămăsese lângă uşă şi-a iţit faţa, cât se poate de sinistru.

— Fii atent, i-a zis producătorul, ne aduci câte puţin din fiecare fel, ca să le gustăm pe toate. De băut, eu vreau o sticlă de vin roşu, al casei; domnişoarei îi aduci o sticlă de apă minerală fără gaz şi pentru împuşcatu' ăsta, un Pepsi-Cola.

Chinezul s-a retras discret, închizând uşa glisantă şi lăsându-ne pe toţi trei în separeu, fără să ştim ce să spunem. Emilia a fost cea care a rupt tăcerea şi a făcut-o într-un mod surprinzător.

— Uitaţi cum stă treaba, domnule, i-a spus ea producătorului. Nu ştiu cine sunteţi, nici ce vreţi de la mine, dar pot să vă asigur că farsa asta e inutilă, fiindcă eu sunt străină de toată tevatura asta. M-am trezit amestecată în ea aiurea, ca o fraieră. Singurul lucru pe care-l vreau e să trăiesc liniş-

să-ți lingi degetele

87

tită și să nu mai am parte de sperieturi. Ceea ce căutați, bănuiesc, e o valijoaară pe care am furat-o la Madrid. Valijoaara se află la magazia de bagaje a aeroportului. N-aveți decât s-o ridicați de-acolo când doriți și să vă fie de bine. Cât despre discreția mea, puteți să contați pe ea: nu știu nimic, și chiar dacă aș ști, nu m-aș duce să torn la poliție. Singurul lucru pe care vi-l cer în schimb e să nu vă mai amestecați în viața mea și, în treacăt fie zis, să nu-i faceți nimic nici camaradului meu aici de față, pe care nu-l las în belea. Nu cred că după asta mai avem ce să discutăm. Pofțiți, domnule, bonul de la magazia de bagaje. S-a căutat în geantă, a scos un bilet mototolit și i l-a dat producătorului, care l-a pus în buzunarul de sus al sacoului. Eu făceam fețe-fețe.

— Carissima signorina, a rostit producătorul pe un ton părintesc, nu știu la ce vă referiți, dar cuvintele spuse îmi merg la inimă. Sunt sigur că o să vă transform într-o vedetă. Dar înainte de a discuta despre afaceri, dacă îmi permiteți, mă duc să mă spăl pe mâini. Mă-ntorc imediat.

Cu multe zvârcoliri și trosnind din toate încheieturile, producătorul s-a ridicat și a ieșit din separeu, trăgând ușa după el. Când am rămas singuri, am dat frâu liber indignării mele justificate, folosind aceste cuvinte grele:

— Ce-ai făcut, proasto?

— Ceea ce mi-a dictat bunul-simț. Viața mea îmi aparține și fac ce vreau cu ea. Vor valijoaară, nu-i așa? N-au decât s-o ia, la naiba.

— Isteață mai ești. Și cine-ți garantează că, după ce-au recuperat valijoaară, n-or să încerce să ne elimine, ca să șteargă toate urmele ticăloșiilor comise? Nu-ți dai seama că atâta timp cât aveam valijoaară ne aflam la adăpost, fiindcă uciderea noastră ar fi echivalat cu pierderea ei? Ori crezi că, dacă ar fi vrut să te lichideze, n-ar fi făcut-o până acum și

labirintul măslinelor

fără bătaie de cap? Valijoara era singura noastră scăpare, vită ce ești.

A rămas dezarmată în fața argumentelor mele implacabile.

— Cred că am făcut-o de oaie, a recunoscut ea.

— Ba bine că nu. Hai s-o ștergem de-aici până nu ne fac felul chinezii ăștia, care în mod sigur sunt niște afurișiți fără scrupule.

Incurcându-mă în pulpanele cu care nu reușeam deloc să mă obișnuiesc, m-am ridicat și Emilia m-a imitat. Dacă pe masă ar fi fost niște furculițe și cuțite, m-aș fi înarmat cu ele, dar nu se aflau decât niște bețe care erau bune doar să te scobești în nas cu ele. Cu mare grijă, am culisat panoul de hârtie și am dat de chinezul de mai înainte, pe care acum îl însoțeau doi concetățeni. M-a bătut gândul că or să practice cu mine spectaculoasele lor arte marțiale care au făcut faima cinematografiilor lor și mi-am protejat capul și alte părți sensibile cum m-am priceput, în timp ce strigam după ajutor. Chinezul a vorbit:

— Iertați-mă că vă întrerup - mi-am dat seama că renunțase la exprimarea prețioasă și vorbea cu un prozaic accent din cartierul Sants - dar domnul care era cu dumneavoastră, știți despre care zic, ei bine l-am găsit la toaletă, indispus.

— Indispus? am spus.

— Zace lat pe jos, ne-a lămurit chinezul. Fiți amabili și veniți. Nu vreau să am parte de complicații.

Am alergat după chinez și am ajuns în fața unei uși pe care scria BĂRBAȚI. Chinezul a intrat și noi l-am urmat. Pe jos stătea lungit producătorul. M-am aplecat peste el și am constatat că respira normal.

— A leșinat doar. Hai să-i dăm cu niște apă.

L-am târât până la veceu, i-am băgat capul în vas și am tras de lanț. Apa a luat cu ea peruca blondă, dând la iveală o chelie bec.

să-ți lingi degetele

— Reacționează, slavă Domnului, a murmurat chinezul.

Tușind, icnind și înjurând, nepotolitul producător și-a venit în fire.

— 'Tu-i gura mă-sii! au fost primele lui cuvinte. Cine a îndrăznit să m-atingă?

I-a tras una chinezului pe care-l avea alături și l-a dat de-a berbeleacul până sub chiuvetă. Cum asta a părut să-i mai domolească furia, am îndrăznit să mă apropiu de el.

— Ați încasat-o pe drept, i-am spus amabil, în timp ce-l ajutam să-și scoată mustăcioara falsă din fosele nazale, fiindcă n-ați avut încredere în mine și v-ați folosit de trucuri din astea ieftine, domnule comisar.

— Și tu ce mă-ta cauți aici? a răcnit comisarul Flores.

Nu ți-am zis să te-ntorci la balamuc?

— Cred că avem cu toții de dat multe explicații, domnule comisar. Și dacă tot am comandat o cină copioasă, ce-ar fi să schimbăm impresii în timp ce ne punem burta la cale?

În loc să mă asculte, și poate ca să-și aducă un dram de noutate în viață, comisarul își percheziționa propriile buzunare.

— Mi-au furat bonul de la bagaje, a scrâșnit el. Cred că asta au urmărit. Unde-i telefonul?

— Chiar aici, în fața toaletelor, a răspuns chinezul, scoțând din buzunar trei monede, pentru ca Flores să nu fie nevoit să cheltuiască nimic.

Luând legătura cu poliția aeroportului, comisarul a ordonat să fie menținută supravegherea strictă și constantă asupra magaziei de bagaje. Pe cel care s-ar fi prezentat să ridice valijoara, să-l aresteze în situ. După ce a închis, a părut mulțumit de eficiența lui.

— O să cadă în curând în laț, a afirmat el.

Apoi, adresându-i-se chinezului care-l privea admirativ:

— M-au pălit ceva de groază. Să-mi aduci ceva pentru durere de cap și spune să ne servească cina.

Comisarul, Emilia și cu mine ne-am întors în separeu, și imediat a apărut chinezul plin de solicitudine cu două pilule, un tub cu balsam Sloan și un șervet de bucătărie. În timp ce comisarul înghițea pastilele, cu bine cunoscuta-i delicatețe, chinezul i-a făcut o frecție pe chelie. Apoi s-a așezat lângă noi și, apăsându-și nasul cu degetul mare și cu arătătorul, a imitat perfect sunetul unui gong, la care au intrat în separeu doi ospătari și au acoperit masa cu bucate variate și exotice, asupra cărora ne-am repezit comisarul, chinezul și cu mine, dându-ne capete și ghionturi pentru a apuca cele mai mari bucăți. După ce vasele s-au golit, comisarul a scos un oftat adânc, a scos un trabuc din buzunarul interior al vestonului, l-a aprins cu paracimonie, a tras câteva fumuri și a început să ne lumineze în acești termeni:

— După convorbirea telefonică pe care am avut-o cu travestitul aici de față, a început el, arătând spre mine și adresându-li-se tuturor în general și nimănui în mod special, deși nu-și dezlipea ochii de formele rotunjite ale Emiliei, m-am grăbit să verific dacă domnul ministru pe care-l întâlniserăm era veritabil, constatând imediat că nu și ajungând prin urmare la concluzia că fuseserăm victime ale unei înșelătorii. Am reușit totuși să opun furiei logice care mă cuprinsese acel raționament rece care m-a caracterizat întotdeauna și-am început să mă-ntreb ce se afla în spațele unei urzeli atât de viclene. Imediat mi-a venit în minte imaginea valijoarei pline de bani, imagine de altfel ușor de evocat, fiindcă mă delectasem cu ea în ceasurile de insomnie care, odată cu anii și cu problemele care se-adună, devin tot mai dese și mai prelungi. Ei bine, dar fără ca nimic din ceea ce spun să fie interpretat ca o viziune defetistă despre economia noastră, părerea mea îndelung

să-ți lingi degetele
cumpănită este că dacă ceva este plătit cu anasâna și bani
peșin, e musai să fie ilegal. Mi-a fiert sângele-n vine de mâ-
nie și mi-am îndreptat cercetările spre măgarul care se dă-
duse drept ministru. Arhivele noastre au dat la iveală că
era vorba despre un anume Toribio nu știu cum, alias Mus-
cle Power, înregistrat ca drogat și pederast, lucru despre
care o informez pe această domnișoară atât de drăguță,
doar-doar o învăța să-și aleagă mai bine prieteniiile.
M-am prefăcut că nu înțeleg aluzia. Comisarul și-a tre-
cut palma peste față de parcă l-ar fi apucat somnul, a căs-
cat, a mai tras două fumuri din trabuc și-a continuat astfel:
— Pe la mijlocul dimineții, ancheta era coaptă bine,
iar subsemnatul, fără să plece urechea la chemarea sand-
viciului, a cafeluței și a brișei,* s-a prezentat la domici-
liul victimei cu intenția de-a o interoga. Însă n-a mai fost
cu putință să duc la bun sfârșit acest obiectiv, deoarece
sus-numitul dăduse ortul popii de câteva ore. Cu roade-
le mârșăviilor sale, își procurase o doză dublă de heroină
pe care și-o administrase fără cumpătare. Dosarul Muscle
Power a fost clasat și returnat arhivelor. Și cum nu degea-
ba se spune că atunci când Dumnezeu închide o ușă, des-
chide o fereastră și că după rău vine binele, am dat în
cercetările mele peste o descriere amănunțită a acestei sub-
stanțiale domnișoare, ale cărei date figurau colateral în bio-
grafia defunctului, împreună cu diverse adnotări
subiective, adăugate pentru distracția personală de por-
cul care le-a redactat. În acel moment, am conceput pla-
nul magistral de-a mă da drept producător cinematografic,
pe de o parte ca să dibui tot ce se putea fără să sperii vâ-
natul, pe de alta fiindcă mă bântuie de mult fantezia asta
ascunsă, dar și pentru că auzisem multe povești despre
* Pe la 10:30, aproape toți spaniolii care lucrează, în special func-
ționarii (deopotrivă publici și privați) își întrerup activitatea și se
duc la cea mai apropiată cafenea pentru micul dejun (n. t.).

producători și starlete, iar dacă apare ocazia, n-o lași să-ți scape printre degete. Mare mi-a fost încântarea și, de ce să mint, frustrarea, văzând că ea își mărturisește spontan delictul și îmi oferă proba — pardon - palpabilă și incriminatoare. Am ieșit precipitat, după cum vă amintiți, ca să dau ordinele de rigoare agenților pe care i-am postat pe trotuar și, parcurgând culoarul acela în mod deliberat întunecos și fantasmagoric, nu știu dacă pentru atmosfera localului ori ca să ascundă vederii șobolanii și gândacii care sigur mișună prin vizuina asta, am fost atacat și lovit, iar restul îl cunoașteți.

Comisarul a stins chiștocul trabucului într-o oală, chinezul s-a scuzat în toate chipurile, iar eu am început să meditez la ceea ce tocmai auzisem. Odată terminat acest intermezzo, m-am încumetat să-l întreb pe comisar dacă din întâmplare ordonase o percheziție în casa Emiliei.

— O percheziție? a zis el, vădit surprins. Nu. De ce? Ți-a fost percheziționată casa, dulceță?

— Nu, nu, domnule comisar, nici vorbă de asta, m-am grăbit să spun. Se manifestă doar pasiunea mea naturală pentru chestiunile de procedură.

— Pasiunea ta naturală să apari unde nu te-a invitat nimeni mă preocupă foarte tare, a zis comisarul, privindu-mă cu niște ochi nu atât mânioși, cât rătăciți. Chiar acum te duc la balamuc și te asigur... și te asigur... și te asigur...

A bâțâit de două ori din cap și a căzut lat peste masă.

M-am îngrijorat un pic, până când mi-am dat seama că sfârșia liniștit. Chinezul zâmbea mulțumit.

— Ce i-ați dat? l-am întrebat.

— Niște somnifere, a zis chinezul. De cum l-am văzut intrând, mi-am dat seama că e un bărbat sufocat de responsabilități și de ritmul frenetic al vieții moderne. Are nevoie de odihnă și de pace spirituală. Sticletele prudent

să-ți lingi degetele
nu-și face cuib în păpurișul de pe mal. La trezire o să-mi
mulțumească.

Am avut grijă să nu-l contrazic, fiindcă în nesăbuiința
lui îmi rezolvase o situație delicată. L-am întrebat dacă
nu-mi putea împrumuta niște haine ca să scap de halatul
cu care nu puteam să merg prin lume fără să mă expun
diverselor neajunsuri, iar chinezul, după ce-a meditat pro-
fund, mi-a spus că se duce să vadă ce găsește. Când am
rămas singuri, Emilia a întrebat:

— Crezi că s-a terminat cu toată tâmpenia asta?

— Nu, a sunat răspunsul meu îngrijorător. Poliția, după
cum tocmai am constatat, nu știe nimic.

— Dar n-or să-i aresteze pe cei care încearcă să recu-
pereze valijoara?

— Nu cred că se prezintă nimeni să ceară valijoara.

— De ce nu? Au bonul de la bagaje.

— Tot ce au e bonul de la pardesiul meu. Când am vă-
zut că dai totul pe goarnă, ți l-am schimbat. Înțelege că-i
mai bine...

Fără să mă lase să termin, mi-a aruncat în cap ceaini-
cul, pe care am reușit să-l evit la milimetru și care s-a fă-
cut bucățele, lovindu-se de panou.

— Calmează-te, femeie. Poliția no să ne-ajute. Mai întâi,
comisarul Flores crede că Toribio a murit dintr-o supra-
doză autoadministrată. Noi știm că a fost asasinat, dar co-
misarul nu e dintre cei care se lasă convinși prea ușor. În
al doilea rând, avem dispariția prietenei tale, Măria Pando-
ra. Cum să-i spunem despre ea fără să ne vârâm și, poate,
s-o amestecăm și pe ea în cine știe ce încurcătură? În al
treilea rând... A, uite c-a venit chinezul.

Într-adevăr, cel numit astfel tocmai intrase și călca ne-
atent pe cioburile ceainicului, în timp ce ne arăta un veș-
mânt ciudat.

— E un chimono de mandarin, pe care mi-l pun de
Revelion, ne-a explicat el, în timp ce eu îl probam. Origi-
nalul e din mătase carmin, dar eu unul prefer un tergal

labirintul măslinelor

bleumarin mai durabil și mai ușor de călcat. Uitați-vă, domnișoară, ce broderii delicate pe spate și pe mâneci. Ce păcat că domnului îi e cam scurt.

A insistat să-mi pun și o coadă terminată cu o fundiță și-a trebuit să consimt ca să nu-l jignesc. Era un chinez tare simpatic. Ne-a povestit că taică-său era cantonez, iar măicăsa din La Bisbal. Îl chema Aureli Ching Gratacos și era suporter al Barcei din 1952. Restaurantul îi mergea destul de bine, deși îl afecta criza, ca pe toată lumea. Nu știa unde aveam să ajungem cu asta, dar nu se plângea, fiindcă alții o duceau mai rău.

— Mie un socialism de tip european îmi convine de minune, ne-a spus el la despărțire.

M1

capitolul 10
alte năzbâtii

C/f/m parcat mașina în mica piață unde în aceeași dimineață mă lăsase autobuzul și din care porneau străduțele care, șerpuind și bifurcându-se în sus pe coastă, alcătuiau cartierul în care locuia Emilia. Iluminatul public lăsa de dorit, iar pe firmamentul senin sclipeau stelele; străzile erau pustii, pe maidanele în construcție dormitau excavatoarele și briza primăvărată aducea dintr-un parc apropiat mirosul de pământ. O noapte, cum se vedea, perfectă pentru instinctele lubrice ale celor cărora nu li se întâmplase, asemenea mie, să nu fi închis ochii de 48 de ore, iar două bande de răufăcători asasini să le sufle în ceafă. În vârful unei culmi strălucea un panou publicitar galben care, aidoma unui far dintr-un recif sau unui înger al Bunevestiri, trâmbița virtuțile răcoritoarei Kas și semnala călătorului că exact acolo se afla un bar. În care am și intrat împreună cu Emilia și-am dat doar peste un domn cărunt și burtos, care freca teigheaua cu o cârpă umedă. Pașii noștri n-aveau alt țel decât acela de a da un telefon, dar domnul cu cârpa, care s-a dovedit a fi patronul baru-lui, a insistat să gustăm niște callos a la madrileña*.

* Callos a la madrileña - mâncare specifică madrilenă, având ca ingredient de bază bucățile de burtă de vită și măruntaie; în regiunea autonomă Catalonia, circajumătate din populație provine din alte zone ale Spaniei, stabilindu-se acolo fie prin căsnicii mixte, fie atrasă de nivelul de viață mai ridicat, dar și prin politica de repopulare forțată promovată în anii 1940-1960 de regimul franchist ultra-naționalist (n. L).

labirintul măslinelor

— Vi le las la juma' de preț, ne-a propus el, arătându-ne tabla atârnată pe perete unde era înșirat meniul zilei, fiindcă încep să se înverzească și o să le arunc la gunoi.

— Tocmai am cinat, i-am spus, dar aş bea cu mare plăcere un Pepsi-Cola foarte rece, dacă aveți.

Și-a atârnat cârpa de umăr, a intrat pe jumătate în lada frigorifică și până la urmă ne-a anunțat că i se epuizaseră rezervele. Părea gata să izbucnească în lacrimi, așa că Emilia, într-un acces de duioșie, a consimțit să bea un vermut alb. După ce i l-a turnat, patronul barului a îmbrățișat sticla în așa hal încât a reușit să-i verse o bună parte din conținut.

— Când am deschis barul, ne-a povestit el printre sughițuri, nu trăia nimeni pe coclaurile astea; iar acum, când zona e aproape complet locuită, lumea nu mai îndrăznește să iasă seara de frica jafurilor și a violurilor. Așa că falimentul bate la ușă.

Și-a frecat fața cu cârpa umedă, de parcă ar fi vrut să-și șteargă din minte perspectiva sumbră pe care se părea că i-o rezerva viitorul.

— Am băgat economiile de o viață în afacerea asta și nu știu ce-o să mă fac dacă mi se duce de râpă. Chiar nu vreți o porție de callos?

— Vrem doar să telefonăm, i-am spus.

— De fapt, mă gândeam să deschid un bar de tranzit și să vând în prostie doar whisky. Anul trecut am angajat o curviștină ca să înviorizeze atmosfera, dar până la urmă m-am însurat cu ea și acum nu mai vrea să lucreze. Așa nu facem nici o brânză.

De undeva din spate a răsunat o voce feminină pe un ton ascuțit.

— Ce faci, Mauricio?

— Nimic, iubito, stau la taclale cu clienții, a răspuns patronul barului, tot numai miere.

alte năzbâtii

97

— Păi, zi-le să se care, că astea nu-s ore potrivite.

— S-a făcut tare nesuferită, ne-a zis în șoaptă patronul barului, scoțând un oftat de resemnare. Telefonul e acolo, lângă pișodrom.

Am căutat în cartea de telefon numărul lui don Plutarquete Pajarell și l-am sunat. Vocea sacadată și afabilă a eruditului pândăș n-a întârziat să se facă auzită.

— Don Plutarquete?

— Chiar eu. Cine e?

— Nu știu dacă mă mai țineți minte; sunt prietenul domnișoarei Trash. Iertați-mă că vă deranjez la ora asta.

— Vă țin minte perfect și n-aveți de ce să vă scuzați: nu mă culc niciodată devreme. Cu ce vă pot fi de folos?

— Domnișoara Trash, care e alături de mine, și eu însumi am dori să stăm de vorbă cu dumneavoastră câteva clipe; e ceva legat de percheziția la care ați asistat azi-dimineață. Am la mine niște fotografii și mă gândeam să le aruncați o privire.

— O fac cu dragă inimă, dar vă previn că în fața casei mele e o mașină oprită de mai multe ore, cu doi tipi înăuntru care îmi dau fiori.

— Credeți că vă supraveghează?

— Pe mine, nu; cred că supraveghează casa domnișoarei Trash.

— A naibii treabă. O să trebuiască s-o lăsăm pentru altă ocazie mai potrivită.

— Nu, nu, stați puțin. De unde mă sunați?

— Dintr-un bar, de după colț.

— Îi știu. Dacă patronul vă oferă callos a la madrilenă, refuzați-l. Și urmați-mi instrucțiunile pas cu pas: așteptați cinci minute, apoi apropiați-vă pe furiș de casa mea, iar când vedeți că a dispărut mașina, dați fuga la intrare. O să vă deschid. Ați înțeles?

— Don Plutarquete, aveți mare grijă:ăștia-s periculoși.

labirintul măslinelor

— Mi-am dat seama. Cinci minute.

Odată scurs termenul prescris de bătrân, ne-am despărțit de patronul barului, urându-i mari succese comerciale și felicitându-l pentru căsătorie, după care ne-am postat într-un loc de unde puteam să spionăm mișcările celor din mașină fără să fim văzuți. În ciuda distanței, a întunericului și a faptului că vederea mea nu mai avea agerimea de odinioară, am reușit să-mi dau seama că tipii ăia erau bine făcuți, dar nu și profesioniști, fiindcă țineau geamurile lăsate și radioul dat tare. Am întrebat-o pe Emilia dacă putea să vadă numărul mașinii și, în caz afirmativ, dacă el corespundea celui pe care-l memorase în acea după-amiază, iar ea mi-a răspuns la prima întrebare că da și la a doua că nu. Cu asta ne îndeletniceam când am constatat, nu fără uimire, că mașina o lua din loc și se pierdea pe stradă. Am înșfăcat-o pe Emilia de mână și-am zbughit-o spre intrarea în bloc, unde ne aștepta fudul și găfăind istețul bătrânel. Am intrat, moșul a încuiat ușa de două ori cu cheia și ne-a spus:

— Iute, la lift, că acuși se-ntorc.

Ajungând la locuința lui, a tras câteva temenele pline de curtoazie și ne-a invitat să intrăm, scuzându-se dinainte pentru dezordine. Avea un apartament micuț, nu prea diferit de al Emiliei, mobilat cu strictul necesar. Pereții erau acoperiți de cărți, iar pe scaune și pe jos tot cărți se găseau. Totul era acoperit cu un strat de praf gros de un deget.

— Dați-mi pardesiul, a zis bătrânelul.

I l-am dat și a scos un fluierat de uimire la vederea veșmintelor mele de chinez. El purta aceeași pijama de dimineață. L-am întrebat cum reușise să se debaraseze de mașină și pe figură i-a apărut o expresie șugubeață.

— Am un furtun de udat plantele de pe balcon. L-am coborât până aproape de fereastra mașinii și l-am conectat la țeava de gaze. N-ați simțit mirosul când ați trecut pe-acolo?

alte năzbâtii

— Ba da, i-am zis, dar am crezut că e vreo scurgere.

— Asta și-au închipuit și ei, probabil, așa că au plecat să caute alt loc de pândă. Eu aș fi vrut să-și aprindă o țigară și să sară în aer. Bum! Bum! Dar i-a alarmat miasma asta de pârț stătut, pe care compania de gaze o bagă în conducte. Ghinion. A, uite că se-ntorc. Mă duc să trag fur-tunul ca să nu se prindă și să închid gazele, că cine știe cât îmi vine factura. Și dacă tot sunt la bucătărie, ce să vă ofer? Proviiziile mele sunt firave și beau doar apă de la robinet, dar dacă vă e foame...

— Mulțumim, don Plutarquete, tocmai am cinat copios; vă dăm și-așa destulă bătaie de cap venind la ora asta.

— Nici vorbă. Eu stau mereu nopțile să studiez. Ziua e multă gălăgie, cu atâtea șantiere și atâtea mașini. Chiar cercetam terfeloagele astea pe care abia le-am primit - ne-a arătat niște volume enorme care încununau piramida de cărți înălțată pe birou. Știați că Filip al II-lea a avut un văr pe care-l chema tot Filip și că își scriau săptămânal scrisori? O universitate americană tocmai a publicat ediția în facsimil a scrisorilor. Extraordinară corespondență! Dar parcă aveți niște fotografii, dacă am înțeles bine.

— Așa-i. Dacă sunteți amabil..., i-am spus, după care am scos din buzunarul interior al pardesiului albumul de fotografii subtilizat din agenția teatrală și i l-am dat bătrânului, care a făcut loc de bine, de rău pe birou, și-a pus ochelarii și a început să-l studieze cu multă bunăvoință.

— Ce mai colecție de fete! a exclamat el, văzând pozele aspirantelor. La asta voiați să mă uit?

— Nu. Concentrați-vă pe secțiunea masculină, i-am spus. Apoi, dacă vă place, vă lăsăm albumul ca să vă bucurați de el după pofa inimii.

S-a strâmbat puțin, dar a făcut ce i-am zis și nu după multă vreme a strigat:

labirintul măslinelor

— Țsta-i unul! Țsta-i unul dintre cei care i-au vandali-
zat casa domnișoarei Trash!

— Sunteți sigur? l-am întrebat, uitându-mă neîncrezător
la ochelarii lui cu dioptrii mari.

— Doar nu vă închipuiți, a zis el, ghicindu-mi gându-
rile, că o spionez pe domnișoara doar cu sărmanii mei ochi
obosiți.

Dintr-un sertar al biroului a scos un binoclu uriaș, pe
care mi l-a întins:

— Nemțesc, de război. Cu ăsta nu ratezi nici un amăn-
unt, vă asigur.

Am privit pe fereastră cu binoculul și am văzut o doam-
nă spălând vasele. Intre timp, Emilia se apropiase de bi-
rou și se uita la poza presupusului spărgător.

— Enrique, a spus ea. Enrique Rodríguez, alias Bobo-
rowsky. Il știu de la agenție. Cred că face teatru pentru co-
pii, un gen pentru care nu sunt dotată, publicul meu fiind
mai degrabă cel postpuber.

— Teatru pentru copii? m-am mirat. Comisarul Flores
ne-a spus că Toribio era pederast.

— Nu crezi că împingi lucrurile prea departe? a zis Emi-
lia, care se aricea de fiecare dată când cineva îl vorbea de
rău pe defunctul ei amic.

— Copii, nu credeți că ar fi trebuit să mă puneți cât de
cât la curent cu ce se întâmplă? a intervenit bătrânelul.

— Așa-i, a recunoscut Emilia. V-am amestecat în belea-
ua asta fără să aveți habar de nimic.

— Și ce-i mai rău, am adăugat, e că nici n-o să vă pu-
tem explica mare lucru, fiindcă suntem la fel de încurcați
ca la început. De-aia ne și aflăm aici, poate cu prețiosul
dumneavoastră ajutor ne mai limpezim. Deocamdată, ui-
tați-vă mai departe peste album, don Plutarquete, fiindcă
sunt sigur că o să dați peste un alt borfaș.

alte năzbâtii

101

Profeția mea s-a împlinit după alte trei pagini. Emilia nu-l cunoștea pe tip, dar sub poză figura numele lui, Hans Forceps, precum și o adresă din Cornelia.

— Crezi că Enrique și Hans sunt cei care au răpit-o pe Măria Pandora? m-a întrebat Emilia.

— E posibil, am zis, deși mă cam îndoiesc. În primul rând, n-avem nici o dovadă că prietena ta a fost răpită. În al doilea rând, sunt mai degrabă înclinat să cred că po-doabele astea două sunt cei care m-au surprins azi după-amiază la ieșirea din agenția teatrală, caz în care n-ar fi putut să aibă vreo legătură cu dispariția în chestiune. Ca să v-o spun pe-a dreaptă, încep să deslușesc prin ceața asta ce se întâmplă de fapt, deși mai sunt o sumedenie de lucruri neclare.

Veteranul erudit m-a somat să-l pun odată la curent cu antecedentele cazului, ceea ce am făcut cu dragă inimă, fiindcă sărmanul de el o merita pe deplin, dar când am isprăvit cu istorisirea peripețiilor noastre, în ciuda naturalei și legendarei mele capacități de sinteză, se făcuse târziu și toți trei muream de somn. M-am uitat pe fereastră și am văzut că mașina era parcată tot acolo, în apropierea terenului.

— Trebuie să-i păcălim cumva ca să ieșim de aici, am rostit.

— Și unde să ne ducem? a întrebat Emilia cu ochii mijii și glasul văicăreț.

— Nicăieri! a exclamat istoricul vetust cu o surprinzătoare energie. O să petreceri noaptea aici. Nu v-a văzut nimeni intrând, iar pe mine nu cred că mă bănuiesc. Sunteți la adăpost în casa asta. Mare lucru n-am să vă ofer, dar domnișoara Trash poate dormi în patul meu, iar mândarinul aici de față și cu mine o să ne descurcăm. Și să nu-mi faceți fașoane, a adăugat el, anulându-ne protestele cu fermitate. Eu trebuie să vă mulțumesc pentru companie. Ade-vărul e că de la o zi la alta mi-e tot mai frică să mă culc

labirintul măslinelor

fără să am pe cineva aproape la care să apelez dacă... în fine, obsesiile bătrâneții. Singurătatea nu-i o scofală în viață, iar la vârsta mea tot ce atinge se preschimbă în fiere. Iertați-mă că devin melodramatic și, mai ales, că folosesc niște figuri de stil atât de perimate, dar trăiesc cufundat în lecturile mele și aproape că am uitat cum vorbesc oamenii.

— N-aveți rude, don Plutarquete? l-a întrebat Emilia.

— Nu, a răspuns bătrânul destul de sec.

Am intuit în trecutul lui existența unei povești sentimentale, pe care flecarul cel studios avea mare chef să ne-o istorisească, dar fie din pricină că oboseala ne pleoștise, fie din timiditate ori din altă cauză, nici Emilia și nici eu n-am reușit să-i punem întrebarea care i-ar fi dezlănțuit tirada. Astfel că ne-am mulțumit să acceptăm ospitalitatea pe care ne-o oferea, cu mari dovezi de entuziasm și recunoștință, însă Emilia a refuzat să-i ia patul amabilului profesor, așa că a urmat o politicoasă și plicticoasă rundă de negocieri, din care a reieșit că bătrânul avea să doarmă în patul lui, Emilia în salon, pe două fotolii unite, iar eu - pentru variație - pe dușumeaua tare. Ne-am dus pe rând la baie și apoi ne-am ocupat fiecare locul ce ne fusese desemnat. Mi-am sprijinit capul pe un volum de istorie medievală gros și era cât pe-acți să cad într-un somn profund, când am auzit glasul Emiliei care, din fotoliile ei moi, avea chef de conversație.

— Dormi?

— Încerc. Ce vrei? am mârâit urâcios.

— Mă gândeam că nu-i înțeleg pe bărbați, a spus ea.

— Nici eu, dacă asta te consolează.

— Nu la asta mă refeream, a sărit ea. Și nu mai face pe prostul, că înțelegi ce-am vrut să zic.

Nu înțelegeam, dar m-am abținut să-i spun asta și am încercat să-i descifrez singur hieroglifa. Dar, înainte de-a ajunge la vreo concluzie, am adormit buștean. Și am avut

un vis în care se făcea că mă plimbam prin parcul bala-mucului într-o dimineață senină de iarnă. Și cum dădeam colțul unei alei care de fapt nu ducea nicăieri, ci doar oco-lea zidul și se sfârșea la intrarea din spate, cea folosită pen-tru descărcarea materialelor și pentru evacuarea discretă a catatonicilor, mi-am dat seama cu stupoare că alea se bifurca și că, dacă o luai pe cea din dreapta, ajungeai în-tr-un luminiș retras, izolat de restul parcului printr-un rând de chiparoși tunși. În mijlocul luminișului se afla un he-leșteu cu apă de culoare întunecată și străvezie, iar pe fun-dul lui se întrevedea forma distorsionată a ceea ce părea să fie o valioară. Iar când mi-am suflecat mânecile ca să încerc s-o scot din apă, don Plutarquete, care își făcuse apariția acolo pe nepusă masă, mi-a zis așa: „N-o să izbu-tești să scoți valioară până nu dezlegi misterul fetei care s-a înecat în heleșteul ăsta acum doi ani.” Asta era tot ce mi-am amintit din vis și la trezire m-a încercat o mahnire tulburătoare.

În ciuda problemelor comune și a celor de care avea parte fiecare din motive de sex, condiție sau circumstanțe, noaptea ne-a oferit un somn întremător și aurora ne-a gă-sit odihniți, vioi și bine-dispuși. Dintr-un amalgam negri-cios pe care am reușit să-l desprindem de pe fundul unui borcan și niște apă caldă ne-am făcut cafea și don Plu-tarquete a dezgropat dintr-un dulap plin de cărți o buca-tă de chec care, pus la muiat, s-a dovedit comestibil, nu însă și gustos. După terminarea micului dejun, octogena-rul cel învățat, parcă revenit la vârsta împăunării, a început să ne istorisească o poveste incoerentă care, judecând după chicotelile și fandoselile pe care le strecura uneori, trebuie să fi fost tare deocheată și, după cum mi s-a părut că în-țeleg, avusese loc într-un bordel din Vie, pe la începutul secolului. M-am văzut silit să-l întrerup ca să-i reamintesc Emiliei că ne presau alte treburile și din cauza asta mi s-au

aruncat priviri tăioase. Intre timp și răsunând oarecum ușurați, constatașerăm că mașina dispăruse, dar nu ni s-a părut deloc prudent ca Emilia, cu toate insistențele ei, să meargă până la ea acasă după niște haine curate. Așadar, am închis acest capitol și le-am expus în termeni militari succinți planul pe care-l trasasem pentru ziua respectivă, plan care, deși nu a suscitat admirația la care mă așteptam în rândul celor prezenți, a fost aprobat în unanimitate și fără amendamente.

Nu prea mai aveam bani și mașina Emiliei avea nevoie de benzină. Mărinimosul bătrânel ne-a împrumutat ce avea la îndemână. Mi-am prins din nou codița pe care o agățasem de un umerăș la culcare, am ieșit fără zăbavă în stradă și, urmându-mi instrucțiunile, Emilia a condus până la aeroport. Ajunși la terminal, am trecut în revistă gloata care mișuna pe acolo și în scurt timp am detectat doi indivizi care purtau la rever emblema vizibilă a lui Real Club Deportivo Español și se prefăceau că citesc niște ziare în limba germană. Cum nici unul dintre ei nu scăpa din ochi magazia de bagaje, am întrebat-o pe Emilia dacă-i văzuse vreodată pe la agenția teatrală, iar ca urmare a răspunsului ei negativ am dedus că erau polițiștii pe care comisarul Flores îi postase aseară acolo sau cei care-i înlocuiseră. Convins că doar forțele de ordine și nu cele ale răului dădeau târcoale pe acolo, am intrat la toaleta bărbaților și, spre marea perplexitate a celor care își slujeau metabolismul în acel loc, am scos din măneca chimonoului trei ouă cumpărate pe drum și mi le-am spart pe față, cu scopul de a-i da tenului meu palid o nuanță mai potrivită cu veșmintele. Odată încheiată această operațiune, m-am îndreptat fără grabă spre magazia de bagaje, am dat bonul și am așteptat să mi se dea valijoara. N-am observat semnalul pe care magazionerul li l-a adresat celor doi pândari, nici că aceștia și-au înlocuit cele două ziare cu

alte năzbâtii

tot atâtea pistoale. Între timp, magazionerul așezase valijoara pe tejghea și încerca să se ascundă printre niște balturi, pentru cazul în care s-ar fi declanșat un schimb de focuri. Cu coada ochiului, am văzut că cei doi polițiști se apropiau de mine și în coaste am simțit metalul dur a ceea ce am presupus că erau armele lor. Am simulat supărarea și surprinderea, și am emis niște sunete guturale, care se presupunea că semănau cu limba chineză.

— Sunteți arestat și vi se confiscă valijoara, mi-a spus unul dintre polițiști. Aveți dreptul să vă sunați avocatul și, dacă e cazul, să chemați un translator, dar, evident, statul spaniol nu își asumă nici una dintre aceste eventuale cheltuieli. Și-acu' mișcă, dihanie.

M-au condus într-o cămăruță, m-au așezat pe un taburet și au îndreptat spre fața mea nepăsătoare un reflector de mare putere, care după trei secunde a făcut să sară toate siguranțele din aeroport.

— Nume, prenume, domiciliu și profesie, s-a răstit la mine unul dintre polițiști.

— Pio Clip, strada Indulgenței, 27, China, import-export, am recitat fără ezitare.

— Motivul călătoriei?

— Bisnis.

— Valijoara asta vă aparține?

— Da, domnule.

— Ce conține?

— Mostre comerciale.

— Deschide-o.

— Mi-am uitat cheia în China. O puteți forța, dacă doriți.

N-au așteptat altă invitație. Odată deschisă valijoara, s-au uitat unul la altul cu nedumerire. Era limpede că se așteptau să găsească altceva.

— Ce-i asta?

labirintul măslinelor

— Hârtie de orez, am zis.

— Păi, pare hârtie igienică.

— Atingeți-o și o să-i sesizați textura fină. Foarte apreciată de artiștii din toată lumea.

— Nu cumva e hârtie de răsucit țigări cu droguri?

— Ferească Dumnezeu.

Cei doi polițiști s-au dus într-un colț și s-au sfătuit în șoaptă. În scurt timp, s-au întors și mi-au spus să mă car de-acolo și să nu mai tulbur ordinea publică, dacă nu vreau să dau de necaz.

— Pot să-mi iau marfa? i-am întrebat.

Au încuviințat și am ieșit satisfăcut cu valijoara. Emilia mă aștepta în afara terminalului, cu motorul mașinii pornit.

— Totul a mers ca uns, i-am zis. Dă-i bătaie.

Profesorul cel isteț, care scruta orizontul de pe balcon, ne-a transmis un semnal care însemna: pe front nimic nou și/sau înainte cu farurile. Ajunși în casă, și pe când eu îmi săpuneam fața, luptându-mă să scap de ouăle, care se întăriseră și mi se lipiseră de piele cu fidelitatea cuvenită, Emilia i-a povestit episodul de la aeroport amfitrionului nostru, iar acesta, în loc de comentarii, a dat din umeri, și-a strâns buzele și a pufnit, ca și cum isprava pe care o reușisem ar fi fost lipsită de merite. Mi-a venit, surprinzându-i reacția la ieșirea mea din baie, cu trăsăturile jumulte, să-i trag un binemeritat șut în ochelari, dar m-am abținut fiindcă, în ciuda aversiunii pe care o avea pentru mine, sărmanul bătrân se purtase exemplar și, de asemenea, fiindcă nu puteam să ne îngăduim ca micile frecuri provocate de orice coabitare să ne abată de la drumul nostru. Așa că m-am făcut că nu bag de seamă și i-am spus Emiliei să ia legătura cu prietenul ei de la Circulație, ca să vedem dacă reușeam să aflăm ceva despre mașina neagră cu ajutorul căreia scăpase de urmărirea noastră tipa care se dădea drept menajeră. Inițial, funcționarul în ches-

alte năzbâtii

tiune s-a arătat reticent, fie pentru că trecea printr-o criză de conștiință, fie fiindcă se temea de rigurozitatea noilor autorități municipale în exercitarea mandatului, fie din alte motive similare, până când i-a reamintit Emilia despre un weekend petrecut în Baqueira-Beret, la a cărui invocare conșopistul și-a abandonat probitatea și a promis să-i telefoneze după ce avea să consulte registrele corespunzătoare.

Ceea ce a și făcut cât ai zice pește, ca să ne informeze că mașina neagră era înregistrată pe numele societății „Măslina Umplute El Fandanguillo”, despre care nu avea cum să ne dea referințe, fiindcă respectiva firmă nu intra în jurisdicția lui. Emilia i-a mulțumit din suflet pentru amabilitate, s-a eschivat cât a putut din fața propunerilor care o asaltau de la celălalt capăt al firului, a închis și ne-a transmis ceea ce tocmai am menționat. Puțin, fără îndoială, ca să nu zicem nimic, adăugau datele astea cazului nostru. — Deși n-ar fi tocmai rău, am spus, să-mi bag nasul prin firma aia, după ce-o să termin treaba pe care îmi propun s-o fac în continuare.

Mau întrebat ce treabă era aia și le-am răspuns:

— În primul rând, să-mi fac rost de niște haine mai puțin țipătoare. Iar în al doilea, să vizitez pentru a treia și, sper, ultima oară agenția teatrală. Cu valijoara.

— Nu-i periculos? m-a întrebat grijulie Emilia.

— Firește că e, am zis, dar trebuie să risc. În plus, am de gând să iau tot fel de măsuri de precauție. Deocamdată, hai să ne concentrăm pe găsirea unui costum.

— Azi-dimineață, a intervenit don Plutarquete, am fost la curățătorie ca să-l iau pe al meu. Nu știu dacă o să vă vină prea bine, dar, dacă vi se potrivește, vi-l împrumut cu multă plăcere.

— În nici un caz, domnule profesor, am zis eu mișcat, nu pot accepta...

labirintul măslinelor

— Lăsați-vă de fițe, omul lui Dumnezeu. Mie costumul ăsta nu-mi folosește la nimic, mai ales acum, că se apropie vara, și sunt sigur că o să aveți grijă de el ca și cum v-ar aparține. Stați să mă uit pe unde l-am pus.

A dat de costum într-unui dintre dulapurile pline de cărți și mi l-a oferit foarte mândru. Un costum de lână gri-perle, lucios pe la coate și în fund, deșirat pe la manșete și revere, dar chiar și așa, cel mai bun, de departe, pe care l-am avut vreodată în viață, iar după cum mergeau lucrurile, nici nu mi se arăta un altul. L-am îmbrăcat cu cea mai mare grijă să nu-l șifonez și-am dat fuga să mă privesc în oglinda din baie. Don Plutarquete era cu mult mai scund decât mine și de departe mai amplu în circumferință, dar, în linii mari și ținând seama că nu am, iertată fie-mi modestia, o înfățișare tocmai rea, îmi venea destul de bine, deși n-aveam cămașă, cravată și alte fleacuri care, fără să fie indispensabile, mi-ar fi completat în bine ținuta. Am revenit în salon simțindu-mă alt om.

— Cum e? am întrebat, îmbujorându-mă.

— Clasa-ntâi, a exclamat generosul erudit, dar ridicăți-vă pantalonii, că vă atârna turul pe la genunchi.

Dovedind acel simț practic de care au parte femeile, Emilia a găsit un cordon și a improvizat o curea. Don Plutarquete mi-a adus și pantofii lui, dar nu mi s-au potrivit. Cum ciorapii erau negri, mi-am zis că nimeni n-o să-și dea seama că nu eram încălțat. Am luat valijoara și mi-am îngăduit câteva clipe să visez cu ochii deschiși că eram un director care pleca de acasă spre bancă pentru a contribui la bunăstarea națiunii. Ce păcat, mi-am zis în sinea mea, că împrejurările mi-au fost atât de potrivnice, fiindcă trebuie să recunoaștem că am stofă!

C/-am dat Emiliei ultimele instrucțiuni la colțul străzilor Balmes cu Pelayo:

— Ține bine minte ce ți-am spus: când mă vezi că ies, te iei după mine fără să te vadă cineva. Când las să cadă batista asta albă, pe care am găsit-o în buzunarul pantalonilor și pe care sigur n-au văzut-o cei de la curățătorie, fiindcă-i cam jengoasă, te duci la cel mai apropiat telefon și-l anunți pe comisarul Flores. Dar asta numai dacă las batista să cadă. Până atunci, nu. E limpede?

— Da, domne, da.

Am lăsat-o în mașină, îndurând injuriile adresate de ceilalți șoferi pentru că bloca jumătate din carosabil și, nu fără oarecare strângere de inimă, am pătruns în clădire, l-am salutat pe portar, care nu m-a recunoscut, și-am urcat la agenție. Ușa era închisă, dar prin geamul opac se vedea că era ceva activitate înăuntru. Am deschis ușa și m-am strecurat în local. La biroul din fund stătea un individ cu fața suptă și părul creț, îmbrăcat într-un veston cu pătrățele negre și albe, căruia îi dădea niște explicații un vlăjgan aproape întins peste masă. Primul era gata să-i răspundă când ochii i s-au oprit pe distinsa mea persoană.

— Mucles! a exclamat el.

Eu m-am prefăcut că nu pricep și m-am întors când spre stânga, când spre dreapta, legănând valijoara pentru ca oricine ar fi fost interesat de ea s-o poată remarca. O secretară foarte tânără, cu părul unsuros și trăsături cam

neplăcute, m-a întrebat ce vreau. Am adoptat o atitudine pe care aş numi-o dibace şi i-am spus că aş vrea să devin o stea a celei de-a şaptea arte, că îmi fusese recomandată agenţia lor şi că o rog să mă ducă la director. Secretara mi-a spus să aştept puţin şi mi-a arătat bancheta lipită de perete, pe care îşi omorau timpul o doamnă între două vârste strident machiată şi un pitic. Piticul se distrajucându-se cu un baston, iar doamna scoţând suspine. Ca să încep o conversaţie, am întrebat cine era ultima persoană. Doamna s-a indicat întâi pe ea, apoi a arătat spre pitic. — Suntem împreună, a zis ea, fără să se oprească din oftat.

Piticul a schiţat o împunsătură cu bastonul spre ea. Secretara a revenit, spunând că domnul director mă primeşte imediat. Am salutat perechea cu o plecăciune şi m-am îndreptat spre masa celui cu vestonul în pătrăţele. Vlăjganul traversase încăperea şi se postase de gardă lângă ieşire. M-am ridicat pe vârfuri ca să privesc peste balcon şi să văd dacă maşina Emiliei mai era în faţa clădirii, dai n-am reuşit s-o descopăr în viermuiala aia de vehicule care circula ca la înmormântare. Domnul director mi-a întins o mână gelatinoasă şi rece, iar eu i-am strâns-o jovial.

— Cu ce pot să vă fiu de folos? a zis el.

Am arborat cel mai tare zâmbet şi-am aşezat valijoara pe masă, făcând pe prostul.

— Vreau gloria scenei, i-am spus.

— Aveţi experienţă?

— Nu, domnule, dar sunt foarte dârz.

M-a privit cu o expresie neîncrezătoare. Nu părea să fi observat valijoara sau, în caz contrar, se prefăcea de minune.

— Ce ştiţi să faceţi?

— Să cânt şi să recit.

— Solfegiu?

— Asta, nu.

alte răbdări

— Uite ce-i, băiete... îmi permiți să te tutuiesc?

I-am spus că ar fi o onoare pentru mine și a continuat așa:

— Uite ce-i, băiete, o să-ți vorbesc cu toată sinceritatea, ca și cum i-aș vorbi unui fiu dacă l-aș avea și mi-ar spune ce mi-ai spus tu adineauri: profesiunea asta e foarte dură. Puțini reușesc, majoritatea se pierd pe drum. Aș putea să-ți povestesc niște cazuri cutremurătoare. N-o fac pentru că știu că ar fi inutil. Când ți se pune pata cu scena, nu ți-o mai scoate nimeni din cap. Știu asta din proprie experiență, am fost însurat cu o cupletistă. Căsnicia noastră a fost un iad. Bine că n-am avut copii. Am auzit că acum e cuplată cu un tâmplar de pe strada Pinului. Nu-i mai port pică, dar mi-au trebuit opt ani să mă vindec. M-a costat o avere, dar degeaba: rănilor sufletești nu se cicatrizează niciodată. Prin provincie ai fi dispus să joci?

I-am spus că eram dispus să fac orice. A făcut un gest de lehamite și s-a ridicat. Am observat că avea un picior mai scurt și că purta o gheată ortopedică.

— Urmează-mă, a zis el, fără să mă privească. O să dai o probă. Să n-ai emoții. În profesia asta nu poți să ai emoții. Cum zic americanii: le choux must go on.

Am traversat agenția, el șchiopătând și eu la fel, fiindcă nu reușesc să scap de mimetism când merg pe lângă un șchiop, iar vlăjganul care stătea de pază ne-a deschis ușa. Până atunci nu apucasem să mă uit la figura lui, dar când am făcut asta, mi-am dat seama că era nimeni altul decât Hans Forceps, cel pe care don Plutarquete îl identificase drept unul dintre intrușii din casa Emiliei. Înainte de-a ieși, directorul i s-a adresat secretarei cu părul unsuros.

— Fato, ies o clipă. Dacă sună, mă-ntorc repede.

Apoi, vlăjganului:

— Hans, vino cu mine să m-ajuti cu luminile.

Și mie:

— Avem un mic teatru aici, pe-aproape, pentru repetiții și cursuri de seară. Prefer să țin probele la teatru, nu aici, de față cu toată lumea. Îmi place să lucrez serios. Poate c-ai auzit multe povești despre lumea spectacolului: povești de alcov, înțelegi la ce mă refer. Eu nu-s dintre ăia. Eu, de când am început afacerea asta, acum cincisprezece ani, nu mi-am tras-o cu nimeni. Ca să-nțelegi ce serios sunt. La naiba, Hans, cheamă liftul!

A venit liftul și-am intrat toți trei în ceea ce, potrivit plăcuței, se numea „cămăruță”, dar pe care eu l-aș fi numit simplu „ascensor”, și-am început coborârea. Odată ajunși jos, a fost cât pe-acu să sar în sus de bucurie văzând în fața clădirii mașina Emiliei, care fără îndoială dăduse ocol cvar-talului și parcase iar aiurea, provocând ambuteiajul de ri-goare. Dar scurtă avea să-mi fie acea euforie, fiindcă de îndată ce-am făcut un pas spre stradă, am simțit pe braț mâna lui Hans și am auzit glasul șchiopului care îmi spunea:

— Nu pe-acolo, voinicule! O luăm pe scurtătură: mai scurt și mai discret.

Ne-am cufundat în adâncimile cavernoase din spatele portarului și, printr-o deschizătură prin care aproape că trebuia să te prelingi, am ieșit într-un fel de loc întunecos pe al cărui tavan treceau țevi crăpate, pe când pe pereți se aliniau contoare de apă, gaz și electricitate; se mai vedeau pe-acolo niște rotoare despre care am presupus că erau de la motorul liftului, o grămadă de catrafuse inutile și niște pungi negre de gunoi. Am urcat apoi pe niște scări alunecoase și înguste și-am ieșit pe o ușiță într-o curte interioară populată de o sumedenie de pisici care au tulit-o mieunând la apariția noastră, și unde, fără îndoială, se de-versau apele menajere ale vecinilor, fiindcă a trebuit să trecem peste niște bălți cu o spumă maronie, emanând o miasmă plăcută de detergent în descompunere. Șchiopul a deschis apoi o ușă de fier ruginit și am intrat într-un garaj

alte răbdări

unde se aflau un camion iară roți și câteva motociclete în diverse stadii de dezasamblare. Iar în capătul celălalt al acestui emporiu tehnologic se vedea o altă ușiță, pe care am ieșit în strada Tallers și, astfel, la lumina zilei.

Ajunși în stradă, Hans m-a înșfăcat și mai strașnic de un braț, iar șchiopul mi s-a atârnat de celălalt, astfel că a trebuit să renunț la orice plan de scăpare ce mi-ar mai fi putut trece prin minte. Și-așa am ajuns pe strada Ramalleras și ne-am oprit dinaintea a ceea ce era, fără îndoială, ușa unui depozit, în care șchiopul a bătut cu vârful gheței. S-a deschis o fereastră în cadrul căreia a apărut o figură. M-am străduit să scap din strânsoarea celor patru mâini, spunând următoarele:

— Nu vă pierdeți vremea cu mine. Cred că n-am nici vocație, nici talent.

Dar, firește, nici nu m-au băgat în seamă. Cel care ne scrutase prin fereastră ne-a dat drumul înăuntru și a încuiat după noi. Acum nu mai era cazul să continue comedia și cei trei ticăloși au izbucnit în hohote frenetice. Am încercat să-i trag șchiopului un șut în piciorul sănătos, doar-doar o cădea, însă mă țineau bine și nu le-am provocat alt rău decât chinul înjurăturilor mele abătut asupra psihicului lor, care nu prea dădea pe-afară, judecând după desfătarea care-i cuprindea la auzul sudălmilor. Brusc, vocea autoritară a directorului agenției s-a făcut auzită peste însuflețirea generală.

— Enrique, a ordonat el direct, înțepă-1.

M-am gândit că aveam să simt o lamă rece de oțel în carne și-am început să urlu din toți bojocii. Șchiopul s-a mulțumit să zică:

— Strigă, strigă, oricum nu te ia nimeni în seamă. Să fi văzut ce piese de teatru am repetat aici: zbierete în toată legea. Sincer vorbind, mie teatrul ăsta modern mi se pare o bătaie de joc. Dar, ce să-i faci? Asta cere publicul tânăr.

Eu, dacă-l am pe Benavente, le dau cu flit celorlalți. Alea scene! La naiba, Enrique, de ce nu-l înțepi odată?

Enrique a scos un cuțit cu lama de vreo palmă și jumătate și s-a apropiat de mine pe la spate. Am închis ochii și în minte mi-au năvălit, cum se-ntâmplă în cazuri de-astea, amintiri fragmentare din copilărie. Nici așa ideea de-a pleca pe lumea ailaltă nu mi-a devenit mai plăcută. Am urlat din nou. Enrique a tăiat cordonul care îmi ținea pantalonii costumului împrumutat de don Plutarquete, iar aceștia mi-au căzut la picioare. Mi-era scris, oare, să sufăr vreo umilință înainte să mor? Am simțit o înțepătură în fesa dreaptă. Nu o înțepătură de cuțit, ci una de ac. M-a cuprins o copleșitoare stare de somn și de bine. Am auzit înăuntrul craniului tumultul valurilor și mi-am pierdut cunoștința.

Am fost convins că dădusem ortul popii și ajunsesem să-mi văd scheletul încă acoperit de materie organică pe o pajiște cu floricele sălbatice, străbătută de pâraie cristalină și șerpuitoare. Mi se pare că m-am întrebat dacă în acel colț de rai nu cumva se găseau și alte minunății, eu având o aplecare firească spre estetica vizuală, și că, în loc de orice alt răspuns, am zărit un măgăruș alb care se apropia zbenguindu-se, iar pe spinarea lui suavă călăreau trei copilite ce nu păreau să adune împreună treizeci de ani.

Acest amănunt m-a făcut să bănuiesc că nu trecusem încă pe lumea cealaltă, fiindcă, deși nu mă îndoiesc că cine mă așteaptă acolo îmi cunoaște cele mai ascunse dorințe, tare m-aș mira să fie atât de dispus să mi le îplinească. Astfel că m-am străduit din răspuț să alung departe de mine ceea ce avea aerul să fie o halucinație și să revin, nu fără regret, la lumea tangibilă, pentru care simt un atașament ce frizează obsesia, chiar dacă s-a dovedit mereu ingrătă față de mine. Dar mare mi-a fost dezamăgirea când, deschizând pe jumătate pleoapele, am văzut la mai puțin de

alte răbdări

o palmă de nasul meu chipul unei femei frumoase, după gustul meu, care mă urmărea cu o figură plină de speranță.

— De data asta, am murmurat, nu mai e cale de-ntoarcere: sunt mort.

Însă de îndată ce-am rostit fraza asta, deținătoarea chipului drăgălaș mi-a ars o palmă răsunătoare peste meclă, iar odată cu ea mi-a renăscut și speranța că eram viu. Două lacrimi mari de bucurie mi-au alunecat pe obraji până mi s-au poticnit în fâlcile bărboase, în timp ce o voce cunoscută mi-a spus:

— Să nu-mi adormi iarăși, la naiba.

Treptat, am început să disting puțin câte puțin trăsăturile Emiliei, partea superioară a trupului ei și o mână grijulie care se pregătea să mă plesnească din nou.

— Nu mă mai lovi, am reușit să articulez. Mi-am venit în fire.

— M-ai speriat rău, a spus ea. De vreo oră tot trag de tine.

— Am avut un vis tare ciudat.

— Nu-i nevoie să mi-l povestești, m-ai făcut destul să mă rușinez cu ce-ai spus. Pe bune, chiar așa degenerat ești?

— Nu, dragă, am dat-o eu la-ntors, pur și simplu m-au drogat. Unde mă aflu?

— În teatrul din strada Ramalleras. Te-am așteptat la intrarea agenției, cum ne-am înțeles, dar văzând că timpul trecea și tu nu apăreai, am decis să dau o raită pe-aici. Ușa era încuiată, așa că a trebuit să chem un lăcătuș și să inventez o grămadă de minciuni ca să-mi deschidă. Bănuiesc că n-a crezut nimic din ce i-am spus, fiindcă mi-a cerut o avere pentru un fleac de cinci minute. Ție ce ți s-a întâmplat? I-am povestit cele petrecute și m-a privit uimită.

— Nu înțeleg, a zis apoi.

— Ce anume nu înțelegi?

— Că ți-au făcut ce ți-au făcut, dar nu ți-au furat valijoara.

labirintul măslinelor

Și, spunând asta, mi-a arătat scaunul alăturat celui pe care stăteam, unde, într-adevăr, se afla valijoara.

— Nu te mira, am spus, luând valijoara și așezându-mi-o pe genunchi. Cei de la agenție n-au urmărit nici o clipă să-mi ia valijoara. Ca de obicei, deducțiile mele sunt bune și, dacă ai un pic de răbdare, te lămuresc cum stă treaba. Mai întâi însă, dă-mi voie să verific ceva.

Am deschis valijoara. Așa cum mă așteptam, era ticsită de bancnote aflate în circulație, la fel cum mi le înmânase odinioară fălosul ministru, azi doar un cadavru descompus. Peste teancurile de bani se afla un plic fără destinatar sau timbru, iar în colțul din stânga sus se vedea antetul agenției teatrale. L-am deschis și am scos o scrisoare care suna așa:

Stimate prieten,

Sper ca scrisoarea de față să vă găsească bine și sănătos. La fel pe mine. Adio. Mulțumesc. Alăturat scrisorii veți găsi banii. Numărați-i și veți constata că nu lipsește nici un sfanț, n-am avut nici cea mai mică intenție de a ni-i însuși. De fapt, treceam printr-o perioadă mai grea și cui oare nu i se poate întâmpla asta, așa că am îndrăznit să abuzăm de încrederea dvs., luând respectiva sumă cu titlu de împrumut pentru a plăti o scadență care ne presa. Prietenul nostru comun Muscle Power, pe care ați avut plăcerea să-l cunoașteți și să-l asasinați, ne-a precizat că nu v-ar deranja. A fost o neînțelegere și toată vina o poartă Muscle Power. Ne bucurăm de ce i s-a întâmplat. Ați făcut foarte bine, cu banii altora nu-i de glumit. Considerăm că acum, când toate s-au lămurit, n-o să mai fiți supărat pe noi. Considerați că am făcut toate astea nu dintr-un interes personal, ci pentru arta scenică întotdeauna așa de rău tratată și lipsită de orice sprijin oficial.

alte răbdări

Bun, asta e, trebuie să ne despărțim. Scuzați deranjul și nu ne purtați pică. Un salut plin de afecțiune semnat

Conducerea și personalul

Agenției teatrale Protasis

I-am dat scrisoarea Emiliei și, după ce a citit-o, am împăturit-o și am pus-o în plicul pe care l-am vârat în buzunar. Din valiză am scos o bancnotă de o mie pe care tot acolo am băgat-o. Apoi am închis valijoara.

— Tot nu înțeleg nimic, a spus Emilia.

— Îți explic mai târziu. Ajută-mă să mă ridic și hai să ieșim de-aici cât mai iute.

Se aprindeau felinarele și cerul devenise negru, când ne-am extras din sălița aia sumbră de teatru în culisele căreia mi-am abandonat în derivă iluziile netrebnice. Aerul relativ curat și zgomotele orașului au reușit să-mi refacă parțial echilibrul precar al energiilor. La o fântână publică mi-am spălat fața și am băut până mi-am mai domolit setea provocată de somnifer.

— Acum mi-e mai bine, am zis.

— Asta s-o crezi tu, m-a contrazis Emilia. Așază-te pe bordură și așteaptă să aduc mașina. Te duc acasă.

— Nu, nu. Sunt bine și mai avem ceva de făcut. Hai cu mine.

— Unde?

— La agenție. Și n-ai grijă: ce-a fost mai rău a trecut.

Fără să se arate câtuși de puțin încântată, dar fără să pună la îndoială valabilitatea propunerii mele, Emilia m-a urmat și ne-am întors în strada Pelayo, în clădirea agenției teatrale. Portarul, care, în ciuda vizitelor mele repetate, părea să mă vadă pentru prima oară, ne-a întrebat unde mergem.

— Am aflat că ar fi de închiriat un apartament în această clădire magnifică, i-am zis, ducând mâna la buzunar, ca și cum m-aș fi pregătit să-i dau un bacșiș.

— Cum mai zboară veștile, a zis portarul îmblânzit. Abia acum o oră au plecat foștii chiriași. Vreți să-l vedeți?

— Da, am spus, dar nu-i nevoie să vă deranjați până sus. Am luat-o pe Emilia de braț și am intrat în lift.

— Poate mă lămurești și pe mine ce-i cu abureala asta, mi-a spus ea, când portarul nu ne mai putea auzi.

— Ai răbdare, i-am răspuns.

Ușa agenției teatrale era larg deschisă. Pe geamul mat, unde încă figura numele firmei, cineva lipise o pancartă și scrisese pe ea cu un marker:

SE MLITĂ SEDIUL. INFORMAȚII LA PORTAR

Am intrat. Camera era goală și din dosarele unde atâtea iluzii artistice își aflaseră somnul de veci rămăsese doar fantasma unei vagi urme pe tapetul pereților. Mesele, scaunele și bancheta dispăruseră și ele, fără să lase vreo altă urmă decât mizeria acumulată în voie după ani de curățenie rară și neglijență.

— Putem să plecăm, i-am spus Emiliei.

Trecând din nou prin fața portarului, i-am dat bancnota de o mie de pesetas pe care mi-o pusesem în buzunar mai devreme.

— Dacă mai vine cineva să-ntrebe de apartament, i-am șoptit, să nu-i spuneți că am trecut pe-aici.

Portarul a consimțit grav, în timp ce-și ascundea bancnota în ciorap, iar Emilia și cu mine am părăsit clădirea, cu dorința împărtășită de a nu fi nevoiți s-o mai vizităm vreodată. Când în sfârșit am ajuns în mașină și aceasta s-a pus în mișcare, am socotit că venise momentul să-i ofer Emiliei lămuririle pe care le cerea derularea ultimelor evenimente. Și-am făcut asta în următorii termeni:

alte răbdări

— Întâi de toate, trebuie să mărturisesc că, așa cum bine ai ghicit, povestea pe care ți-am spus-o când ne-am cunoscut și pe care n-am schimbat-o până acum, deși nu poate fi catalogată drept născocire, era totuși incompletă. Adevărul e că la Madrid, printr-o mânărie, mi-au furat banii din valijoară. Din păcate, până nu demult n-am înțeles exact ce quid avea afacerea, respectiv că destinatarii banilor nu erau aceeași cu autorii furtului, lucru de altfel absurd din partea lor, de vreme ce știau foarte bine că trebuia să predau banii a doua zi de dimineață. În realitate, băieții de la agenția teatrală au fost cei care au furat banii. Muscle Power, odihnească-se în pace, aflând când urma să se producă tranzacția și pe ce cale, l-a anunțat pe șchiop, iar asta și-a trimis zbirii la Madrid. Firește că nici lui Muscle Power, nici complicilor lui, care sunt niște răufăcători de pripas, nu le-a trecut prin minte să mă omoare, dar s-au prins că trebuiau să mă împiedice, odată descoperită sustragerea, să ajung la cafeneaua Roncesvalles și să-l anunț pe destinatarul banilor despre dispariția lor. În acest scop, au pus la cale un tertip prin care...

— ... să mă trimită pe mine la cafenea, a punctat Emilia, profitând de un semafor.

— Exact. Își închipuiau, presupun, că după apariția ta m-aș fi întors la Barcelona, convins că mi-am terminat treaba, în același timp, tăcerea ta era garantată, pe de o parte fiindcă ai avut mereu încredere în Muscle Power, Dumnezeu să-l odihnească, iar pe de alta fiindcă nu ești așa de proastă ca să denunți un delict la care ai fost părtașă.

— Vasăzică, păcătosul de Toribio își bătea joc de mine, nu-i așa? a mormăit Emilia, apăsând simultan pe accelerator și pe frână.

— Conform calculelor mele, cam așa stă treaba. Destinatarii banilor sau, ca să le dăm un nume generic, Cavalerul Trandafir, fiindcă sunt sigur că despre el e vorba,

labirintul măslinelor

a ajuns (ori au ajuns) la hotelul din Madrid fie pentru că nu erau siguri de probitatea intențiilor mele, fie din alte motive de care n-am habar, l-au găsit pe ospătarul ciung sforăind liniștit și au descoperit că valijoara și banii se evaporaseră. Închipuindu-și că ospătarul eram eu și punându-i în cârcă furtul a ceea ce credeau că le aparținea, și-au făcut dreptate singuri și l-au ucis pe bietul ciung. Au venit sau a venit apoi la Barcelona și i-a luat urma lui Muscle Power, fie-i țărâna ușoară, pe care cel mai probabil l-a supus unui interogatoriu și în mod sigur l-a eliminat, cu perfidie. Tare mă tem că atunci șchiopul de la agenția teatrală și-a dat seama că avea de-a face cu un dușman mult mai periculos decât își închipuise, și astfel, cu o înțelepciune lăudabilă, s-a hotărât să restituie banii și apoi să dispară din peisaj.

Trecuserăm de străzile aglomerate și apucaserăm pe coasta pustie, care ducea la casa Emiliei. Nu acolo aş fi vrut să merg, dar cum nici la altceva nu mă gândisem, nu m-am mai forțat s-o determin să schimbe traseul. În schimb, am continuat:

— în acest scop, te-a pus sub o supraveghere strictă, a constatat cât de prompt și de asiduu te abordasem și a bănuțit că eram un agent al Cavalerului Trandafir. Profitând de absența noastră, și-a trimis complicii, pe Hans și Enrique, să-ți scotocească prin casă după valijoara, l-au atacat pe comisarul Flores la restaurantul chinezesc și te-au pândit acasă. Toate astea, după cum știm, degeaba. Până când, după ce ajunseseră, probabil, pe culmile disperării, am apărut în fine la agenție cu des pomenita valijoara. Fără prea multe menajamente, m-au înșfăcat, mi-au injectat un somnifer ca să câștige timp, au pus banii la loc și au abandonat pentru totdeauna, sper, agenția teatrală și iluziile nebunești de-a se îmbogăți fără prea multă muncă și fără riscuri.

alte răbdări

— Nu pricep, a zis Emilia, de ce n-au dat banii înapoi fără valijoară. Și-l imaginau cumva pe Cavalerul Trandafir veșnic neconsolat de pierderea unei imitații de Samsonite pe care și-o putea cumpăra ieftin de la Corte Ingles?

— Presupun că voiau să dea limpede de înțeles că înapoiăți banii aceia furați la Madrid. Nu știau cine-i Cavalerul Trandafir și nici nu erau siguri că aș fi fost un agent al lui. Singura formă de a-și exprima clar intențiile și regretele era să repună banii în același loc, adică în valijoară. Cel puțin așa văd eu lucrurile.

Ajunseserăm pe strada Dama de Elche și Emilia a parcat mașina în fața casei. Mai curând din obișnuință decât de nevoie, am scrutat orizontul, să vedem dacă nu cumva vreo mașină suspectă stătea la pândă. Doar corul televizoarelor tulbura liniștea din cartier. Emilia a oprit motorul, a strâns cu ambele mâini volanul blocat și a parcurs cu privirea distanța dintre ochii mei adormiți și valijoară pe care o țineam pe genunchi.

— Și-acum, ce facem? a întrebat ea.

— Acum preiei valijoară și mâine îl suni negreșit pe comisarul Flores, îi repeți ce ți-am spus și-i predai valijoară și banii. Astfel, dacă n-am greșit socotelile, o să pui punct acestui incident nefericit.

— Și Cavalerul Trandafir?

— Cavalerul Trandafir habar n-are de implicarea ta, așa că n-ai de ce să te temi. De altfel, tot ce-l interesează sunt banii. După ce-i vei fi dat comisarului Flores, o să fie cu totul în afara acestei afaceri.

— Și tu ce-o să faci? m-a întrebat ea.

Suna ceasul despărțirii. Mi-am dres glasul și am zis:

— Deocamdată, caut un loc să dorm; mâine, o să mai vedem.

labirintul măslinelor

— Îți reamintesc, a spus Emilia, privind în altă parte, de parcă ar fi vorbit cu altcineva, că la mine acasă există în continuare o sofă.

— Îți mulțumesc pentru ospitalitate, dar n-o pot primi, în tot acest timp, nu numai că ți-am ascuns adevărul în privința banilor, dar nu ți-am spus nimic despre mine și despre ce hram port. Trecutul meu îndepărtat nu-i deloc exemplar, iar cel recent s-a derulat între zidurile unui balamuc. Nu te speria: nu sunt nebun, și chiar dacă aș fi, nu ți-aș face nici un rău. De ani de zile încerc să le demonstrez autorităților competente că m-am reabilitat, dar până acum n-am avut noroc, în ciuda râvnei de care am dat dovadă. Toate astea însă n-au nici o legătură cu cazul de față. În schimb, are legătură faptul că, probabil chiar acum, comisarul Flores și un procentaj considerabil al forțelor de ordine mă caută peste tot ca să mă închidă iarăși. E foarte posibil ca, văzându-mă cu tine la restaurantul chinezesc, să-ți facă o vizită înainte de-a se lumina de ziuă. Iar asta te-ar ajuta, fiindcă ai putea să le predai valijoară și să scapi de grija unui drum, dar pentru mine ar fi fatal.

— Și unde o să te ascunzi?

— Încă nu mi-am definitivat planurile, dar e probabil să mă imbarc pe un vapor și să plec în America. Acolo aș putea să încep o viață nouă și chiar să dobândesc, dacă sortii or să-mi fie favorabili, o spoială de respectabilitate. Trebuie să precizez că indiscreția confesiunilor mele nu se datora deloc neglijenței; până la proba contrarie, după cum îl cunoșteam, comisarul Flores avea s-o tragă serios de limbă pe Emilia, cu mijloace eficiente, experimentate pe tipi cu mult mai versați decât ea, despre proiectele mele încredințate ei între patru ochi, așa că am găsit de cuviință că era preferabil ca săraca de ea să aibă ce spune. Pe de altă parte, nu-mi păsa prea tare că Flores avea să afle detalii despre exilul meu, fiindcă nu-mi închi-

alte răbdări

puiam că mai avea atât de mult timp până la pensionare încât să se apuce să-mi ia urma de lungul și de-a latul unui continent pe cât de întins, pe atât de îndepărtat. Nu ne rămânea decât să ne spunem noapte bună și să apucăm fiecare pe drumul lui, diferit de al celuilalt. Și cum din totdeauna am avut o fire sensibilă, iar cu trecerea anilor această trăsătură a caracterului meu tinde să acumuleze tot mai multe zorzoane ale fandoselii, am optat pentru un rămas-bun sec, am schițat un gest scurt și un zâmbet încrezător, am deschis portiera, am ieșit din mașină și, fără să privesc în urmă, am luat-o la vale pe strada abruptă. În urma mea, am auzit cum Emilia închidea mașina cu o violență inutilă și cum pașii ei se pierdeau în susul străzii, spre locuința ei.

capitolul 12

despre veleitate, sau destinul

ergeam concentrându-mă foarte mult la ceea ce făceam, în parte ca să-mi alung din minte tristețea despărțirii și în parte ca să nu mă ciocnesc de coșurile de gunoi presărate pe trotuar, când mi-am dat seama că încă purtam costumul pe care mi-l împrumutase don Plutarquete. M-am oprit brusc și m-am așezat pe pervazul înclinat al unei ferestre, ca să chibzuiesc ce să fac. Pe de o parte, mă grăbeam să ajung iute într-un loc unde să trag un pui de somn, fiindcă oboseala mă doboră și efectele drogului care-mi fusese administrat mă făceau să-mi mențin cu greu poziția verticală. Pe de alta, nici măcar un suflet de canalie asemenea celui pe care mi-l hărăzise hazardul nu putea suporta ideea de a-l lipsi de singurul lui costum pe un bătrânel care mă tratase cu atâta deferentă. Și întrucât, până la urmă, între glasul datoriei și instigările de rigoare, conștiința mea a făcut ca acul balanței să se încline în favoarea celei dintâi, am inspirat adânc, ca să-mi aduc în plămâni boarea oxigenată a nopții, m-am ridicat și-am refăcut drumul înapoi până sus pe coastă. Nefiind cazul, la ora aceea târzie, să-l trezesc pe bătrânul decrepit, și neavând nici un chef să repet niște explicații care nu mai adăugau nimic imaginii mele oricum șifonate, am forțat broasca, am intrat în holul unde la lumina slabă care venea din stradă, am localizat cutia poștală a lui don Plutarquete, am deschis-o, am rămas în chiloți și, nu fără efort, am reușit să îndes Țoalele elegante într-un spațiu foarte

despre veleitate, sau destinul limitat. Mi-ar fi plăcut să adaug un bilețel de mulțumiri, dar n-aveam la mine nimic de scris și nici nu voiam să risc ca un vecin noctambul să mă surprindă în chiloți mângă-lind un bilețel, astfel că am închis cutia poștală și-am ieșit din clădire, simțind alinarea cum mi se strecura până în ultima fibră a trupului meu. Din fericire, locul nu era umblat și n-aveam a mă teme de vreo întâlnire jenantă până când, ajuns pe o stradă din centru, aveam să găsesc un boutique mai slab ferecat, din vitrina căruia să mă pot înzestra. Dar, pe când mă pregăteam s-o apuc din nou la vale, am observat că se deschidea ușa blocului Emiliei și că ea tocmai ieșea în fugă, cu o expresie de groază teribilă întipărită pe figură.

— Emilia! i-am strigat de pe trotuarul celălalt. Ce faci? M-a văzut, a scos un strigăt de mirare, a fugit spre mine și, fără nici o explicație, mi s-a aruncat în brațe. În ciuda tulburării pe care mi-a produs-o această dovadă de efuziune, am observat că tremura toată.

— Bine că mai ești aici, a suspinat ea. Slavă Domnului, slavă Domnului.

— M-am întors să las ceva, i-am explicat. Unde te duceai?

— După ajutor. S-a întâmplat ceva groaznic. Vino.

M-a apucat cu putere de mână și m-a tras spre casă. Am fost tentat să-i spun că nu mai puteam rămâne, că poliția avea să pice din clipă în clipă și că era în joc libertatea mea, dacă nu mă căram fără întârziere, însă disperarea ei era atât de evidentă și de intensă, încât n-am îndrăznit să refuz s-o însoțesc. Și în această formulă, ea năpădită de frământare și eu în slip, am intrat în hol și am urcat cu liftul până la ea acasă, eu profitând de drumul parcurs ca s-o întreb ce se întâmplase și să încerc să-i dau curaj bătând-o afectuos pe spate, chiar dacă singura ei reacție la cuvintele și gesturile mele au fost doar niște suspine întretăiate. A fost însă de-ajuns să trec pragul casei ca să-mi

labirintul măslinelor

dau seama care-i era pricina disperării, fiindcă în salonașul, care era vraște, la fel ca ultima dată când îl văzusem, zăcea un trup neînsuflețit pe care l-am recunoscut imediat ca aparținându-i Măriei Pandora, imunda ziaristă. Prin chi-ca încălțită, ochii ei goi priveau fix tavanul, iar din colțul gurii i se prelingea un firicel de bale înspumate. Un damf de migdale amare plutea în aer și, parcă pentru a accentua patetismul scenei, Emilia plângea cu capul sprijinit de tocul ușii deschise. I-am zis s-o închidă, ca să nu atragă atenția vecinilor, și am întrebat-o, într-o doară, dacă la venire găsise ușa deschisă ori închisă, la care mi-a răspuns că întredeschisă și a vrut să afle ce importanță avea asta.

— Îți spun mai târziu, i-am zis. Deocamdată, hai să-i controlăm starea sănătății acestei nefericite.

Am căutat prin încălceala veșmintelor o suprafață anatomică oarecare, unde s-o pot examina și, descoperind o bucată de piele extrem de rece și de lipicioasă, mi-am lipit urechea și mi-am ținut răsuflarea, cu speranța de a percepe un semn de viață oricât de mărunț. Cum speranțele nu mi s-au împlinit, i-am spus Emiliei să aducă o oglinjoară pe care, după ce mi-a dat-o, am lipit-o de nările sărmanei fete. După câteva secunde, mi s-a părut că văd o semilună aburită pe suprafața oglinzii. Am curățat-o cu fusta ziaristei și am repetat operațiunea, soldată cu același rezultat.

— N-aș vrea să mă hazardez cu o opinie, am zis, dar e posibil să nu fie complet moartă. Știi să faci respirație gură la gură?

— O tipă din Salamanca m-a învățat la serviciul social, dar, firește...

— Îmi spui amănuntele, pe care le intuiesc savuroase, cu alt prilej, am întrerupt-o. Acum apucă-te de treabă, în timp ce eu chem Salvarea.

despre veleitate, sau destinul

Am lăsat-o pe Emilia aplecată asupra prietenei sale, am căutat în ghid numărul de la urgențe și am ridicat receptorul. Nu avea ton. Am tras de firul aparatului și am constatat că cineva îl secționase pur și simplu. Fără să spun nimic, am revenit lângă Emilia, care și-a ridicat capul când gleznele mele scheletice i-au intrat în câmpul vizual.

— Vin? a întrebat ea agitată.

— Nu. Mi-au zis că sunt în grevă, am mințit-o, ca să nu-i sporesc tulburarea. Du mai departe ce-ai început.

M-am dus până la geam să văd dacă nu cumva poliția sau alt corp specializat împresura cartierul, dar afară domnea tihna. Nu însă și între acei patru pereți, fiindcă Emilia îmi făcea semne frenetice să vin lângă ea.

— Reacționează, mi-a zis ea cu jumătate de gură.

Într-adevăr, Măria Pandora închisese pe jumătate pleoapele și gâtul ei se forța să emită un fel de tuse care abia dacă merita numele de răgâit. Am examinat-o din nou și am simțit o părere de pulsație acolo unde ar fi trebuit să se afle traheea.

— O să trăiască? a întrebat Emilia.

— Nu știu, i-a răspuns.

— Ce crezi că i s-a întâmplat?

— A înghițit o otravă.

Frânele unei mașini pe stradă m-au făcut să sar ca ars.

— Urmează-mi cu meticulozitate instrucțiunile, am zis în grabă: pregătește un vomitiv și fă-o să-l înghită. După ce vomită, du-te la un vecin și spune-i să te lase să suni la poliție. Deși chestia asta s-ar putea dovedi inutilă, fiindcă poliția, dacă nu mă înșel, e pe cale să vină fără s-o fi chemat cineva. Așa, pentru orice eventualitate.

În timp ce-i dădeam aceste instrucțiuni, mă îndreptam spre ușă, întrebându-mă dacă de pe acoperiș aveam cum să sar pe clădirile de alături și să scap de năvala

urmăritorilor mei. Emilia, dându-și seama încotro mă îndreptam, mi-a zis:

— Cum, pleci?

— Fără să mai pierd o secundă. Încă o dată, adio și succes.

— Așteaptă! a implorat Emilia. Nu poți să pleci tocmai acum, oricum ar sta lucrurile. Nu poți să mă părăsești în situația asta. Și-apoi, credeam că... Of, pleacă naibii și speră să pună laba pe tine!

I-am auzit imprecațiile când deja ajunsesem pe palier. Am tras încetișor ușa după mine. Pe o scară din fier forjat, am ajuns până la altă ușa din lemn, umflată și mustind de umezeală. Am apăsă pe clanța ei zdravănă și am ieșit pe terasă. Cum programul televiziunii naționale se încheiase fără prelungiri, liniștea luase în stăpânire tot cartierul. Cerul era acoperit, dar aureola purpurie și neîndoelnic pestilențială care plutește mereu deasupra orașului nostru îmi permitea să văd destul de bine. Din fericire, aproape toate clădirile din acel perimetru aveau o înălțime asemănătoare. M-am urcat călare pe parapetul despărțitor și am explorat terenul cu privirile și cu auzul: nimic nu tulbura legendara tihnă a teraselor, cu excepția adierii care șuiera printre antene și a bolboroselii continue produse în rezervoare ori de câte ori se trăgea apa - semnal care, în general, precedă mersul la culcare. În zare clipeau seducător luminile portocalii ale orașului, pe arterele căruia curgea, docil și egal în distanțe, fluxul neîncetat al vehiculelor cu motor. Din cine știe ce motiv inexplicabil, am adăstat câteva secunde, socotind că ar cam fi timpul să încerc să-mi iau carnetul de conducere. Sunt sigur acum că, dacă n-ar fi existat acel scurtcircuit neașteptat, mi-aș fi continuat fuga fără oprire, aș fi încununat-o, cel mai probabil, cu succesul pe care cred că ajunsesem să-l merit pe deplin și, în mod sigur, nu aș mai fi redac-

despre veleitate, sau destinul
tat aceste rânduri edificatoare abuzând de dicționar; însă
viața m-a făcut să pricep că dețin un fel de mecanism, im-
plantat într-un ungher unde experiența nu are acces, care
mă împiedică să fac ceea ce mi-ar putea fi de folos și mă
împinge să mă las pradă celor mai nesăbuite și mai noci-
ve înclinații naturale... Prin urmare, mi-am blestemat soar-
ta, nu vă mai spun cum, am părăsit postul de observație,
am refăcut drumul parcurs și, ca să nu deranjez, am in-
trat în locuință folosind șperaclul. Măria Pandora zăcea
pe sofa, acoperită cu o pilotă. Un clinchet de vase mi-a
semnalat faptul că Emilia se afla în bucătărie. Pesemne
că m-a auzit și ea, fiindcă și-a ițit capul, a constatat că eram
eu și mi-a zis:

— Ai grijă de cafea.

M-am pus pe păzit cafeaua, în timp ce ea a intrat în
baie. Când cafeaua a dat în fiert, am închis aragazul și-am
căutat, în dulăpioarele metalice o cană, o farfurioară și o
linguriță. Am adăugat cafelei o doză bună de sare, piper,
muștar și niște sirop expectorant, care anunța ușurarea ime-
diată a afecțiunilor de bronhii. Am amestecat conștiincios
combinația și, pentru mai multă siguranță, am gustat pu-
țin. Mai să leșin. Satisfăcut de rețetă, m-am apropiat de
Măria Pandora. Emilia a adus prosoape și un flacon cu apă
de colonie. I-am spus s-o ridice în fund pe ziaristă, căreia
am început să-i dau linguriță după linguriță din băutura
aceea, strângându-i de fiecare dată buzele și nările ca s-o
oblig să înghită ceea ce-i strecuram în gură. Când am ajuns
să mă plictisesc de această lentă și aparent inefficientă ope-
rațiune, am tras-o de falcă și i-am turnat pe gât restul de
cafea îmbunătățită. Apoi am întins-o la loc și ne-am mul-
țumit s-o supraveghem, așteptând ca antidotul să-și facă
efectul binefăcător sau să o trimită pe lumea cealaltă cu
o iuțelă milostivă. Așteptarea nu a fost de lungă durată,
fiindcă, după cum se știe, natura l-a înzestrat pe om cu

labirintul măslinelor

un bun-gust înnăscut în privința alimentelor, deși nu întotdeauna cu mijloacele necesare pentru a și-l satisface, astfel că stomacul ziaristei a ajuns să se revolte și să se elibereze, într-o manieră foarte grosolană, de substanțele letale pe care le conținea. Văzând asta, am zis:

— Ce-i mai rău a trecut. Acum chiar că plec.

Fără să mă ia în serios, Emilia a șters transpirația care îmbrobona fruntea prietenei sale și mi-a spus:

— Ajută-mă s-o dezbrac. Are hainele ude.

Am procedat întocmai, dând la iveală un trup pentru a cărui contemplare nu mă pregătiseră nici Țoalele jegoa-se pe care le purta, nici toată vâltoarea de până atunci.

Observându-mi reacția, Emilia m-a întrebat ce aveam pe un ton mai degrabă plin de reproș decât cu mirare, la care am răspuns că nimic, conștient că, fiind doar în chiloți, protestele mele ar fi fost lipsite de orice credibilitate. Din fericire, Măria Pandora și-a ales exact acel moment ca să izbucnească în gemete chinuite, iar atenția ne-a fost inevitabil atrasă spre ea. Am acoperit-o cu pilota ca să nu răcească și preț de câteva minute am analizat ce-i de făcut.

Eu rămăsesem partizanul formulei de-a o da pe mâna unui specialist, dar ideea asta nu reușea s-o încânte pe Emilia.

— Nu știm, a zis ea, despre ce e vorba în realitate, dar nu m-ar mira să aflu că Măria a intrat într-o mare belea.

Mai bine așteptăm să-și vină în fire și să ne spună ce s-a întâmplat, iar apoi să hotărâm ce și cum.

I-am luat pulsul bolnavei și am constatat că era regulat.

— Cred că pericolul imediat a trecut, am spus, dar starea ei continuă să fie gravă. Trebuie s-o examineze cineva.

Îți reamintesc, totodată, că poliția e pe punctul de-a apărea și că, deși vine după mine, o să fie destul de surprinsă să dea peste cineva în agonie, într-o locuință atât de puțin prezentabilă.

despre veleitate, sau destinul

— Ai dreptate, a zis Emilia. Și nu văd altă ieșire decât să ne întoarcem acasă la don Plutarquete.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Emilia, am exclamat surprins, nu putem să-1 tot amestecăm pe sărmanul bătrânel în treburile noastre.

— Haide, domne, mi-a replicat ea, îți petreci viața băgându-i mereu în belea pe cei din preajmă și acum faci mofturi. Uite în ce hal mi-e casa și uite ce-a pățit Măria Pandora; ca să nu mai vorbim de ospătarul ciung din Madrid, de sărmanul Toribio și de toți ceilalți pe care nu-i cunosc, dar care am impresia că sunt foarte mulți. Haide, nu mai face pe sfântul cu mine și apuc-o pe Măria de brațe, că eu o iau de picioare.

Nu mi-ar fi fost greu să-i demonstrez cât de ilogice îi erau argumentele și ce nedrepte îi erau acuzațiile ei, dar am preferat să las polemica pentru un prilej mai bun și s-o ascult. Nu cumva - am mormăit în sinea mea - începusem să îmbătrânesc?

capitolul 13

cine oare nu ascunde ceva din
trecut?

cine nu are un secret?

robabil că delincventa, care de câțiva ani încoace

X. pusese stăpânire pe urbea noastră, semănând atâta
teamă, ținea tare ocupată poliția în noaptea aceea, fiind-
că nu ne-au surprins, așa cum mă temusem că s-ar fi pu-
tut întâmpla, în timp ce coboram greaua povară cu liftul,
o săltăm traversând holul și strada și ne strecuram cu ea
pe furiș până în holul casei lui don Plutarquete, la ușa că-
ruia am ajuns să batem discret, dar insistent.

— Nu vă îngrijorați, m-am grăbit să-i spun după ce, până
la urmă, eruditul ne-a deschis și-am văzut cum i se întipă-
rește stupoarea pe nobilu-i chip. Costumul pe care mi l-ați
împrumutat se află în cutia poștală, neatins și complet. De
asemenea, aducem cu noi o fată pe jumătate moartă, ne
urmărește o bandă de criminali și poliția e pe urmele mele,
dar n-aveți de ce să vă faceți griji. Binevoiți a ne lăsa să in-
trăm, iar apoi ferecați ușile și ferestrele.

Revenindu-și din starea teribilă pe care fără îndoială
i-o provocaserăm, calmat de perorația mea senină și des-
tul de mulțumit că se afla din nou în preajma Emiliei, bă-
trânul istoric s-a dat deoparte și, de cum am intrat, a
manevrat o încuietore de mare siguranță, care i-a trans-
format căminul într-o arcă sigilată.

— Urmați-mă în dormitor, a zis el cu un glas ferm. O
să netezesc puțin cearșafurile și o să-l așezăm acolo pe acest
nefericit.

— E o fată, don Plutarquete, am spus.

132

cine oare nu ascunde ceva din trecut?

— Doamne, ce nenorocire, la cât de mult îmi plac mie fetele! a exclamat el împlânzit. E cumva o prietenă a domnișoarei Trash?

— Prietenă intimă, a găfăit cea interpellată. O cheamă Măria Pandora și e ziaristă.

Am așezat-o în patul vetustului profesor pe Măria Pandora, care încă era înfășurată în pilotă, dar i-am descoperit capul, ca să respire mai în voie. Don Plutarquete a aruncat o privire spre trăsăturile livide ale ziaristei, a scos un țipăt înăbușit și a leșinat.

— Asta ne mai lipsea, am zis.

— Ce-o fi pățit? a întrebat Emilia.

— N-am nici cea mai vagă idee, i-am răspuns. Când o să-și vină-n fire, o să ne povestească. Acum e important să nu ne pierdem cumpătul. Svtnt sigur că ai un prieten medic. Sună-l, spune-i să vină fără întârziere și recomandă-i maximă discreție. Intre timp, să vedem cum îl readuc în simțiri pe hărtănitul ăsta emotiv.

Am lăsat-o pe Emilia să-și frunzărească agenda și l-am târât pe don Plutarquete până în bucătărie, unde i-am stropit craniul cu apă până a trecut de la somn la trezie și a reușit să se ridice, să-și ștergă fața cu o cârpă plină de pete de roșii și să ajungă, clătinându-se, până în salonașul unde dormise Emilia cu o noapte înainte. Ea ni s-a alăturat pentru a ne anunța că Măria Pandora dormea bine mersi și că prietenul ei medic îi promisese că avea să vină degrabă, dotat cu instrumentarul de rigoare și cu știința necesară pentru a rezolva pozitiv cazul.

— Asta mă liniștește de-a binelea, a zis don Plutarquete.

De vreme ce totul e în ordine și n-avem altceva de făcut decât să așteptăm sosirea doctorului plin de abnegație, dați-mi voie să vă prezint scuzele mele cele mai sincere. În loc să vă ajut, cum se cuvenea, n-am făcut decât să vă sporesc grijile cu leșinul meu. Totuși, există o explicație

pentru comportamentul meu, pe care cu plăcere și chiar cu riscul de-a vă plictisi o să v-o dau. Binevoiți să luați loc. Am apropiat niște scaune de fotoliul unde se tolănese bătrânul și am arborat niște expresii pline de atenție. Don Plutarquete a închis ochii, și-a unit buricele degetelor, a respirat adânc de câteva ori, a dat capul pe spate și ne-a împărtășit următoarele:

— Acum mai bine de douăzeci de ani, am obținut un post de profesor detașat la catedra de istorie universală a unui institut de învățământ mediu dintr-un oraș de provincie al cărui nume prefer, din motive umanitare, să nu-l dezvălui. Până atunci nu mai ieșisem niciodată din Barcelona, fiind extrem de timorat și de poltron, iar acea schimbare spectaculoasă de mediu, deși nu mai eram de mult un tinerel necopt, îmi dădea o stare de excitație vecină cu demența. Fie din pricina asta, fie pentru că așa era scris în cartea vieții, am cunoscut pe-atunci o femeie mult mai tânără decât mine, de care m-am îndrăgostit cum li se-ntâmplă doar copiilor, bătrânilor și adolescenților prost informați. Se apropia data plecării mele de acolo și mi-am dat seama că dacă nu doream să rămân pentru totdeauna fără obiectul freneziilor mele, alternativa era s-o cer de nevastă. Așa am și făcut, nu fără ezitări, iar ea, din motive pe care niciodată n-am izbutit să le pricep, a acceptat. Se pare că nu sunt deloc un romantic incurabil, așa cum, poate, reiese uneori din comportamentul meu, întrucât aventurile sentimentale ale bătrânului erudit, departe de a-mi suscita interesul, mi-au produs o sfârșeală atât de puternică, încât, sprijinindu-mi ceafa de spătarul scaunului, am adormit profund. Când m-a trezit tresărind, am realizat că pierdusem o parte consistentă a povestirii, întrucât povestitorul avea ochii scăldați în lacrimi și spunea cu însuflețire:

cine oare nu ascunde ceva din trecut?

135

— Clotildita se veștejea în provincie. Mi-e cât se poate de clar, desigur, că nu sunt o persoană cu harul vorbirii, așa cum prietenul nostru aici de față tocmai a reliefat prin sforăitul lui. Nici locul în care ne aflăm nu oferea unei femei focoase și averse de noutăți alte distracții decât târgul anual de porci și cine știe ce Te Deum oficiat mai degrabă cu fervoare decât cu strălucire. Mai trebuie spus că nici condiția mea fizică nu era în măsură s-o determine pe sărmana de ea să-și petreacă zilele retrăind plină de încântare nopțile precedente. În van am încercat s-o atrag spre studiile mele, care pe atunci se preocupau de fluctuațiile prețului la orz în secolul al XVI-lea. No să mai adaug alte amănunte; ajunge să știți că primul nostru an de căsnicie s-a scurs într-o monotonie apăsătoare. Eu totuși eram fericit...

Deși nu suport lipsa de politețe, am fost nevoit să mă ridic ca să urinez și am profitat de incursiune ca să-mi dau din belșug cu apă pe față, în scopul de-a suporta treaz restul acelei plicticoșenii care amenința să monopolizeze întreaga noapte. Când m-am întors, povestirea avansase până în acest punct:

— În cea de-a doua primăvară, când ploile torențiale ne transformaseră casa într-un smârc unde-și dădeau întâlnire toate broaștele din zonă, foaia din localitate, fiindcă rarele evenimente din orașel nu justificau editarea unei gazete, nici măcar una de perete, a anunțat sosirea iminentă a unei trupe de teatru care, aflată în turneu prin provincie, înainte de-a debuta cu toate onorurile în Fernando Poo*, avea să ne ofere reprezentarea unei melodrame al cărei titlu mi-am dorit și-am izbutit să-l uit. Bugetul

de care dispuneam nu ne permitea risipa, dar nevastă-mea a insistat mult, iar melancolia a copleșit-o într-atât, încât până la urmă am cedat acestui capriciu, am luat bani cu împrumut și-am cumpărat biletele. Nu le-aș mai fi luat! Parcă văd și acum exaltarea cu care Clotildita curăța și repara singura ținută din garderoba ei care rezistase de bine, de rău vitregiilor climei și ținutului. Și cum oare să descriu neliniștea care m-a cuprins văzând că, în seara spectacolului, soția mea, până atunci atât de cumpătată, își spălase părul cu un șampon obținut Dumnezeu știe prin ce mijloace? Știu că divaghez: o să mă limitez la fapte. Ne-am dus la locul unde urma să fie jucată piesa, un șopron pe care primăria îl amenajase mutând provizoriu în casa consistorială băligarul care era depozitat acolo de obicei, a început reprezentația și, odată cu ea, nenorocirile mele. Nu-mi aduc aminte nimic din piesă, pentru că niciodată până atunci nu mai asistasem la un spectacol și nici nu mai aveam vârsta la care să devin pasionat de așa ceva - astfel că-mi adusesem o grămadă de lucrări de control ca să le corectez - și, firește, nici de actorii care jucau în ea. În schimb, îl țin minte pe junele-prim, un tip din cale-afară de bombastic și nu tocmai june, care se părea că fascinasese sectorul feminin al publicului, ceea ce a făcut ca, prin actul al doilea, să fie nevoit să părăsească scena sub o ploaie de săpăligi și baltage pe care soții geloși le aruncau spre el strigându-i: „Fătălăule, fătălăule!”, „Fă-te-ncoa, dacă ești bărbat!” și alte asemenea provocări, așa că n-a mai apărut deloc, provocând daune grave firului narativ, fiindcă el era personajul principal. Eu, absorbit de treburile mele, n-am fost prea atent la incident și nici la faptul că nevastă-mea, pretextând o nevoie care nu suferea amânare, își părăsise locul și nu mai revenea. După ce cortina a căzut, sala s-a golit și zorii s-au arătat de după coline, am început să mă tem că i se întâmplase ceva Clotildei mele.

cine oare nu ascunde ceva din trecut?

M-am întors acasă unde era pustiu, am bătut străzile și ogoarele, i-am întrebat pe toți cei întâlniți... Degeaba. Pe Clotilda o înghițise pământul. Eram silit să elimin din capul locului varianta unui accident, despre care aș fi aflat iute într-o comunitate așa de mică, și să conchid, oricât de greu mi-ar fi venit, că adorata mea soție se hotărâse să plece, indiferent de motive, și că nu avea nici cea mai mică intenție să se întoarcă acasă. Acum judecați-mi și dumneavoastră disperarea.

Ca și pe a mea, când am înțeles că stupizeniile alea încă nu se terminaseră. Mă simțeam năuc: nu mâncasem nimic toată ziua, mă drogaseră, fusesem nevoit să resuscitez o moartă și, colac peste pupăză, aveam de suportat doar în chiloți răcoarea zorilor care își anunțau venirea pe cerul tot mai puțin întunecat. Cu coada ochiului, am observat că Emilia dormea de voie, ghemuită pe scaun. I-am semnalat faptul profesorului, doar-doar o pricepe, dar el a schițat, ager, un zâmbet complice.

— Mai bine așa, a zis el. Povestea asta are o latură scandaloașă, care poate că nu-i potrivită pentru urechile unei domnișoare inocente. Intre noi, bărbații, o să pot vorbi cu mai multă sinceritate.

Și-a frecat plin de încântare mâinile, de parcă s-ar fi apucat să gătească o mâncare savuroasă cu ingrediente dintre cele mai exotice, și a continuat povestirea astfel:

— La terminarea anului școlar, cum trecuseră trei luni de la dispariția soției mele și începeau să se spulbere speranțele pe care mi le pusesem în remușcările și ulterioara ei revenire, și cum, pe de altă parte, devenisem bătaia de joc a regiunii, mi-am prezentat în scris demisia la Ministerul Educației și Științei și m-am întors la Barcelona, decis să nu mai plec niciodată. A trecut timpul și marea imperceptibilă, dar necurmată, a cotidianului mi-a tot împins

labirintul măslinelor

nefericirea, până a lăsat-o ancorată în limbul memoriei
situat la distanță egală între durere și uitare.

Pe nepusă masă, bătrânul s-a ridicat și s-a îndreptat târșându-și papucii până la birou, a deschis un sertar, a răscolit printre hârtoagele dinăuntru și a revenit la locul lui, ținând în palmă un plic galben. Emilia s-a răsucit pe scaun, însă fără să se trezească. Istoricul demodat a contemplat plicul și a rostit fără să ridice privirile:

— După nouă ani de la faptele pe care vi le-am relatat, mi-a sosit această scrisoare. Fusese scrisă în Algeciras cu doi ani înainte și trimisă la institutul unde, cu alți șapte în urmă, funcționasem ca profesor. De acolo fusese trimisă la Minister, unde a rămas pradă neglijenței birocratice, până când un funcționar mai conștiincios, mai milostiv ori mai malițios a dat de adresa mea și a întreprins diligențele necesare ca să-mi parvină.

A deschis plicul pe care-l tot mângâiasă cu buricele degetelor și mi-a întins niște file scrise de mână, care începeau să se rupă pe unde fuseseră împăturite. Le-am despăturit cu grijă, m-am apropiat de veioza încă aprinsă de pe birou, al cărei fascicul pălea pe măsură ce camera era năpădită de lumina dimineții, și am citit următoarele:

Chiftea scârboasă,

De când am plecai de lângă line, lucrurile mi-au mers din rău în mai rău, dar nici măcar o zi n-am încetat să binecuvânțez clipa în care te-am părăsit. Prăpădilule! Actorașul în brațele căruia m-am aruncat disperată era o canalie care mă brutaliza tot timpul și care m-a părăsit când a aflat că am rămas însărcinată, însă cu toate astea și acum îi venerez amintirea, fiindcă datorită lui am scăpat de line. Gândacule! Dezonorată, gravidă și fără un sfanț, m-am apucat de prostituție prin toaletele unui han de camionagii până când s-a născut fiică-mea, pe care am abandonat-o într-un coșuleț la poarta unei mănăstiri. Am ră-

cine oare nu ascunde ceva din trecut?

139

mas chioară, mi-au căzut dinții, sunt alcoolică și morfinomană, am fost de șase ori în pușcărie și de patru ori în spitalul de boli infecțioase. Și totul din cauza ta, preșule...

Urmau alte câteva pagini pe același ton. Am împăturit la loc scrisoarea și i-am înapoiat-o profesorului, care a sărutat-o de parcă ar fi fost sfintele moaște, a pus-o din nou în plic și a zis:

— Să-i iertați sintaxa deficientă. Cât timp a durat conviețuirea noastră, aveam în fiecare seară câte o oră de dictare, însă n-am izbutit s-o fac să stăpânească arcanalele sprintenei noastre limbi. Dar, neîndoielnic, nu despre asta voiam să vă vorbesc...

Și-a aplecat capul ca să ascundă roșeața care-i făcea chipul asemenea aurorei ce marca noua zi și a adăugat pe un ton implorator și văicăreț:

— Din prima clipă când v-am văzut, mi-am dat seama că sunteți un om de lume. Fără îndoială, cunoașteți bine femeile. Spuneți-mi cât se poate de cinstit: după ce-ați cinstit scrisoarea pe care v-am dat-o, credeți că aş putea să mai sper ca ea să se întoarcă?

— E imposibil să fac un pronostic în privința asta, am replicat cu diplomatie, dar, în caz că se-ntoarce, eu aş ține la îndemână niște penicilină. Și dacă tot am ajuns la rugăminți și întrebări, lămuțiți-mă, vă rog, ce legătură are această povestire emoționantă cu leșinul dumneavoastră de mai devreme?

Drept răspuns, bătrânelul a deschis din nou plicul, a extras din el o fotografie veche și mi-a întins-o.

— Judecați singur, a zis el.

Era un instantaneu luat, probabil, de un fotograf ambulant și anonim, iar în el se vedea un cuplu surprins dând cu tifla persoanei căreia îi era adresat gestul. O privire sumară mi-a fost de ajuns ca să înțeleg.

labirintul măslinelor

— O asemănare extraordinară, am comentat.

— Bucățică ruptă maică-sa, a completat profesorul.

— Și bărbatul care o însoțește?

— Actorașul ăla..., a mormăit boșorogul.

Am verificat dacă Emilia dormea sau doar se prefăcea.

Fără nici o explicație, m-am ridicat, m-am dus la veceu și am rupt fotografia în bucățele minuscule, pe care le-am aruncat în budă. Don Plutarquete m-a ajuns când trăgeam de lanț și amândoi am contemplat muți șuvoiul de apă care ducea vestigiile trecutului spre largul mării.

— Ce-ați făcut, omul lui Dumnezeu? a zis răvășitul profesor.

— N-aveți decât să mă considerați nebun, dacă doriți.

Puțini sunt cei care ar pune alt diagnostic. Dar, dacă vă pasă câtuși de puțin de cele două domnișoare care se odihnesc între acești pereți căști, nu mai povestiți nimănui ce-ați văzut că am făcut și nu mai relatați vreodată cuiva saga aia anostă pe care mi-ați înșirat-o. Deocamdată nu vă pot spune mai multe. M-ați înțeles?

— Nu, domnule. N-am înțeles nimic și pretind să-mi oferiți imediat o explicație deplină și convingătoare.

Am privit fără să-i răspund spre cavernoasa scurgere a budei, mi-am reamintit de fotografia cu dedicație a lui Muscle Power, pe care Măria Pandora o tăinuia în sertarul nopțierei, am rememorat tragica moarte a actorului și nu m-am putut împiedica să meditez la coincidențele, labirinturile și puzzle-wiWe cu care destinului îi place să-și pigmenteze momentele de relaxare și să le complice pe ale noastre. Și nu exclud posibilitatea ca din aceste reflexii să fi ieșit cine știe ce învățătură folositoare pentru mine și, prin ricoșeu, pentru dumneata, solidar cititor, dacă șirul gândurilor mele nu ar fi fost întrerupt de o sonerie care ne-a făcut să tresărim speriați.

capitolul 14

merge rău, dar e de bine

r

t_yum spuneam, o sonerie cominatorie ne-a adus cu picioarele pe pământ, deși cam brutal. Cine putea să fie la ora asta?

— Medicul, a zis don Plutarquete, ca și cum mi-ar fi citit gândurile.

Liniștiți, neam întors în salonașul unde Emilia, smul-să violent din visele ei, privea cu nedumerire când spre ușă, când spre perechea ce ieșise atât de brusc și de suspect din baie, și de unde, după ce profesorul se informase prin mijloace electronice că persoana care suna era într-adevăr medicul, se ducea să-i deschidă.

Cel care se dedica nobilei misiuni de-a aduce sănătatea la domiciliu s-a dovedit a fi, contrar a ceea ce-mi închipuisem, fiind vorba despre un prieten al Emiliei, un domn distins între două vârste, rubicond și plinuț, care emana un miros relaxant de usturoi și dezinfectant și care s-a scuzat pentru întârziere, spunând că mașina îi fusese îngropată de către un angajat nepăsător față de privilegiile acestei profesii tocmai la etajul trei al parcării unde o lăsa în grijă, după care s-a grăbit să întrebe, constatând că relatarea necazurilor lui nu ne stârnea interesul, unde se afla pacientul. Lămurit în privința întrebării, ne-a cerut să-l lăsăm singur și s-a închis în dormitorul în care zăcea Maria Pandora. De unde a ieșit la scurt timp, spunând:

— Totul e în ordine.

141

— O să trăiască, domnule doctor? a întrebat don Plutarquete.

— Bineînțeles, bineînțeles, cu condiția ca pe viitor să aibă mai multă grijă. Cine-i tatăl creaturii?

— Eu sunt! a exclamat bătrânul istoric lovindu-se cu pumnul în piept, în fața lui Dumnezeu și a oamenilor. Medicul l-a privit cu un amestec de bunăvoință și mirare.

— Atunci să fie într-un ceas bun, a zis el. Sarcina decurge normal și nu cred să apară probleme, doar dacă doamna dumneavoastră n-o să mai înghită cianură. Din fericire, voma provocată neîndoios chiar de condiția pacienței n-a permis ca veninul să apuce să-și facă efectul. Deocamdată, i-am dat un calmant să se odihnească. Nu cred că o să se trezească înainte de 24 de ore. Să mănânce orez alb și pui fiert. Iar dacă apare ceva neprevăzut, Emilia știe cum să mă găsească. La ce societate de asigurări sunteți înscrisi?

I-am spus că nu eram și că în acel moment nu dispuneam de bani lichizi, dar că urma să trecem și să-i plătim consultația în cel mai scurt timp posibil. Iar cu această promisiune dus a fost.

E de prisos să mai spun că ușurarea pe care ne-a produs-o optimismul diagnosticului a fost oarecum risipită de surprinderea care ne-a cuprins la auzul vestei că Măria Pandora era, pardon, în poziție. Și în mod special pe mine, singurul dintre cei prezenți, inclusiv bolnava, care cunoștea povestea completă a originii ei și enigmaticul, ba chiar aș zice complexul rol pe care-l jucase defunctul Muscle Power în trama cu pricina. Cu toate acestea, nu era momentul potrivit să mă las copleșit de întorsăturile pe care le ia viața, așa că am dat deoparte ezitățile și în locul lor am luat cuvântul, înainte ca pașii medicului să înceteze să răsună pe scări.

merge rău, dar e de bine

— Sunt convins, am spus, că atât dumneavoastră, cât și eu ne punem o sumedenie de întrebări. Din păcate, la multe dintre ele doar Măria Pandora poate să răspundă, astfel că o să trebuiască să așteptăm ca sedativul să-și termine efectele. La celelalte, doar timpul și întâmplarea or să ne poată răspunde, iar pe astea nu le controlăm noi. De aceea, cred că o să fim nevoiți să amânăm până una-alta orice speculație și să ne concentrăm pe aspectul practic al chestiunii.

Mi-am privit ascultătorii și-am constatat că erau atenți la argumentația mea, impresionați nu doar de logica ei, ci și de charisma mea, lucru cu atât mai meritoriu, cu cât eram doar în chiloți.

— Care nu s-a schimbat, am continuat, decât pentru a se înrăutăți. Întotdeauna am fost de părere, nu știu dacă greșind ori ba, că trebuie să-mi rezolv singur problemele pe care soarta mi le-a ridicat în cale. Rezultatele se văd cu ochiul liber. De data asta totuși, nici nu sunt unicul implicat în încurcătura asta, nici forțele mele nu sunt pe măsura adversarului cu care nu mi-ar trece prin cap să mă măsoar și care, după cum se vede, ne urmărește, ne spionează și ne amenință, continuând tot așa până o să-și ducă la bun sfârșit planurile malefice sau o să fie înfrânt cu propriile arme.

Am observat că don Plutarquete se scărpină discret în fund și m-am gândit să scurtez predica și să trec de la faza de preambul la cea expozitivă, spunând:

— Prin urmare, o să facem ceea ce o să vă expun în continuare: întâi, să recuperăm pentru a nu știu câta oară valijoara pe care aseară, în agitația de moment, am uitat-o în locuința Emiliei; în al doilea rând, și fără întârziere, să chemăm poliția, iar în al treilea, și asta mă privește doar pe mine, să plec ca din pușcă înainte ca poliția să-și facă apariția. Obiecții sau comentarii?

labirintul măslinelor

Nimeni nu s-a arătat interesat de una sau dornic de cealaltă, așa că, fără zăbavă, m-am îndreptat spre ușă. Emilia m-a oprit, apucându-mă de braț și întrebându-mă unde mă duceam. I-am spus că după valijoară și a replicat:

— Asta-i foarte riscant. E posibil ca poliția, dușmanul sau amândoi să supravegheze casa.

— Domnișoara Trash are dreptate, a adăugat bătrânul istoric. Dacă vă zăresc intrând și ieșind cu valijoară, viața dumneavoastră nu mai face doi bani. Eu, în schimb, care sunt cunoscut în cartier și cu fața asta de neajutorat, n-o să dau de bănuț. Lăsați-mă pe mine și n-o să vă înșel așteptările.

M-a mișcat tare mult gestul lui, dar a trebuit să-l resping, fiindcă nu aveam prea multă încredere în eficiența lui, chiar dacă nu acestea au fost motivele pe care i le-am dat, ci următoarele:

— Postul dumneavoastră este aici, don Plutarquete: aveți grijă de Măria Pandora. Oricât mi-ar fi de rușine să mărturisesc, eu am mai multă experiență de intrat și ieșit din case fără să fiu văzut, ceea ce dumneavoastră vă lipsește.

— Atunci dacă mergi tu, te însoțesc, a insistat Emilia. Fie din cauza oboselii care mă slăbise, fie pentru că nu știu să le spun „nu” femeilor frumoase, am acceptat ca Emilia să mă însoțească, după o scurtă controversă. Cu consecințele care se vor vedea.

capitolul 15

despre iubire

KSră încă devreme și strada era pustie. Am traversat-o din câțiva pași și-am ajuns la intrare fără să ne vadă nimeni. În timp ce intram în lift, m-am gândit că poate ar fi trebuit să-mi pun din nou costumul lui don Plutarquete, căci dacă tot era să am parte de o moarte sigură, nu mi se părea demn s-o întâmpin într-o ținută așa de sumară, însă acum era prea târziu să mai îndrept ceva, deși, oricât de puțin onorabilă ar fi fost viața mea, nu era deloc cinstit s-o închei prezentându-mă într-o postură rușinoasă. Dar drumul parcurs nu a fost destul de lung ca să-mi continui gândurile. Drept pentru care am cercetat coridorul, am întredeschis ușa, mi-am ițit cu grijă capul, am văzut că holul și salonașul erau goale, am intrat, i-am făcut semn Emiliei să mă urmeze, am pătruns amândoi în locuință și am închis ușa. Nimic nu părea nelalocul lui, dacă putea fi înțeleasă astfel dezordinea absolută care, de câteva capitole, domnea în căminul altădată impecabil. Și, ca dovadă că aparențele nu erau de data asta o iluzie a simțurilor, era faptul că valijoara se afla tot acolo unde o lăsase Emilia, adică imediat pe dreapta, cum intrai în salonaș. Am prins-o de mâner și am mormăit printre dinți:

— Să mergem.

— Nu, a zis Emilia, hai cu mine.

Am urmat-o în dormitor, mai curând preocupat s-o ștergem fără zăbavă decât interesat de ce-am fi putut găsi acolo care să aibă legătură cu cazul, când iată că, abia trecând

labirintul măslinelor

pragul intimului culcuș, cu o rapiditate și o coordonare în mișcări pe care acum, în proiecția nemiloasă la care amintirea supune cele mai îndepărtate, fugare și, pe atunci, imperceptibile momente din trecut, o atribui talentului natural și nu neapărat unei practici îndelungate, Emilia a închis ușa cu călcâiul, mi-a dat un brânci cu palma dreaptă, care m-a făcut să cad lat în pat, iar cu stânga a tras atât de tare de elasticul chiloților, că aceștia, care nu mai erau la fel de grozavi ca în ziua când mi i-a dăruit un pacient al sanatoriului, când, la externare, a avut mărinimia să dăruiască din puținele sale bunuri tuturor celor veniți până la poartă să-și ia rămas-bun și a ieșit gol în stradă, unde a fost imediat reținut și internat din nou, pierzând astfel, ca urmare a unui singur gest, libertatea, bruma de lucruri și, totodată, generozitatea, s-au sfâșiat precum velatura prinsă de catarg și destrămată de furtună, lăsându-mă gol, dar nu și fără cărmă. Însă episodul nu s-a încheiat aici, lucru care de altfel n-ar fi avut nici un sens, ci, când nici nu apucasem bine să mă răsucesc pe saltea, încercând dacă nu să-mi dau seama ce provocase ori ce scop avusese agresiunea, măcar să o parez, Emilia, care își scosese o parte din haine cu o viteză pe care refuz s-o atribui obișnuinței, a sărit pe mine, m-a strâns în brațe, nu știu dacă dintr-un elan pasional sau ca să mă împiedice să-i mai dau pumnii pe care i-i administram, convins, în neîncrederea și joshnicia mea, că o femeie care se aruncă pe mine, bine informată despre fizicul și situația mea financiară reală, o face în mod sigur cu intenții vătămătoare, și m-a transformat la început în subiect pasiv, mai apoi activ și neconștient zgomotos al unor acțiuni pe care n-o să le mai descriu, deoarece cred că orice carte trebuie să reprezinte o școală a virtuților, și nu mi se pare că cititorul are nevoie de date suplimentare ca să priceapă ce s-a întâmplat acolo, și, de asemenea, fiindcă dacă, ajuns în acest punct, tot nu pri-

despre iubire

cepe, ar fi bine să închidă cartea și să se ducă la un stabiliment a cărui adresă i-o pot oferi, unde, pentru o sumă rezonabilă, îi va fi satisfăcută curiozitatea și alte gusturi de o categorie mult inferioară. După care, găsind Emilia un pachet de țigări în sertarul noptierei, am fumat.

— Prima mea iubire, am reușit să spun după o tăcere îndelungată, am trăit-o cu atât de mulți ani în urmă, încât uneori mă îndoiesc că lucrul ăsta s-a petrecut cu adevărat întocmai așa cum mi-l amintesc, și mă întreb dacă nu cumva memoria l-a inventat pentru a înflăcăra un trecut care altfel ar semăna cu un tratat de sociologie.

Am pus țigara în scrumieră, deoarece saliva care mi se prelingea de pe buze o îmbibase și amenința cu distrugerea foitei care îi conferea formă, utilitate și specificitate, am închis ochii și am continuat - sau cel puțin asta mi-am închipuit că fac -, spunând:

— Se numea Puroiela Rahatânochioiu și era fiica unui văr al mamei, care a venit de la țară pentru a se stabili în casa noastră fără să ne fi anunțat în prealabil, nu mai știu dacă atras de himerele marelui oraș sau sperând că astfel putea păcăli justiția aflată pe urmele lui pentru ceea ce comisese, alăturându-se celor din cartierul unde părinții mei, întâi temporar, iar apoi definitiv, se stabiliseră și ne procreaseră pe sora mea și pe mine. Vărul mamei mele era un mascul vânjos, cu o înfățișare de tăietor de lemne, cu părul roșu, la fel ca sprâncenele veșnic încruntate, cu o barbă deasă și atât de lungă, încât i se agăța de catarama curelei, și, pesemne fiind originar din nord, era cam necioplit în purtări, reținut la vorbă și atât de bizar când se lăsa cu bătaie, încât, chiar în acea mahala plină de tipi arțăgoși și puși mereu pe harță, a reușit să impună rapid un respect aproape plin de venerație și să dobândească porecla, cam fără noimă, de don Froilân de los Mocos, deși numele lui de familie era așa cum ți-am spus, iar cel

labirintul măslinelor

de botez Tancredo, dacă țin bine minte. Eu n-aveam mai mult de șapte sau opt ani atunci când și-a făcut apariția în viața noastră acest personaj extraordinar, împreună cu fiica lui, eroina acestei povestiri intercalate, și cu o scroafă voluminoasă, demult trecută de prima tinerețe, de care însă era atașat în așa hal încât n-avusese tăria s-o lase în sat, la îndemâna măcelarului, și pentru care, în ciuda precarei lui situații financiare, cumpărase un bilet la clasa a treia, ca fata să nu fie nevoită să călătorească în vagonul de marfă alături de celelalte animale. Chiar el, deși atât de scump la vorbă, dar pesemne încă sub imperiul indignării, ne-a relatat peripețiile călătoriei, în cursul căreia rupsesse falca unui controlor de bilete cam nepolitic și aruncase din tren câțiva pasageri care refuzau să împartă bancheta cu scroafa. Cum spuneam, pe atunci locuiam într-o mahala care nu putea fi calificată drept arătoasă. Căminul nostru era o baracă din uralit și carton cu o singură cameră de doi pe doi, astfel că venirea neașteptată a celor trei făpturi ne-a provocat mai degrabă deranj decât bucurie. Dar nu erau vremuri să faci nazuri și, prin urmare, n-am zis nimic. Apoi, treptat, ne-am obișnuit cu prezența lor. Tata nu prea stătea pe-acasă, așa că n-avea motive să se plângă. Pe mama o auzeam strigând și gemând de câteva ori pe zi, iar asta ne-a mâhnit la început, până am descoperit că zarva ei nu era provocată de vreun neajuns, ci de tăvăleala la care se deda cu vărul ei. În ce-o privește pe soră-mea, Candida, care întotdeauna s-a dovedit plină de generozitate, după ce și-a depășit timiditatea inițială, a devenit bună prietenă cu scroafa, căreia îi spunea toate secretele, pe care s-a gândit s-o ducă și la parohie ca s-o pregătească pentru prima comuniune, provocând indignarea inevitabilă a preotului, și căreia s-a apucat să-i croșeteze niște botoșei pe care însă n-a apucat să-i termine, din motive asupra cărora voi reveni la momentul cu-

148

despre iubire

venit. In schimb, nu mai amân descrierea sentimentelor mele duioase. Nu-mi amintesc, ci chiar retrăiesc aievea nopțile reci de iarnă sau pe cele mai blânde de primăvară, când toată familia se aduna la lumina roșiatică a unui opaiț, sperând că la cântatul cocoșilor avea să urmeze o nouă zi și mai mult noroc. Cu capul plecat, tata răsucea o țigară de bălgar uscat, incapabil să mai vorbească după ce petrecuse opt ore cântând imnul Cu fața spre soare în fața reprezentanței locale de Lucrări Publice, încercând zadarnic să obțină un loc de muncă. Mama, epuizată de nesfârșitele treburi ale casei și mai ales de stăruitoarele și înfocațele atenții la care o supunea vărul ei, dar mereu harnică, repara și spăla, pentru ca mai apoi să revândă, prezervativele folosite pe care verișoara mea și cu mine le pescuiam cu o plasă de prins fluturi din locul aflat în apropierea casei unde se deversau conductele de dejecție în râul Llobregat. Candida croșeta; scroafa grohăia cufundată în mizerie și prin pereți se strecurau, cadentate, râgâielile vecinului. Eu, în sfârșit scăpat de obligații și nu prea pasionat de lectură ori de alte formă liniștite de umplere a timpului liber, mă distram uitându-mă la verișoara mea. Puro, cum ajunseserăm s-o alintăm cu toții, avea - și cred că are și-acum, dacă mai trăiește - cu doi ani mai puțin decât mine. Mai curând rahitică decât slăbănoagă, avea trupul ca un lujer, iar deasupra un căpșor tuns tifos, care părea o minge. Nu era curată. Cum n-avusese mamă niciodată, născându-se în împrejurări foarte ciudate, în perioada ei de formare se ghidase după scroafă, de la care prelua grimase, poziții și sunete. Emană un miros deosebit, care mă amețea și pe care multă vreme l-am numit parfum, până când mi-am dat seama că nu era. Am iubit-o? M-a iubit? între noi a fost o iubire autentică sau doar o închipuire, umbra trecătoare a păsării peste un lan de grâu? N-am s-o știu niciodată și bănuiesc că nici ea, pe unde-o

labirintul măslinelor

mai fi acum și dacă își mai aduce aminte. Știu doar că într-o zi, după câteva luni petrecute cu jocuri copilărești, ne-a apucat seara într-un crâng de pini, unde veneau aproape zilnic vecinii mai spălați din mahala, ca să facă acolo ceea ce prin casele lor, lipsite de instalații sanitare, s-ar fi dovedit neplăcut. Obosiți să tot alergăm și să ne hârjnim, ne-am culcat pe pământul care era, firește, moale. Fără să știm de ce, ne-am luat de mână. Vântul i-a ridicat fusta verișoarei mele. O clipă am ezitat dacă să-i strivesc nasul cu o piatră, așa cum le tratam noi, băieții, pe atunci pe fetele care ne plăceau, sau să mă las pradă altor impulsuri, de sorginte obscură, dar lipsite de echivoc în forma lor de manifestare. Bănuiesc că, dacă aș fi pus-o să aleagă, verișoara mea ar fi înclinat spre prima variantă. Dar, spre deosebire de timpurile actuale, pe atunci fetele puteau fie să consimtă, fie să se apere. Verișoara mea s-a apărât cum a putut...

Am deschis ochii și am constatat că mă aflu singur în pat. Mai înainte de-a reacționa și de-a mă neliniști, Emilia a intrat în cameră înfășurată într-un prosop. Mi-a zâmbit și a zis:

— Nu mai încerca să te justifici: am făcut-o fiindcă îmi plac gleznele tale.

— De unde vii?

— În timp ce debитай chestii incoerente, ai adormit buștean, așa că m-am dus să fac un duș.

M-am uitat speriat la ceasul ospătarului ciung, pe care încă îl purtam: trecuse de zece.

— Ne cam hazardăm, am zis.

— Stai liniștit, a răspuns Emilia, lăsând să-i cadă prosopul pe jos și deschizând un dulap unde își ținea hainele, fiindcă dacă nici cu icnetele pe care le-ai scos n-ai reușit să atragi un batalion de dușmani, nu cred că mai vine ci-

despre iubire
neva după noi. Oricum, a adăugat ea, punându-și niște chi-
loți filiformi, transparenti și, la prima vedere, nepractici,
ar fi bine să ne întoarcem, don Plutarquete e în mod sigur
îngrijorat de întârziere. Îți sugerez, așadar, să nu te încingi,
cum văd c-ai început, ci să faci repede un duș, dacă vrei, și
să lași pe altă dată minunata poveste pe care mi-o depanai.
Când am ieșit din duș, genunchii nu mă mai ascultau,
dar mă simțeam un alt om. Emilia terminase cu îmbrăca-
tul, iar eu, cum nu puteam face la fel, dar cum pe stradă
la ora aia se afla destulă lume, am fost nevoit să mă înfă-
șor într-un cearșaf și să-mi înnod pe cap un prosop, cu spe-
ranța că aș putea trece drept un maghrbian cochet. Am
luat valij oara în drum spre ieșire și, din prag, am aruncat
o ultimă privire acelei locuințe între ai cărei pereți avu-
sesem parte de atâta desfătare, fiindcă, deși eram convins
că pe viitor, după ce lucrurile aveau să se aranjeze, aveam
să trec frecvent pe acolo, nu reușeam să scap cu totul de
premoniția, rod al vieții mele bântuite de tristețe, că nu
era exclus să văd acel loc pentru ultima oară.

capitolul 16

despre violență

V/ând am pășit pe trotuar, am simțit în tot trupul mângâierea soarelui primăvăratice ce părea că își etalează razele, dar și o foame de lup greu de suportat.

— Ce-ai zice, a rostit Emilia, cu acea potrivire de gânduri care se produce de obicei între două persoane care tocmai și-au unit inimile într-o legătură de iubire sau chiar între acelea care tocmai și-au tras-o de pomină, dacă aș da o fugă până la un magazin, ca să cumpăr ceva pentru micul dejun?

I-am răspuns că ideea mi se părea excelentă și ne-am despărțit. Am urcat una câte una, că mai mult n-aveam putere, treptele care duceau până la locuința lui don Plutarquete. Am sunat și n-a răspuns nimeni. Am insistat degeaba. Cuprins de îngrijorare, am smuls una dintre aplicile care luminau și înfrumusețau coridorul, și, folosind în chip de șperaclu sârmele din spatele elegantului artefact, am descuiat.

Locul arăta ca un câmp de bătălie. Din biroul unde sărmanul bătrân se dedica atâta de mulțumit treburilor lui rămăseseră doar așchii de lemn, fâșii de perdele, cioburi de lampă și resturi carbonizate din cărțile pe care răufăcătorii care comiseseră o atare mișelie se distraseră arzându-le în cuptor. Din tot ceea ce, cu numai câteva ore în urmă făcuse dacă nu confortabili, cel puțin pasabili puținii ani de viață pe care-i mai avea de trăit bătrânul istoric, nu rămăsese absolut nimic. De când mă știu, am avut de-a face cu violența. Aș zice chiar că îmi era extrem de familiară,

despre violență

că mă școlisem la ea, altfel spus. Primele mele jucării au fost castetele și toroipanele, pietroaiele și cuțitele. Nu-mi aduc aminte să fi trecut vreo lună fără să dau pumni sau zile fără să-i primesc. Nu mă căiesc și nici nu-mi pare rău: asta-i viața. Dar mărturisesc că de data asta mi-au dat lacrimile. Don Plutarquete era un amărât, dar nu făcuse nimic să merite o astfel de soartă. Eu, dimpotrivă, îl băgasem în belea și în momentul adevărului îl lăsasem singur. M-am așezat pe jos și m-am lăsat pradă suferinței și remușcărilor. Nu știu cât timp aș mai fi acordat acestei sterile penitențe, dacă niște gemete venind dinspre dormitor nu m-ar fi smuls din cugetările mele sumbre. Impiedicându-mă în cearșaful în care încă eram înfășurat, am dat fuga spre camera respectivă și l-am găsit pe don Plutarquete întins pe jos. Sărmanul bătrân era mai mult mort decât viu, cu pija-maua ruptă pe la cusături, un ochi învinețit, buza de jos însângerată și fața acoperită de vânătăi. Și, dacă se putea mai rău, a izbucnit într-un plâns sfâșietor când m-a zărit. — Vai, prietene, a spus el, printre sughituri și hohote, ce calamitate incommensurabilă, cât de atroce!

Cu prosopul purtat în chip de turban i-am șters sângele de pe buză și cu fâșii din cearșaf am improvizat câteva pansamente și bandaje, transformându-l pe profesor într-un pachetel fragil, în timp ce eu reveneam la goliciunea inițială.

— Povesteți-mi ce s-a petrecut, i-am spus apoi.

— Imediat după ce ați plecat, a povestit bătrânul istoric cu un glas tremurător, am intrat în dormitor ca să veghez somnul iubitei mele fiice, dacă mi se permite să-i spun astfel, iar fața ei de îngeraș răspândea atâta seninătate, încât n-am întârziat să adorm și eu buștean. După un timp m-a trezit un zgomot care venea din salon, căruia nu i-am dat prea multă atenție, gândindu-mă că v-ați întors. V-am strigat, dar n-am primit nici un răspuns. În schimb, zgomotul creștea. Cu frica în sân, m-am ridicat și m-am uitat

labirintul măslinelor

să văd ce se-ntâmpla. N-am apucat bine să fac asta și niște brațe herculeene m-au înșfăcat și m-au trântit la pământ. M-am trezit înconjurat de trei bărbați al căror chip nu l-am recunoscut, fiindcă purtau pălăriile înfundate până la sprâncene, reverele ridicate până la nas și ochii acoperiți cu ochelari de soare. Dar îmi aduc aminte, pe de altă parte, că erau înalți și solizi. Nu spun asta ca să-mi scuz ineficiența: sunt bătrân și debil, iar sănătatea mea e precară - chiar și un pitic ar putea să mă doboare. În fine, revin la fapte: ticăloșii s-au așezat pe vine ca să-mi arate cât de neînsemnat mă considerau și m-au întrebat unde erați. Le-am spus că ați plecat, că nu mi-ați spus unde și că habar n-aveam când aveți de gând să vă întoarceți, dar estimam că n-o să vă-ntoarceți până spre seară. Am adăugat, ca să dau credibilitate spuselor mele, că vă auzisem zicând că o să mergeți la cinema. Apoi au vrut să afle unde era ascunsă valijoara. M-am prefăcut din nou neștiutor și asta i-a înfuriat mai tare. Mi-au tras pumni și șuturi și m-au făcut în toate felurile: chiștoc, paria, gogoasă, amărât, gu-noi, neica-nimeni și alte epítete pe care le-am uitat. Iar pe când le proferau și le subliniau prin hohote sardonice, scoteau vrafuri de cărți din bibliotecă, având intenția malefică de a le rupe. Sărmanele cărți...

Suspinele i-au întrerupt relatarea impresionantă.

— Don Plutarquete, i-am zis, nu-i nevoie să-mi povestiți mai departe. Eu însumi m-am aflat de câteva ori în situații asemănătoare și știu cum stau lucrurile. Diferența e că eu începeam să spun tot după prima scatoalcă, iar dumneavoastră v-ați purtat ca un erou.

— Vă mulțumesc pentru laude, a zis profesorul, dar cu ce m-ajută notele bune, câtă vreme am pierdut-o pe Măria Pandora?

Abia atunci mi-am dat seama că o luaseră nu doar pe ziaristă, ci și pilota Emiliei pe deasupra.

despre violență

— Nu vă necăjiți, i-am spus. O s-o găsim, orice ar fi. Și să mă trăsnească aici pe loc dacă n-o să ne răzbunăm cum se cuvine pentru tot ce v-au făcut dumneavoastră și fetei. În timp ce rosteam asta, inspectam dormitorul în căutarea vreunei piste care, trecută prin filtrul implacabil al logicii mele deductive, ar fi putut să ne pună pe urmele adversarilor noștri. Trebuie să spun că n-am găsit nici una, însă am dat peste straturile de mizerie pe care curățenia precară întreținută de profesor le făcuse să se adune sub pat de-a lungul anilor. Așa ne-a găsit Emilia, care se întorcea încărcată de pachete de la cumpărături și atât de excitată, încât nu s-a mirat deloc găsind ușa deschisă, așa cum o lăsasem cuprins de agitație, și nici n-a băgat de seamă distrugerile.

— Așa-i că nu vă dă prin minte, a întrebat ea, fără să salute măcar, pe cine am văzut adineauri?

Tăcerea mea, expresia plină de reproș care o sublinia și înfățișarea lui don Plutarquete au făcut-o să reacționeze. I-am relatat pe scurt cele întâmplate și, după terminarea povestirii, și-a unit vaietele cu ale noastre, reînnoite. Pentru ca disperarea generală să nu ne cufunde în marasmul lipsei de acțiune, am întrebat-o pe Emilia pe cine văzuse, crezând că avea să ne spună despre cine știe ce prezentator de televiziune adulat, despre vreun politician local plin de magnetism personal sau despre vreun alt personaj celebru care, pășind indiferent și privind absent, îi trecuse pe dinainte, însă iată ce ne-a spus de fapt:

— Pe menajera care ne-a surprins alaltăieri în casa Măriei Pandora.

Am sărit cât colo și, când am aterizat, mi-am dat seama, așa cum orice bărbat care ar încerca să reproducă experimentul acesta va înțelege, cu ușurință, că eram dezbrăcat.

— Ești sigură? am zis, în timp ce îmi puneam parde-siul pe care odinioară îl luasem cu împrumut chiar din

labirintul măslinelor

casa ziaristei, întrucât nu mi se părea că era bine să umblu gol în prezența Emiliei, după cele întâmplate între noi ceva mai devreme, și de aceea mă gândeam că îndrăzneala mea putea fi luată drept o manifestare de familiaritate, deși nici prin minte nu-mi trecuse așa ceva.

— Nu spun niciodată altceva decât e cazul și mă pricup la fizionomii, mi-a replicat ea.

— Unde-ai văzut-o?

— Eu ieșeam din supermarket și ea stătea la colț, mâncând cartofi prăjiți dintr-o pungă. Din când în când, își ridica privirile și se uita în stânga și-n dreapta străzii, de parcă ar fi așteptat pe cineva.

— Te-a văzut?

— Cred că nu.

În acest moment a intervenit don Plutarquete ca să ne ceară să-l lămurim despre cine vorbeam. I-am spus ce și cum și am adăugat la sfârșit:

— Faptul că scorpia asta se afla alaltăieri în casa Măriei Pandora și azi aici nu se poate pune pe seama unei simple coincidențe. Sunt sigur că, dacă o găsim pe menajeră, dăm și de fată. Emilia, îți mai aduci aminte datele pe care ți le-a dat prietenul tău despre mașina cu care a fugit prefăcuta aia?

— Da: o societate de măslini umplute.

— Caută în cartea de telefon sediul acestei societăți.

Iute.

Am lăsat-o să facă asta, am deschis pachetul pe care-l adusese de la magazin și-am început să mănânc un corn, cu o hămeseală zgomotoasă.

— N-o fi prea târziu? m-a întrerupt don Plutarquete ca să mă întrebe.

— Sunt sigur că nu, i-am spus, umplându-l de furnituri. Dacă ar fi vrut s-o lichideze pe Măria Pandora, ar fi făcut-o chiar aici. Mi se pare că intențiile lor nu-s dintre

despre violență

cele bune, dar înainte să le pună în practică or să încerce să recupereze valijoara. Nu m-ar șoca nici dacă ne-ar propune un troc.

Am terminat de înghițit cornul și-am căutat în pungă, să văd dacă Emilia avuse grijă să cumpere și un Pepsi-Cola și am constatat că nu.

Dar o să le-o luăm înainte. Cine dă primul dă de două ori. Am un plan. Și, rogu-vă, dați-mi un pahar cu apă, ca să pot înghiți ce-am mâncat.

Emilia s-a întors foarte mândră cu adresa societății. Am memorat-o fără efort, mi-am strâns cordonul pardesiului și-am dat să plec. M-au întrebat unde mă duceam și le-am spus că acolo.

— Vă însoțesc, a zis viteazul istoric.

— Și eu, a zis Emilia.

Ne-am luat iar la sfadă și până la urmă am plecat toți trei, nu înainte de-a conveni ca Emilia să aștepte afară, în mașină, ca să ne ușureze fuga, dacă era nevoie, oricât ar fi susținut că era nedrept, că ei, ca femeie, îi revenea mereu rolul de-a rămâne în mașină și de-a respira hidrați de carbon și alte emanații nocive, în vreme ce noi, bărbații, aveam parte de elementul epic, la care i-a răspuns că da, avea dreptate, însă așa era alcătuită lumea.

capitolul 1 7

despre bani

I e la prânz am ajuns la intrarea clădirii în care își avea sediul firma de măslina. Era - păstrând proporțiile — un zgârie-nori remarcabil de numai patru etaje, situat la confluența străzii Augusta cu nu mai știu ce străduță din cartierul Tres Torres. Fațada, acoperită cu geamuri reflectorizante și ornamentată cu niște protuberante din oțel inoxidabil, aducea, prin reflectarea razelor de soare în ea, exact cu ceea ce dorea să simbolizeze: o torță a progresului.

Fiind, după câte se părea, o fabrică de măslina umplute, mă așteptasem să dau peste un fel de magazie ori baracă în jurul căreia să pască mioarele, dar îmi dau seama că imaginea pe care o am despre economia patriei este cam bucolică, așa că nu m-a surprins prea tare palma pe care realitatea i-a ars-o, cât se poate de clar, fanteziei mele anacronice. Aceste gânduri și altele asemenea au fost sintetizate precis de eruditul jigărit prin următoarele cuvinte: — În ce mă-sa ne vărâm, dragă prietene?

N-am știut ce să răspund, nici măcar în sinea mea. Dar nu era cazul să ne dăm bătăuți, așa că ne-am luat inima-n dinți amândoi și ne-am apropiat de intrarea măreață.

Mai înainte ca ușile clădirii să alunece supuse dinaintea noastră, acționate de o celulă fotoelectrică de gardă, care, atentă, ne-a văzut venind și, supusă, s-a pus în mișcare, am apucat să văd, reflectat în ferestrele curate lună, spectacolul jalnic pe care-l ofeream. Înainte de a pleca de acasă, don Plutarquete hotărâse că nu putea să apară în

despre bani

fața inamicului într-o pijama deșirată fără ca asta să aducă grave prejudicii demnității sale, astfel că Emilia l-a cârpit pe ici-colo, însă cu atâta lipsă de îndemânare, că acum pantalonii abia de-i mai ajungeau la jumătatea gambelor; la rândul său, bluza îi flutura în așa hal, că sărmanul bătrânul trebuia să meargă tot timpul cu brațele încrucișate, ca să nu stârneasă Hohote și batjocuri. Eu, cu pardesiul, arătam ceva mai prezentabil, numai că până și cel mai obtuz privitor își putea da seama că absolut nimic nu acopea segmentul păros cuprins între poale și niște pantofi de lac pe care don Plutarquete îi dezgropase dintr-un dulap și care, în afară de faptul că erau atinși de mucegai și diverse ciuperci, mă strângeau atât de tare, încât eram silit să pășesc excesiv de afectat și plin de fițe.

Probabil că impresia asta, dacă nu cumva una și mai proastă, i-am făcut-o recepționistei care, dotată cu niște țâțe ciclopice, de care s-ar fi desprins dacă ar fi putut, fiindcă înfățișarea noastră nu ne făcea să merităm o întâmpinare prea călduroasă, s-a apropiat de noi cu o mișcare deloc lipsită de fermitate și ne-a arătat cu o mână ieșirea, în timp ce cu cealaltă îi făcea semn unui paznic solid, ca să ne convingă el, dacă ne-am fi încăpățânat să nu dăm urmărire sugestiei sale. Am băgat de seamă pistolul uriaș pe care paznicul îl purta atârnat de centură și am început să contemplan și mai dihai înaintarea îmbietoare a recepționerei, ca să am parte de ceva plăcut în ultimele clipe care probabil că îmi rămăseseră din viață, iar îmbinând vorba cu fapta, am rostit:

— Ave Măria preacurată. Să ne iertați că ajungem cu întârziere la întrevedere, dar șoferul e nou. Fiți bună și anunțați-l pe patron că am ajuns.

S-a oprit perplexă la auzul perorației mele și s-a scărpinat la ceafă, provocând prin acest simplu gest o deplasare de volume care m-a silit să privesc spre pistolul paznicului ca să nu dau în vileag ingeniosul meu plan, a cărui piatră

labirintul măslinelor

unghiulară era să simulez disprețul scârbit pentru cele lumești specific unui magnat sătul de răsfăț și de plăceri.

— Cu cine aveți întâlnire? a întrebat ea în cele din urmă.

— Tot Consiliul de Administrație, întrunit în sesiune plenară, ne așteaptă venirea, am spus cu falsă modestie. Binevoiți să ne conduceți la sala de consiliu, dacă există așa ceva.

Recepționera i-a aruncat o privire paznicului, care se plasase în spatele nostru întrebând:

— Să-i trosnesc?

Și a zis:

— Dacă ați avea bunătatea să-mi dați cartea de vizită, o să fac să-i parvină domnului Secretar.

— Asta, am zis eu, nu e cu putință, fiindcă la aeroport ni s-au rătăcit bagajele. Firește, nu-mi pasă de pierderea materială. Mai ales când ce-i mai important nu s-a dezlipit de noi, cum puteți vedea.

Am deschis așa, într-o doară, valjoara, am lăsat ca ochii ei să se îmbibe de vederea banilor dinăuntru și am închis-o la loc. Când s-a uitat din nou la mine, nu doar expresia i se schimbase, ci îi crescuse vizibil și perimetrul toracic.

— Fiți buni și urmați-mă, a gângăvit ea.

Am profitat, așa cum îmi luasem obiceiul să fac în ultimul timp, de drumul până la lift ca să meditez la cât de puternică e pârghia banului, câte uși poate deschide, câte lanțuri poate sfărâma, câte perspective poate întuneca și câtă pizmă poate preschimba în mângâiere. Adevărul este că niciodată, în toți acești ani de când rătăcesc pe drumul aspru al vieții, nu am avut parte de ochiul dracului, așa cum bine îi spun cei care nu-l doresc, astfel că nu am cădere să comentez efectele nefaste pe care i le atribuie cei care știu mai multe despre el. Despre ambiție și zgârcenie pot să vorbesc, fiindcă le-am văzut de aproape. Despre

despre bani

bani, nu. Ba chiar, așa cum știu din proprie experiență, banii îi feresc pe cei care-i au de contactul slinos cu noi, cei care n-au parte de ei. Și mărturisesc cu mâna pe inimă că nu mi se pare a fi un lucru rău: noi, săracii - dacă nu cumva statisticile arată altceva -, suntem pociți, spurcați la gură, cu apucături proaste, îmbrăcați ca vai de lume și, când dă căldura, puțim cât cuprinde. Avem însă, se zice, o scuză care nu schimbă cu nimic realitatea. E la fel de adevărat că suntem, în lipsă de altele, ceva mai cu râvnă dedați muncii și mai plini de haz, detașați, modești, politicoși și afectuoși, nu morocănoși, egoiști, încrezuți, grobiani și mitocani, așa cum fără îndoială am deveni dacă pentru a supraviețui n-ar trebui să le facem mereu pe plac altora. Cred, în concluzie, că dacă am fi cu toții căpătuiți și dacă n-ar trebui să mai strângem cureaua ca să ne ducem traiul, n-ar mai exista nici fotbaliști, nici toreadori, nici cântăreți, nici curve sau șmecheri, viața ar fi tare cenușie, iar planeta asta un loc tare trist.

Plimbarea noastră pe culoarele mochetate ale căror cotituri, răspântii și păienjenișuri m-am străduit să le țin minte, în caz că am fi fost nevoiți să le parcurgem înapoi fără călăuză și în mare goană, s-a terminat în fața unei uși care, spre deosebire de cele din sticlă gofrată presărate de-a lungul culoarelor pomenite la începutul acestui paragraf, părea făcută din lemn de caoba ori din altă esență nobilă și nu ducea, cum aveam să constatăm la deschiderea ei, în lăcașul cel mai de taină al firmei, ci dădea într-un fel de sală de așteptare pentru oaspeții mai de soi, dacă era să ne luăm după cât de somptuos era decorată cu diverse canapele de piele, candelabre de bronz și o masă de marmură în mijlocul căreia se ridica, maiestuoasă, o măslină din bazalt înaltă cam de un metru și jumătate și împodobită cu un

labirintul măslinelor

brâu de zorzoane care, în mâna sculptorului, se preschimbase într-o perfectă imitație de ardei și anșoa.

Cu un deget terminat printr-o unghie roșie și ascuțită, care în context mi s-a părut amenințătoare, recepționista a arătat spre o canapea unde să ne așezăm și, după ce am făcut întocmai, ne-a întrebat ce-am dori, la care am răspuns:

— Spuneți-i domnului Consilier Principal că se află aici don Vellochino și don Becerro. O să înțeleagă despre ce-i vorba.

Nevăzută s-a făcut nobila duduie îndărătul unei draperii care probabil masca o altă ușă, căci altfel i-am fi auzit oscioarele lovindu-se de pereți, și-am rămas singuri don Plutarquete și cu mine, prilej de care el a profitat ca să-mi șoptească la ureche:

— Asta-i o cursă de șoareci, dragă prietene.

Mă pregăteam să-i răspund că eram întru totul de acord cu el, dar să se abțină de la vorbă, în caz că pe-acolo erau ascunse microfoane, când draperia s-a dat iarăși deoparte, făcând loc unui domn înjur de cincizeci de ani, îmbrăcat într-un costum bleumarin și dintre ale cărui trăsături insipide nu merita remarcată decât o mustăcioară tunsă atât de drept, încât m-a făcut să mă gândesc îndată că i se urcase o omidă pe față, imagine pe care însă am alungat-o iute fiindcă mi s-a părut incompatibilă cu gravitatea unui om de afaceri veritabil. Străin de toate astea, domnul se apropiase de noi și ne întindea mâna, probabil ca să i-o strângem ori să-i admirăm inelul de aur care-i strălucea pe degetul mic. Don Plutarquete și cu mine am făcut ambele lucruri și domnul a rostit:

— Plăcerea e de partea mea. Sunt don Santiago Pebrotes, secretar al Consiliului. Domnii consilieri or să vă pri-mească imediat.

După care s-a răsucit pe călcâie și s-a îndreptat din nou spre draperie. Părea mai bătrân văzut din spate. Ceea ce

despre bani

nu l-a împiedicat să-i sprijine faldurile cu o mână ca să trecem fără să ne ciufulim în camera de alături, o încăpere dreptunghiulară și de dimensiuni considerabile. Când spun considerabile, vreau să spun o sută douăzeci de metri lungime pe patruzeci lățime și șapte înălțime. Pereții, lipsiți de ferestre sau alte deschideri spre exterior, în afara unor panouri zăbrelite de unde ieșea bâzâind aerul condiționat, erau acoperiți cu un material lucios, de un auriu șters, ca un foitaj îmbibat cu melasă; pe jos era o mochetă groasă, care făcea ape, iar pe tavan se aflau câteva tuburi de neon care răspândeau o lumină albicioasă și, în unele cazuri, pâlpâitoare. Dintr-un capăt al sălii țâșnea un izvoarăș pe care niște proiectoare ce se răsuceau încontinuu îl tăceau să capete culorile curcubeului. În fine, în centrul geografic al sălii se afla o masă foarte lungă din formica sau malahit, habar n-am, la care stăteau nu mai puțin de doisprezece domni impunători, ale căror trăsături nu le țin minte, probabil fiindcă eram foarte nervos. Fapt este că, precedați de însoțitorul nostru, am parcurs distanța care ne despărțea de masa de consiliu în fața căreia ne-am oprit și ne-am înclinat, în semn de supunere și respect. La acest salut a răspuns fiecare dintre cei adunați acolo, potrivit priceperii și felului propriu de a înțelege eticheta: care printr-o ușoară înclinare a capului, care fluturând jovial cele cinci degete ale mâinii, care adoptând o severitatea ce denota neîncredere. Odată încheiate toate acestea, s-a instaurat o tăcere de gheață, spartă ritmic de câte o tuse ușoară sau de o flegmă eliminată discret, în decursul căreia am fost examinați, judecați și în mod sigur condamnați de toți cei prezenți, până când don Santiago Pebrotes, care nu se îndepărtase de noi, s-a îndurat să șoptească:

— Arătați-le banii și-o să vedeți ce mulțumiți or să fie.

labirintul măslinelor

Ara deschis valijoara și, cu o combinație de grandilocvență și împănare proprie scamatorului care, după ce i-a arătat publicului o cutie goală, introduce în ea ceasul pe care i l-a dat un spectator, nu fără strângere de inimă, adaugă două ouă, un iepure și capul tăiat al asistentei, mai revărsă acolo propriile micțiuni și amestecă eterogenul talmeș-balmeș cu un făcăleț, scoțând apoi cutia și, spre încântarea celor care se așteptau să vadă scurgându-se un amalgam purulent, lăsând să iasă din ea o porumbiță albă, am etalat teancurile de bancnote. La vederea cărora și după câteva secunde de stupoare, au început să vorbească toți în același timp, unii țipând și alții, pe un ton plângăreț, dând cu palma în masă și ridicând brațele pentru a atrage, fiecare, atenția celorlalți, încurcând între ei trabucurile care fumegau în scrumierele de cristal și băgându-și-le în cele mai neașteptate orificii, agitând hârtii, fotocopii, rapoarte, bilanțuri, anunțuri, evidențe de pierderi și câștiguri, studii financiare, sinteze și procese verbale, făcând trompete din cele mai importante documente și suflând în ele pe nări, într-o înduioșătoare tentativă de-a ne provoca buna dispoziție, aruncând pe mochetă raliați de carton, muște din plastic, șopârle de cauciuc și alte astfel de obiecte glumețe, cu succes garantat la petreceri, umflându-se cu pastile de felurite culori, dimensiuni și însușiri, suferind sau simulând infarcte, angine pectorale, vlăguiri, tromboze și apoplexii, ridicând ambele picioare simultan, pentru a trage cele mai desăvârșite părțuri, și încingând, una peste alta, un asemenea vacarm, că tavanul părea că stă să cadă și podeaua să se prăbușească sub picioarele noastre. Nu știu cât ar mai fi durat zarva, și nici cum s-ar fi încheiat, dacă la un moment dat nu ar fi răsunat un fluierat puternic, care a restabilit ordinea ca prin farmec.

capitolul 18

despre putere

iniștea s-a așternut atât de brusc și de total, încât m-a tulburat. Din priviri am căutat sursa fluieratului, care nu se mai auzea, dar n-am descoperit-o, până când mi-am dat seama că toți consilierii își întorseseră capetele spre un aparat plasat la capătul mesei, în fața unui scaun liber - ceva asemănător unui prăjitor de pâine și în vârful căruia pâlpâia o luminiță verzuie. Mai înainte de-a izbuti să mă adresez ghidului nostru pentru a afla ce se petrecea, mi-a susurat el la ureche:

— Domnul Consilier Principal o să ne vorbească: să fim foarte atenți.

Într-adevăr, consilierii se grăbeau să ia notițe și să-și deschidă calculatoarele de buzunar, cu excepția câtorva care se luptau cu disperare să butoneze niște reportofoane.

— Economiiile și consemnațiunile private, a început să spună interfonul pe un ton atât de profund și de eteric, încât se confunda cu bolborositul care venea dinspre izvor, este asemenea seminței care, fecundată de țăran, se transformă în...

Nu aveam să mai aflăm în ce se transforma, fiindcă s-a produs o interferență cu un post de radio local și am ascultat, o reclamă despre un corset termic cu aplicații igienice, dietetice și binefăcătoare, după care glasul a revenit, zicând:

— ... și trocurile amărâte ale arabilor.

Toți cei de față au izbucnit în murmure de aprobare și un lingău a bătut din palme. Glasul din prăjitor a cuvântat iarăși:

— Cu asta am rezolvat ordinea de zi și, nemaivând nimic de discutat, o să închei ședința. Celor care vor să mai rămână li se vor servi crutoane și ceai.

Nimeni n-a dat să se ridice, câțiva au tras un „ole” și au rostit cuvinte de mulțumire, deși aproape toți strâmbau din nas, își schimonoseau buzele și scoteau limba, arătându-și limpede repulsia. Nepăsător, glasul a adăugat:

— Pebrotines, dumneata ești acolo?

Însoțitorul nostru s-a ploconit și a rostit către prăjitor:

— Permanent la ordinele dumneavoastră.

Și, întorcându-se spre noi, a murmurat:

— Domnul Consilier Principal mă onorează cu încrederea sa.

— Pebrotines, Pebrotines, s-a auzit din nou glasul, adu-i în biroul meu pe cei doi domni care au avut amabilitatea să ne viziteze.

Asta se referea la noi. Bătrânul istoric și cu mine am avut un schimb de priviri în care se citea, presupun, ezitarea. Dar delicatul Pebrotines, fără să ne mai dea răgazul ca ezitarea să ne influențeze acțiunile, ne-a tras niște coate discrete și a zis:

— Iute, iute; să nu-1 facem pe domnul Consilier Principal să aștepte.

Urmându-i exemplul, ne-am grăbit să ocolim masa de consiliu, încercând să scăpăm de asaltul grupului de consilieri agitați care se străduiau să înșface valijoara, cu felurite propuneri de investiții, oferte și rugăminți sfâșietoare, și am parcurs spațiul care ne despărțea de capătul opus celui pe unde intraserăm în sală. Ajunși acolo, Pebrotines a scos din buzunarul interior al hainei o cartelă perforată, a introdus-o într-o fantă și un panou al peretelui a culisat,

despre putere

lăsându-ne drum liber spre un coridor întunecos, pe care am mers până am ajuns într-un spațiu sau o celulă cu pereții capitonati și luminați puternic.

— Aici o să ne oprim puțin, a zis Pebrotines, ca să ne tragem sufletul, să ne punem ideile în ordine și să vă percheziționez, ca să văd dacă nu aveți arme. Vă rog să înțelegeți că este vorba despre o formalitate neplăcută, pe care răutatea oamenilor acestor vremuri a făcut-o indispensabilă. Fiți amabil și deschideți-vă pardesiul.

Am făcut ce mi-a spus secretarul, iar acesta, văzând că pe dedesubt nu mai aveam nici un fel de haine, a comentat:

— Nu-i nevoie să-mi dați nici o explicație. Și eu, uneori...

După ce ne-a percheziționat, Pebrotines și-a apropiat capul de perete și a declarat:

— Totul e în ordine, domnule Consilier Principal.

Fără să primim vreun răspuns de natură verbală, s-a căscat o trecere sau o placă groasă de oțel și, spre deosebire de ambianța veselă și chiar puțin glumeață a sălii de consiliu de unde veniserăm, am zărit un cabinet decorat cu o simplitate care invita la reculegere: o masă de birou din lemn de caoba cu incrustații de sidef în formă de barcă, un scaun rotativ și două fotolii de piele. Într-o nișă tăcănea un telex și pe o consolă vreo șase telefoane lansau semnale luminoase intermitente: era maniera lor tăcută de a semnala că cineva suna degeaba. Lumina era indirectă și filtrată, iar dintr-un difuzor nevăzut Corul din Montserrat intona colinde.

— Fiți buni și intrați, a murmurat Pebrotines.

Cuceriți de ambianța liniștitoare pe care banul și bu-nul-gust le creaseră într-o strânsă conlucrare, am pătruns în cabinet fără să bănuim că intram într-o cursă, fiindcă abia intrați, panoul de trecere s-a închis cu o viteză înspăimântătoare în urma noastră, don Plutarquete și cu mine

labirintul măslinelor

rămânând înăuntru, iar afară doar sinistrul secretar, al cărui râs sardonice am mai apucat să-l auzim până când placa de oțel ne-a izolat complet și ne-a lăsat la cheremul cine știe cui, după cum am înțeles imediat, căci lovind instinctiv în podele și pereți sau strigând, suduind și amenințând, ne răspundea doar o liniște funestă.

— Am căzut ca proștii într-o capcană! am exclamat într-un târziu, prăbușindu-mă în unul dintre fotolii. Am impresia că planul meu nu era nici pe departe așa de bun cum credeam.

— Nu te mai învinovăți de toate relele, prietene, a spus bătrânul istoric, lăsându-se să cadă în celălalt fotoliu. Ai făcut ce-ai putut. Resemnare.

De parcă ar fi urmărit să împiedice ca aceste cuvinte reconfortante să-mi aline cugetul tulburat, glasul care mai devreme se auzise prin intermediul prăjitorului a răsunat din nou, acum în cabinet.

— Odată cu primele mele cuvinte, vă urez bun-venit și să vă simțiți ca acasă, a zis el. După cum ați înțeles până acum, orice scăpare e imposibilă și orice rezistență, inutilă. Vă rog să nu fumați.

— Cine sunteți și ce doriți de la noi? am spus, vorbind cu pereții.

— Ceea ce doresc, a răspuns glasul, aveți între picioare. Aș fi putut spune simplu „valijoara”, dar am folosit deliberat această formulă cu dublu înțeles, ca să dau o notă dezinvoltă conversației. Cât despre identitatea mea, natura activităților mele și tot ce ar mai fi util ca să limpezească acest caz tulbure, am să vă ofer, din politețe, explicațiile pe care le așteptați de la începutul acestei istorii. Fiți amabili și priviți într-acolo. Nu, în partea cealaltă. Așa.

S-a auzit un bâzâit de motorăș și din tavan a început să coboare un ecran argintiu. Simultan, în peretele opus

despre putere

s-a deschis o fereastră și un fascicul de lumină a străbătut camera, până a proiectat pe ecran o imagine cam neclară.

— Până izbutește Pebrotines, care-i cam neîndemânatic, să regleze aparatul, a mai zis glasul, o să fac unele comentarii. A, gata. Ceea ce vedeți și fără îndoială ați recunoscut este fațada exterioară a clădirii în care ne aflăm. A fost concepută de o echipă de arhitecți, pe baza instrucțiunilor date de mine. Mergem mai departe?

Am răspuns că da.

— Asta-i o organigramă a firmei, făcută de un delinvent, acum șef de personal la una dintre filialele noastre. O să constatați că măslinile umplute reprezintă una dintre multiplele noastre activități. Nu e unica, nici cea principală. Am menținut totuși firma și numele în fruntea complexului, fiindcă ne permite să obținem credite de export, dar și din motive sentimentale despre care nu mai dau amănunte. După cum vedeți, avem trei bănci, un holding, șase firme de construcții, o companie de leasing, una de marketing și studii de rentabilitate, o alta de consultanță, un centru geriatrie, două fabrici de îmbuteliere, o alta de zahăr în Caraibe, care maschează o casă de împrumuturi, un studio pentru înregistrări de discuri, o casă de producție cinematografică pe bază de capital mixt, un birou de schimb în Andorra la Vella, un domeniu de vânătoare, un atelier de transformat orice. Și diverse altele. Ce vedeți acum reprezintă bilanțul consolidat din 31 decembrie. Trec peste el fiindcă n-o să-l pricepeți și pentru că cifrele sunt aranjate ca să sune bine pentru fisc. Acesta e un grafic despre beneficiile noastre brute încă din 1956. Observați cum intrăm în picaj, cum ne redresăm, cum rămânem într-un echilibru precar și ce dezordine se produce în ultimii ani. Asta-i o fotogramă din filmele cu Chaplin, pe care o includ mereu între secvențe ca să relaxez puțin vizionările. Râdeți după pofta inimii.

labirintul măslinelor

Doar hohotele lui Pebrotines au spart liniștea grea.

— Cel aflat cu spatele, a continuat glasul, sunt chiar eu, acum un car de ani, dând mâna cu un ministru, după ce am încheiat un acord important și extrem de avantajos pentru țară. Observați cum ministrul își acoperă fața cu batista.

— Nu v-ați schimbat deloc, a punctat Pebrotines.

— Trebuie să vă previn, a rostit glasul, că în toate diapositivele în care apar figura îmi este acoperită de un dreptunghi negru, asemenea celor folosite în unele cinematografe pentru a masca din secvențe sâni, vulvele, prepuțurile, anusurile, pe scurt, tot ceea ce ar putea să ofenseze moralitatea. Aici, de exemplu, apar din nou la sosirea pe aeroportul din Riad, Arabia Saudita. O călătorie de afaceri. Am aflat când era prea târziu că treaba cu masajele se face la Bangkok. Cu Arabia Saudita, în schimb, treaba e serioasă. De ce sunt în stare oamenii ăia! Nu încape nici o îndoială că viitorul e în mâinile lor, orice ar zice alții. Uitați, o fabrică în plin deșert. Materiile prime ajung zilnic cu elicopterul și putrezesc la fața locului. Nu înțeleg cum de americanii nu-și dau seama.

— Dacă v-ar asculta pe dumneavoastră, altfel ar sta lucrurile, a zis Pebrotines.

— Acum urmează o serie cu fotografii de familie, a spus glasul, care n-au legătură cu ceea ce ne interesează, dar care m-am gândit că v-ar plăcea. Hei! Asta-i casa unde m-am născut. A doua fereastră socotind de la stânga, cea cu obloanele lăsate. O vedeți? Acum câțiva ani m-am străduit să fie declarată monument național, dar, în plin proces de realizare, Excelența Sa a murit și proiectul a rămas blocat. Asta-i de la grădiniță. În perioada aia toți copiii erau la fel. N-am aflat niciodată care eram eu. Mai departe. Cu familia la botezul fratelui meu mai mic. Mama nu apare, fiindcă stătea încă la pat cu hemoragii. Nașul e unchiul

despre putere

Basilio, pe care l-au omorât la Jarama. La băile din San Sebastian cu o vecină. María Asunción. Prima fată pe care am bulănit-o la un matinal din cinematograful de cartier. Am revăzut-o prin anii şaizeci şi ceva, era cât un butoi. Măritată şi cu patru copii. Am întrebat-o dacă-şi mai amintea când am bulănit-o. S-a înroşit toată şi mi-a mărturisit că da, ba chiar îşi amintea la ce film eram. Mi-a dat adresa şi telefonul. I-am trimis un cec de cinci mii de pesetas şi n-am mai văzut-o niciodată. Bunicul. Eu în armată. O perioadă din viaţa mea care ar fi fost lipsită de orice transcendenţă dacă, într-o noapte, nu mi-ar fi apărut fecioara preacurată într-o viziune. Cu iubita mea, acum soţie, în ziua când ne-a fost livrat un Fiat 600. Una dintre puţinele mărturii ale fugarei mele treceri prin clasa medie. Ziua nunţii. Mama murise şi pe tata îl băgaserăm la azil. Cel din stânga e vărul meu Enrique, fiul unchiului Basilio. Mai târziu avea să ajungă la puşcărie şi, ulterior, subsecretar de stat la comerţ. Acum locuieşte în Puerto Rico. Soţia mea pe plaja de la Salou, fără sutien. Pebotines, nu te uita. De voi nu-mi pasă, fiindcă n-o să ieşiţi vii de aici.

— Sunteţi ceva de speriat, s-a amuzat Pebotines.

Nu mai e cazul s-o spun, treaba lua o întorsătură proastă.

— Sunt riguros, dar nu crud, a continuat imperturbabil glasul. Ca dovadă, o să trec peste fata de la balul de absolvire a liceului, voiajul la Veneţia şi corida stil Goya pe care am avut onoarea s-o prezidez. N-aş vrea, în schimb, s-o pierdeţi pe asta, care pentru mine are o valoare sentimentală incomensurabilă. E făcută în timpul unei audienţe acordate de Excelenţa Sa, pe atunci şeful statului, la Palatul Pardo, unui număr de şaisprezece oameni de afaceri, cei mai însemnaţi din ţară, spre sfârşitul anului 1972. Eu sunt cel aflat chiar la dreapta Excelenţei Sale. Greu de recunoscut, desigur, fiindcă pe atunci steaua neînvinsului nostru Caudillo începuse să apună din motive de

labirintul măslinelor

sănătate, iar toți cei șaisprezece, de comun acord, am hotărât să ne punem și noi măști cu Mickey Mouse. Caudillo, în mod logic, a fost surprins să ne vadă intrând astfel în sala tronului. I-am spus că doriserăm să facem o glumă nevinovată, cunoscându-i legendarul simț al umorului, să dăm un ton festiv audienței, să mai ușurăm printr-o ghidușie povara abătută asupra umerilor săi auguști. Cu mânuța lui moale de care încă se folosea, a făcut un gest de parcă ar fi zis „fie”, i se părea foarte bine. Ne-am dat însă seama că înțelesese. Nici un mușchi nu i s-a clintit pe chipul imperturbabil; doar ochii i s-au întristat; ochii aceia care au știut să parcurgă rutele istoriei, căutând temeiul și mijloacele destinului patriei, deși acum revizionistii insinuează că n-ar fi fost el, că Onesimo Redondo i le-ar fi. insuflat; ochii aceia predestinați, spuneam, care au știut să croiască drumul Spaniei prin confuzie, nesiguranță și haos de guvernare, s-au înecat în lacrimi. Eu mă aflam alături, uițați-vă la fotografie, și mi-am dat seama. I-am atins cu palma brațul, odinioară oțelit, devenit piele și os, și-am vrut să-i spun: „Nu plângeți, domnule general, asta nu-i trădare; mereu v-am fost alături și o să rămânem cât timp se învâрте lumea asta; dar vremurile se schimbă, domnule general, și sunt lucruri care nu pot fi cerute; adeziunea noastră continuă neștirbită, dar există lucruri pe care nici dumneavoastră nu le puteți controla; se apropie mari mutații; pentru a conserva esențele, uneori trebuie schimbate formele; dar să nu vă îndoiiți de noi, domnule general; cereți-ne orice sacrificiu și o să vedeți că suntem pe fază, veseli și gata să-l facem; cereți-ne viața, domnule general, cu mare plăcere v-o oferim; cereți-ne onoarea, cereți-ne să renunțăm la titlurile de mărire, la medalii, la familie, la cămine, să ne înarmăm, să ne ducem, chiar la vârsta noastră, în tranșee, pe baricade, pe muntele semeț, pe marea înspumată, să îndurăm foamea, setea, frigul, lipsurile, bolile și primejdi-

despre putere

ile, să ne facem șocuri electrice la scrot, să ne mâncăm fecalele; dar nu ne cereți să cedăm puterea; asta nu, domnule general, după ce ne-ați învățat cu ea, după ne-ați dat un exemplu de neclintit, nu ne faceți să șovăim acum; nu-i vorba de frică, nici de lăcomie; însăși ordinea lucrurilor se află în joc; predați ștafeta, domnule general, nu duceți autoritatea cu dumneavoastră în mormânt." Iar el a înțeles. El, totdeauna înțelept, ferm, îndrăzneț, soldat neabătut, a priceput; buzele i s-au destins într-un surâs abia schițat, plin de curaj și de melancolie. Ochii i s-au zveltat și ne-a privit cu acea căutătură blândă de tată care-și vede fiul plecând spre front, către glorie sau moarte. Și, fără să ne spună nimeni nimic, parcă împinși de același imbold misterios, am început să cântăm. Eu aveam un camarad. Caudillo și-a îndreptat spinarea de colos și și-a unit vocea la corul nostru, Pebrotines. ce căcat, nu vezi că plâng, fă ceva că mă ia valul, și-a unit, zic, vocea lui cu a noastră, firavă, obosită de atâta comandat, și ne-a trecut un fior pe șira spinării; am repetat marșul de două, trei și patru ori, deoarece Caudillo rămânea în urmă și se afla tot la prima strofă, în timp ce noi cântam pentru a treia oară, iar în loc să spună, „camarad” zicea „cacarad” sau așa ceva, însă asta nu știrbea cu nimic emoția momentului, Pebrotines, porcule, nu pune șervețelul murdar în buzunar, o emoție, ziceam, care friza pasiunea, erotismul...

capitolul 19

pe jar

— f_Xat clopotele, a tunat glasul, răsună valea, o cometă se arată pe cer, orbii aud, mușii văd, râul Duero curge la deal, prin Granada vorbesc noaptea regii mauri, o ca țarcă a fâtat în plin carnaval: astea-s semne. Se apropie evenimente mari. Pebrotines, pregătește aparatul video.

A zumzăit iarăși un motoraș și din podele a apărut o consolă ale cărei uși, culisând pe niște șine, au făcut să apară ceva care seamăna cu un televizor.

—Japonez, ne-a informat glasul.

Firește, nu-mi păsa de precizările lui, ci mă gândeam cum să fac să ieșim de acolo, pentru cazul în care, așa cum profețise glasul, avea să se producă un eveniment de o anume importanță. Nu-i cazul să mai spun că, în timpul mascaradei pe care ne-a servit-o, eu explorasem terenul în căutarea oricărui obiect care să-mi servească drept armă, la nevoie, nici să adaug că toate căutările mele se dovediseră sterile, fiindcă în cabinet nu exista, pur și simplu, nici măcar o lampă de bronz, o placă de marmură, un tablou cu ramă tare sau un alt obiect contondent capabil să fractureze, cu puțin noroc, un craniu. Și, spre deosebire de alte ocazii când mă trezisem în situații delicate, acum nu aveam nici buzunare prin care, dacă scotocești, poți găsi mereu te miri ce, extrem de folositor la nevoie. Și cum situațiile de urgență sunt cele mai nimerite pentru sprinteneala imaginației, m-am apucat să scotocesc prin buzunarele singurei piese de îmbrăcăminte pe care o purtam, adică pardesiul,

175

pe jar

deși eram sigur că nu aveam să găsesc nimic. Spre marea mea surpriză însă, tot pipăind, am dat peste un obiect dreptunghiular, de dimensiuni reduse și aproape lipsit de greutate, pe care nu țineam minte să-l fi pus înăuntru și nici că s-ar fi aflat acolo când mă îmbrăcasem. M-am tot gândit cum de ajunsese un astfel de lucru într-un asemenea loc și am ajuns la concluzia că, în urmă cu două zile, sau poate mai mult, lăsasem pardesiul la garderoba restaurantului chinezesc și, fără îndoială, cineva strecurase în buzunar o cutie de chibrituri ca amintire sau reclamă, pe care apăreau numele localului, adresa și o formulă menită să atragă clientela. Drept urmare, ca simplă încercare, am deschis valijoara, am extras o bancnotă de cinci mii, am aprins un chibrit și i-am dat foc. Cum nu se întâmpla nimic, am repetat operațiunea. La a treia bancnotă, programul de televizor s-a întrerupt și glasul a rostit:

— Ce faceți acolo?

— Dau foc bancnotelor una câte una, am răspuns eu, și-o să continui până o să vă arătați dispus să negociem. Ca să dovedesc că vorbeam serios, am aprins o altă bancnotă.

— Lăsați banii în pace imediat! a răcnit glasul.

— Dacă nu cădem la-nvoială, banii dispar.

— Sunteți la mâna mea.

— Da, însă valijoara e în mâna mea, am replicat, și mai am o grămadă de chibrituri.

A urmat o tăcere de care am profitat ca să ard o nouă bancnotă.

— Stați! a zis glasul. Să negociem.

— Să negociem.

— Ce doriți?

— Să ieșim teferi de aici, să ne-o predați pe Măria

Pandora vie și nevătămată și să le acordați o primă tuturor angajaților firmei.

labirintul măslinelor

De chestia asta de la urmă nu-mi păsa prea tare, firește, dar în lumea afacerilor trebuie mereu să ceri un pic mai mult decât vrei pentru obiectul târguielii.

— Acordați-mi cinci minute să mă gândesc.

— Vă dau două.

S-a scurs un interval de timp pe care nimeni nu s-a oboșit să-l cronometreze și glasul s-a auzit iar:

— De acord. Vă accept condițiile. Lăsați valijoara pe masă și îndreptați-vă spre ușă cu mâinile în sus.

— Aș. Până când Măria Pandora, don Plutarquete și cu mine, sluga dumneavoastră, nu scăpăm de aici, nu dau drumul valijoarei.

— Pot să-i pun pe oamenii mei să vă anihileze cu forța.

— Iar eu pot să încep să aprind bancnotele câte cinci deodată.

— Tipul ăsta e nebun, a bombănit glasul ca pentru sine.

— Libertate sau scrum, am spus eu.

— Nu vă aprindeți chiar așa, a cerut glasul. O să dau ordinele de rigoare. Pebrotines, să fie adusă fata. Nu, pe aia nu, pe cea închisă în seif. Iar dumneavoastră aveți puținică răbdare, fiindcă seiful e cu efect întârziat și personalul meu, așijderea, din nefericire. Vreți ca între timp să vă pun filmul Emanuelle contra nătăngilor din Almendralejo?

— De acord.

Și în timp ce pe ecranul televizorului o fătucă plină de ardoare își câștiga pâinea, don Plutarquete s-a apropiat tip-tit de mine și mi-a șoptit la ureche:

— N-am deloc încredere în tipii ăștia.

— Nici eu, don Plutarquete, dar nu vă pierdeți cum-pătul și faceți ce vă spun eu. Am un plan.

— Dumnezeu! a exclamat neîncrezătorul profesor.

S-a scurs ceva vreme, iar apoi ușa de metal s-a deschis și cineva a aruncat un balot pe podeaua cabinetului. Mai

pe jar

Înainte de-a izbuti să reacționăm într-un fel, ușa s-a închis din nou. Ne-am repezit la balot și am constatat că era vorba despre Măria Pandora, înfășurată în plapuma Emiliei, aflată acum într-o stare jalnică.

— Fiica mea, fiica mea, ce ți-au făcut nemernicii ăștia? a început să suspine don Plutarquete.

Încă sub efectul sedativelor, ziarista sforăia cu o nepăsare de invidiat.

— Sunteți mulțumiți? a întrebat glasul.

— Foarte, am zis. Acum să vedem cum aranjăm cu plecarea.

— Asta-i simplu: două dintre ordonanțele mele or să intre în cabinet. Or să vă lege la ochi și or să vă conducă până la ieșire. Nu opuneți nici un fel de rezistență. Odată ajunși în stradă, or să vi se scoată legăturile de la ochi și o să le predați valijoara. De acord?

— De acord, am zis.

Iar lui don Plutarquete i-am șoptit:

— Sunteți în stare s-o cărați pe Măria Pandora?

— Cred că da.

— Atunci luați-o în brațe și fiți gata s-o rupeți la fugă.

— Și dumneata?

— N-aveți grijă.

Ușa metalică s-a deschis încă o dată, iar în cadrul ei au apărut siluetele a doi zbiri înalți și lați în umeri, care purtau peste cap, fiecare, câte o glugă. M-am întors cu spatele la ușă, am deschis valijoara, am aprins câteva chibrituri odată și-am apropiat flacăra de bancnotele care au început să ardă cum numai hârtia des folosită e în stare. Am închis valijoara, am ținut-o așa o fracțiune de secundă și-am redeschis-o: un nor gros de fum urât mirositor s-a răspândit prin cabinet.

— Valea, don Plutarquete! am reușit să strig.

labirintul măslinelor

Bătrânul istoric își aburcase pe umăr trupul fără vlagă al Măriei Pandora și a ieșit ca din pușcă, în vreme ce zbirii trăgeau de valijoară și încercau să mă pocnească. Cu abilitatea dobândită în anii celei mai fragede pruncii, perfecționată de-a lungul vieții civile și reîmprospătată câteodată la balamuc, unde traiul în comun, după cum se știe, dă naștere unor ciocniri și neînțelegeri, am izbutit să-i trag unuia dintre zbiri un șut în punctul cel mai delicat, peste al cărui nume trec din respect pentru cititor.

— Aoleu, coaiele mele! a exclamat, mai puțin simțit, zbirul cu pricina.

Celălalt mă și strângea de gât și mă ridica în aer. Gestul lui și fumul mă sufocau. Și nu știu, zău, cum s-ar fi terminat încăierarea, dacă niște valve din tavan, pe care nu le băgasem de seamă înainte, nu s-ar fi transformat în tot atâtea dușuri reci, declanșate cel mai probabil de fum și începând să arunce apă în toate direcțiile. I-am ars un pumn celui care mă gătuia, și cum gluga îi bloca vederea, culmea a fost că nu s-a apărut. Celălalt s-a aruncat asupra noastră, ce-i drept, cam chircit și fără prea mult entuziasm. L-am lovit cu valijoară peste față și s-a retras într-un ungher. Nu-mi dau seama dacă toate astea s-au petrecut mai iute decât povestesc eu sau dacă povestesc mai repede decât s-au petrecut. N-are importanță. Cert e că: a început să sune o alarmă, se auzeau voci care strigau „Foc! Foc!” și niște tipi se întrebau unii pe alții care era numărul de la pompieri; apa, în contact cu firele electrice, provoca scurtcircuite care, la rândul lor, dădeau naștere altor incendii; mesaje pe care telexul le transcria cu litere frumoase pe suluri de hârtie se transformaseră într-un rug; în focul luptei noastre, am izbit și televizorul, al cărui tub a explodat, făcând o gaură în perete, și, Dumnezeu știe cum, am reușit să mă desprind din ghearele zbirului și s-o zbughesc iute prin anticameră și culoar până la sala de con-

pe jar

siliu, pe care consilierii o evacuasera pe bună dreptate și unde l-am găsit pe don Plutarquete prăbușit pe un scaun, gâfâind și spunând:

— Nu mai am vârsta pentru astfel de alergături.

Năucit de lovituri, sufocat, ud learcă și cu părul păr-lit, am mai găsit vlagă s-o înșfac pe Măria Pandora și să-i strig boșorogului:

— Hai după mine, pârâture, că-i nasoală rău!

Din fericire, toată lumea părea să fi uitat de noi. Alarma răsunase în toată clădirea și pompierii apăruseră, inundând dependințele cu furtunurile și distrugând cu toporiștile tot ce le stătea în cale. Fără să fim incomodați, am ieșit pe coridor, l-am parcurs și am așteptat să vină liftul. Evident, liftul nu mai funcționa, și-ar fi fost vai de noi dacă nu și-ar fi făcut apariția chiar atunci opulenta recepționeră care, crezându-ne încă niște clienți distinși, a înfruntat toate primejdiile ca să ne scotă teferi din vâltoare. Ne-am luat după ea, am coborât împleticindu-ne pe o scară tenebroasă, iar la un cot, în treacăt fie zis, am reușit s-o pipăi, și am ajuns întâi pe hol, iar apoi în stradă, unde se înghesuia o mulțime formată în egală măsură din slujbașii firmei și din trecătorii morbizii, care așteptau cu încântare să vadă apărând trupuri calcinate și alte reprezentatii de prost gust. Cu toate astea, n-am trecut cu vederea prezența săritoare în ochi a câtorva mașini de patrulare, și cum nu doream o întâlnire cu poliția, din motive pe care nu mai trebuie să le explic, ba chiar având alte treburi mai importante de făcut, mi-am luat la revedere de la recepționeră, m-am afundat în marea de gură-cască, tot cu Măria Pandora în brațe și cu don Plutarquete pe urmele mele, și-am ieșit pe partea cealaltă, fără să atragem deloc atenția. Nu-mi dau seama ce intuiție m-a ajutat să observ lângă un colț nu prea îndepărtat mașina Emiliei. Spre ea ne-am îndreptat și în ea ne-am urcat, destul de înghesuiți. La

f

labirintul măslinelor

vederea zdrențelor în care se transformaseră hainele noastre și a funinginii care ne desfigura trăsăturile, Emilia a izbucnit în tot felul de exclamații și întrebări, muștrându-ne pe de altă parte pentru întârziere și pentru îngrijorarea intensă de care o făcuserăm să aibă parte.

— La timpul și la locul potrivit, i-am spus, curmându-i șuvoiul lamentărilor, o să-ți explicăm ce s-a întâmplat.

Acum se impune să plecăm de-aici fără întârziere.

Emilia a pornit mașina și, cu ajutorul volanului, a determinat-o să urmeze o traiectorie capricioasă, până când ne-am convins că nu ne urmărea nimeni. Profitând de răgazul oferit de această plimbare, am pus-o la curent pe Emilia cu vicisitudinile prin care trecuserăm și-am dat frâu liber satisfacției simțite pentru că ieșiserăm cu bine din acea aventură și o salvaserăm pe Măria Pandora. Nu știu cum, în ciuda veseliei care domnea, o lacrimă mi s-a desprins din gene, nicidecum catifelate, iar acum aproape inexistente ca urmare a incendiului, și-a croit drum prin masca de funingine care mă acoperea, iar Emilia a întrebat care era pricina durerii mele, la care am răspuns că amintirea valijoarei sacrificate mă făcea să plâng.

— Haide, haide, doar știam că banii ăia nu ne aparțin, a zis ea.

— E drept, am fost silit să recunosc, dar chestia e că mă atașasem de ei.

N-am adăugat, de rușine, că în câteva rânduri mă lăsașem pradă slăbiciunii de a-mi închipui ce întrebuințare aș fi dat, în alte condiții, banilor pe care i-am avut la îndemână atâta timp, sau chiar unei părți din ei, suficient, potrivit calculelor mele, ca să descâlcesc, folosind serviciile unui avocat priceput, încurcătura juridică de care era condiționată viața mea, apoi să dobândesc o locuință modestă, să-mi cumpăr niște haine și s-o apuc pe o cale nouă. Înșă roata norocului, după ce m-a supus atâtor strădanii

pe jar
și mi-a arătat ici și colo câte o sclipire de speranță, mă lăsa
din nou să fiu un proscris, lipsit de bani și despuiat, iar
ca și cum asta n-ar fi fost de-ajuns, pradă celei mai abjec-
te autocompasiuni. M-am străduit, prin urmare, să scap
de acele gânduri lugubre, am oftat și am împins-o pe că-
poasa de Măria Pandora, care, întinsă peste genunchii
noștri, mă stârnea între picioare. Până la urmă mi-am ve-
nit în fire și ne-am apucat să cântărim riscurile cărora încă
le eram expuși, căzând toți trei de acord că primul lucru
pe care-l aveam de făcut era s-o punem la adăpost pe Măria
Pandora, nu doar fiindcă în starea în care se afla avea ne-
voie de odihnă și de îngrijiri, ci și fiindcă ne-ar fi împovă-
rat și ne-ar fi încetinit prea mult s-o cărăm după noi.
— Dar unde s-o ducem? au întrebat la unison profe-
sorul și Emilia.
— M-am și gândit la asta, le-am răspuns.

Lyu toate că soarele era încă sus pe cer și toate ceasurile arătau trei și douăzeci și cinci, Candida moțâia de pe acum sprijinită de felinarul ei. Cineva îi spusese că pe la ora aia abundau ocaziile de-a scoate niște bani, fiindcă funcționarii de bancă, la terminarea zilei de muncă, aveau chef să scape de stresul serviciului prin destinderea pe care soră-mea încerca s-o ofere la un preț modic. Se vede însă că lucrurile nu stăteau deloc astfel, fiindcă sordida străduță era pustie când umbra mea a pătruns pe ea. Candida, pe care trecerea anilor, debilitatea congenitală și feluritele boli contactate de pe la rarii clienți o făcuseră să devină cam mioapă, și-a dat seama că se apropia cineva, dar nici silueta mea neclară, nici aerul de familie întipărit pe felul în care umblam n-au ajutat-o să-mi ghicească identitatea. Prin urmare și-a schimbat expresia și s-a străduit într-atâta să dea carapacei sale un contur sinuos, încât și-a pierdut echilibrul și a căzut lată. Am dat fuga s-o ajut și-am întrebat-o dacă se lovise.

— 'Tu-i mama ei de treabă! a răspuns ingrata de ea. Mai să-mi dau duhul și când colo tu erai. De unde-ai apărut? Nu, nu-mi spune. Prefer să nu știu nimic. O, Doamne, mi se pare că mi-am rupt un os.

— Nu-i nimic, dragă, i-am spus, în timp ce o trăgeam de părul slab și jumulit ca s-o ajut să se ridice. Doar câteva vânătăi care or să-ți pună și mai bine în evidență nuri.

fără odihnă

Și-a scuturat fusta mâncată de molii ca să desprindă de pe ea cojile de mandarină, a inspirat de câteva ori și-a rostit apoi cu un glas plin de reproș:

— Mi-ai spus c-o să te-ntorci în vreo două ore și au trecut câteva zile. Ce te costa să dai un telefon? Ce-ai făcut cu genele mele false? De ce ai fața înnegrită și hainele zdrențuite?

— Candida, mi s-au întâmplat o sumedenie de lucruri, pe care n-am timp să ți le povestesc acum, i-am zis. Advărul e că sunt la ananghie și am nevoie de...

— Gud bai.

— ... ajutorul tău generos și spontan. Stai să-ți explic: e vorba despre o fată...

— Încă n-ai dispărut?

— ... care nu se simte bine. Și nu din cauza mea. N-am nimic de-a face cu ea, deși îți mărturisesc că nu m-ar deranja să am, ba chiar, cine știe, să mă schimb de dragul ei și să-ntemeiez un cămin și o familie.

Am făcut o pauză, ca s-o las să mă repeadă, dar a tăcut, de unde am dedus că mușcase nada. Soră-mea, săraca, este aproape supărător de naivă.

— Dacă ești la ananghie, a rostit ea în cele din urmă, am o prietenă cu o mână foarte bună și care îți cere un preț special dacă vii din partea mea.

— M-ai înțeles greșit, Candida. Fata e bolnavă în alt sens al cuvântului. Mai bine zis, a suferit un accident și n-are unde să tragă. Și mi-am zis că la tine acasă, vreo două zile...

— N-o să moară la mine în pat?

— E ca un stejar.

— Chiar ești pe bune cu fata asta?

— Candida, te-am mințit eu vreodată?

— Unde e? a-ngânat Candida, toată numai miere.

— Intr-o mașină, la doi pași de-aici.

labirintul măslinelor

Abia încăpeam toți cinci în odăița care-i servea soră-mii drept locuință, iar atmosfera, oricum puțin oxigenată, se impregna de un miros uman deloc menit să-i facă bine Măriei Pandora, pe care soră-mea, în plus, o copleșea cu tot felul de alinturi, mângâieri și pupici.

— Ay ay ay ay ay ay și iarăși ay, îmi repeta la nesfârșit, ce mândruliță ți-ai găsit.

Profesorul și Emilia mă priveau cu dușmănie. Le-am făcut cu ochiul ca să le dau de înțeles că fusesem nevoit să inventez un pretext, dar nu păreau să se prindă, așa că am spus:

— Să nu mai pierdem vremea și să-ncercăm să găsim o ieșire din situația asta. I-am dat dușmanului o lovitură grea, dar cu asta, departe de a-i neutraliza potențialul diabolic, n-am făcut decât să-i sporim furia. E limpede că banii reprezentau o parte a planului. Nu știm însă dacă pierderea lor poate să-i împiedice realizarea. Totul îmi arată că ne aflăm la un pas de-a afla despre ce plan e vorba și, prin urmare, de a-l putea anihila. Numai astfel, vă reamintesc, o să reușim să punem capăt amenințării care acum, mai mult ca niciodată, planează asupra noastră.

— Nu spun că n-ai dreptate cu ce-ai pomenit la urmă, a zis Emilia, însă nu prea cred că suntem la un pas de-a afla care-i planul, când o să se îndeplinească sau unde anume.

— În catacombele morților fără nume, a rostit un glas în spatele nostru.

Răsucirea noastră a fost atât de bruscă, încât în spațiul acela strâmt ne-am ales cu ghionți și îmbrânceli. Măria Pandora se ridicase și, cu toate că ne fixa cu o privire alarmată, de altfel justificată de tabloul pe care-l compuneam, era limpede că nu ne vedea. Aș zice că am alergat până la ea, dacă sălașul acela ar fi îngăduit o activitate atât de athletică. L-am scuturat pe don Plutarquete, care se pregă-

fără odihnă

tea să improvizeze un discurs, și am lăsat-o pe Emilia să se ocupe de ziaristă, lucru pe care l-a făcut în acești termeni:

— Măria, mă recunoști? Sunt eu, Emilia.

I-a netezit părul, a mângâiat-o pe obraz și a început să-i dea pupici, lucru pe care l-am întrerupt cu o tuse delicată atunci când au încetat să fie o simplă formulă terapeutică, transformându-se într-o mozoleală fără perdea. Emilia și-a venit în fire și a continuat:

— N-are de ce să-ți fie frică, Măria. Ești între prieteni, într-un loc sigur. Și gravidă, după câte știu.

— Să-mi bag picioarele, 'tu-i mă-sa, a rostit Măria Pandora. Anafura ei de treabă.

— Își revine, a anunțat Emilia.

— Întreab-o cine-i tatăl, a zis bătrânul istoric.

— Întreabă mai înainte ce-i cu catacomba aia, am zis eu.

Emilia i-a repetat întrebarea pe care i-o sugerasem, dar ziarista s-a mulțumit să profereze noi și incisive perdafuri, după care a căzut într-o letargie profundă.

— Nu mai scoatem nimic de la ea, a spus Emilia.

— Fină, nu prea e, a adăugat soră-mea, privindu-mă cu o oarecare neliniște.

— Din cauza medicamentelor, i-am răspuns.

Și, așezându-mă pe podea cu picioarele îndoite, fiindcă dimensiunile încăperii nu permiteau altă poziție, mi-am sprijinit fruntea pe genunchi și-am înfățișat vederii lor o imagine dezolantă.

— De ce te dezumfli tocmai acum, dragă prietene? m-a întrebat bătrânul istoric, ciucindu-se lângă mine.

— Pentru că am fost cât pe-acum să obținem o informație foarte valoroasă și-am rămas cu buza umflată.

— Nu te da bătut cu una-cu două, mi-a replicat profesorul. E drept că știm puțin, dar nu chiar atât de puțin încât, folosind o bibliografie atent selecționată, să nu-i dăm de capăt.

labirintul măslinelor

S-a ridicat și i s-a adresat cu grandilocvență soră-mii:

— Distinsă domnișoară, îmi permiteți să arunc o privire în biblioteca dumneavoastră?

Zăpăcită de vorbele alese, Candida a renunțat la zgârcenia ei endemică și i-a înmănat lui don Plutarquete o fotonovelă intitulată Moluscă cea lacomă și o broșură despre virtuțile alimentare ale amidonului, scrisă de doctorul Flautulino Regoldoso.

— S-ar putea să nu fie suficiente, a spus bătrânul istoric plin de tact. Prietene, ai putea să te duci la o librărie și să achiziționezi o hartă și un ghid turistic?

Mai curând pradă disperării decât exaltării, m-am dus pe Ramblas și-am șutit de la un chioșc o hartă rutieră și un ghid despre muzeele și monumentele Cataloniei. La întoarcere, profesorul ne-a rugat să facem liniște și a plonjat în lectura celui material. După câteva minute a chiuit: — Evrika!

M-am apropiat de el și mi-a arătat o pagină din ghid în care erau semnalate un muzeu de podoabe false, o pinacotecă privată, deschisă publicului marțea de la 5 la 7, o mănăstire romanică și niște ruine iberice pline de oscioare și vestigii. Cine redactase textul nu lăsa să se întrevadă un entuziasm excesiv pentru nici unul dintre acele patru repere culturale. Eram gata să-i spun profesorului că nu le sesizăm importanța, când ochii mi-au căzut peste un paragraf despre mănăstire care suna așa: „... săpăturile începute de Generalitat în urmă cu treizeci de ani, nu se știe dacă nu cumva în scop de profanare, nu au dus la descoperirea catacombei pe care tradiția o atribuie acestei mănăstiri anodine. Tentativele ulterioare pentru ca Fundația Ford să finanțeze lucrările au primit doar răspunsuri sardonice, astfel că săpăturile n-au mai continuat. Arcele de boltă ale clădirii sunt lipsite de...”

fără odihnă

— Maestre, am întrebat, credeți că ne aflăm pe pista cea bună?

— În știință, a cuvântat don Plutarquete, nu trebuie să te bucuri prea devreme. Cu toate astea, aș îndrăzni să afirm...

— Și unde se află mănăstirea asta? m-am grăbit să-ntreb, văzându-l pregătit de perorație.

— Caută comuna Sant Pere de les Cireres, căreia îi conferă nume, nu însă și faimă. Dă-mi harta rutieră.

Am găsit localitatea pe hartă și-am calculat că ne-ar trebui vreo trei ore ca să ajungem până acolo, dacă autostrada nu era aglomerată.

— Atunci, la dram! am strigat, simțindu-mă remontat.

Era de la sine înțeles că Emilia trebuia să ne însoțească, de vreme ce mașina era a ei, doar ea știa să conducă și chiar era autorizată s-o facă, așa că până la urmă Candida trebuia să rămână și s-o îngrijească pe Măria Pandora. M-am temut să nu refuze să rămână acasă, fiindcă asta i-ar fi afectat grav afacerea, dar nu a fost așa.

— Când se dă un meci de fotbal la televizor, clientela dispare, ne-a explicat ea.

Mi-am adus aminte, nu fără nostalgie, că tocmai în seara aceea se transmitea meciul Spania-Argentina. Rămâne pe altădată, mi-am spus.

capitolul 21

totul urcă

#iindcă autostrada era liberă, mașina mergea de minune și Emilia s-a dovedit o șoferiță experimentată, chiar dacă, epuizată de emoțiile de peste zi, de noaptea anterioară care fusese aproape albă și, fără să mă dau mare, de ardoarea cu care ne încinseserăm după aceea, a mai cuprins-o moțâiala, de era să ne încheiem brusc periplul, prima parte a călătoriei s-a desfășurat în condiții agreabile. Se apropia înserarea și ultimele raze ale soarelui accentuau verdele proaspăt al lanurilor îmbelșugate, împlinita roșeață a pământului și cenușiul ascetic al munților din depărtare, cu vârfurile ascunse în ceață. Idilicul tablou ne-a înșeninat sufletele și în special pe al lui don Plutarquete, care nu mai ieșise din oraș de multă vreme și căruia nu-i venea să-și creadă ochilor.

— Ia te uită, zicea el la răstimpuri, cât de mult s-a schimbat peisajul ăsta. Acum treizeci de ani, de exemplu, salcâmul ăsta nu exista. Iar șoseaua - ce somptuoasă este.

N-avem de ce să-i invidiem pe franțuji.

Din fericire, a căzut victimă bolii care-i cuprindea pe mulți călători și a adormit înainte să ajungem la primul ghișeu de plată. Emilia a profitat de ocazie și m-a rugat să-i spun mai departe cum a fost cu acea primă iubire despre care începusem să-i povestesc de dimineată, pe confesiionarul matlasat al saltelei.

— Viața a avut grijă să ne despartă, am spus.

2c?c?

totul urcă

— Genul ăsta de tergiversare e cam fumat, mi-a aruncat Emilia.

I-am semnalat că era nevoie să pună benzină.

— Văd că n-ai chef să vorbești, a constatat ea. N-o să te acuz tocmai eu de lașitate. Tuturor ne vine greu să recunoaștem că într-un anumit moment, care nu se mai întoarce, am mizat totul pe o singură mână la ruletă, înainte de-a învăța regulile jocului. Și eu mi-am închipuit că viața era altceva. Jocul continuă, câștigi și pierzi pe rând, dar nimic nu mai e la fel: cărțile sunt însemnate, zarurile măsurate și fisele doar trec dintr-un buzunar în altul cât durează partida. Așa e viața și n-are rost să spunem că e nedreaptă a posteriori.

Am întrebat-o dacă voia să se mărite cu mine. Mi-a zis:

— Cred că ai dreptate.

— În legătură cu ce?

— Cu faptul că trebuie să pun benzină.

A virat atât de brusc, că n-a lipsit mult să-mi las dinții în schimbătorul de viteze, și a intrat pe breteaua care ducea la o benzinărie, unde s-a apucat să discute chestii tehnice cu tipul nesărat care ne făcea plinul. Am profitat de răgaz ca să mă duc la toaletă și să extrag dintr-un automat niște gumă de mestecat care ne-a îndulcit restul călătoriei și ne-a menținut, ocupate mandibulele.

Când am ajuns la Sa ut Pere de Ies Cireres, se făcuse întuneric de-a binelea. Ultima parte a traseului fusese un urcuș continuu, plin de curbe și frâne pe o șosea abruptă, sinuoasă și întunecată, care se adâncea într-un masiv muntos agrest, izolat și cețos. Localitatea însemna de fapt o stradă perpendiculară pe coasta muntelui, adică foarte povârnită. Casele construite din piatră păreau nelocuite. Vântul aducea de departe un miros de grajd și de lemn ars, precum și lătratul sincopat, al câte unui câine. Niște becuri pur și simplu atârinate de cablurile întinse de pe un

labirintul măslinelor

acoperiș pe altul erau legănate în voie de vânt și aruncau o lumină cenușie, care închipuia umbre fugare printre fuioarele de ceață.

— Ia priviți ce colțuri pitorești ascunde geografia noastră, a comentat don Plutarquete.

Fără să-i luăm în seamă ineptiile, am parcat mașina în fața cârciumii și am intrat să întrebăm unde se afla mănăstirea. În spatele tejghelei nu era nimeni, iar la strigătele noastre a răspuns un glas de undeva din fund, care ne-a invitat să înaintăm. Am trecut de o draperie făcută din capace de bere San Miguel și am ajuns într-un salon de proporții normale, dominat de un televizor amplasat pe un podium decorat cu drapelul catalan. Cârciumarul tocmai așeza niște scaune în semicerc dinaintea televizorului.

— Iertați-mă că nu vă servesc, ne-a zis el, dar trebuie să termin de aranjat sala înainte să-nceapă să vină.

— Cine să vină? am întrebat.

— Lumea, ce naiba.

— Și-n fiecare zi aranjați și puneți la loc chestiile astea?

— Ce mă supără la turiști e că trebuie să le explici totul, ne-a lămurit sociologic cârciumarul. Mă cac pe cine-a inventat turismul. De unde veniți?

— Din Barcelona.

— Aștia-s cei mai răi: cei din Barcelona. Și francezii. Cei mai răi.

Am terminat de aranjat amfiteatrul toți patru, iar cârciumarul a contemplat lucrarea cu vădită satisfacție.

— În afară de francezi și de cei din Barcelona, cel mai rău a fost să car televizorul, ne-a povestit el. Nu vă-nchipuiți cât e de greu. Odinioară aveam unul alb-negru care era mai ușor de dus. Dar asta, fiindcă e color, cântărește dublu. Vă invit la o bere pentru că m-ați ajutat.

Ne-am întors la tejghea, iar el a deschis o bere, a umplut trei păhărele de lichior și a băut restul din sticlă.

totul urcă

192

— Noroc, noroc, am spus noi.

— În zilele normale, a rostit cărciumarul, răspunzând întrebării puse cu o jumătate de oră în urmă, televizorul stă acolo, în nișa aia. Cine vine și bea ceva poate să privească gratis. Când se transmite un program special, încasez un pic mai mult pentru consumație. Mi se pare corect.

— Într-adevăr, am recunoscut.

— Dar azi, fiindcă meciul începe la două noaptea, m-am gândit să profit pentru cină. La o mie de pesetas tacâmul, chiar dacă n-o să vă vină să credeți, toate mesele au fost deja rezervate. Pe la zece jumătate încep să servesc: supă cu tăiței, butifarrași budincă de brânză. La miezul nopții, un păhărel de șampanie. Apoi, discurile cerute. Iar la două, meciul la televizor. Cine nu plătește tot meniul nu vede meciul. Mă gândisem să comand niște șepci și trompete, dar soția mi-a zis: „Miguel, nu-ți complica viața!” Așa că, fără frivolități.

— De ce se transmite meciul la două noaptea? a întrebat don Plutarquete.

— Fiindcă e transmis prin satelit de nu știu unci. Bănuiesc că din Franța.

— Și cine joacă? a întrebat din nou don Plutarquete, care habar n-avea de nimic.

— Echipa națională contra unor nemernici. Dacă vreți să cinați și să vedeți meciul, vă instalez o masă. O mie cinci sute de persoană.

— Adineauri era o mie.

— A crescut prețul. Trei?

— Nu, mulțumim frumos. De fapt, voiam să-ntrebăm unde-i mănăstirea. Suntem fotografi și vrem să facem un reportaj.

Cărciumarul și-a mijit ochii în care s-a citit neîncrederea.

— E noapte și s-a lăsat ceața, ne-a spus el.

— Avem echipament electronic, i-am zis eu.

— Cum doriți, a rostit el, dând din umeri. Eu v-am avertizat să nu vă duceți. Dacă nu vreți să pricepeți, nu-i vina mea.

— De ce ne sfătuiți să nu ne ducem la mănăstire? am dorit să aflu.

— Uitați cum stau lucrurile, domnule. Eu nu sfătuiesc, nici altceva nu spun. Eu sunt cârciumarul locului. Astă-vară au trecut pe-aici, chiar unde vă găsiți acum, niște francezi. Trei băieți și două fete. Era o noapte ca asta. S-au încăpățânat să plece la mănăstire. Poate că-n Franța n-au mănăstiri. Sau erau drogați. Cu francezii, se știe, ce să mai vorbim. Chestia e că nu m-au ascultat. Nu i-a mai văzut nimeni nici odată. Nu insinuez nimic. Doar povestesc ce s-a petrecut. Aici m-am născut și-am trăit mereu. Sunt ignorant și superstițios. Pentru tot aurul din lume n-aș umbla noaptea asta prin pădure. Dar hotărâți singuri ce faceți.

M-am sfătuit din priviri cu profesorul și cu Emilia.

— Vă mulțumim că ne-ați prevenit, a spus Emilia în numele nostru, dar am vrea să aflăm cum se ajunge la mănăstire.

— Sunteți cu mașina? a întrebat cârciumarul.

— Da.

— Nu contează, fiindcă trebuie să mergeți pe jos. Țineți strada asta până la capăt și-o să vedeți că apare o potecă. Mergeți pe ea până dați de un pod de lemn. După ce-ați trecut podul, o să ajungeți la o răspântie. Luați-o la dreapta și urcați mai departe. Dar, cu ceața asta, oricum o să vă rătăciți. Dacă pe la jumătatea drumului vă răzgândiți și vreți să vă ntoarceți la cină și să vedeți meciul, știți unde și cât: două mii de parale.

I-am mulțumit cârciumarului inflaționist și, fără altă vorbă, am pornit la drum. La început, lucrurile n-am mers prea rău, fiindcă panta era ușoară și vizibilitatea destul de bună, dar treptat a devenit mai abruptă, iar ceața mai deasă. Am

totul urcă

început să ne ciocnim de copaci și să ne împiedicăm de pietre și de rădăcini, sau să călcăm prin gropi și bălți cu noroi. Din fericire, imprecățiile proferate neîncetat ne-au ajutat să nu ne pierdem unii de alții, cu urmări dintre cele mai grave. De partea noastră mai era și chestia verificată că munții, cu trecerea timpului, dobândesc o formă conică, iar asta îi garantează celui care face escalada că va ajunge în vârf câtă vreme continuă să urce și dacă nu-și rupe oasele în timpul acestei îndeletniciri.

Nu mai știu de câtă vreme umblam prin ceața aia dea-să, când la un moment dat sărmanul istoric, pe care vârstă îl apăsa mai dihai decât voința, a suflat din greu în spatele meu și a murmurat:

— Nu mai pot. Continuați voi, eu rămân să-mi petrec noaptea aici.

Am încercat să-l însuflețesc, spunându-i că mănăstirea trebuia să fie pe aproape și că, dacă se oprea acolo, l-ar fi putut devora fiarele care, fără îndoială, mișunau prin sălbăticie. Argumentele mele n-au izbutit să-l clintească și cel mai probabil e că n-ar fi mers mai departe, dacă în acel moment, nebăgând de seamă ce se întâmplase și luându-ne-o mult înainte, Emilia n-ar fi scos un urlet cutremurător, care ne-a înghețat sângele în vine și ne-a făcut s-o zbughim în ajutorul ei cu forțe proaspete.

Am găsit-o fără greutate după gemetele în care se transformaseră strigătele ei. Strângea un copac în brațe și tremura din creștet până în tălpi. Am întrebat-o ce i se întâmplase.

— Nimic, a spus ea, n-a fost nimic.

— De ce ai țipat? am întrebat-o.

Nu mi-a răspuns imediat.

— O prostie, a zis ea până la urmă. Mi s-a părut că văd oameni prin ceață.

— Excursionisti?

— Nu...

194

labirintul măslinelor

— Pentru Dumnezeu, fii mai explicită. Ce fel de oameni? Câți erau?

— Mai mulți. Un șir lung. Îmbrăcați în alb... ca niște fantome. Probabil că m-am înșelat. O fi fost doar ceața...

— Nu te-au văzut?

— Nu știu. Aveau fețele acoperite. Și cântau ceva în cor. Ultimii cărau...

— Ce? am întrebat într-un glas cu profesorul, văzând că nu ne spunea ce.

— Un coșciug. Sau așa mi s-a părut.

Eram gata să propun întoarcerea la cârciumă, amânând pentru altă ocazie treaba pe care o aveam de făcut, când bătrânul istoric a hohotit și a zis:

— Distinsă domnișoară Trash, nu vă lăsați influențată de atmosferă. Ce ați văzut n-are nimic supranatural. Dacă ați fi studiat amândoi mai temeinic harta, v-ați fi dat seama că ne aflăm aproape de graniță. Ați avut parte de o întâlnire fortuită cu o bandă de contrabandiști. Fac pariu pe orice că în acel așa-zis coșciug nu se aflau decât veselă de porțelan, diverse aparate electrocasnice și obiecte de sticlă.

M-am abținut să-i spun ce credeam despre cele afirmate de el și am reluat urcușul, alcătuind un lanț din cordonul pardesiului și șnurul pantalonilor de la pijamaua lui don Plutarquete. Eu deschideam drumul și țineam cordonul de un capăt. În spate se afla Emilia, care cu o mână se ținea de celălalt capăt al cordonului, iar cu cealaltă de șnur. În spate mergea bătrânul istoric, ținându-se cu o mână de șnur și cu cealaltă de pantalonii pijamalei. Metoda asta ne-a întârziat considerabil înaintarea și, în plus, avea în ce mă privește dezavantajul de a lăsa ca vântul să desfacă larg pardesiul, iar frigul și umezeala să-mi cuprindă părțile rușinoase.

capitolul 22

pioasa comunitate

^/aluzul era aproape vertical și ceața atât de deasă, încât parcă intraserăm în ugerile unei vaci, când la un moment dat am auzit-o pe Emilia strigându-mă. M-am întors spre ea și, în loc de orice altă explicație, mi-a arătat șnurul pijamalei: îl pierduserăm pe don Plutarquete. Ne-am întors pe propriile urme și-am dat de el întins pe jos, cu pantalonii coborâți până la glezne.

— De data asta e serios, a gâfâit el. Nu mă mai mișc de-aici nici clacă mă omorâți. Uite-așa.

— Don Plutarquete, i-a zis Emilia, am ajuns până aici împreună și tot împreună o să continuăm până la capăt. Ridicați-vă, trageți-vă pantalonii și sprijiniți-vă de umărul meu.

— Nu pot să accept... a protestat fragilul erudit.

— Ciocu' mic, băga-mi-aș, i-a spus Emilia.

Și, fără multă vorbă, s-a lăsat pe vine, și-a băgat mâna între picioarele flasce ale profesorului și l-a aruncat pe umăr ca pe un sac. M-am oferit să împărțim povara, dar ea a refuzat și am continuat să ne cățărăm. Nu cred că am fi ajuns prea departe dacă, deodată, un dangăt blând de clopot n-ar fi răsunat prin ceață.

— Mănăstirea! a țipat don Plutarquete.

Ne-am ascuțit auzul ca să ne dăm seama de unde venea dangătul și-am decis de comun acord că mănăstirea se afla undeva spre dreapta, un pic mai sus și aproape de locul în care ne aflam. Am reluat mersul cu forțe îndoite și, după câteva peripeții orografice, despre care n-are rost să dau

labirintul măslinelor

amănunte reiterative, am întrezărit printre fuioarele de ceață murii înnegriți ai unei zidiri de piatră ale cărei contururi nu izbuteam să le distingem bine din cauza condițiilor climaterice. Terenul redevenise mai plat și mai moale, iar o examinare amănunțită ne-a arătat că tocmai călcam peste o cultură de roșii.

— Grădina mănăstirii, a zis Emilia, dându-i drumul bătrânului în straturile moi.

Clopotele nu mai băteau și ne învăluia o liniște sepulcrală. Acum, când ajunseserăm la țintă, nu știam ce să facem. Nu scăpăm din vedere faptul că mănăstirea, deturnată de la scopurile ei pioase, ar fi putut deveni bârlogul dușmanului și al acoliților săi demonici, precum și că, anunțându-ne prezența acolo, ne-am arunca prostește în gura lupului. Nu uitaserăm nici de sibilinicele cuvinte ale cârciumarului. Ne-am sfătuit rapid și don Plutarquete a fost cel care a limpezit situația cu obișnuita lui ascuțime.

— Disjunția e clară, a zis el. Ori descoperim ce se coace în mănăstire, ori ne întoarcem acasă. Eu votez pentru prima variantă.

Și-a strâns pantalonii cu șnurul și s-a îndreptat către poarta mănăstirii. Emilia și cu mine, însuflețiți de exemplul lui, l-am urmat. Temerarul erudit a tras de funia care atârna de cantul superior și înăuntru a răsunat un clopoțel vioi. Am așteptat tremurând să-și facă apariția cineva, iar când credeam că lucrul acesta n-o să se mai întâmple, în portal s-a deschis o fereastră și prin ea s-a ițit o față pergamentoasă, luminată de sclipirea tremurătoare a unei lumânări.

— Ave Măria Preacurată, a rostit fața. Ce doriți?

— Născută fără păcat, a răspuns don Plutarquete. Vrem să intrăm.

— Suntem de la Centrul de Excursioniști din Catalonia și ne-am pierdut prin munți, am adăugat eu, ca să dau au-

pioasa comunitate

tenticitate insolitei noastre prezențe. Dacă ați avea bună-tatea să ne lăsați puțin înăuntru, până se risipește ceața...

— Ceața nu se risipește tot anul, a răspuns sec portarul. Dar cred că puteți intra ca să vă odihniți.

A închis vizorul, au răsunat lanțuri și fiare, iar poarta a scârțâit deschizându-se.

— Fiți bine-veniți în lăcașul Domnului, ne-a spus portarul.

Am constatat că era un bătrânel scund, care se urcase pe un scăunel ca să ajungă la [vizor](#). Holul era complet întunecat, cu excepția lumânării prinse de portar pe o ieșitură din perete. La lumina slabă a flăcării ei, cu greu se distingeau tavanul.

— Frumoasă casă, am spus eu.

— O bijuterie de artă preromantică, ne-a informat portarul. Din păcate, într-o stare de conservare foarte proastă. Piatra se fărâmițează la o simplă privire, iar bărnele or să ne cadă în cap într-o bună zi. Dacă vreți să faceți o donație modestă, pot să v-arăt unde erau frescele capelei.

— Am prefera, deocamdată, să vorbim cu părintele stareț, a zis don Plutarquete.

Portarul nu a părut surprins de această cerere.

— Venerabilul părinte stareț o să fie încântat să vă primească. Fiți buni și urmați-mă amândoi. Domnișoara nu poate trece de vestibul, fiindcă poartă pantaloni.

— Domnișoara are dispensă de la episcopat din motive de sănătate, am spus eu.

— Are și dispensă ca să nu poarte sutien?

— E o dispensă generală.

— Episcopul știe mai bine ce se cuvine. Pe aici, vă rog.

A luat lumânarea și am pătruns pe urmele lui într-un labirint de coridoare tenebroase, străbătute de curenți de aer umed și străjuite de mai multe nișe care adăposteau doar praf, resturi și câte un craniu. Pașii noștri răsunau

labirintul măslinelor

prin bolți și ocnițe, iar când vorbeam, un ecou profund ne învăluia și ne înfricoșa.

— Vin mulți vizitatori la mănăstire? l-am întrebat pe portar, mai degrabă ca să-l scot din tăcerea în care căzuse decât ca să mă arăt preocupat de statistici.

— Când? m-a întrebat portarul.

— În timpul anului.

— Nu știu.

M-am hotărât să o las baltă. La rândul său, ghidul nostru s-a oprit brusc în fața unei uși în care a ciocănit discret. Dinăuntru, un glas a răspuns ceva neclar, iar portarul a deschis și a băgat capul înăuntru. L-am auzit spunând:

— Niște excursioniști cer adăpost: doi bărbați și o domnișoară fără sutien.

— Să intre, a rostit glasul răgușit.

— Intrați, ne-a invitat portarul, dându-se deoparte.

Am intrat într-o chilie pătrată și nu foarte mare, fără nimic pe pereții văruiți în alb. Într-un colț se afla un culcuș, iar în mijlocul camerei o masă rustică la care stătea un călugăr bătrân, care citea dintr-o carte voluminoasă la lumina palidă a unui felinar. Părintele stareț, căci nu încăpea îndoială că el era, și-a ridicat capul dintre file, i-a dat liber portarului cu un gest și ne-a făcut semn să ne apropiem, lucru pe care l-am făcut cu destulă plăcere, înfățișarea lui plină de bunătate și ascetismul care îl înconjura risipindu-ne toate temerile.

— Simțiți-vă ca acasă și iertați-i portarului nostru purtările necuviincioase. E un om bun, dar cu vârsta i s-a mai acrit puțin firea. Îi păstrez ca portar fiindcă e singurul cu auzul relativ întreg. Pe de altă parte, nu prea primim vizite. După cum vedeți, nici nu am de unde să vă ofer ceva de stat, doar dacă nu vă osteniți să trageți umilul meu pat mai aproape.

— N-am vrea să vă deranjăm deloc, sfinte părinte, am zis.

pioasa comunitate

— Deranj? Nu, dimpotrivă. Nimic din ce poate schimba puțin monotonia noastră nu mă deranjează. N-ar trebui să vorbesc așa, dar vă mărturisesc că am devenit destul de frivol. Mă dedic de șaptezeci și doi de ani rugăciunilor și meditației, iar uneori mă gândesc că puțină distracție n-ar strica. Nu-i așa? Trăim atât de izolați...

— Dar aveți legături cu lumea din localitate, am punctat eu.

— Nu. Au parohia lor și mi se pare că drumul până la mănăstire e cam rău. Cel puțin așa era când am intrat eu aici, de foarte tânăr.

— Cine vă aduce alimente și haine?

— Trăim din ce ne dă grădina, tot mai puțin, fiindcă nimeni nu prea mai are energie s-o cultive. Iar veșmintele ni le reparăm singuri. Cel pe care-l port mi-a fost dat la Avila, în ziua investiției mele. Nu l-am mai schimbat nici odată. Acum se pare că-ncepe să se destrame, dar, pe de altă parte, și eu sunt pe cale să mă-ntorc în țărână. O să vedem care pe care.

— Câți călugări are comunitatea? l-am întrebat.

— Aseară eram nouăsprezece. La vârsta noastră nu risc să dau cifre exacte.

— Toți bărbați? a întrebat și Emilia.

— Toți, a confirmat starețul cu un aer condescendent.

— Și nici unul tânăr? a zis don Plutarquete.

— Cel mai tânăr sunt eu și mi se pare că merg pe optzeci și șapte. Suntem ultima reședință a unui ordin care datează de când a fost ridicată mănăstirea. Odată, în noaptea timpurilor, a fost un ordin numeros, ale cărui spitale se înșirau de-a lungul drumului spre Santiago de Compostela. Când s-au redus pelerinajele, s-au împușinat și membrii noștri.

— Și cei nouăsprezece de acum au trăit mereu aici?

— Nu. Dintre cei douăzeci și trei câți eram când am ajuns eu, am rămas doar doi. Ceilalți au venit de pe la alte mănăstiri. Socoteala a fost că ne-ar fi mai bine adunați sub același acoperiș. Din cele nouă sau zece mănăstiri care au mai rămas în picioare, au scos vreo treizeci de călugări și i-au adus la asta. Nu cu mulți ani în urmă. Vreo patruzeci, cifră rotundă.

— Și ce s-a întâmplat cu mănăstirile rămase goale?

— Nu știu.

— Dar mănăstirile și domeniile lor sunt în proprietatea ordinului, a zis don Plutarquete.

— Ordinul n-are proprietăți. Mănăstirile au fost construite în munți, iar munții nu sunt ai nimănui.

— Sunteți sigur că nu există pe undeva înscrisuri de proprietate? a insistat bătrânul istoric.

— După câte știu, nu. Dar dacă vreți să vă băgați în bibliotecă și să cercetați, aveți toată libertatea, numai să-mi promiteți că nu le faceți rău șoriceilor Domnului.

Cum nu vedeam ce interes putea căpăta întrebarea lui don Plutarquete, am optat pentru o nouă linie de atac.

— E adevărat că în această mănăstire există niște catacombe de o valoare extraordinară?

— O, nu, a zâmbit starețul. E o legendă. Nu demult, pe vremea Republicii, și-a făcut apariția o echipă de speologi, dacă așa se numesc, și, cu autorizație de la dioceză, au întors toată mănăstirea cu susu-n jos. N-au lăsat nici o piatră la locul ei. Totul în van.

— Bănuiesc că, după atâția ani petrecuți pe meleagurile astea, cunoașteți munții din jur ca-n palmă, am schimbat eu subiectul.

A făcut un gest de încuviințare și unul de modestie.

— În cazul ăsta, am continuat, mi-ați putea spune dacă-i adevărat ce-am auzit vorbindu-se: că diverși contrabandiști

pioasa comunitate

se folosesc de cărările astea și de ceață ca să-și facă treburile necurate?

— Contrabandiști? Nu, nu cred. Terenul e abrupt și periculos, iar trecerile spre Franța, impracticabile tot anul. În timpul războiului civil, despre care se spune că a avut loc nu demult în țara asta, diverse persoane au încercat să treacă granița prin acești munți. N-au reușit.

— Au fost prinse?

— Nu. Patrulele care au plecat să le prindă s-au pierdut și ele pe coclauri. Mulți ani au trăit și unii, și alții ca niște animale sălbătice, mâncând rădăcinoase, vânând iepuri, adăpostindu-se prin grote și, firește, încercând să scape de ambuscadele pe care și le pregăteau reciproc. Acum însă, probabil că au dispărut, fiindcă de mult nu-i mai auzim urlând nopțile la lună. Ori poate că sunt prea bătrâni și nu li se mai aude glasul.

— Nu s-ar fi putut reproduce? a întrebat Emilia.

— Ce înseamnă asta? a întrebat și starețul, cu un interes neprefăcut.

— O ultimă întrebare, sfinția voastră, am spus eu. Ați auzit vreodată pomenindu-se despre Cavalerul Trandafiriu? Starețul s-a gândit puțin și-a zis:

— Nu, n-am auzit niciodată de numele ăsta. Aveam aici un Călugăr Negru. Se plimba prin schit la miezul nopții, cu capul pe o tavă. Respingătoare apariție! Dar e tare multă vreme de când nu l-am mai văzut și, în plus, nu asta căutați, îmi pare rău.

— Nu vă faceți griji, i-a spus Emilia. Sunteți foarte drăguț.

— Iar domniile voastre o companie foarte plăcută, însă sunt nevoit să vă părăsesc puțin, pentru că e ceasul vecerniei și trebuie să merg la capelă ca să conduc rugăciunile. Nu-i nevoie să asistați, deși, dacă vreți, sunteți bine-veniți. Cu permisiunea dumneavoastră.

labirintul măslinelor

S-a ridicat cu mare efort și s-a îndreptat spre ușă, luând cu el felinarul. L-am urmat și am parcurs din nou coridoarele mănăstirii până la o capelă în ruine, unde ardeau două sfeșnice și unde se adunase comunitatea. Am constatat că, într-adevăr, erau optsprezece plus părintele stareț și că toți se apropiau de suta de ani.

Am așteptat să se termine slujba și am însoțit apoi alaiul care, în frunte cu părintele stareț și felinarul său, se îndrepta spre refectoriu. Ospitalierul stareț ne-a invitat să ne așezăm de-a dreapta lui la masa lungă pe care o și ocupaseră cu evident nesaț ceilalți călugări, iar unul dintre ei a dispărut câteva momente pentru a reveni cu o oală în care se aflau morcovi cruzi.

— Mâncarea noastră, ne-a explicat starețul, este asemenea vitalității noastre firave. Dacă am fi știut c-o să vă avem printre noi, aș fi cerut să mai pună niște morcovi. O să trebuiască să vă mulțumiți cu ce se găsește.

— Intenția contează, sfinte părinte, a zis don Plutarquete.

— Spuneți-mi Iuda, a zis starețul.

După încheierea frugalei cine, la care din discreție nu am participat, călugării s-au ridicat și au ieșit în șir indian. Ultimul care a plecat a fost starețul, care s-a despărțit de noi cu următoarele cuvinte:

— Vă las felinarul, în caz că nu vreți să vă culcați încă.

Noi n-avem nevoie de lumină, fiindcă știm mănăstirea cu ochii închiși și ne retragem. La capătul culoarului o să găsiți niște chilii goale. Dacă vreunul dintre voi nu e căsătorit, vă rog să ocupați câte o chilie separată. Iar dacă aveți nevoie de ceva, de orice, știți unde să mă găsiți. Nu ezitați să mă chemați, fiindcă abia dacă adorm o jumătate de ceas spre răsăritul soarelui. Noapte bună.

După ce am rămas singuri, Emilia a spus:

pioasa comunitate

— Am impresia că pierdem timpul într-un mod jalnic.

La care don Plutarquete a răspuns că el personal era cu totul de acord, dar că locul în care ajunseserăm avea pentru orice istoric un interes deosebit și că, dacă nu i-o luam în nume de rău, avea de gând să accepte amabila invitație a starețului și să cerceteze în voie biblioteca mănăstirii.

— De aici, la Heidelberg, a anunțat el. Noapte bună.

A luat felinarul fără să ne mai ceară voie și a dispărut după primul colț, lăsându-ne singuri pe Emilia și pe mine. Ceva m-a făcut să intuiesc că, deși ocazia era numai bună, Emilia n-avea deloc chef de divagații amoroase, așa că i-am propus, gata cum eram să arunc prosopul, să mai facem o ultimă încercare de-a găsi catacombele, în ciuda celor afirmate de stareț despre ele. A acceptat propunerea, bănuiesc că nu atât din convingere, cât ca să scape de prezența mea și, fără alte vorbe, ne-am întors în capelă, am scos cele două sfeșnice din candelabrele lor, le-am aprins de la candela care ardea în altar, i-am dat ei unul și am rămas eu cu celălalt.

— Tu caută prin bucătărie, prin camere și prin deba-
rale, dacă o exista așa ceva. Eu, prevalându-mă de mascu-
linitate, mă duc să cercetez pe la călugări. Peste o oră ne
revedem aici și ne povestim ce-am descoperit. De acord?
M-a privit cât eram de lung, a dat din umeri și a ple-
cat fără să zică nimic. M-am întrebat ce-o făcuse oare să-și
schimbe atât de brusc și de radical atitudinea față de mine
și, negăsind nici o explicație plauzibilă, m-am decis să amân
analizarea acestui punct și să mă consacru rezolvării mis-
terului, a cărui finalizare o presimțeam pe cât de apropiată,
pe atât de presărată de pericole și peripeții.

Pe măsură ce mă afundam pe coridoare spre chilii, o
senzație mai întâi părelnică, apoi intensă, căreia nu mi-e
rușine să-i spun frică, a pus stăpânire pe mine. Din pricina

vântului, care fluiera sinistru, străbătând coridoarele pustii, umbra mea, sporită mult de lumina sfeșnicului, se mișca ba în stânga, ba în dreapta corpului meu și crea senzația sufocantă că un spectru pervers și tăcut mă încolțea. Craniile care parcă îmi urmăreau trecerea din nișe mi s-au părut șugubețe și profetice.

Intr-o asemenea stare de spirit am ajuns la ușa primei chilii, la care am bătut discret.

— Cine e? a întrebat un glas.

— Eu.

— Și cine sunteți?

— Deschideți și o să vedeți, preacucernice.

Ușa s-a întredeschis și a apărut chipul acrit al portarului.

— Ce doriți la ora asta? a întrebat el.

— Invitați-mă să intru și vă spun.

— Nu pot. Sunt în cămașă de noapte. Ce doriți?

— Să vă pun o întrebare. Dacă la mănăstire nu prea vine lume, ce faceți în timpul liber?

— Ard gazul și mă rog pentru salvarea sufletelor celor obraznici și băgăcioși. Altceva?

— Nu, părinte. Nu vă mai deranjez. Noapte bună.

Din chilia următoare nu mi-a răspuns nimeni. Am zgâlțâit ușa și n-am reușit decât să desprind niște decorațiuni de pe tavan și să mă aleg cu o ploaie de cioburi și de praf în cap. Am apăsat pe clanță și-am constatat că ceda. Am intrat și, la lumina lumânării, am întrevăzut o siluetă masivă întinsă pe pat. M-am apropiat și am văzut că era vorba despre un călugăr rotofei, cu o barbă albă și lungă. L-am înghiontit să verific dacă era cumva mort și a deschis ochii fără să dea cel mai mic semn de surprindere ori de supărare.

— Bună dimineața, fiule, a murmurat el. Vrei să te spovedești?

pioasa comunitate

— Deocamdată, nu, părinte. Poate mai târziu. Acum

aș vrea să vă pun câteva întrebări.

— De când nu te-ai mai spovedit?

— Ce preferați, corida sau fotbalul?

— Și de ce păcate îți mai aduci aminte?

— Sunteți complet surd, nu-i așa?

— Te căiești că l-ai făcut pe copilul Isus să plângă?

L-am lăsat să mă absolve de păcate și-am ieșit pe culoar.

Când am bătut la chilia alăturată mi-a răspuns o voce îndepărtată, care m-a invitat să intru, ceea ce am și făcut.

Nici n-am pășit bine peste prag, că o rafală de vânt mi-a stins lumânarea și m-am trezit în cel mai desăvârșit întuneric, fiindcă în chilie nu era nici o lumină. N-am izbutit să-mi opresc un țipăt și-am dat înapoi cuprins de groază.

Atunci am auzit că cineva îmi vorbea din negură.

— Sunt aici, în fund, lângă fereastră. Mergi drept și

nu-ți fie frică, n-ai de ce să te ciocnești. Ia-te după vocea

mea.

Am urmat aceste instrucțiuni și m-am ciocnit până la urmă de un trup mărunțel și pricăjit, care a căzut lat. Pe

pipăite am dat de o țesătură aspră de lână, am tras de ea

și am reușit să-l readuc în picioare pe călugărul pe care,

fără să vreau, îl răsturnasem.

— Iertați-mă, părinte, am spus. V-ați lovit?

— Nu, nu, sunt obișnuit să cad. Cum stau mereu pe-ntu-

neric... Important e să nu se fi spart telescopul.

— Ce telescop? Și de ce stați mereu pe întuneric?

— Sunt astronom. Bănuiesc că răspunsul ăsta lămureș-

te ambele întrebări. Dar tu cine ești?

— Un oaspete. Am cinat noaptea asta în refectoriu. Nu

mă țineți minte?

— Nu ridic niciodată ochii din pământ decât ca să privesc firmamentul. Din țărână la stele este sloganul meu,

dacă mi se permite anglicismul.

206

labirintul măslinelor

— Ce firmament reușiți să vedeți aici, pe ceața asta?

— E o pacoste, într-adevăr, a recunoscut el cu o umbră de regret în glas, dar îmi spun că Dumnezeu mi-o trimite ca să nu cad în urâtul păcat al îngâmfwării și o accept cu bucurie. Totuși, uneori se mai risipește, iar atunci... o, ce încântare, îmi este dat să contemflu marea minune a creației. Azi, după cum vezi, n-avem noroc. Și pe cuvânt că-mi pare rău, fiindcă eram gata-gata.

— Gata-gata să ce?

— Să determin coordonatele noii stele. Nu ți-am spus?

— După câte știu eu, nu. Ați descoperit o nouă stea?

— Aș jura că da, deși în domeniul științific, e lucru știut, trebuie să fii extrem de precaut, dacă nu vrei să cazi în ridicol. Dar am studiat hărțile și te asigur că steaua asta nu figurează. Dacă n-ar fi ceața, ai putea s-o vezi chiar acum, fiindcă trebuie să treacă. Stai să văd cât e ora... da, la unu și douăsprezece minute...

— De unde știți că e unu și douăsprezece minute, dacă nu puteți vedea ceasul?

— După conjuncția Centaurului cu Casiopeea.

— Și de ce se poate vedea steaua doar la o anumită oră?

— Toate stelele se mișcă. În ochii noștri, firește. De fapt, pământul e cel care se învârtește. Adevărul e că fuge de rupe... Pentru mine este o descoperire de mare anvergură. Mă gândisem s-o botez cu numele întemeietorului ordinului nostru. Însă n-am nici cea mai mică idee cum se numea, așa că, provizoriu, i-am zis Marilyn. Cum ți se pare?

— Foarte potrivit. N-aveți niște chibrituri?

— Nu fumez.

Am ieșit pe pipăite din chilie și-am tras ușa după mine.

Nu se putea spune că primele contacte fuseseră fructuoase.

Tocmai mă gândeam s-o las baltă și să caut un loc confortabil unde să-mi petrec restul nopții, când am auzit țipete și lovituri dintr-o chilie. Luându-mă după tărăboi, am dat

pioasa comunitate

fuga să văd ce se petrecea și, deschizând ușa chiliei cu pricina, am dat de un călugăr care se flagela de bunăvoie cu propria curea.

— Iertați-mă, părinte, m-am grăbit să-i spun, n-am vrut să vă întrerup. Am crezut că se întâmplă ceva. Dar dacă tot sunt aici, îmi dați voie să-mi aprind sfeșnicul de la candelă dumneavoastră?

Cu mâna liberă, călugărul mi-a făcut semn să aștept și a continuat să-și tragă lovituri.

— ... 48, 49 și 50, a numărat el. Gata. Firește, poți să-ți aprinzi sfeșnicul și chiar să iei candela cu tine, dacă vrei.

— Toți călugării se flagelează? am întrebat.

— O, nu, a zis penitentul. În acest sens suntem super-moderni. Cazul meu e o excepție.

— De ce? am dorit să aflu.

S-a uitat în stânga și-n dreapta, de parcă s-ar fi temut că ne ascultă cineva, s-a apropiat într-atâta, că unul dintre puricii aflați în barba lui mi-a sărit pe obraz și a zis cu un glas aproape neauzit:

— Fiindcă am legături cu Cel Rău.

capitolul 23
un demon melodios

r

\y ălugărul îndrăcit și-a dus arătătorul țeapăn la buze
și a produs acest sunet:

— Psssssssst.

I-am făcut semn că înțelegem.

— Degeaba am încercat tot felul de exorcizări. îmi trag
câte cincizeci de lovituri dimineața și alte cincizeci înainte
de-a mă culca. Fără ajutorul Celui de Sus nu-s de folos la
nimic sărmănele noastre puteri.

— Ba bine că nu.

Am dat să mă retrag discret, fiindcă nu aveam timp de
pierdut cu ceva pe cât de pasionant din punct de vedere
teologic, pe atât de fără legătură cu problemele mele, dar
posedatul m-a apucat de braț, și-a pus capul pe umărul meu
și i-a dat înainte cu văicărelile:

— O viață închinată slujirii Domnului, iar la sfârșit, când
sunt pe cale să mă-nfățișez la judecata supremă, zdrang,
apare prințul înmărmărit și strică totul. Nu-i cinstit, domne.

Cu ce-oi fi greșit oare? Dumneata bei? Eu, nu. Fumezi?

Eu, nu. Ai dansat vreodată hoola-hop? Eu, niciodată. Și-a-
tunci, mă rog, de ce s-a luat de mine și nu de dumneata?

— Când ați observat primele simptome? I-am întrebat
din politete.

— Acum un an, cam așa ceva. Era într-o după-amiază
călduță și senzuală. Toți ieșiseră să lucreze în grădină. Eu
eram puțin răcit și i-am cerut voie starețului să mă recu-
leg în chilie. M-am întins pe pat, mi-am pus o sticlă cu apă

un demon melodios
caldă la picioare și volumul cu Imitatio Cristi alături. Trupul
m-a trădat, așa că am ațipit. Și-atunci am auzit glasul.
— N-o fi fost un vis?
— Și visele sunt prilej de ispitire. Odată, pe când eram
copil, am visat că mergeam într-un tramvai aglomerat. Lângă
mine era o fătucă. M-am trezit ud tot.
— Asta ni se întâmplă tuturor.
— Pesemne. Inșă de data aia nu era un coșmar. M-am
ridicat, mi-am vărsat apa în cap, am făcut genuflexiuni.
Nimic. Glasul îmi găurea timpanele, lasciv. De atunci îl aud
aproape zilnic.
A început să se flageleze din nou și m-am dat deoparte,
ca să nu mă plesnească.
— Și ce zicea glasul ăla? l-am întrebat.
— Ceva îngrozitor, a zis călugărul, oprindu-se din ples-
nit. Nu pot să repet.
— Dacă-i așa, nu insist.
— Insistă, m-a rugat călugărul.
Am insistat și iarăși și-a lipit buzele de urechea mea.
— Aruncă-i vișine curcanului, mi-a susurat el.
— Ce tare! am spus.
— Dacă vrei, îți împrumut cureaua.
— Un glas de femeie? am întrebat.
— Și-ncă unul de mare clasă!
— Mă lăsați să mă-ntind pe pat? Vreau doar să verific.
— Cum să nu, a zis călugărul. Pentru mine, un păcat
în plus...
M-am întins în culcușul alcătuit din niște scânduri din
lemn de pin acoperite cu o salteluță și mi-am așezat capul
pe o pernă făcută dintr-un sac plin cu năut crud.
— N-aud nimic, am zis.
— Așteaptă puțin, mi-a replicat îndrăcitul.

Am așteptat câteva minute și, deodată, am auzit limpede vocea înconfundabilă a Lolei Flores. M-am ridicat ca ars.

— Ai văzut? a spus triumfător călugărul.

Își ridicase cureaua ca s-o abată peste spinarea mea, dar l-am oprit cu un gest autoritar și am început să studiez cu atenție peretele lângă care se afla patul. Am găsit iute o găurică de un centimetru între două pietre. Mi-am lipit urechea acolo și am auzit melodia foarte clar.

— Spre ce dă peretele ăsta? am întrebat.

— Spre coasta muntelui, a răspuns îndrăcitul. Mănăstirea e construită pe o cornișă naturală. Fațada dinspre nord e lângă povârniș.

— Așteptați-mă aici. Mă-ntorc imediat.

Am ieșit pe culoar și, după a treia încercare, am găsit capela. Emilia stătea pe o banchetă, privind năucă flacăra lumânării. Și-a ridicat capul când m-a auzit apropiindu-mă. Plânsese.

— Crezi că felul de-a fi al unei persoane se poate schimba? a murmurat ea.

— Habar n-am, i-am răspuns, dar, ca o consolare, pot să te anunț că am găsit catacomba.

Pe drumul spre chilia călugărului îndrăcit, am întrebat-o pe Emilia dacă, la rândul ei, dăduse peste ceva interesant sau nostim.

— Un singur lucru m-a șocat, mi-a zis ea. Cămara n-are absolut nimic de mâncare, dar am găsit, în schimb, vreo douăsprezece cutii cu apă tonică Schweppes.

— Ce ghinion! am exclamat, gândindu-mă ce bacanală aș fi tras dacă, în loc de pomenita răcoritoare, călugării ar fi avut Pepsi-Cola. De unde crezi că au sfinții bărbați ai acestui locaș un produs atât de incompatibil cu stricta lor rânduială?

un demon melodios

— N-am nici cea mai mică idee. De aia ți-am și povestit, mi-a replicat Emilia.

Ajunși la chilia îndrăcitului, am intrat fără să mai batem la ușă. Văzând-o pe Emilia, călugărul a început să protesteze, dar până la urmă a acceptat de bunăvoie intrarea ei, ba chiar s-a încumetat să-i ceară, cu destulă timiditate, să fie atât de amabilă și să-l flageleze, lucru pe care ea l-a refuzat scurt, întrebându-l drept cine o lua. Am intervenit și eu, rugându-l pe călugăr să termine cu fleacurile, și dacă voia să ne fie de folos, să meargă din chilie în chilie ca să-i trezească pe colegii lui întru credință și să-i cheme acolo cât mai repede cu putință, fiindcă n-aveam de gând să intru în niște catacombe care nu erau ale mele fără să fie de față proprietarii de drept, iar pe de altă parte, fiindcă nu știam ce ne putea aștepta înăuntru și mă gândeam că n-ar fi fost rău să avem ceva ajutoare, chiar dacă pioasa congregație nu era nici pe departe un grup de samurai căliți. Chestia asta de la urmă nu i-am mai spus-o, evident, voluntarului îndrăcit, care a plecat glonț să execute ordinul, folosind o filă din cartea lui Kempis răsucită pe post de goarnă.

Scăpați de prezența lui, m-am pus pe treabă. Patul, cum spuneam, era din lemn, dar avea niște bare de fier care susțineau picioarele și pe care, odată smulse de la locul lor, le-am folosit drept rangă. Tot scobind cu ele, am lărgit spațiul dintre pietre, până când a rămas destul loc să introduc cele două bare și să mă las cu toată greutatea corpului pe ele. Piatra s-a mișcat puțin. Am apăsat iar și, după câteva minute de eforturi și transpirație, am reușit să desprind blocul și să obțin o deschizătură prin care încăpeam nu doar eu, ba chiar și trupul cuiva mai zdravăn. Am fost nevoit să protejiez lumânarea cu palma ca să nu se stingă flacăra de la curentul de aer. I-am dat-o Emiliei și-am băgat

labirintul măslinelor

capul prin gaură: un damf puturos mi-a năvălit în nări, iar glasul Lolei Flores mi-a mângâiat auzul. În rest, ceață.

— Dă-mi lumânarea, i-am spus Emiliei.

Protejând-o cu palma, am introdus lumânarea dată de Emilia. La lumina ei pâlpâitoare, mi-a fost dat să văd o încăpere ovală din care pornea un tunel. Lumina era slabă și a trebuit să aștept ca ochii mei să se adapteze penumbrei ca să pricep că, de fapt, ceea ce luasem la început drept un cuier era un schelet tulburător. Fără nici o ezitare, mi-am strecurat prin gaură umerii, pieptul, șoldurile, scrotul și extremitățile, iar apoi m-am ridicat în picioare în camera pomenită. La o examinare mai atentă a scheletului, am zărit o plăcuță care-i atârna la gât și pe care stătea scris: „Fray José Marfá, 1472-1541", precum și o pioasă urare: „Să vă fie de bine!" La picioarele scheletului încă se puteau distinge resturile putrezite a ceea ce în acel veac fusese, probabil, îmbrăcămintea de rigoare.

Era să-mi cadă lumânarea, când am simțit cum o palmă mi se așeza pe antebraț. Însă era doar Emilia, care venise lângă mine.

— Intoarce-te în chilie, i-am zis, și așteaptă să vină călugării.

— Ai de gând să intri acolo? m-a întrebat ea, arătându-mi tunelul.

I-am spus că da.

— Atunci merg cu tine.

— Mai mult ca sigur că sunt șobolani, am prevenit-o.

— Se-ascund ei când or să te vadă, mi-a răspuns ea drăgăstos.

Nu am mai lungit vorba și am intrat în tunel, ținându-ne de mână. Pe stânga și pe dreapta se iveau nișe unde rămășițe omenești își duceau somnul de veci. Nu doar șobolani, ci și larve de viermi, o grămadă de muște și o mulțime de lilieci însuflețeau spațiul cu prezența lor. Aerul era

Un demon melodios aproape irespirabil. Vocea Lolei Flores lăsase loc celei a lui Julio Iglesias, care cânta De niña a mujer și alte liiluri incontestabile, pe acordurile cărora până și scheletele păreau să-și legene vesele pelvisul concav. Tunelul devenea uneori atât de îngust, încât trebuia să avansăm în profil sau în patru labe. Apoi se lărgea iar într-o nouă încăpere, unde se îngrămădea altă promoție de morți. Dar, permanent, tunelul suia către ceea ce, potrivit calculelor mele, trebuia să lie vârful muntelui.

Mergeam de ceva vreme, când Emilia m-a strâns de mână și a susurat:

— Uite!

M-am uitat unde îmi arătase și am văzut că unul dintre schelete purta o bluză pe care se aflau o emblemă și aceste cuvinte: PRINCETON UNIVERSITY BASKETBALL TEAM. De mână îi atârna un pompon făcut din serpentine galbene.

— Ce ciudat! am exclamat.

— Cine-o fi comis o asemenea profanare? a zis Emilia.

— O să aflăm curând, i-am spus.

Am mers mai departe și am dat peste un perete de cărămidă care închidea tunelul. O simplă privire mi-a ajuns să constat că toate cărămizile erau false și că în ungherele formate de perete cu tunelul nu era pic de praf sau pânze de păianjen.

— E o ușă secretă, am zis. Păcat că nu mi-a dat prin min-te să iau bara.

— Am luat-o eu, a zis Emilia, arătându-mi unealta.

— Ia te uită, am mormăit, văzându-i expresia de nepăsare când mi-a întins-o.

Am purces din nou la sarcina ingrată de a desprinde ceva care evident fusese construit ca să-i oprească pe curioși sau pe prieteni să vadă ceva ce nu-i privea. Peretele fals părea din oțel și cred că n-aș fi reușit decât să-mi

labirintul măslinelor

îrosesc puținele forțe rămase, dacă ranga n-ar fi atins din întâmplare cine știe ce mecanism care a făcut ca peretele să culiseze pe niște șine și să dispară în tavanul tunelului. Strălucirea multor tuburi fluorescente ne-a lăsat o clipă cu gura căscată.

— Unde ne aflăm? m-a întrebat Emilia, prinzându-mă iarăși de mână.

— E un culoar de trecere care leagă catacomba de ceva, am zis după ce mi-am venit în fire.

Ne aflam, neîndoielnic, într-un coridor recent construit, iar pe jos se găseau o mulțime de unelte, țevi, ciocane pneumatice și baterii portabile: resturi ale operațiunilor care făcuseră posibilă găurirea culoarului. Într-un ungher se îngrămădeau o mulțime de cutii de apă tonică Schweppes.

— Asta au băut muncitorii care au săpat coridorul, am dedus cu voce tare. Călugării au găsit, probabil, pe undeva cutiile pe care le-ai văzut în cămară și le-au păstrat acolo, neștiind dacă lichidul din ele era potabil ori ba. Iar acolo se află difuzoarele de unde vine muzica. Un fenomen acustic pe care l-ar putea explica cine se pricepe la astea face să se audă cântăreții în chilia călugărului. Numai că astfel de lămuriri, oricât de bune, nu clarifică principala necunoscută, asta dacă nu cumva acceptăm ideea că cineva a realizat o treabă de o asemenea anvergură numai ca să semene confuzie în sufletul unui evlavios.

— Logic, a zis Emilia.

— Atunci să mergem mai departe, am spus și eu.

Am continuat să mergem pe noul coridor însoțit de un cortegiu de lilieci și șobolani care, profitând de deschiderea făcută de noi, se hotărâseră să emigreze din habitatul lor natural. Mergând în sus, am dat peste ceva care părea un vestiar de liceu, pe marginile căruia se înșirau dulapuri metalice încuiate cu lacăte de jucărie. Am forțat unul și am deschis ușa unui dulap. Pe spatele ei fuseseră lipite fo-

li ii il nunti iii rin il ins

tografia colorată a unei blonde despuiate și Hial mult! vi
deri. Înăuntrul, un umeras susținea un halal ill> |on m illm
niște cizme de cauciuc, iar pe un rafl niște numiși dllltl lin
material rigid: nu așa cum devin lucrurile d<- proHNIA i >
litate după ce le speli de câteva ori, ci rigide din l.ibi li i
ție. De un cârlig atârna ceva care semăna cu un < oitum
de scafandru din plastic transparent.

— Fantomele, a zis Emilia. Fantomele pe care le-am
văzut pe munte.

Nu știu dacă pe Emilia a liniștit-o sau nu această expli-
cație omenească a ceea ce atunci i se păruse o vedenie su-
pranaturală. Știu, în schimb, că mie mi-a produs o ușurare
colosală. Nu știu prea multe, dar am văzut destule filme
ca să-mi dau seama că îmbrăcămintea pe care o găsiserăm
era cea obișnuită pentru cei care lucrau cu materiale radio-
active sau alte chestii rele, și m-am întrebat dacă pardesiul,
numai bun pentru ploile de aprilie, putea să reprezinte
o protecție suficientă împotriva radiațiilor corozive la care,
probabil, ar urma să fim supuși în scurt timp.

— Emilia, stai pe loc, i-am zis.

Nu știu ce răspuns mi-ar fi dat, fiindcă, mai înainte de-a
fi reușit să-l formuleze, s-a deschis o ușă și au năvălit în
vestiar cinci bărbați în chiloți și maiou, care, văzându-ne,
au exclamat la unison:

— What the hell is this ?

capitolul 24

danger!

siduitatea de care dădusem dovadă în perioadele mele de libertate, frecventând marile bulevarde barceloneze și arterele limitrofe, mi-a permis să înțeleg că bărbații aceia vorbeau în engleză, astfel că am încercat să-mi reamintesc fuga-fuguța tot ceea ce, fiind mereu dornic să-mi lărgesc orizontul cultural, reușisem să învăț din această limbă cu ani în urmă, și în minte mi-au venit doar câteva cuvinte al căror înțeles, dacă într-adevăr l-am știut vreodată, îl uitasem, iar de succesiunea lor sintactică, colac peste pupăză, nu eram prea sigur, însă cu toate astea le-am pronunțat, încercând să dau glasului meu un ton cât se poate de cordial.

— Fuck, shit, ass, snot, and milk twice.

După care, pentru cazul în care încercarea mea de comunicare nu ajungea ca să risipească rezerva pe care noii veniți ar fi putut s-o aibă față de sinceritatea intențiilor mele, l-am izbit cu bara în cap pe cel mai voinic dintre ei, m-am răsucit pe călcâie și, trăgând-o pe Emilia după mine, am fugit spre catacombă.

Însă avantajul pe care ni-l oferea factorul surpriză n-a durat prea mult, căci cei cinci tipi și-au revenit din uimire numaidecât, au schimbat între ei câteva propoziții guturale, s-au luat după noi huiduind și ne-au ajuns în magazia de scule, unde mă oprisem să caut frenetic lumânarea pe care o aruncasem nepăsător, crezând că nu-mi mai făcea trebuință, și fără de care nu aveam curaj să mă afund iarăși

danger!

în tunelul sinistru. Și poate că ne-ar fi înșfăcat de-a binelea, ba poate că ne-ar fi și aruncat în gura dogoritoare a unui cazan sau a unei turbine, ca să pierim arzând în convulsii îngrozitoare, dacă taman, în acel moment n-ar fi apărut, diir prelungitul mormânt, comunitatea religioasă în păr, cu starețul în frunte, care, văzându-ne pradă agresiunii, neîndoindu-se de ce parte se afla virtutea și de care viciul, și pătruns de acea cutezanță insuflată de candoare celor care cred în ea cu adevărat, s-a năpustit asupra agresorilor noștri, care, evident paralizați de surprindere la vederea acelei șarje de călugări viteji, n-au reușit să reacționeze mai înainte ca sfinții bărbați să sară pe ei cu rotiri de rase, unduiri de bărbi și scrâșnet de oase. Aducând mulțumire cerului pentru acel ajutor providențial pe care, sincer vorbind, nu contasem, și tot cu Emilia alături, fiindcă în ciuda resentimentelor fățișe ei față de mine, ori poate stărnită de ele, ea se hotărâse să mă urmeze până la capătul lumii, am evitat bumbăceala și m-am întors pe același drum, lăsându-i pe catolici să se înțeleagă cu protestanții.

Din vestiarul de unde trebuiseră să plecăm în mare grabă și unde ne-am întors fără să fim deranjați, începea o scară în spirală pe care am urcat până am ajuns la o platformă încăpătoare, pe unul dintre pereții căreia se afla o fereastră de care ne-am apropiat cu prudență și pe care am văzut următoarele: o sală rotundă, aproape la fel de mare ca o arenă de coridă dintr-un orașel de provincie, care avea pe post de tavan o cupolă de metal decorat cu niște bilioane mari cât capul meu, adică mărișoare, din mijlocul căreia se deschidea pe margine un fel de felie de mandarină prin care un telescop monumental era îndreptat spre cer, iar prin capătul lui m-am gândit o clipă că avea să țâșnească celebra femeie-ghiulea de care mă legasem în vremurile mele de hârjoneală și cu care ieșisem de câteva ori,

labirintul măslinelor

dar pe care a trebuit s-o părăsesc din motive legate de sănătate și prestigiu. Să nu vă închipuiți că telescopul era singura minunăție din acel loc, fiindcă peste tot era o desfășurare de aparatură electronică de a cărei achiziție n-aș fi crezut vreodată că era în stare o țară lovită, după cum se știe, de inflație, șomaj, anemie pecuniară și alte rele și mai grave, precum și tabele de control, contoare nu doar de electricitate și de gaze, ci și pentru fenomene mult mai importante, aparate de o varietate foarte mare, pentru care lexicul meu precar nu are variante la îndemână, și numeroase ecrane de televizor, cât palma cel mai mic și cât un cearșaf nupțial cel mai mare. Cred că astfel inventarul era complet.

— Un observator sau un centru meteorologic? s-a întrebat Emilia.

Am început să-mi scarpin ceafa, nasul, antebrațul, sub-suoara, coastele și a fost cât pe-acți să mă scarpin și în fund când elementele acelui puzzle haotic au început să mi se așeze în minte, unul după altul, la locul lor.

— Să analizăm datele pe care le avem, am zis atunci.

În primul rând, nu văd ce rost are să instalezi un observator pe vârful unui munte care se distinge prin veșnica lui ceață. Cu toate astea, în al doilea rând, îmi reamintesc discuția purtată nu demult cu un călugăr venerabil care, după cum mi-a povestit chiar el, a descoperit o stea care nu figura în atlasele cerului. Atunci mi s-a părut improbabil ca tocmai el, dotat cu un telescop preistoric și nu mai lung decât un... decât o... în fine, nu foarte lung - am spus până la urmă, fiindcă în minte îmi veneau doar metafore nepotrivite - să fi făcut o atare descoperire, bănuială care a sporit când mi-a spus tot el că steaua respectivă se mișca la fel de iute ca un iepure. Cu știință mai puțină, dar cu informații mai actualizate, afirm că ceea ce a văzut sărmanul călugăr nu era o stea, ci un satelit arti-

danger!

ficial. Astfel că n-ar fi deloc hazardat să afirm că ne aflăm într-o stație de sondare și de urmărire, dacă așa i se spune, fără îndoială cu o administrație mixtă, fapt care justifică din plin prezența indivizilor care vorbesc engleza și care probabil că îndeplinesc funcții tehnice înalte, lăsând, mă tem, pe seama părții spaniole treburile cele mai mămuțe. Cât e ora?

— Două și un sfert, mi-a spus Emilia. De ce întrebi?

— Pentru că la două fix începea transmisia prin satelit a meciului de fotbal. Adică, dacă lucrurile funcționează după cum îmi închipui eu, la ora asta un satelit artificial trebuie să survoleze teritoriul nostru.

Conștient că ocazia făcea toți banii, am lăsat baltă respectul omenesc și, ridicându-mi pulpanele pardesiului, ca să am mai mult spațiu, m-am scărpinat plin de râvnă în locul pentru care îmi rezervasem un loc și un moment mai discrete.

— Am fost conștienți tot timpul, am rostit simultan, că de fapt clenciul acestui caz era comiterea unui act de terorism. Și mă întreb: ce rău mai mare se poate face decât să interferezi în transmisiune și să privezi țara asta, atât de lipsită de mângâiere, de o partidă de maxim...?

— Trage de frâie, m-a întrerupt Emilia, cu neliniștea înțipărită pe frumosul ei chip. Dacă ceea ce spui e adevărat, chit că sunt sigură că nu e, numai că sentimentelor nu le poți porunci, iar ceva mai puternic decât rațiunea îmi spune să te cred, e posibil să avem de-a face cu ceva mai grav decât o simplă interferență într-un program de televiziune, cu care, firește, suntem mai mult decât obișnuiți-

— Explică-te, i-am zis.

Acum ea era cea care se scărpină nu mai spun unde.

— Dacă tot vorbim despre terorism, hai să vorbim serios, a continuat ea. Ce s-ar întâmpla dacă stația asta, în loc să se afle pe mâna unor onorabili tehnocrați, fideli datoriei pe

labirintul măslinelor

care o au, loiali propriilor guverne și devotați progresului, ar cădea în ghearele unor manipulatori fără scrupule, aventurieri, mercantili, mercenari și cu planuri de genocid?

— Îmi place, am rostit febril. Continuă.

— N-ar fi oare de domeniul posibilului, a continuat Emilia, contaminată de ardoarea mea și, fie vorba-ntre noi, de logoreea mea incurabilă, ca dușmanul, folosindu-se de aparatura aflată din belșug pe-aici, să devieze satelitul de pe ruta lui și să-1 prăbușească pe meleagurile astea?

— Ce mai buși tură!

— Nu fi copil. Am citit, deși mi se pare că nu mă crezi în stare de un astfel de efort intelectual, că sateliții artificiali folosesc drept combustibil energia atomică. Ia gândește-te. Toate ținuturile catalane, dacă nu chiar toată Peninsula Iberică, ar putea să fie atinse de radioactivitate.

— Dumnezeuule! Asta ar îngreuna considerabil adera-rea noastră la Piața Comună! am exclamat. Trebuie s-o împiedicăm.

— Cum? a întrebat Emilia.

— Oricum, am zis eu.

capitolul 25
nuclear? nu, mulțumesc

r

v/hiar lângă fereastră se afla un chepeng prevăzut cu un zăvor uriaș, asemenea celor de la carmangeriile unde se păstrează la rece fileturile până apare cineva în stare să plătească prețul lor exorbitant. Am tras zăvorul fără mari probleme, am deschis chepengul și-am pătruns împreună în sala mașinilor. Ajunși acolo, mi-am dat seama că nu știam ce să fac, fiindcă abia mă pricep să număr până la zece cu degetele de la mâini sau până la douăzeci, dacă mărirea operațiunii cere neapărat să mă descalț, și habar n-am de alte formule în afara celor elementare de politețe, așa că m-am uitat ca vițelul la poarta nouă, în timp ce secunde treceau și dezastrul devenea iminent. Ca să fac ceva concret, m-am apucat să privesc ecranele de televizor, care mi s-au părut, față de restul, cele mai domestice aparate și, prin urmare, cele mai ușor de manevrat. Majoritatea arătau liste de numere, litere și semne de punctuație pe care nu m-am sinchisit să le descifrez. Unul dintre monitoare transmitea meciul cu o claritate magistrală. O pasă pe extremă greșit interceptată a zădărnicit o acțiune bine coordonată a echipei noastre, care ar fi putut să constituie o situație periculoasă pentru adversari.

— ...'ai să-mi bag picioarele, am mormăit.

Un chiot al Emiliei m-a smuls din abstracțiunile în care plonjasem. Am privit înjur și am văzut că dintr-o cabină cu geamuri care, fiind amplasată mai sus, trecuse neobservată, ieșea o ființă îmbrăcată cu halatul alb și masca de

labirintul măslinelor

scafandru din vestiarul despre care am povestit în capitolele precedente. Am dat fuga până la scara metalică pe care individul cobora agale, împovărat de ghetele grele pe care le purta, ara ajuns înaintea lui, l-am apucat de glezne și am tras cu putere. A tras o bușitură atât de zdravănă, că i s-a spart masca de parcă ar fi fost o carafă, dând însă la iveală nu o față hirsută, răutăcioasă și cu sprâncenele împreunate ca de haiduc, ci trăsăturile blajine ale unui domn ramolit și chel, cu obraji durdulii plini de zgârieturi provocate de sfărâmarea ochelarilor bifocali. Rușinat de supărarea pe care i-o produseseam, i-am zis:

— Excuse me, mister.

La care, fiind ori mort, ori pur și simplu amețit, tipul n-a răspuns. L-am lăsat întins pe jos și-am alergat din nou spre Emilia, care striga de mama focului după ajutor. Apăsase pe butoane și trăsesese de manete, iar acum dintr-un mănunchi de cabluri electrice țâșneau scântei și ieșea un fum albăstrui. Mi-am scos pardesiul și l-am aruncat peste cabluri. Odată înlăturat pericolul, m-am dus la telescop și mi-am lipit ochiul de lentilă, ca să aflu ce se întâmpla pe sus. Pe când eram copil, o vecină care lucra la Gran Teatro del Liceo, nu pe post de cântăreață, așa cum dădea uneori de înțeles ca să se fudulească, ci adunând după fiecare reprezentație preaplinul intestinal pe care unii melomani, în starea de îmbătare care-i cuprindea, uitau să-l rețină, a găsit într-o lojă un binoclu cu montură de sidef și l-a adus acasă, înainte de a-l vinde pe nimic, într-o noapte senină de vară, ca să privim cosmosul mai de aproape. Țin minte că atunci când mi-a venit rândul am focalizat infinitul cu o nerăbdare reținută, sperând să văd caractețe, balauri și pitici, plus cine știe ce alte năzbâtii, căci pe atunci mai persista credința, pe care ulterioarele descoperiri s-au îngrijit s-o dezmință, că femelele altor lumi nu se osteneau să-și acopere nuri, ca și cum galaxiile ar fi fost

nuclear? nu, mulțumesc
un veșnic calendar de birt, iar tot ce-am reușit să disting
a fost un fel de bucă murdară care era de fapt luna, așa
cum mi-a explicat didactic tata, trăgându-mi o palmă ca
să nu mi-o iau în cap și ca să-i dau binoclul soră-mii care,
visătoare, s-ajurat, deși avea încă de pe atunci mai multe
dioptrii decât păr în cap, că văzuse pe cer fața zâmbitoare
a lui (lari os (.ardei și chiar credea că auzise primele acor-
duri dintr-o melodie a lui. 1 labar n-am de ce povestesc toa-
te astea tocmai acum. poate doar ca să marchez contrastul
dintre această veche amintire a unei deziluzii și ceea ce
mi-a fost dat să contemplu prin telescopul stației spațiale,
adică o sferă aurie din care ieșeau vreo două-trei antene
pe care viteza sau un vânt din prova le proiectau în urmă,
atât de strălucitoare și de măreață, încât nu m-aș fi mirat
deloc dacă dintr-un unghi al câmpului vizual și-ar fi făcut
apariția cei trei regi magi ducând în desagii de pe cămile
aur, tămâie și smirnă, însă despre chestia asta de la urmă,
în treacăt fie zis, n-am aflat niciodată ce era și la ce folosea.
Dar dacă viziunea aceea m-a lăsat prost de uimire și
extaziat, constatarea că bila devenea tot mai mare, semn
limpede că se prăvălea spre noi cu o viteză înspăimântă-
toare, m-a readus la realități mai presante și mai puțin pro-
mițătoare. Mi-ani luat ochiul de pe lentilă și, lipindu-mi
gura de tub prin același loc pe unde privisem, am strigat
din toți bojocii:

— Hei! E cineva acolo?

Am lipit urechea de capătul telescopului, ca să văd dacă
primeam vreun răspuns, și n-am perceput decât o liniște
siderală înfiorătoare. M-am uitat iarăși și-am văzut că sa-
telitul umpluse tot cerul cu strălucirea sa mortală.

— Suntem pierduți, am zis.

Deznădăjduit și disperat, dar hotărât să nu cedez fără
luptă, m-am întors la tabloul de comandă, m-am așezat pe
un taburet turnant și-am început să răsucesc roțițe, să apăs

labirintul măslinelor

pe clapete și să introduc cabluri în toate găurelele rămase neocupate. Emilia mă privea de parcă ar fi așteptat să spun ceva. Așa că am perorat:

— Nu pot să trec cu vederea faptul că sună ceasul de pe urmă, când privim în urmă cu luciditatea senină a celui care știe că o să cadă cortina și că, orice-ar fi, nu trebuie să mai dea socoteală. Nu pot să afirm că părăsesc această lume fără părere de rău; printre multele sentimente contradictorii și inoportune care mi se adună în suflet, cu efecte în general nefaste, nu se numără stoicismul ilustru, nici eleganta resemnare. E trist să constat, ridicând ancora, că n-am avut niciodată virtuțile cele mai alese ale umanității: sunt egoist, timid, capricios și șmecher. Din greșelile și păcatele comise n-am ieșit nici înțelept, nici cinic, nici pocăit, nici precaut. Mai am mii de lucruri de făcut și alte mii de aflat, dintre care aș cita, spre exemplu, următoarele: De ce ouă găinile? De ce e o diferență atât de mare între părul de pe cap și cel din barbă, deși sunt atât de aproape? De ce n-am cunoscut niciodată o femeie bălbăită? De ce submarinele n-au ferestre, ca să poți vedea fundul mării? De ce programele de televiziune nu sunt un pic mai bune? La fel, cred că și viața ar putea să fie mai plăcută decât este, dar s-ar putea să mă-nșel ori să nu fie chiar așa de rea, ci doar cam banală. Prost, indolent și dezinformați, am devenit ceea ce sunt; poate că dacă aș fi fost mai căpos, aș fi ajuns mai departe. Nimeni nu-și alege firea și doar Dumnezeu știe cine și cum ne judecă meritele. Dacă aș avea mai multă carte, le-aș pricepe pe toate. Cum sunt un nătâng, totu-i învăluit în mister. Nu cred că pierd mare lucru.

— Imaginea a dispărut, a zis Emilia, care, în loc să-mi împărtășească amărăciunea și să-mi cânte în strună, se apucase să privească monitorul.

— Asta-i sfârșitul, am zis, ridicându-mă în picioare ca pentru o ultimă postură demnă.

capitolul 26

algoritmul măslinelor

m strâns genele și mi-am băgat capul între umeri, încercând inutil să amortizez impactul care se apropia. Și atunci s-au petrecut mai multe lucruri în același timp. În primul rând, tehnicianul pe care îl crezuserăm mort și care, slavă Domnului, nu murise, și-a venit în simțiri, s-a ridicat fără să bag de seamă, s-a apropiat pe tăcute, mi-a dat un ghiont și a zis:

— Bine, dar ce-ați făcut cu tabloul ăsta de control?

— Satelitul o să ne cadă în cap, l-am anunțat.

Departa de-a se lăsa impresionat de profecție, a început să corecteze ce dereglasem eu, privindu-mă neîncetat cu coada ochiului, ca nu cumva să recurg din nou la violență sau la agresiune. Lucru imposibil acum, chiar dacă asta s-ar fi dovedit intenția mea, deoarece prin chepengul pe unde Emilia și cu mine intraserăm în sala mașinilor și-au făcut apariția cei cinci indivizi pe care-i lăsaserăm în coridor să se bată cu călugării, plus călugării în persoană, și unii, și alții zdrențuiți și mototoliți de loviturile administrate reciproc, până când unul dintre indivizi, care o mai rupea în latină, reușise să stabilească o firavă linie de comunicare cu starețul și să risipească neînțelegerea iscată de mine. Și, de parcă asta n-ar fi fost suficient, o lampă roșie aflată pe perete a început să clipească intermitent, o sirenă s-a apucat să sune amarnic și la apelul celor două belele au apărut în locul acela, care din fericire era larg, nu mai puțin de zece agenți din Garda Civilă și un

labirintul măslinelor

detașament de militari care, judecându-i după statură, conformație, armament și uniformă, sigur nu erau de la intențență. S-a produs învălmășeala de rigoare, la capătul căreia m-am trezit încătușat și cu o duzină de mitraliere ațintite asupra mea.

Tehnicianul s-a plâns imediat după ce a fost restabilită ordinea:

— Individul ăsta m-a lovit, apoi s-a apucat să umble la comenzi. A făcut-o lată, însă grație eroismului de care am dat dovadă, legătura a fost restabilită. Uitați ce bine se vede meciul.

Ne-am uitat cu toții spre monitor și am văzut că echipa noastră făcea un marcaj de speriat.

— Dați-mi voie să limpezesc această încurcătură, am început.

— Să vorbești când ești întrebat, m-a întrerupt șeful Gărzii Civile. Și pune ceva pe tine, degeneratule, că-i o domnișoară de față și stai cu ea la prevedere.

Unul dintre agenți mi-a împrumutat mantaua lui, cu care m-am acoperit.

— Iar acum, a continuat șeful, explică-ne de-a ce te jucai.

— Încercam să împiedic un act de sabotaj teribil, domnule comandant, i-am spus.

— Și cine urma să-l comită, drăguțule?

— Domnii aceștia, am zis, arătându-i pe tehnician și pe cei cinci indivizi de limbă engleză - sau pe complicii lor.

După ce-a scos un hohot în care nu se simțea nici un strop de amuzament, șeful Gărzii Civile a avut amabilitatea să-mi spună că atât cei cinci indivizi, cât și tehnicianul erau ingineri spațiali, care lucrau de mulți ani în stația de monitorizare și că nimeni, în afară de mine, Emilia, călugării și liliecii care zigzagau prin cupolă, nu reușise să in-

algoritmul măslinelor

tre sau să iasă din instalație, fiindcă era înconjurată de trupe speciale, aflate sub dublă comandă.

— Adevăr, dumneata, Dumbo? a zis șeful la încheierea explicației, dându-i un cot în burtă șefului trupelor străine.

— Whatever you say, oldgeezer, l-a aprobat respectivul, cu un zâmbet schimonosit.

Mi s-a părut că spiritul de colaborare dintre aliați nu mergea tocmai uns. Mă și gândeam cum să profit de acea ușoară dezbinare ca s-o tulesc, când șeful mi s-a adresat din nou și m-a anunțat:

— Nu mai e nevoie să-ți spun că ești arestat, nici că doi cu doi fac patru. În conformitate cu legislația în vigoare, trebuie să-ți citesc nu știu ce drepturi, dar cum mi-am lăsat acasă codul și notițele, o să trebuiască să te mulțumești cu bunele mele intenții și cu câteva perle din înțelepciunea populară.

Și s-a apucat să turuie că la poalele marilor copaci nu crește iarba sau că unde dă Dumnezeu sfântul Petru blagoslovește, până când a fost întrerupt de starețul căruia inginerul poliglot îi tradusese în latină ce-i spusese comandantul străin în engleză, pentru a-i comunica faptul că respectivul revendica pentru el jurisdicția asupra persoanei mele.

— Nici vorbă de așa ceva, a replicat șeful, făcându-se foc. Nea Caisă ăsta e supus al Coroanei.

— Zice domnul acesta că maiorul Webberius spune că stația spațială nu este teritoriu spaniol.

— Nu mai spune! s-a răstit șeful, aprinzându-și o țigară de foi și aruncând o privire spre monitor. Iar pe deasupra ne-au și dat un gol.

Străinii au început să discute între ei, iar naționali să urmărească evoluția meciului, ceea ce i-a permis Emiliei să se apropie de mine și să-mi șoptească:

— Am impresia că ne-am băgat într-o mare belea.

— În privința asta suntem cu totul de acord, i-am spus, dar cu puțin noroc ție n-or să-ți facă nimic. Dacă te-ntreabă, spune-le că ai stat tot timpul alături de călugări. N-or să creadă, dar mă-ndoiesc că vor prea multă publicitate în jurul acestei afaceri rușinoase, și-i destul o față frumoasă și... alte atribute pentru ca presa să se repeadă precum o haită de copoi.

— Și tu?

— După cum vezi: ori scaunul electric, ori spânzurătoare.

— S-ar putea să nu ne mai vedem.

— Nu-i doar posibil, ci chiar foarte probabil. Nu-mi purta pică și fă-mi un ultim serviciu.

Ochii Emiliei s-au întunecat.

— Orice vrei.

— Nu povesti nimănui ce-ai auzit că spuneam când credeam că vine sfârșitul lumii. Nu mă pregătisem deloc, iar acum mă simt puțin ridicol.

— Și pe bună dreptate, a zis ea, trecând de la blândețe la dispreț.

Soarta mea atârna încă de firul disputelor internaționale, când s-a deschis încă o dată ușa și în încăpere a intrat nici mai mult nici mai puțin decât comisarul Flores.

— Cum merge treaba? a întrebat el, înainte să spună cine e.

— Prăpăd, băiete, a zis comandantul.

L-au făcut de două parale pe antrenorul naționalei și s-au lansat în comentarii pesimiste despre viitorul fotbalului spaniol. Iar când eu, fără să mă pot stăpâni, am intervenit în discuție ca să-mi exprim dezacordul, m-au băgat în seamă, iar comisarul Flores, după ce s-a legitimat în fața autorităților competente aflate acolo, le-a comunicat că se prezentase la locul faptei pentru a mă lua în primire și că dacă nu erau de acord, n-aveau decât să-și sune su-

ii Ifț orii ni ii I măslinelor
periorii și să primească de la ei instrucțiunile de rigoare,
ceea ce s-a și comis fără întârziere, afacerea clai ili< âiindu-se
pe loc.

După ce-au fost reglementate formalitățile acestui caz,
comisarul Flores a spus:

— Cu dragă inimă aş mai rămâne să văd cum se încheie
masacrul — se referea, evident, la meci -, dar am impre-
sia că avem o trebuşoară de rezolvat numaidecât, iar acum
n-am timp de pierdut, așa că, dacă-mi permiteți, mă re-
trag și iau cu mine și podoaba asta. Rămâneți cu bine.
Mi-a făcut un semn și-a luat-o spre ieșire. Ca să evit des-
părțirile, l-am urmat fără să ridic ochii din pământ. Co-
mandantul, foarte amabil, s-a oferit, să ne însoțească. Am
ieșit tustrei din stația, care, văzută din exterior, părea o
oală de noapte cu gura în jos, și-am luat-o pe o cărare ce
ducea până la o esplanadă unde aștepta un elicopter cu
palele pleoștite, în care comisarul m-a făcut să urc în şu-
turi, făcând și el la fel după ce s-a despărțit de comandant
cu ample dovezi de camaraderie. Pilotul elicopterului ne-a
urat bun-venit la bord, ne-a spus să ne legăm centurile de
siguranță și să stingem țigările sau orice altceva am fi fu-
mat în acel moment și, fără să verifice dacă i-am dat as-
cultare ori ba, a pornit motoarele și a aprins un reflector
puternic, de a cărui lumină orbitoare a profitat coman-
dantul, lăsându-se pe vine ca să culeagă niște ciuperci. Pa-
lele s-au învârtit cu o viteză crescândă și aparatul a început
să se ridice de la sol, spre marea mea spaimă, iar după ex-
presia pe care o avea, și a comisarului Flores. Am privit
în jos și l-am văzut pe comandant transformat într-un sol-
dățel de plumb, mai puțin mantaua, care se răsucea agi-
tată de curentul stârnit de elicopter. În scurt timp, ceața
care ne învăluia l-a înghițit și n-am mai văzut nimic până
când nu ne-am îndepărtat, și-atunci am reușit să contem-
plăm cerul senin și înstelat.

labirintul măslinelor

Era încă întuneric bine când am ajuns la biroul comisarului Flores, pe Via Layetana, după ce aterizaserăm fără probleme la aeroport și fuseserăm conduși la comisariat de o mașină a poliției care ne aștepta. De-a lungul întregului drum comisarul nu-mi spusese nici un cuvânt, nici măcar nu mă înjurase, ceea ce mă făcea să cred că era suferat pe mine de-a binelea. Ajunși în birou, a dat ordin să-i fie adusă o cafea cu rom, iar când polițistul de serviciu i-a răspuns că barurile erau închise, a dat cu pumnul în masă și-a exclamat că oare la ce bun să ajungi comisar sau chiar înalt Pontif dacă nu poți să bei o cafea cu rom când ți se scoală, că ar cam fi timpul ca cineva cu vânătare să pună odată capăt anarhiei dezlănțuite și lipsei de ordine, că se pișă și se căca pe toate barurile din Barcelona și în special pe cele care erau închise la patru fără un sfert dimineața. Polițistul de serviciu, care dispăruse la începutul acestei tirade, a reintrat și a anunțat că un domn voia să vorbească urgent cu domnul comisar. Sototind că poate nu i-ar veni rău să aibă pe cine să-și descarce nervii, comisarul a zis că să intre fiul de cățea care îndrăznește să-l deranjeze și astfel a obținut audiență la o oră atât de neobișnuită bunul meu prieten, don Plutarquete, bătrânul istoric.

— Credeți-mă, domnule comisar, a început el să spună de îndată ce a intrat în birou, că pentru nimic în lume n-aș fi îndrăznit să vă fac să pierdeți timpul și, după câte intuiesc, chiar proverbiala ținută, dacă n-aș fi considerat că lucrul care mă aduce în această augustă clădire este de cea mai mare importanță. Cum am aflat ce s-a petrecut, am venit în goană. Din fericire, când abia mă apucasem să fac autostopul pe șosea, m-a luat un motociclist care nu numai că a avut amabilitatea să mă ducă până la intrare, ci mi-a împrumutat și jacheta lui, ca să nu-mi fie frig pe drum. Un băiat de toată isprava, ce mai, dintre cei mai

algoritmul măslinelor

amabili, care chiar acum este interogat în beci pentru că a condus fără carnet o motocicletă furată în stare de ebrietate. Dar nu relatarea odiseei mele modeste mă aduce aici, ci lămurirea unor aspecte din această poveste care mă tem că au rămas cam neclare pentru dumneavoastră. Înainte de toate, și dacă mai valorează ceva cuvântul meu, aș vrea să vă asigur, stimat domnule comisar, că prietenul meu aici de față a acționat tot timpul mânat de motivele cele mai altruiste cu putință, nu potrivit logicii elementare. Romantic din fire, înclinat spre literatură și incult din motive care n-au de-a face cu acest caz, sărmanul de el a crezut că se confruntă cu o mașinațiune diabolică, ba chiar cu un complot apocaliptic. Nimic mai fals. Din studierea sumară a arhivelor ordinului religios, am constatat că acesta e proprietarul de drept al pământurilor pe care se află mănăstirea, pe traseul drumului spre Santiago. Dacă ordinul se stinge, așa cum pare că se va întâmpla, respectivele proprietăți revin statului spaniol, conform legii de amortizare a lui Mendizabal, sau, în lipsa acestuia, Sfântului Scaun: un caz delicat de drept internațional asupra căruia ar fi prematur să ne pronunțăm. Ce contează este că întreprinderea de măslină, al cărei sediu a fost, de altfel, cuprins de flăcări ieri după-amiază, râvnea la acele terenuri, fie pentru că se gândea să le transforme într-o zonă de turism care, la adăpostul recidivei religioase de care suferim, și-ar fi arătat roadele copioase, fie pentru a specula cu ele în alt fel. Holdingul știa că ordinul era pe cale de-a intra în ultima etapă a istoriei sale, și înainte să dispară ultimul său membru, iar aspectul patrimonial să se complice, a început să tragă sfori și să opună eventualelor cauze habientes figura juridică eficientă a faptului consumat. Ca să vedeți ce treabă simplă. E posibil ca banii din faimoasa valijoară, care a dat atâtea ochiuri și a costat atâtea vieți nevinovate, să fi fost destinați coruperii cine știe

labirintul măslinelor

căruia funcționar venal de la cadastru, care s-ar fi pretat să falsifice registrele. Nu știu. Fapt este că, stimate domnule comisar, prieten drag, nici satelitul, nici stația spațială n-aveau nimic de-a face cu acest caz. Fantezia populară sănătoasă susține teoria valabilă din punct de vedere estetic, însă falsă istoricește, cum că dimensiunea crimei trebuie să fie pe măsura măreției rezultatului urmărit sau a sumei de bani aflate în joc. Totuși, a fost demonstrat că cei care se dedau la astfel de escrocherii nu sunt dotați nici cu multă inteligență, nici cu o imaginație debordantă. Trist, dar adevărat. Dacă în loc să-și piardă seninătatea și să se lase acaparat de imaginație, și fiți atenți, pentru că aici vine morala poveștii, acest om cumsecade ar fi urmat metoda lentă și plictisitoare numită algoritm, care constă în examinarea cu sânge-rece a tuturor posibilităților înainte de-a trage o concluzie definitivă, nu s-ar mai fi aflat acum aici, expus Dumnezeu știe căror rigori.

Odată încheiată tirada, comisarul Flores i-a mulțumit plin de efuziune doctului istoric, l-a întrebat dacă avea onoarea să se afle în prezența celebrului profesor don Plutarquete Pajarell, care timp de douăzeci de ani furase cărți din Biblioteca Centrală, și după ce a constatat că, într-adevăr, așa era, a dat ordin să-l bage la pușcărie.

După ce l-au săltat, a sunat telefonul. Comisarul a răspuns, a ascultat ce-i spunea cel de la capătul celălalt al firului, a făcut câteva plecăciuni și a dat asigurări că va îndeplini imediat cele dispuse - să n-aibă grijă, nu avea să se mai întâmple. A închis și mi-a spus:

— Haide.

— Unde?

— O să vezi tu.

Am presupus că mă aștepta nerăbdător un pluton de execuție și m-am simțit îndreptățit să formulez o rugămintă.

algoritmul ilintloi

— Domnule comisar, luați-mi de pe inimă <> < lieslie < ,uc
mă roade. De unde ați știut că eram amestecat în chestia
cu satelitul?

M-a privit gata să dea cu mine de-a azvârlită și a zis:

— Cum dracu' să nu știu, tâmpitule? Și fundu' gol, pe
deasupra!

N-a mai adăugat nimic și am înghițit în sec. Am înce-
put un marș lung pe coridoarele vesele ale augustei clă-
diri, iar pe unul dintre ele, cum face viața de le brodește,
ne-am întâlnit cu doi polițiști în uniformă, care o duceau
în cătușe pe soră-mea Candida.

— Candida! am exclamat, oprindu-mă și lipindu-mă de
pereți, ca să nu mă ajungă cu șuturile. Ce-i cu tine aici?
Comisarul Flores și cei doi au avut amabilitatea să ne
lase să dialogăm puțin, iar asta i-a dat Candidei prilejul
să-mi relateze faptele care duseseră la întâlnirea de fami-
lie narată aici.

— La puțin timp după ce-ați plecat, logodnica asta a
ta, care, dacă vrei să afli părerea mea, nu prea e-n regu-
lă, s-a trezit și-a început să profereze o sumedenie de cu-
vinte urâte pe care eu, sincer vorbind, nu le-aș fi îngăduit
la mine în casă, dacă n-ar fi fost vorba despre viitoarea mea
cumnată. După ce și-a terminat repertoriul, care pe bune
că-i bogat, m-a întrebat dacă am ceva bani la-ndemână.
I-am dat puținul ascuns sub saltea și m-a întrebat dacă știam
de unde și-ar putea face rost de un pașaport valabil. Am
iscodit-o la rândul meu dacă îi trebuia pentru călătoria
de nuntă, și fiindcă mi-a spus că da, i-am dat adresa unui
specialist foarte bun. A expus de două ori la Vandres! Fata
mi-a zis că nu mai stă și-a plecat cu banii. Trei ore mai târ-
ziu, cioc-cioc la ușă. M-am gândit c-o fi ea, dar erau curcanii
ăștia doi care mă-nsoțesc acum - mi i-a arătat pe cei doi
polițiști, care probabil că-i spuneau comisarului Flores ver-
siunea lor - și care, cu purtări alese, m-au întrebat unde

labirintul măslinelor

era fata care stătea în casa mea, dacă se putea da un astfel de nume, au adăugat ei cu dispreț, unei asemenea coținețe. La care am răspuns că eram săracă, dar că în cinste nu mă-ntrecea nimeni; că nu știam despre ce fată vorbeau și că refuzam să mai răspund la întrebări, dacă nu se înfățișa pe loc avocatul meu.

— Te-ai uitat prea mult la televizor, Candida, am întrerupt-o. Și ei ce ți-au zis?

— Că n-am nevoie de un avocat, ci de un veterinar. Inchipuie-ți! M-am făcut foc... și iată-mă aici.

— Nu ți-au spus de ce-o căutau pe Măria Pandora?

— Ba da, mi-a zis soră-mea, se pare că e implicată în asasinarea unuia Toribio Pisuerga. Știi ceva despre asta?

— Nimic. De ce nu le-ai spus adevărul?

— Dragă, mi-a zis soră-mea, cum era să-ți torn logodnica?!

Am rămas puțin pe gânduri, iar apoi am spus:

— Ai procedat foarte bine, Candida. Și să nu-ți faci griji, mă ocup eu de toate.

— Sigur, a zis ea.

Și cu asta discuția noastră s-a încheiat, fiindcă cei doi polițiști au dus-o într-o direcție, iar pe mine m-a târât în cea opusă comisarul Flores, căruia, după câțiva pași, i-am spus să intervină pentru soră-mea, care n-avea nici o vină, lucru care nu a părut să-l miște din cale-afară. Am mers mai departe și am ieșit în stradă pe o ușă laterală. Acolo nu mă aștepta o execuție sumară, ci chiar mașina de poliție care ne adusese de la aeroport și în care acum se aflau doi tineri și falnici polițiști. Am suit și mașina a luat-o din loc.

Nu mai țin minte dacă drumul a fost lung sau scurt, fiindcă l-am parcurs absorbit de gânduri și destul de iritat de acea ultimă întâlnire, care nu numai că era dureroasă, dar punea sub semnul întrebării concluziile

algoritmul tnăilitit foi
ireproșabile prin care până atunci don Plutarquete fl i U
mine rezolvaserăm cazul interesant care face obiectul .i< CB
tei cărți. Și mi-am jurat că, dacă aveam vreodată să-mi i e
capăt libertatea, primul lucru pe care îl voi face va li sa
încerc rezolvarea multelor lucruri neclare și puncte ne-
gre ce rămân mereu la misterele pe care le rezolv. N-am
avut cum să nu mă întreb, în lumina celor de mai înain-
te, cum oare putea cineva să privească spre viitor cu în-
credere și cu privirea dreaptă, când tot trecutul îi era
presărat de fisuri și de umbre, iertați-mi similitudinea, iar
prezentul o necunoscută prea puțin dătătoare de speran-
ță, după cum îmi dădea de înțeles tăcerea încruntată a
comisarului Flores.

Cerul era mohorât când am parcat lângă gardul bala-
mucului și am coborât. Comisarul a făcut câțiva pași, până
când a localizat punctul pe care l-a socotit cel mai potri-
vit și, fără zăbavă, le-a făcut un semn celor doi polițiști care
ne însoțeau. Știind că era inutil să opun rezistență, i-am
lăsat să mă apuce de picioare și de mâini, să mă legene
de vreo două-trei ori și să mă arunce în aer.

Am aterizat în răsadul de trandafiri și atât de bine ale-
sese comisarul Flores poziția, distanța și parabola, că n-a lip-
sit mult să-l strivesc pe Pepito Purulencias, care își vedea
de treabă tot cu găleata și ciocanul la vânat de gândaci.

— Iartă-mă că te-am speriat, Pepito, i-am zis, ridicân-
du-mă și încercând să-mi smulg din carne spinii care îmi
pătrunseseră peste tot la căderea în stratul de trandafiri.

Depart de-a se arăta supărat, Pepito a zvârlit cât colo
uneltele de ucis, m-a pupat pe ambii obraji, m-a îmbrăți-
șat și m-a bătut pe omoplați cu o efuziune care mi s-a pă-
rut pe cât de nejustificată, pe atât de exagerată.

— Băiete, ce bucurie! Dă-mi voie să fiu primul care te
felicită, l-am auzit rostind, fără să reușesc să pricep la ce
se referea. Și ai tăcut chitic! Te-am văzut toți, medicii, in-
firmierele, colegii - toți, fără excepție. Ai fost nemaipo-
menit. Foarte natural și foarte profund.

labirintul măslinelor

Vocea era foarte clară și foarte sigură.

Firește, n-am înțeles nimic din ce-ai spus, dar ne-ai făcut o impresie excelentă. Cine ar fi crezut? Doctorul Sugranes nu-și mai încape în piele de mândrie.

Mai târziu aveam să aflu plin de consternare că, în zăpăceala mea, tot apăsând pe butoanele și pe clapetele din stația spațială, generasem un efect curios al undelor și al frecvențelor, iar în loc de meciul de fotbal, imaginea mea insolentă și cuvintele nesăbuite pe care le însăilasem umpluseră câteva minute ecranele tuturor televizoarelor din țară.

În dimineața următoare, la micul dejun, în loc de lapte prins, ca toată lumea, am primit pâine tare și un Pepsi-Cola.

Cuprins

capitolul 1	
de cine și cum am fost sechestrat.....	5
capitolul 2	
și de ce.....	13
capitolul 3	
pași greșiți.....	19
capitolul 4	
încâlceală.....	31
capitolul 5	
ca-n filme	41
capitolul 6	
igienă exagerată.....	55
capitolul 7	
mai nimic.....	°7
capitolul 8	
împosturi.....	77
capitolul 9	
să-ți lingi degetele.....	85
capitolul 10	
alte năzbâtii.....	95
capitolul 11	
somn și rațiune.....	109
capitolul 12	
despre veleitate, sau destinul.....	124
238	

